

ΣΗΜΕΡΑ

Ο Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΤΗΝ «Κ»

Βραβείο Νόμπελ για λαϊκισμό παίρνει η Κύπρος

Τα κόλπα του πολιτικού προσωπικού που στέκονται εμπόδιο στο να πάει μπροστά η Κύπρος αναδεικνύει ο Γιώργος Βασιλείου. Σε συνέντευξή του στην «Κ», ο πρώην Πρόεδρος της Δημοκρατίας τονίζει ότι η αλλαγή πολιτικής κουλτούρας είναι αναγκαίο συστατικό για να βρεθούν λύσεις στην οικονομία και το Κυπριακό, τα δύο εθνικά ζητήματα που θεωρεί απόλυτα συνδεδεμένα μεταξύ τους. Τονίζει πως ο Πρόεδρος Αναστασιάδης δεν μπορεί να τα έχει καλά με όλους και να φέρει αποτελέσματα. **Σελ. 12**

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

Νέα διαχείριση της διαφήμισης

Το μάρκετινγκ που σπίνεται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης απαιτεί περισσότερο χρόνο και διαφορετική διαδικασία απ' ό,τι σε ένα άλλο μέσο ενημέρωσης, την ώρα που οι εταιρείες καλούνται να τα διαχειριστούν αποτελεσματικά και συστηματικά για να μην εκτεθούν σε κινδύνους δυσφήμισης. **Οικονομική, σελ. 6**

ΣΙΝΕΜΑ

Οι 20+2 ταινίες του φετινού χειμώνα

Τρέιλερ ταινιών, δημοσιεύματα που προαναγγέλλουν επιτυχίες, αλλά και ο απόηχος των διεθνών φεστιβάλ υπόσχονται έναν θερμό κινηματογραφικό χειμώνα με 22 ταινίες που δεν πρέπει να χάσουμε και 12 ρόλους που δεν θα μας αφήσουν αδιάφορους. **Ζωή, σελ. 5**

Ευρωπαίοι τζιχαντιστές μέσω Κύπρου

Απόπειρες να περάσουν σε Συρία-Ιράκ μέσω Κατεχομένων, σύμφωνα με τον προϊστάμενο της ΚΥΠ Ανδρέα Πενταρά

Σε εγρήγορση βρίσκεται η Κυπριακή Υπηρεσία Πληροφοριών (ΚΥΠ), η οποία, σε συνεργασία με υπηρεσίες άλλων κρατών, παρακολουθεί στενά τις διαδρομές Ευρωπαίων τζιχαντιστών με προορισμό τα μέτωπα του ISIS σε Συρία και Ιράκ. Σε εφ' όλης της ύλης συνέντευξή του στην «Κ», ο Α. Πεν-

ταράς σημειώνει ότι Ευρωπαίοι τζιχαντιστές αποπειράθηκαν να περάσουν μέσω Κατεχομένων, ωστόσο, ανακόπηκαν και επαναπατρίστηκαν. Παράλληλα, η ΚΥΠ επαγρυπνεί και για το ενδεχόμενο τζιχαντιστές που θα εκδιωχθούν από τις εμπόλεμες περιοχές να καταφύγουν στα Κατεχόμενα,

δημιουργώντας θύλακες εκεί. Εξάλλου ο κ. Πενταράς λέει ότι με εντολή του Προέδρου Αναστασιάδη δεν παρακολουθείται κανένας πολίτης, κόμμα ή οργάνωση. Αποκαλύπτει ότι στην ΚΥΠ έχουν δημιουργηθεί δύο νέα Τμήματα, υδρογονανθράκων και οικονομικού εγκλήματος. Επίσης συστή-

νεται υπηρεσία που θα αποκαρκτηρίζει έγγραφα μετά από πάροδο 50 ετών, με τα πρώτα να «απελευθερώνονται» το 2020. Τονίζει, τέλος, την ανάγκη η Κύπρος να προσαρμοστεί στις κοινοτικές οδηγίες που απαιτούν επίδειξη ταυτότητας για αγορά καρτοπληρώμων. **Σελ. 6**

Οι περίτεχνες κόρες της αρχαιότητας

Η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως δύο εξαιρετικές τεχνικές γυναικεία αγάλματα, που αμέσως αναγνωρίστηκαν ως «Καρυάτιδες», είδος το οποίο συναντούμε σε διαφορετικά σημεία στην Ελλάδα από τους Δελφούς και την Ελευσίνα έως το Ερέχθειο και την Αμφίπολη, αγνώντας όμως την προέλευση, τυπολογία και εικονογραφία του μοτίβου τους στην αρχαία αρχιτεκτονική. **Ζωή, σελ. 1**

Πίεση στο ρούβλι μέχρι την Κύπρο

Ολιγάρχης σε κέρφιου

Η επιβολή σε κατ' οίκον περιορισμό στον Ρώσο ολιγάρχη Βλαδimir Γετβουένκοβ, επικεφαλής της ρωσικής Sistema, θύμισε στους επενδυτές την υπόθεση Κοντορκόφσκι και τη Ύγκος. Οι φόβοι ανάμεσα στους επενδυτές ενισχύουν τις τάσεις φυγής κεφαλαίων, κάτι που θα ασκήσει πιέσεις στο ρούβλι. **Οικονομική, σελ. 3**

Ανακούφιση από το «Όχι»

Πήρε σειρά η Καταλωνία

Το «Όχι» στην ανεξαρτησία της Σκωτίας μπορεί μεν να επικράτησε με ποσοστό 55,3%, προκαλώντας ικανοποίηση στην Ευρώπη, αλλά το αποτέλεσμα αυτό δεν συνεπάγεται επιστροφή στο status quo. Το αποτέλεσμα κλείνει –προς το παρόν– τις αποσχιστικές ορέξεις αυτονομιστικών κινήσεων, στη Χώρα των Βάσκων, στο Νότιο Τίρολο και στη Φλάνδρα, όχι όμως στην Καταλωνία. **Σελ. 22**

Το σχέδιο Σαμαρά για το τέλος της Τρόικας

Το παρασκήνιο πριν τη συνάντηση με Μέρκελ και η πρόταση της Αθήνας

Λύση στο «ελληνικό ζήτημα» σε όλες του τις πιτυχές, πλην ίσως των τελικών ρυθμίσεων για την ελάφρυνση του χρέους, πριν από την έναρξη των ψηφοφοριών για την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας, στα μέσα Ιανουαρίου, προβλέπει ο οδικός χάρτης του πρωθυπουργού. Στο Μέγαρο Μαξίμου έχουν

επεξεργαστεί ολοκληρωμένο σχέδιο που φτάνει έως την αποχώρηση της Τρόικας από την Ελλάδα μέχρι το τέλος του έτους και θα παρουσιαστεί αναλυτικά στους δανειστές. Ο κ. Σαμαράς εκτιμά πως, αν και δύσκολη, είναι εφικτή η διαμόρφωση προεδρικής πλειοψηφίας των 180 βουλευτών. **Σελ. 18**

Τζιχαντιστές και στην Αθήνα

Ο Shamal Ahmad Tofiq, (φωτογραφία) 23 ετών, είναι μέλος της οργάνωσης «Ισλαμικό Κράτος». Ασπάστηκε το ριζοσπαστικό Ισλάμ κατά την παραμονή του σε αυτοσχέδιο τζαμί στην Αθήνα την περίοδο 2009 - 2012. Ήχνη τζιχαντιστών του ISIS στην Αθήνα αποκάλυψε έρευνα της «Κ». **Σελ. 21**

Οι κώδικες των δακρύων

Αποκαλυπτικές μελέτες

Όλοι κλαίμε, αν και οι γυναίκες το κάνουν συχνότερα από τους άνδρες. Πρόσφατες επιστημονικές μελέτες υποδεικνύουν ότι το κλάμα ίσως είναι μία αρχέγονη κραυγή για βοήθεια και υποστήριξη. Το κλάμα είναι ένας τρόπος να δείξουμε πόσο ευάλωτοι είμαστε ή την υποταγή μας σε κάποιον εν δυνάμει επιτιθέμενο. Το κλάμα των μωρών είναι και ένας τρόπος επικοινωνίας με τους ενήλικους. **Σελ. 14**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Το ξύπνημα

Λίγοι ήταν εκείνοι που ξαφνιάστηκαν με τη σύλληψη Θεόδωρου Αριστοδήμου, μετά και τις συνεχείς διαρροές, το τελευταίο διάστημα, για πιθανές παρατυπίες στο οικοπέδο της περιοχής Σκαλι στην Πάφο. Ο κ. Αριστοδήμου πρέπει να θεωρείται αθώος μέχρι αποδείξεως του αντιθέτου από το δικαστήριο. Την ίδια στιγμή, ωστόσο αξίζει να σημειωθεί πως, ενώ η δικαιοσύνη έχει δράσει τάχιστα και έχει προχωρήσει σε συλλήψεις σε ένα θέμα που έφτασε κοντά της πριν από μερικές εβδομάδες, το ίδιο δεν ισχύει και για τις καταστάσεις που οδήγησαν την οικονομία στην κρίση. Ο κ. Αριστοδήμου θα κριθεί, αλλά δεν μπορεί να λειτουργήσει σε καμία περίπτωση ως αποδιοπομπαίος τράγος. Το ζήτημα αυτό της δικαιοσύνης θα πρέπει να είναι το έναυσμα για να καθαρίσει η κοινωνία από τα αποστήματα που μας έφεραν μέχρι εδώ. Γι' αυτό δεν πρέπει να λειτουργήσει ως άλλοθι για να μην προχωρήσουν άλλες υποθέσεις.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ DISNEY

ΕΝΤΑΣΕΙ ΕΙΠΑΜΕ, ΝΑ ΜΠΟΥΜΕ ΣΤΟ ΦΘΙΝΟΠΕΡΟ, ΑΛΛΑ ΟΧΙ ΚΙ ΕΤΣΙ...

Σελ. 24

Ο 14^{ος} ΤΟΜΟΣ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «Κ»

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ K SPORTS

ΑΠΟΕΛ

Θρύλε πού το πας;

Η εμφάνιση της προηγούμενης Καμπ Νου κόντρα στην Μπαρτσελόνα γέννησε μεγάλες προσδοκίες για τη φετινή ευρωπαϊκή πορεία.

ΟΜΟΝΟΙΑ

Ο έλεγχος των μεταγραφών

Εξαιρώντας τους Κακουμπάβα και Κιρμ, οι ξένοι που ήρθαν στο «τριφύλλι» αποδεικνύονται πολύ καλές επιλογές. Τα στατιστικά των καινούργιων.

ΑΕΛ-ΑΠΟΛΛΩΝ

Ένα αλλιώτικο λεμεσιανό ντέρμπι

Διαφορετικό σημείο αφετηρίας των δύο ομάδων το παιχνίδι. Με την πλάτη στον τοίχο η ΑΕΛ, στον Απόλλωνα τα πράγματα πηγαίνουν περίφημα.

ΟΣΚΑΡ ΠΙΣΤΟΡΙΟΥΣ

Δικαστικό θρίλερ στην Πρετόρια

Ο Νοτιοαφρικανός έπεσε στα «μαλακά» για το φόντο της συντρόφου του, και η δικαστής Θεοκζίλε Μασίπα βρίσκεται στο «εδώλιο» της κοινής γνώμης.

Πορεία με τις Ροζ Φιγούρες
ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΚΕΝΤΡΟ ΜΑΣΤΟΥ

4 Οκτωβρίου 2014, 5.00μ.μ.

Αφετηρία στο χώρο στάθμευσης Λεωφ. Μακαρίου III
(δίπλα από το Capital Centre)

Συνδιοργανωτές Εκστρατείας

EUROPA
Κυπριακό Φόρουμ
Εκστρατεία του Μαστού

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Το στοίχημα της δικαιοσύνης

Το γεγονός ότι ο Θεόδωρος Αριστοδήμου, η σύζυγός του και άλλα δύο άτομα, υπάλληλοι νυν και πρώην, του Δήμου Πάφου, συνελήφθησαν για την υπόθεση των πολεοδομικών υπερβάσεων και παρατυπιών κατά τον διαχωρισμό μεγάλου αριθμού οικοπέδων από την εταιρεία Aristo Developers στην περιοχή Σκαλι στην Πάφο, είναι μια ένδειξη ότι η Νομική Υπηρεσία αντιλήφθηκε ότι ο κόμπος της αγανάκτησης έφτασε στον λαϊκό του κόσμο κι αυτό είναι πολύ επικίνδυνο, τόσο για την κυβέρνηση όσο και για εκείνους που εκπροσωπούν τους «καταρακωμένους πλέον» θεσμούς. Ωστόσο, θα ήταν άδικο να μη σημειώσουμε ότι η Εισαγγελία φαίνεται να «έδεσε» την υπόθεση «Σκαλι» και προχώρησε, μαζεύοντας μάλιστα και άλλους 179 φακέλους από το δημαρχείο, που έχουν σχέσεις με τις αναπτύξεις γης της Aristo. Καλό, δε, θα ήταν να μαζέψει κι όλους τους άλλους φακέλους, διότι υποψιάζομαι ότι στην Πάφο υπάρχουν κι άλλοι «υπερτασικοί»(!) ντιβέλοπερς.

Όπως όμως και να έχουν τα πράγματα, η υπόθεση «Σκαλι» είναι αδιαμφισβήτητα παρωνυχίδα μπροστά στις υποθέσεις που οδήγησαν την Κύπρο στην οικονομική κατάρρευση και τις οποίες εξετάζει το Γραφείο Διερεύνησης Οικονομικού Εγκλήματος, και όπως αποκάλυψε η «Κ» την περασμένη Κυριακή, ο Θεόδωρος Αριστοδήμου θα πρέπει λογικά να είναι «πρώτο τραπέζι πίστα» στο πινάκιο των ανακριτικών αρχών. Επειδή όντας πρόεδρος του Δ.Σ. της Τράπεζας Κύπρου είχε δάνεια 249 εκατ. χωρίς ουσιαστικές εγγυήσεις. Μάλιστα, ο Όμιλος Aristo Developers είχε τεθεί, εν έτει 2012 και αρχάς του 2013, εκτός των «ειδικών καταλόγων» της Τράπεζας, οι οποίοι δίνονταν στο Δ.Σ. για ενημέρωση. Αν κάτι τέτοιο γινόταν σε οποιανδήποτε άλλη χώρα, η διεύθυνση της Τράπεζας και ο ίδιος ο πρόεδρος

του Δ.Σ. θα είχαν μεταφερθεί από την πρώτη στιγμή της αποκάλυψης, στα πλησιέστερα αστυνομικά κελιά. Στην Κύπρο όμως, όπως μας είπε ο γενικός εισαγγελέας Κώστας Κληρίδης, προασπιζόμενος τη συγγένεια πρώτου βαθμού της δικηγόρου Μαρίας Γιωρκάτζη (του Γραφείου Α. Γιωρκάτζη που εκπροσωπεί τον Α. Βγενόπουλο), με τη διοικήτρια της ΚΤΚ Χρυστάλλας Γιωρκάτζη, είμαστε όλοι μια παρέα κι αυτά είναι συχνά φαινόμενα.

Στην περίπτωση Αριστοδήμου, κρίνουμε ότι παίζεται το μεγάλο στοίχημα της Νομικής Υπηρεσίας και της δικαιοσύνης σήμερα στην Κύπρο, καθότι με το σύστημα της πολιτικο-οικονομικής διαπλοκής που κυριαρχεί στον τόπο, υπάρχει και το ενδεχόμενο του «ιδανικού εξίλαστέρου θύματος. Δηλαδή με τη λογική ότι ο Θεόδωρος Αριστοδήμου γίνεται «τσακωτός» από δύο πλευρές, (βλ. Τράπεζα Κύπρου και υπόθεση διαχωρισμού οικοπέδων στην περιοχή Σκαλι στην Πάφο) και είτε έτσι είτε αλλιώς θα του επιβληθεί ποινή, γιατί να μην τον μετατρέψουν σε μέγα εξίλαστέρου θύμα; Θαυμάσια δε ευκαιρία, να τον «καταπομώσουν» πάνω στο Σκαλι της Πάφου, δημιουργώντας εξαιρετικά νομικά αναχώματα για τους υπόλοιπους «μεγάλους», που θα καθυστερήσουν επί μακρόν την απόδοση δικαιοσύνης. Διότι, δεν θα πρέπει να διαφεύγει σε κανέναν και το ενδεχόμενο, οι υπό έρευνα «μεγάλοι», να έχουν ράμματα για τις γούνες πολιτικών ταγών, νομικών και ελεγκτών.

Γι' αυτό λοιπόν θεωρούμε ότι από εδώ κι εμπρός οι κινήσεις που θα γίνουν από τη Νομική Υπηρεσία και την Εισαγγελία θα είναι ενδεικτικές της θέλησής τους για αυθεντική απόδοση δικαιοσύνης και όχι σαν αυτών που έκανε γαργάρα το σκάνδαλο του Χρηματιστηρίου ή της άλλης που μαγάρισε τη μνήμη των 121 θυμάτων της «Ήλιος»...

paraschos@kathimerini.com.cy

ΥΨΙΚΑΜΙΝΟΣ / Γράφει ο ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑΣ

Λίγο στεγνό για τον Χάρη...

Ο πιο καλός, ο μαθητής είμαι εγώ στην τάξη. Δείτε τα χεράκια μου. Υπάκουα και σφιχτά δεμένα...

τα συνοδευτικά νομοσχέδια, και ο Χάρης καθισμένος σε μια αναπαυτική, κοντά στο έδρανο του λόγου, καρεκλίτσα, κουρασμένος, μάλλον, ν' ακούει τους ομιλητές από τα κόμματα και να σκέφτεται. Έπρεσε τότε αν θυμάστε και ένα μνῆμα από τον Αβέρωφ... για τη συνεργασία, προς όλους. Μπράβο εγώ δεν έχω, θα σκέφτηκε ο Χάρης. Τι κύμα όμως πέρασε από πάνω μου; Πόσο δηλαδή ήταν, συνέχισε στη σιωπηλή του ανάλυση...

Αν όλα τα κόμματα στην Κύπρο επιπλέον επί τη πλείστον στα ήμερα νερά της πολιτικής και της εσωτερι-

κής τους κατανάλωσης, ένα τριαράκι μποφόρ είναι ικανό να τα αναστατώσει και να τα μετουσιώσει σε κύμα τεράστιο έτοιμο να περάσει από πάνω και να πνίξει τον κυματοθραύστη. Φορολόγηση εφάπαξ, πάλι ο Χάρης μπροστά, ε Νίκο; Πάλι ο Χάρης. Αποτέλεσμα: Μέσα σε μία εβδομάδα στην Κύπρο, αναγγέλλθηκε παναπεργία στο δημόσιο, τάσεις φυγής από τη νομική υπηρεσία και σχεδόν απελπισία από τον Κληρίδη που είδε τα καλύτερα μυαλά να φεύγουν.

Τάσεις φυγής από την αστυνομία και τα ανώτατα δώματα της Εθνικής

Φρουράς που είδε ταξάρχους να ετοιμάζονται να βγουν στον ντάκο της σύνταξης.

Η ωριμότητά μας είναι ευθέως αντίθετη των βιαστικών μας αποφάσεων. Οσονούπω η παναπεργία μετεξελίχθηκε από 24ωρη σε 12ωρη, ο Χάρης δέχεται κόσμο στο γραφείο του και εξηγεί ό,τι μπορεί, πάλι μαλλιά στη γλώσσα, σπάει το συντεχνιακό μέτωπο στα δύο με την ΠΑΣΥΔΗ να επιμένει, μέχρι την Πέμπτη που αποφάσισε ο ΠτΔ να καλέσει στον λόφο τους συντεχνιακούς και να τους πείσει. Και πείστηκε. Βγήκε ο Χάρης να υπερασπιστεί την ιδέα της φορολόγησης του εφάπαξ, εφάρπαξε σαν κυματοθραύστη την αντίδραση των κοινωνικών ομάδων πίεσης που επλήγοντο από την απόφαση, φλέρταρε μετά από καιρούς και ζαμάνια με την «ιδέα» της απεργίας, και μετά βγαίνουν Χριστοδουλίδης-ΠτΔ και λένε «δεν είχαμε σκοπό να φορολογήσουμε το εφάπαξ».

Μια ιδέα έπεσε στο τραπέζι, πως κάνετε έτσι; Γι' αυτό είναι ο διάλογος, για να συζητούνται οι ιδέες. Δέκα λεπτά χρειάστηκε ο δόσκαλος Αναστασιάδης για δείξει στον Χάρη πως έπρεπε να γίνει. Κι ο τελευταίος; Σαν να περνάει, χειμώνα καιρό αυτοκίνητο από δίπλα σου και όλο το νερό της λακούβας να καταλήγει πάνω σου. Στάλα τη στάλα, στεγνώνει ο Χάρης από τα κόμματα που δέχεται από κόμματα και ομάδες πίεσης που θέλουν να πια δεν μπορούν να επιπέσουν στα γαλήνια νερά της Δημοκρατίας.

Άλλαξε ο καιρός και ο Χάρης ο αμυγδαλοθραύστης, θαλασσοθραύστης, καρυοθραύστης, κυματοθραύστης, θα δοκιμάζει τα νικάριά του, θα κάνει καρετί και περιμένοντας περιμένει κάθε ταυτότερο, να είναι καλύτερο από το σήμερα, λιγότερο τροχιοδεικτικό και πιο συννενομένο με τα επιμέρους μέρη.

Και πιο στεγνό αν γίνεται...

tsikalasm@sppmedia.com

Δάνειο για αγορά και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων για ιδιώτες.

800 00 800
www.bankofcyprus.com.cy

Τράπεζα Κύπρου

ΕΝΩΝΟΥΜΕ ΔΥΝΑΜΕΙΣ / Γράφει ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ

Με άριστα το 10

1 Στην έκπληξη. Ω! Μια έκπληξη περιμένε τους εισαγγελέες: Ο κυρ Θεόδωρος αρρώστησε, μόλις μπήκε στο κελί (αν μπήκε) και τον πήγαν στην σουίτα του Νοσοκομείου για να συνεχίσει την κράτησή του. Κύριε εισαγγελέα, φτιάξτε μία νοσοκομειακή πτέρυγα στις κεντρικές με καρδιολόγους γιατί θα σας χρειαστεί.

2 Στην ομερτά. Οι σύντροφοι άρχισαν να καρφώνονται στα δικαστήρια. Πάει και ο μύθος της συντροφικότητας στο κόμμα του Λαού.

3 Στα σοβαρά. Ενώ, αν ήταν για τον μάστορο στην Αθήνα δεν θα έπρεφε κανένα κάρφωμα. Ε;

4 Στα «παιχνίδια». Όχι, (και) το συγκρότημα δεν πουλήθηκε στη Wargaming, απλώς τυχαία ο γνωστός Βαγγέλης βρέθηκε στο Δ.Σ. του Ολύμπου.

5 Στον τώως. Μετά τον Καρογιάν και ο Χριστόφιας βρέθηκε στην Κίνα. Διαψεύδονται οι φιήμες πως πήγε να

φαγωθήκατε όλοι να διώξω τον Πανίκο, να διώξω και τη Χρυστάλλα;

αγοράσει πιο φτηνά τις μομοπονιέρρες για τον γάμο του γιου.

6 Στη Χρυστάλλα. Όποιας θεώρησε πως τελείωσαν τα θέματα για τη διοικήτρια, ενημερώνω πως τώρα ξεκινούν τα σοβαρά. Αχ, τα ταξίδια σου Χρυστάλλε, πριν από το κούρεμα, δεν σου είπαν πως δεν σβήνονται; Healthy alert!

7 Στη Φραγκούρη. Από τη Γερμανία ο αντίστοιχος σπονδοφόρος

της Die Welt ενημερώνει πως ο κλαυσιγγελοσ για την κυρία με το κουπ δεν είναι επειδή είναι άσχετη με το αντικείμενο, ούτε για τη κόμη της, ο Βοσναρτάρης δεν ήταν καλύτερος. Έτσι κι αλλιώς οι μισοί ίδιοι της είναι εκεί. Το κλάμα είναι για αυτούς που παίρνει μαζί της.

8 Στο ΔΝΤ. Μέχρι και στη Λαγκάρντ πήγε έκθεση για τη διαπλοκή της Χρυστάλλας, και η απάντηση της Γαλλίδας ήταν: «Φαντάζομαι πως τουλάχιστον

@Anastasiadescy

Silver Alert! Πού χάθηκε αυτός ο Βγενόπουλος;

χιστον το δικηγορικό θα αποσυρθεί». Έπρεσαν στα πατάματα από το γέλιο οι Γιωρκάτζηδες.

9 Στον Ρος. Ο νέος μεγαλομέτοχος της Τράπεζας Κύπρου έρχεται την ερχόμενη εβδομάδα για λίγες ώρες και αφού βρεθεί με τον Πρόεδρο, θα κατέβει να δει τον Αρχιεπίσκοπο. Μαζί από δίπλα και ο -όχι και τόσο γλυκόλογος- Ιρλανδός, ο νέος Healthy κολλητός. Ελπίζω να είναι για τα χωράφια του Αρίστο που θα τα πούνε όχι για κανένα «Οίκο» στην Πόλη Χρυσόχους. Με πιάνει Μακαριότατε, έτσι;

10 Στη Σκωτία. Η απόφαση των Σκωτσέζων έφερε ανακούφιση σ' όλη την Κύπρο. Johnny Walker, Chivas Regal και το προεδρικό Famos Crouse παραμένουν στο Ηνωμένο Βασίλειο. God save the Queen.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗΣ · Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ · Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ · Αρχισυντάκτης: ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Υπεύθυνος Οικονομικού: ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ · Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΤΟΔΟΥΛΟΥ · Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκομη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΠΑΓΙΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ · Διεύθυνση συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ · ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ · ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΝΤΕΛΛΑΣ

Με βαριά ατζέντα ο Πρόεδρος στη Νέα Υόρκη

Προτεραιότητα στα διμερή θέματα στις συναντήσεις με Κέρι και Μπάιντεν – Αμερικανικές επενδύσεις άνω των δέκα δισ. δολαρίων

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
Ανάλυση του
ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ

Με «λυμένα τα χέρια» κι ανακουφισμένοι που βρέθηκε η φόρμουλα επανάληψης των διαπραγματεύσεων, φτάνουν σήμερα το βράδυ στη Νέα Υόρκη ο πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης και οι συνεργάτες του, για τις εργασίες της 69ης Συνόδου της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ. Η φόρμουλα την οποία παρουσίασε στους δύο ηγέτες ο ειδικός σύμβουλος του γ.γ. του ΟΗΕ, Εσπεν Μπαρθ Άιντε για την καταγραφή των διαφορών και προσπάθεια γεφύρωσής τους με υποβολή προτάσεων από τα Ηνωμένα Έθνη, έχει καθιστάσει τους αξιωματούχους του διεθνούς οργανισμού που ασχολούνται με το Κυπριακό, καθώς πλέον υπάρχει μία συμφωνημένη διαδικασία για την επόμενη φάση της διαπραγμάτευσης. Έτσι, καθιστά πλέον μη αναγκαία τη συνηθισμένη σε ανάλογες περιπτώσεις, άσκηση πιέσεων και προς τις δύο πλευρές να μην υπάρχει αδιέξοδο.

Με αυτό ως δεδομένο, ο γενικός γραμματέας θα επαναλάβει τις καθιερωμένες συστάσεις και προς τους δύο ηγέτες, να επιδείξουν πολιτική βούληση και θάρρος για να καταλήξουν σε διευθέτηση του προβλήματος. Οι διευκρινίσεις που δόθηκαν από τον εκπρόσωπο του ΓΓ, μετά από το «φάουλ» της περασμένης Τρίτης (όταν ο Μπαν Κι Μουν είχε μιλήσει για «πάρε – δώσε») αποτελούν ένα σαφές πλαίσιο για το πώς θα ξεκινήσει η επόμενη φάση της διαπραγμάτευσης και προκάλεσαν ικανοποίηση στη Λευκωσία.

Ανάλογη ικανοποίηση προκάλεσε και η φόρμουλα στην οποία κατέληξαν οι δύο ηγέτες με τον

Ο οδικός χάρτης στον οποίο κατέληξε ο Εσπεν Μπαρθ Άιντε με τους δύο ηγέτες διασφαλίζει μια συμφωνημένη διαδικασία για την επόμενη φάση της διαπραγμάτευσης.

Νορβηγό ειδικό σύμβουλο. «Ήταν θετικό ότι η πρόταση έγινε από τον κ. Άιντε, γιατί αν την υπέβαλε η πλευρά μας, η απόρριψή της από τον Τουρκοκύπριο ηγέτη θα ήταν βέβαιη», ανέφερε κυβερνητική πηγή. Πέραν τούτων, στη συνάντηση που θα έχουν τα μεσάνυχτα της Δευτέρας, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης κι ο Μπαν Κι Μουν (παρουσία και του κ. Άιντε), θεωρείται βέβαιο ότι από πλευράς μας θα επισημανθεί η σημασία που έχει στη διαδικασία αν προχωρήσουν παράλληλα κάποια από τα Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης, για τα οποία η τουρκοκυπριακή πλευρά δείχνει πλήρη απροθυμία. Το ίδιο θέμα θα θίξει

εκτενώς ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και στη συνάντηση που θα έχει νωρίτερα τη Δευτέρα, με τα πέντε Μόνιμα Μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας, στη διάρκεια γεύματος εργασίας.

Άμυνα και οικονομία

Η απεμπλοκή της διαπραγματευτικής διαδικασίας βοηθά επίσης στο να εστιαστεί στα διμερή θέματα, η ατζέντα των υψηλού επιπέδου συναντήσεων που θα έχει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης με τον Αμερικανό υπουργό Εξωτερικών, Τζον Κέρι (απόψε αργά το βράδυ) και την Παρασκευή με τον αντιπρόεδρο Τζο Μπάιντεν. Μετά την

επίσκεψη του Αμερικανού αντιπροέδρου στην Κύπρο και την αναβάθμιση της Κύπρου ως σημαντικού στρατηγικού εταίρου των ΗΠΑ, η Λευκωσία έθεσε ως στόχο τη συγκεκριμενοποίηση της σχέσης και επέκτασής της πέραν των ενεργειακών και σε θέματα άμυνας, αλλά και οικονομικής συνεργασίας. Η κυπριακή κυβέρνηση επιθυμεί μέσα στους επόμενους 8-12 μήνες να υπάρξουν επισκέψεις υψηλού επιπέδου Κυπρίων αξιωματούχων, μεταξύ αυτών και του υπουργού Άμυνας. Παράλληλα, καθώς πλησιάζει ο χρόνος της λήψης σοβαρών αποφάσεων από τους ενεργειακούς κολοσσούς που ασχολούνται με τα

κοιτάσματα της λεκάνης της ανατολικής Μεσογείου και ξεκαθαρίζει η εικόνα για τον ρόλο της Κύπρου, είναι πιθανόν να ζητηθούν αμερικανικές επενδύσεις άνω των 10 δισ. δολαρίων για έργα υποδομής.

Στη συνάντηση με τον υπουργό Εξωτερικών Τζον Κέρι –για την οποία επέμεινε η γραφειοκρατία του Στέιτ Ντιπάρτμεντ– ο Αμερικανός επίσημος αναμένεται να επαναλάβει το προσωπικό ενδιαφέρον του και την πρόθεσή του να επισκεφθεί την Κύπρο, ενώ με ενδιαφέρον αναμένονται οι εκτιμήσεις που απεκόμισε από τις συναντήσεις που είχε στην Άγκυρα, με τον Ταγίπ Ερντογάν και τον Τούρκο ομόλογό του κ. Τσαβούσογλου. Ο κ. Κέρι είχε το καλοκαίρι αποφασίσει να στείλει στην περιοχή

δώσει την ευκαιρία στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να διακριβώσει αν από μέρους του κ. Μπάιντεν και της αμερικανικής κυβέρνησης υπάρχει το ίδιο ενδιαφέρον για την αναβάθμιση των διμερών σχέσεων των δύο χωρών κι αν οι εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή έχουν διατηρήσει ή μεταβάλει τον ρόλο της Κύπρου στους σχεδιασμούς των ΗΠΑ. Την ίδια στιγμή θα δοθεί η ευκαιρία να διασαφηνιστεί αν ο αντιπρόεδρος Μπάιντεν θα δραματίσει προσωπικά ρόλο στο Κυπριακό, όπως είχε διαβεβαιώσει τους Ομογενείς πως επιθυμούσε να πράξει.

Πάντως, παρότι ο αντιπρόεδρος Μπάιντεν είχε συμφωνήσει με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε τηλεφωνική επικοινωνία τους στις αρχές του καλοκαιριού να συναντηθούν, η διευθέτησή της αντιμετώπισε δυσκολίες. Χρειάστηκαν παρεμβάσεις παραγόντων της Ομογένειας και επιφανούς μέλους του Κογκρέσου προς τον ίδιο τον αντιπρόεδρο των Ηνωμένων Πολιτειών, ο οποίος, αφού έλαβε ολοκληρωμένη ενημέρωση για τις δυσκολίες, διευθέτησε αμέσως τη συνάντηση.

Να σημειώσουμε ότι παρά τις προσπάθειες που κατεβλήθησαν, μέχρι στιγμής ούτε ο αντιπρόεδρος Τζο Μπάιντεν ούτε ο υπουργός Εξωτερικών Τζον Κέρι έδωσαν συνάντηση στον αντιπρόεδρο της ελληνικής κυβέρνησης και υπουργό Εξωτερικών, Ευάγγελο Βενιζέλο, που θα εκπροσωπήσει την Ελλάδα στη Γενική Συνέλευση. Είναι πιθανόν φέτος να μη συναντηθεί ούτε με τον γενικό γραμματέα του ΟΗΕ, Μπαν Κι Μουν, καθώς ο τελευταίος εξαιτίας του βεβαρυμένου προγράμματος αποφάσισε να έχει συναντήσεις μόνο με αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων.

Τετ α τετ με Μπαν στη σκιά του γλωσσικού ολισθήματος περί πάρε δώσε- παρουσία του Εσπεν Μπαρθ Άιντε.

ως προσωπικό του απεσταλμένου τον πρώην γεωρυσιαστή Γκάρι Χαρτ. Ωστόσο, το σχέδιο εγκαταλείφθηκε και στον κ. Χαρτ επρόκειτο να δοθούν νέα καθήκοντα. Η Ουάσινγκτον διαμήνυσε τελευταία στη Λευκωσία πως δεν υπάρχουν για την ώρα σκέψεις να διοριστεί ειδικός συντονιστής του Στέιτ Ντιπάρτμεντ.

Η συνάντηση Αναστασιάδη – Μπάιντεν αποτελεί για τη Λευκωσία συνέχεια της επίσκεψης του Αμερικανού αντιπροέδρου στην Κύπρο. Παρά το γεγονός ότι θα πραγματοποιηθεί εντός του κτηρίου των Ηνωμένων Εθνών και πιθανόν να μην είναι μεγάλης διάρκειας, θα

B180 Sport Plus

€26.000 στο δρόμο

- αυτόματο κιβώτιο 7 σχέσεων • sports package • μεταλλική μογιά
- αισθητήρες παρκαρίσματος με active parking assist
- ηλεκτρικά αναδιπλωμένα καθρεφτάκια

B180 sport plus: Μικτός κύκλος 6.0 l/100 km, εκπομπές CO2 144-137 g/km. Ο εφορτισμός του πακέτου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας. Η προσφορά ισχύει για συγκεκριμένο αριθμό ετοιμοπαράδοτων αυτοκινήτων.

www.mercedes-benz.com.cy

Mercedes-Benz

Υποστήριξη με διάρκεια

Cyprus Import Corporation Ltd - General Distributors of Daimler AG for Mercedes-Benz Cars for Cyprus

Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με τους εκθεσιακούς χώρους της Κυπριακής Εταιρείας Εισαγωγών στα τηλέφωνα: 22474747, 25879222, 24818400, 26943900

Καταλύτης εξελίξεων στο Κυπριακό το αέριο

Ενεργειακό κίνητρο για την Τουρκία βλέπει ο διευθυντής του ιδρύματος German Marshall Fund για την Ευρώπη, Ιαν Λέσερ

Συνέντευξη στον
ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΕΛΛΙΣ

Η ενεργειακή διάσταση είναι σημαντική για την Τουρκία ώστε να επιδείξει πιο ευέλικτη στάση στο Κυπριακό εκτιμά σε συνέντευξή του στην «Κ» ο διευθυντής του ιδρύματος German Marshall Fund για την Ευρώπη, Ιαν Λέσερ. Παράλληλα, υποστηρίζει ότι οι ελληνοτουρκικές σχέσεις μετά την αναρρίκηση του Ταγίπ Ερντογάν στην προεδρία θα παραμείνουν σταθερές, ενώ επισφαιρίζει τους κινδύνους που ελλοχεύουν από τη δράση των τζιχαντιστών του Ισλαμικού Κράτους (ISIS).

«Ο αγώνας κατά του ISIS εξελίσσεται στην κινητήρια δύναμη της διασφάλισης της περιφερειακής ασφάλειας για τα επόμενα χρόνια».

—Ποιες είναι οι προοπτικές για τις ελληνοτουρκικές σχέσεις μετά την εκλογή Ερντογάν στην προεδρία;

—Δεν υπάρχει λόγος να υποθέσει κανείς ότι οι ελληνοτουρκικές σχέσεις δεν θα παραμείνουν στη σταθερή πορεία των τελευταίων ετών.

—Στην πρόσφατη σύνοδο του ΝΑΤΟ οι κ. Σαμαράς και Ερντογάν συμφώνησαν να συγκληθεί το τρίτο Ανώτατο Συμβούλιο Συνεργασίας.

—Ο ελληνοτουρκικός διάλογος σε υψηλό επίπεδο θα συνεχισθεί και στα θέματα ουσίας θα εστιασθεί, πέρα από το Κυπριακό όπου, πάντως, τα δεδομένα είναι λιγότερο σαφή, στην ασφάλεια των συνόρων, στην ενέργεια και, πιθανώς, στις εξελίξεις στη Συρία.

—Πόσο σημαντική είναι για την Τουρκία η ενεργειακή διάσταση ώστε να επιδείξει πιο ευέλικτη στάση στο Κυπριακό;

—Η ενεργειακή διάσταση είναι σημαντική. Είναι σαφές ότι πρέπει να γίνουν σημαντικές αλλαγές και να επιλυθούν πολλαπλές πολιτικές

Δεν προβλέπει μεταβολή στις ελληνοτουρκικές σχέσεις μετά την αναρρίκηση του Ταγίπ Ερντογάν στην προεδρία, ο διευθυντής του ιδρύματος German Marshall Fund για την Ευρώπη, Ιαν Λέσερ.

και ενεργειακές διενέξεις για να μπορέσουν κρατικοί και ιδιωτικοί εμπορικοί πρωταγωνιστές να αποκομίσουν περισσότερα οφέλη από τη διαφανή παραγωγή αερίου στην Αν. Μεσόγειο. Η Κύπρος είναι, φυσικά, το κλειδί, αλλά δεν μπορώ να σας πω κάτι περισσότερο από τη στιγμή σε ό,τι αφορά τις προοπτικές.

—Τι σημαίνει για την Τουρκία η εκλογή Ερντογάν στην προεδρία;

—Εκπέμει συνέχεια σε ό,τι αφορά την κοινωνική και πολιτική πορεία που έχει χαράξει για τη χώρα το κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης. Στο θεσμικό επίπεδο, θα είναι δύσκολο γι' αυτόν να εφαρμόσει ακριβώς το προεδρικό σύστημα που επιθυμεί. Από την άλλη, πολιτικά, είναι σίγουρα πιθανό, και πιστεύω ότι θα κινηθεί προς αυτή την κατεύθυνση. Σύμφωνα με τις μέχρι τώρα ενδείξεις, δεν θα αντιταχθεί σε αυτό ο νυν

πρωθυπουργός. —ΗΠΑ και Ε.Ε. θεωρούν απόλυτα την απόσυρση του μετριοπαθούς Γκιουλ από την πολιτική ζωή της Τουρκίας;

—Ο Γκιουλ ήταν δημοφιλής μεταξύ των δυτικών ηγετών και, προφανώς, θα λείψει η παρουσία του. Όμως, ο βαθμός που όντως ασκούμε μια μετριοπαθή επιρροή στην τουρκική πολιτική ζωή είναι ασαφές. Ιδιαίτερα, δε, σε ό,τι αφορά την εξωτερική πολιτική, υπάρχουν ελάχιστες ενδείξεις πως αυτό συνέβαινε τα τελευταία χρόνια.

—Πόσο κινδυνεύει η Ελλάδα από το ISIS;

—Η Ελλάδα είναι εκτεθειμένη στις παράπλευρες συνέπειες από ένα χαοτικό Λεβάντε, συμπεριλαμβανομένου του σημαντικού προβλήματος της διέλευσης των ξένων πολεμιτών από την περιοχή. Σε κάποια φάση μπορεί να κριθεί αναγκαία η παροχή διευκολύνσεων από βόρειες που βρίσκονται στην Ελλάδα, ίσως στην Κρήτη, για την υποστήριξη επιχειρήσεων των ΗΠΑ ή του ΝΑΤΟ στην Αν. Μεσόγειο. Η Ελλάδα θα είναι κρίσιμο κομμάτι όλων των πτυχών αυτού του αγώνα που αγγίζει τη θαλάσσια ασφάλεια. Γενικότερα, η Ελλάδα, όπως και η υπόλοιπη Νότια Ευρώπη, θα θέλει να δει τους Ευρωπαίους εταίρους της να αντιμετωπίζουν αυτές τις απειλές που προέρχονται από τον Νότο, ως κοινές προκλήσεις και όχι χωριστές.

—Πώς αποτιμάτε τη στάση της Τουρκίας έναντι του ISIS;

—Ο αγώνας κατά του ISIS εξελίσσεται στην κινητήρια δύναμη της διασφάλισης της περιφερειακής ασφάλειας για τα επόμενα χρόνια. Υπάρχει, επίσης, το σχετιζόμενο γενικότερο πρόβλημα του αυξανόμενου χαοτικού περιβάλλοντος στο Λεβάντε, στη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική. Οι συνθήκες αυτές αναμένεται να επικρατούν για μεγάλο διάστημα. Δεν πιστεύω ότι η Άγκυρα έχει υποστηρίξει την άνοδο του ISIS. Αλλά τα διάτρητα σύνορα και η θολή φύση της δράσης των ανταρτών στην περιοχή έχουν πιθανότατα δημιουργήσει πρόσφορες συνθήκες. Τώρα όλοι αντιμετωπίζουμε τις συνέπειες.

ΑΠΟΨΗ / Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Άγκυρα καλεί Αθήνα για Κυπριακό

Αυτή την εβδομάδα θα αφήσουμε τον αυτοσαρκασμό στην άκρη και θα επικεντρώσουμε την προσοχή μας σε ένα σημαντικό «παράπονο» της Άγκυρας σχετικά με τη στάση της Αθήνας στο Κυπριακό. Η κυβέρνηση του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) θεωρεί ότι η συγκυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ δεν αναλαμβάνει τις ευθύνες οι οποίες της αναλογούν στις συνομιλίες για την τελική λύση του κυπριακού προβλήματος.

«Κατανοούμε τη σοβαρότητα της κατάστασης στην Ελλάδα. Ωστόσο, υπάρχουν ζητήματα και προβλήματα τα οποία πρέπει να αντιμετωπιστούν. Στο Κυπριακό η λύση είναι εφικτή. Αρκεί η Ελλάδα να αναλογιστεί τις ευθύνες της». Αυτό τονίζει στην «Κ» μια καλά πληροφορημένη πηγή η οποία παρακολουθεί από κοντά τις εξελίξεις στον κύκλο του νέου πρωθυπουργού της Τουρκίας.

Οι πληροφορίες της «Κ» από την Άγκυρα αναφέρουν ότι τα πρόσφατα μηνύματα του Προέδρου της Τουρκίας Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν και του Πρωθυπουργού Αχμέτ Νταβούτγλου σχετικά με το Κυπριακό δεν είναι τυχαία. Από τη σκοπιά της Άγκυρας, η Αθήνα δεν αναλαμβάνει κανένα ενεργό ρόλο στο Κυπριακό και μετατοπίζει όλες τις ευθύνες στους ώμους του Προέδρου Νίκου Αναστασιάδη, ο οποίος όμως δεσμεύεται από τη διατήρηση των λεπτών ισορροπιών του ελληνοκυπριακού πολιτικού πεδίου. Με αυτό τον τρόπο, η λύση του Κυπριακού οδηγείται σε αδιέξοδο.

Εάν η Αθήνα δεν ακολουθούσε την πολιτική της απραξίας στο Κυπριακό οι «εθνικιστικές» πολιτικές της ευθύνες στους ώμους δεν θα είχαν την πολυτέλεια να φέρουν σοβαρές ενστάσεις για τις συνομιλίες και την ομοσπονδιακή λύση. Ωστόσο, η κυβέρνηση του Αντώνη Σαμαρά δεν καταβάλλει προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση. Αυτή είναι η κριτική που ακούγεται τον τελευταίο καιρό στους διπλωματικούς κύκλους της Άγκυρας.

Οι τουρκικές και τουρκοκυπριακές πηγές της εφημερίδας μας αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στο μήνυμα του Πρωθυπουργού Νταβούτγλου. «Ο Νταβούτγλου είναι έτοιμος να επισκεφθεί τη Λάρνακα», προσθέτει χαρακτηριστικά μια τ/κ δημοσιογραφική πηγή. Σύμφωνα με την πηγή μας, η Άγκυρα αναμένει την συνεργασία της Αθήνας για να αναβαθμιστεί το επίπεδο των συναντήσεων των εμπλεκόμενων πλευρών στο Κυπριακό. Συγκεκριμένα, η τουρκική πλευρά προτείνει την εντατικοποίηση των επαφών των δύο κοινοτήτων με την Άγκυρα και την Αθήνα. «Για ποιο λόγο οι ηγέτες των δύο κοινοτήτων να μην επισκεφτούν την τουρκική και την ελληνική πρωτεύουσα;», αναρωτιέται χαρακτηριστικά μια τουρκοκυπριακή πηγή, η οποία παρακολουθεί από κοντά τις κινήσεις της τ/κ ηγεσίας στο τραπέζι των συνομιλιών.

Η πρόταση του κ. Νταβούτγλου, η οποία περιέχει μια συνάντηση για τσάι με τον Έλληνα ομόλογο του στη Λάρνακα, γίνεται στον απόηχο της κριτικής που άσκησε ο νέος Πρόεδρος της Τουρκίας στην ελληνική κυβέρνηση. Την 1η Σεπτεμβρίου, από το βήμα του «προεδρικού μεγάρου» του Ντεββίς Έρογλου, ο νέος Πρόεδρος της Τουρκίας, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν αναφέρθηκε ξεκάθαρα στον προβληματισμό της Άγκυρας σχετικά με τη στάση της Αθήνας στο Κυπριακό.

«Η Άγκυρα ζητά από την Αθήνα να πείσει τη Λευκωσία;», ρωτήσαμε τις πηγές μας στην άλλη πλευρά της πράσινης γραμμής, αλλά ξεκάθαρα απάντηση δεν πήραμε. Οι πηγές μας αποφεύγουν να χρησιμοποιήσουν τον όρο «πίεση». Αυτό που έχει σημασία κατά την άποψή τους είναι η «εμπλοκή» όλων των παραγόντων στο Κυπριακό για την άμεση λύση του προβλήματος.

Άραγε πώς θα πρέπει να αποκαδοικοποιηθούμε; τον προβληματισμό της Άγκυρας; Πρόκειται για ένα διπλωματικό ελιγμό ή για μια νέα στρατηγική δημόσιων σχέσεων; Οι εξελίξεις των τελευταίων εβδομάδων δείχνουν ότι η νέα κίνηση της τουρκικής πλευράς περιέχει και τα δύο στοιχεία. Σε μία περίοδο που οι συνομιλίες στο Κυπριακό έχουν μπει στην «κατάψυξη», η Άγκυρα επιχειρεί να εμπλέξει στο «παιχνίδι» νέους παράγοντες για να εντατικοποιήσει την πίεση την οποία ασκεί στη Λευκωσία. Την ίδια στιγμή επιχειρεί να αποσιωπήσει τις δικές της «αδυναμίες» στο Κυπριακό, επιρρίπτοντας ευθύνες στην Αθήνα. Υπενθυμίζουμε ότι οι κ. Ερντογάν και κ. Νταβούτγλου, οι οποίοι αναφέρθηκαν στον ρόλο της Αθήνας στις συνομιλίες, δεν «άγγιξαν» καμία ουσιαστική πτυχή του Κυπριακού όπως το Βαρόσι ή την αποστρατικοποίηση. Απλώς αρκέστηκαν να τονίσουν ότι η ουσία των συνομιλιών βρίσκεται στην επόμενη φάση του «πάρε-δώσε».

Δοκιμάζονται οι σχέσεις ΗΠΑ - Τουρκίας

Πονοκεφαλιάζουν και προβληματίζουν την Ουάσινγκτον οι δεσμοί της Άγκυρας με τις συντηρητικές σουνιτικές δυνάμεις

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Πριν από λίγες ημέρες, η αμερικανική εφημερίδα «Wall Street Journal» έφερε στο προσκήνιο της επικαιρότητας ένα σημαντικό ερώτημα: «Στη νέα περίοδο, η Τουρκία εξακολουθεί να είναι σύμμαχος των ΗΠΑ;». Απαντώντας στο συγκεκριμένο ερώτημα, η αμερικανική εφημερίδα υπογράμμισε ότι οι τελευ-

Οι εξελίξεις σε Ιράκ και Συρία περιορίζουν τα περιθώρια συνεννόησης.

ταιες εξελίξεις στο Ιράκ και τη Συρία συνοδεύονται από σαρωτικές αλλαγές στις αμερικανοτουρκικές σχέσεις. Στη νέα περίοδο, η Τουρκία παύει να είναι στενός σύμμαχος της Ουάσινγκτον. Για αυτό τον λόγο η αμερικανική πλευρά θα πρέπει να δημιουργήσει ένα σχέδιο για τη μεταφορά της νατοϊκής βάσης του Ίντζιρλικ στην πρωτεύουσα του αυτόνομου Κουρδιστάν. Με άλλα λόγια, σύμφωνα με τη «Wall Street Journal», στη νέα περίοδο, το Κουρδιστάν θα αντικαταστήσει την Τουρκία στη λίστα των στενών συνε-

ργασιών της αμερικανικής κυβέρνησης στην Μέση Ανατολή.

Το δημοσίευμα της «Wall Street Journal» προκάλεσε μεγάλη αναταραχή στην τουρκική κυβέρνηση. Ο φιλοκυβερνητικός τύπος της Τουρκίας υποστήριξε ότι ο αμερικανικός Τύπος, ο οποίος ελέγχεται από τους κεφαλαιοκράτες της Δύσης, οι οποίοι συνεργάζονται με το Ισραήλ και τις δυτικές πρωτεύουσες, επιχειρεί να πλήξει το γόπτρο της Τουρκίας. Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και το αυστηρό μήνυμα, το οποίο έστειλε ο Πρόεδρος της Τουρκίας, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν την προηγούμενη εβδομάδα. Σύμφωνα με τον κ. Ερντογάν η χώρα του βρίσκεται στο στόχαστρο μιας «άτιμης» επίθεσης εκ μέρους του αμερικανικού Τύπου.

Μετά το δημοσίευμα της «Wall Street Journal» δύο ακόμη εξελίξεις της προηγούμενης εβδομάδας δίνουν διαστάσεις στη μεγάλη διπλωματική τρικυμία των αμερικανοτουρκικών σχέσεων. Ο πρώην πρόεδρος της Ουάσινγκτον στην Άγκυρα, Francis Ricciardone δήλωσε ότι η Τουρκία παρέχει υποστήριξη σε ένοπλες ομάδες της Συρίας, οι οποίες διατηρούν σχέσεις με την Αλ Κάιντα. Ο Αμερικανός διπλωμάτης αναφέρθηκε στις περιπτώσεις των οργανώσεων «Αλ Νούσρα» και «Ακρά-

Κρίση πίσω από τα χαμόγελα. Ο κίνδυνος από τους τζιχαντιστές κυριάρχησε στις επαφές του επικεφαλής της αμερικανικής διπλωματίας Τζον Κέρι στις επαφές που είχε πρόσφατα στην Άγκυρα.

ου Σαμ» και πρόσθεσε αναφερόμενος στην Τουρκία: «Εσείς έχετε την εντύπωση ότι έχετε τη δυνατότητα να αλλάξετε την κοσμοθεωρία των συγκεκριμένων ομάδων. Εμείς όμως δεν αποδεχόμαστε τη συνεργασία

με αυτές τις ομάδες. Δεν πρόκειται να συνεργαστούμε μαζί τους. Θα προτιμούσαμε να μη συνεργαζόσασταν ούτε εσείς. Επίσης, επιθυμούμε να τερματιστεί η ελεύθερη διέλευση των μαχητών τους από

τις συνοριακές σας πύλες». Σε συμφωνία με την αυστηρή επισήμανση του Αμερικανού διπλωμάτη ο εκπρόσωπος Τύπου του Λευκού Οίκου, Josh Earnest, υπενθύμισε στην Άγκυρα ότι η εξουδετέρωση του Ισλαμικού Κράτους, στην οποία στοχεύει η Ουάσινγκτον εξαρτάται από τη τουρκική συμπεριφορά στη Μέση Ανατολή.

Τα νέα μηνύματα της Ουάσινγκτον σημειώθηκαν αμέσως μετά τις πρόσφατες επισκέψεις του υπουργού Άμυνας και του υπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ στην τουρκική πρωτεύουσα. Σύμφωνα με καλά πληροφορημένες τουρκικές πηγές της «Κ», οι συγκεκριμένες επισκέψεις έφεραν στο προσκήνιο το γεγονός ότι στη νέα περίοδο, ένα μεγάλο χάσμα χωρίζει την Ουάσινγκτον και την Άγκυρα στο πολιτικό, διπλωματικό και στρατιωτικό πεδίο της Μέσης Ανατολής. Η Άγκυρα «ποντάρει» στις συντηρητικές σουνιτικές δυνάμεις της περιοχής, οι οποίες διατηρούν στενή συνεργασία με το Κίνημα των Αδελφών Μουσουλμάνων και το τουρκικό κυβερνών Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ). Οι σχέσεις της Άγκυρας με τις εν λόγω ομάδες κατευθύνονται από μια ομάδα ακαδημαϊκών, αναλυτών και πρακτόρων των Τουρκι-

κών Μυστικών Υπηρεσιών (ΜΙΤ) με έδρα το επιτελείο του τουρκικού κυβερνώντος κόμματος. Η ΜΙΤ υποστηρίζει υλικά, στρατιωτικά, οικονομικά και διπλωματικά τις σουνιτικές ομάδες, οι οποίες βάλλουν κατά των κυβερνήσεων του Ιράκ και της Συρίας. Την ίδια στιγμή, η Άγκυρα κλείνει την πόρτα στο ενδεχόμενο της ομαλοποίησης των σχέσεων Τουρκίας-Ισραήλ και προσεγγίζει τη Χαμάς. Οι συγκεκριμένες πρωτοβουλίες της τουρκικής πρωτεύουσας δυσχεραίνουν την Ουάσινγκτον, η οποία βρίσκεται πλέον σε αναζήτηση νέων συνεργατών στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής.

Υπό τη σκιά της σοβαρής δοκιμασίας των αμερικανοτουρκικών σχέσεων, την προηγούμενη εβδομάδα, ο Πρόεδρος Ερντογάν επισκέφθηκε το τελευταίο «φιλικό λιμάνι» της χώρας του στον αραβικό κόσμο. Στην πρωτεύουσα του Κατάρ, ο κ. Ερντογάν και οι συνεργάτες του έθεσαν επί τάπητος την κοινή στρατηγική των δύο χωρών στη Μέση Ανατολή. Λίγο πριν από την έναρξη της εν λόγω επίσκεψης, ο αμερικανικός και ο ισραηλινός Τύπος έκαναν εκτεταμένη αναφορά στην περιφερειακή απομόνωση της Τουρκίας και του Κατάρ.

Σε πολιτική περιδίνηση η κυβέρνηση

Το φιάσκο του εφάπαξ την υποχρέωσε σε άτακτη αναδίπλωση μετά από σπατάλη πολύτιμου χρόνου και ενέργειας

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Πληθαίνουν οι μάχες που καλείται να δώσει η κυβέρνηση αλλά και τα μέτωπα που θα αντιμετωπίσει. Στον πολιτικό πυρετό των εκπομπών η εκτελεστική εξουσία επιλέγει να ανοίξει ένα άλλο μεγάλο και αμφιλεγόμενο θέμα, αυτό της συνταξιοδότησης των δημοσίων υπαλλήλων. Ως αποτέλεσμα, ενισχύεται το αντιπολιτευτικό μέτωπο, εκκρεμεί το νομοσχέδιο των εκπομπών και πληθαίνουν οι αντικυβερνητικές φωνές. Προκαλούνται συνεπώς εύλογα ερωτήματα στους πολιτικούς κύκλους και την κοινή

Τακτική σφυγμομέτρησης αντιδράσεων, ερασιτεχνισμός ή συνδυασμός και των δύο;

γνώμη: Πρόκειται για τακτική σφυγμομέτρησης αντιδράσεων ή για λανθασμένους χειρισμούς σε μία ήδη κρίσιμη για την κυπριακή οικονομία χρονική περίοδο; Το σίγουρο είναι πως το κεφάλαιο εφάπαξ φαίνεται να τελειώσει άδοξα και να μετατράπηκε πλέον σε θέμα ταμπού.

Αξίζει να σημειωθεί πως τη στιγμή που προέκυψε το ζήτημα του εφάπαξ, εξακολουθεί να εκκρεμεί το τεράστιο ζήτημα των εκπομπών. Η κλειψύδρα αδειάζει επικίνδυνα, για τη λήψη μιας απόφασης, ενώ η εκταμίευση της επόμενης δόσης φαντάζει αβέβαιη λόγω της διαφωνίας Βουλής-Κυβέρνησης στον χειρισμό του ζητήματος. Λάδι στην εύφλεκτη σχέση των δύο μερών

Μεσούσης της πολιτικής αντιπαράθεσης για τις εκπομπές η κυβέρνηση άνοιξε αναίτια και αιφνιδιαχτικά το θέμα του εφάπαξ, που της προκάλεσε πολλαπλά προβλήματα.

φαίνεται να έβαλε η συζήτηση και η φημολογία για φορολόγηση του εφάπαξ των δημοσίων υπαλλήλων, με αποτέλεσμα το κρίσιμο ζήτημα των εκπομπών να μπαίνει δεύτερο στην πολιτική ατζέντα και να ανοίγει ένας καινούργιος κύκλος πολιτικών αντιδράσεων με επίκεντρο το εφάπαξ.

Μέτωπο αντιπολίτευσης

Τόσο η χρονική συγκυρία όσο και ο τρόπος χειρισμού του θέματος από την κυβέρνηση προκάλεσε την οργίλη αντίδραση πολιτικών κομμάτων. Μεγάλο χαστούκι στην αλαζονική στάση της κυβέρνησης ερμηνεύεται από το ΑΚΕΛ, αφού προκάλεσε αχρείαστη ένταση και αναταραχή. Το ΔΗΚΟ μιλά για ερασιτε-

χνισμούς και ανικανότητα από μέρους της κυβέρνησης, ενώ η ΕΔΕΚ εκτιμά λάθος χειρισμούς και κυβερνητικές ανακολουθίες.

Στελέχη στην Πινδάρου, υποστηρίζουν πως διαρροές σε Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης αναφορικά με το ενδεχόμενο φορολόγησης του εφάπαξ, ανάγκασαν τον υπουργό Οικονομικών να προχωρήσει σε δηλώσεις, οι οποίες κάθε άλλο παρά διασκέδασαν τις ανησυχίες των συντεχνιακών κύκλων.

Οι ίδιες πηγές σημειώνουν πως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είδε με ιδιαίτερη δυσφορία το όλο θέμα, αφού προέκυψε στη χειρότερη χρονική συγκυρία. Άλλοι κομματικοί κύκλοι στην ΕΔΕΚ δεν αποκλείουν το ζήτημα

εφάπαξ να είχε στόχο τη σφυγμομέτρηση αντιδράσεων κομματικών συνόλων και συντεχνιακών οργανώσεων. Η Θελλώδης αντίδραση που προκλήθηκε ωστόσο, οδήγησε την κυβέρνηση σε υπαναχώρηση, βάζοντας το θέμα στο ψυγείο για τουλάχιστον δύο με τρία χρόνια. Το σίγουρο είναι πως το κεφάλαιο εφάπαξ δεν προέκυψε σήμερα, αλλά βρίσκεται υπό αξιολόγηση εδώ και καιρό. Αυτό άλλωστε ομολόγησε σε δηλώσεις του και ο ίδιος ο υπουργός Οικονομικών Χάρης Γεωργιάδης.

Η αδυναμία του υπουργού Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη, να καθουσιάζει και να πείσει τις συντεχνιακές οργανώσεις των δημοσίων υπαλλήλων, οδήγησε

στην παρέμβαση του Προέδρου της Δημοκρατίας. Τόσο οι πολιτικοί κύκλοι όσο και η κοινή γνώμη παρακολούθησε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, την ευκολία με την οποία ο Πρόεδρος Αναστασιάδης κατάφερε να μεταπίσει τους άτεγκτους συνδικαλιστές. Πάντως, η προεδρική παρέμβαση για δεύτερη συνεχόμενη φορά σε θέματα οικονομίας ερμηνεύεται από τους κομματικούς κύκλους του ΔΗΚΟ, ως άδειασμα του υπουργού Οικονομικών από τον Νίκο Αναστασιάδη. Δεν είναι τυχαίο, πως και ο ίδιος ο υπουργός Οικονομικών με την έναρξη του κεφαλαίου εφάπαξ τόνισε πως το ζήτημα του τρόπου καταβολής του αφορά δικές του σκέψεις, τις οποίες θα υπέβαλλε στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Η στάση αυτή ερμηνεύεται από κύκλους του κυβερνώντος κόμματος ως διαφορά τάσεων στην κυβέρνηση. «Διαφορετικά αναλύει και καταλαβαίνει κάποια θέματα ο υπουργός Οικονομικών και διαφορετικά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας», τονίζοντας πως δεν έχει να κάνει με ψυχρό κλίμα στις σχέσεις των δύο ανδρών αλλά με διαφορά αντίληψης. Αξίζει να σημειωθεί πως οι ίδιοι κύκλοι θεωρούν πως ο Χάρης Γεωργιάδης ίσως να προσπαθεί να διαχωρίσει τη θέση του σε ό,τι αφορά την πολιτική που πρέπει να ακολουθηθεί απέναντι στα δημόσια οικονομικά ούτως ώστε να αποφύγουμε επανάληψη περιπετειών του παρελθόντος. Πάντως, ακόμη και στο κυβερνών κόμμα παραδέχονται ότι τα τελευταία γεγονότα όπως εκτυλίχθηκαν, έπληξαν την εικόνα της κυβέρνησης εξέλιξη η οποία χρεώνεται στον Χάρη Γεωργιάδη.

Και στο βάθος οι εκπομπές

Νέα πολιτική μάχη αναμένεται να ξεκινήσει στα έδρανα της Βουλής. Ο λόγος, το αμφιλεγόμενο κεφάλαιο των εκπομπών το οποίο δεν προβλέπεται να εγκαταλείψει σύντομα την πολιτική ατζέντα. Το μέλλον της αναπομπής των δύο νομοθετημάτων (Περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Περί Κεντρικής Τράπεζας) θα συζητηθεί στην Ολομέλεια της Βουλής την Τρίτη 22 Σεπτεμβρίου, όπου οι κοινοβουλευτικές δυνάμεις θα κληθούν να αποφασίσουν εκ νέου για το μέλλον των εκπομπών. Οι αναπομπές παίρνουν πολιτική χροιά και δεν έχουν να κάνουν με λόγους αντισυνταγματικότητας. Η εκτελεστική εξουσία επικαλείται το δημόσιο συμφέρον ως λόγο αναπομπής των νομοθετημάτων, αφού διαφορετικά δεν προχωρά η εκταμίευση της επόμενης δόσης. Οι εκκλήσεις και οι παραιτήσεις της κυβέρνησης φαίνεται να πέφτουν στο κενό, αφού η συμπαγής πλειοψηφία του κοινοβουλίου δεν πείθεται για την αναγκαιότητα της αναπομπής. Αντιθέτως θεωρεί πως τα νομοθετήματα ενισχύουν το δίκτυο προστασίας για τις ευάλωτες ομάδες. Μάλιστα, όπως όλα δείχνουν, αυξάνονται οι κοινοβουλευτικές φωνές οι οποίες θα επικειρήσουν αναστολή της εφαρμογής του νομοσχεδίου εκπομπών μέχρι και την ψήφιση του πλαισίου αφερεγγυότητας. Οι νέες πολιτικές εξελίξεις, ανοίγουν ένα νέο κύκλο πολιτικής θύελλας. Αυτό γιατί χωρίς την έγκριση της βουλής στις αναπομπές, η εκταμίευση της επόμενης δόσης θα συνεχίσει να εκκρεμεί με ό,τι κι αν αυτό συνεπάγεται για το μέλλον της κυπριακής οικονομίας. Αναμένεται λοιπόν να διαφανεί κατά πόσο θα βρεθεί η χρυσή τομή ή αν τα κόμματα θα εμμένουν στην απόρριψη των αναπομπών, θέτοντας την ήδη ευάλωτη οικονομία του κράτους σε νέες περιπέτειες.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Δεν κλείνουμε τα μάτια σε ό,τι συμβαίνει γύρω μας.

Η ΟΠΑΠ Κύπρου για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά ενισχύει το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ για να μπορεί να προσφέρει δωρεάν πρόγευμα σε παιδιά Προδημοτικής, Δημοτικής, Μέσης και Τεχνικής εκπαίδευσης που ζουν στην ύπαιθρο. Συγκεκριμένα η ΟΠΑΠ Κύπρου καλύπτει τις ανάγκες 3.397 μαθητών σε 246 σχολεία της υπαίθρου για τη σχολική χρονιά 2014-2015.

Γιατί αυτό το χαμόγελο δεν χορταίνουμε να το βλέπουμε!

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
& ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΟΠΑΠ
ΚΥΠΡΟΥ

μία εταιρία
μία ιδέα
καλόγια όλους

Ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΕΝΤΑΡΑΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Ασπίδα της Ε.Ε. η Κύπρος από τζιχαντιστές

Ευρωπαίοι φανατικοί του τζιχάντ αποπειράθηκαν να περάσουν μέσω Κατεχομένων με προορισμούς τη Συρία και το Ιράκ, ωστόσο, ανακόπηκαν κι επαναπατρίστηκαν

Συνέντευξη στον ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΤΟΜΑΡΑ

Η αφορμή ήταν το νομοσχέδιο για την ίδρυση Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΚΥΠ) πλην όμως ο προϊστάμενος της ΚΥΠ σε μία από τις σπάνιες συνεντεύξεις του απαντά στην «Κ», σε όλα τα καυτά ζητήματα που αφορούν την ΚΥΠ. Μεταξύ άλλων ο αντιστράτηγος εν αποστρατεία Ανδρέας Πενταράς μιλά για τις οδηγίες που πήρε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σχετικά με τις παρακολουθήσεις πολιτών και υποστηρίζει ότι ο νόμος με τον οποίο ιδρύεται η ΚΥΠ διασφαλίζει τα δικαιώματα των πολιτών. Θεωρεί τα Κατεχόμενα χώρο εκκώλυσης τζιχαντιστών και υποστηρίζει ότι η Υπηρεσία του ανέκοψε Ευρωπαίους τζιχαντιστές προς Συρία και Ιράκ.

Χρειάστηκαν 44 χρόνια μετά τη σύστασή της, ώστε η ΚΥΠ και τυπικά να γίνει «νόμιμη». Γιατί;

—Είναι γεγονός ότι η ΚΥΠ λειτουργεί από το 1970 βάσει απόφασης—πέντε γραμμών—του τότε Υπουργικού Συμβουλίου. Ουσιαστικά λειτουργούσε όλα αυτά τα χρόνια ως Μονάδα της Αστυνομίας. Όμως αυτό δεν μπορούσε να συνεχισθεί, διότι η Υπηρεσία προκειμένου να ανταποκριθεί στις προκλήσεις και τις απειλές του νέου περιβάλλοντος ασφαλείας που δημιουργείται στην περιοχή μας, αλλά και διεθνώς θα έπρεπε να εκσυγχρονιστεί. Και το πρώτο βήμα για τον εκ-

«Η πρώτη οδηγία που μου έδωσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ήταν να μην παρακολουθείται κανένας πολίτης, κανένα πολιτικό κόμμα και καμιά οργάνωση κάτι το οποίο η ΚΥΠ εφαρμόζει με θρησκευτική ευλάβεια», λέει στην «Κ» ο Ανδρέας Πενταράς.

“
Έχουμε δημιουργήσει Τμήμα για το ζήτημα των υδρογονανθράκων και Μονάδα που ασχολείται με αποκλειστικά με το οικονομικό έγκλημα.

συγχρονισμό είναι η θέσπιση θεσμικού πλαισίου, το οποίο να καθορίζει την αποστολή, τη δομή, την οργάνωση, τις διαδικασίες λειτουργίας και όλα εκείνα τα στοιχεία που απαιτούνται, ώστε μια υπηρεσία της φύσεως της ΚΥΠ να λειτουργεί στο πλαίσιο του Συντάγματος των νόμων και με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Υπάρχει ένα νομοσχέδιο του οποίου εκκρεμεί η ψήφιση. Τι είναι αυτό που αλλάζει στην οργάνωση, δομή και λειτουργία της ΚΥΠ;

—Το νομοσχέδιο, το οποίο βρίσκεται ενώπιον της Βουλής για έγκριση, καθορίζει πρώτα απ' όλα την αποστολή της ΚΥΠ, το έργο που έχει να επιτελέσει. Δηλαδή την αναζήτηση, τη συλλογή, την επεξεργασία και τη γνωστοποίηση στις αρμόδιες αρχές του κράτους, πολιτικών, οικονομικών και στρατιωτικών πληροφοριών με σκοπό τη πρόληψη δραστηριοτήτων που απειλούν την ασφάλεια της Δημοκρατίας, τη συνταγματική τάξη, τη δημόσια ασφάλεια καθώς και τον εθνικό πλούτο της χώρας. Θέλω να τονίσω ιδιαίτερα το γεγονός ότι με τη νέα νομοθεσία όχι μόνο δεν παραβιάζονται τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και ιδιαίτερα τα προσωπικά δεδομένα των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά αντίθετα μέσα στην αποστολή της είναι και η παροχή πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές του κράτους για την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών. Η Υπηρεσία ενημερώνει συνεχώς και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τους υπουργούς και τις αρχές του κράτους για ζητήματα της αρμοδιότητάς τους, ώστε να μπορούν να λαμβάνουν τις σωστές αποφάσεις.

Με βάση το νομοσχέδιο η ΚΥΠ θα έχει δηλαδή και ρόλο πέραν των θεμάτων Εθνικής Ασφάλειας;

—Βεβαίως. Κύριο έργο της ΚΥΠ είναι τα θέματα Εθνικής Ασφάλειας. Ωστόσο, η Υπηρεσία μας έχει ένα σοβαρό ρόλο στη καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Είναι γνωστό ότι οι άνθρωποι του οργανωμένου εγκλήματος χρησιμοποιούν πρακτικές, μεθόδους και στόχους εντελώς σύγχρονες και διαφορετικούς απ' ό,τι την παρασμένη 20ετία. Το δεύτερο είναι το οικονομικό έγκλημα, που, λόγω και της οικονομικής κρίσης, έχει αυξηθεί κατακόρυφα. Είναι η χρηματοδότηση της διεθνούς τρομοκρατίας, είναι τα θέματα της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης και των ερευνών για υδρογονάνθρακες που και εδώ έχουμε ένα σοβαρό ρόλο να διαδραματίσουμε. Έχουμε δημιουργήσει ένα ξεχωριστό τμήμα που ασχολείται αποκλειστικά με το θέμα αυτό, όπως και με το οικονομικό έγκλημα, δημιουργήσαμε μια ξεχωριστή μονάδα. Υπάρχει το θέμα της λαθρομετανάστευσης,

που, σε σχέση και με το οργανωμένο έγκλημα δημιουργεί αρκετές απειλές για την ασφάλεια της πατρίδας μας. Και επίσης ένα μεγάλο ζήτημα είναι το θέμα της τρομοκρατίας που αυτή την περίοδο απασχολεί όλες τις υπηρεσίες ασφαλείας του κόσμου, ιδιαίτερα των ευρωπαϊκών κρατών λόγω των Ευρωπαίων τζιχαντιστών, οι οποίοι έχουν μεταβεί στη Συρία προκειμένου να πολεμήσουν κατά του καθεστώτος Άσαντ, και πολλοί από αυτούς έχουν ενταχθεί στο στρατό του «Ισλαμικού κράτους». Η Κύπρος είναι χώρα πολύ κοντά στην περιοχή, η οποία χαρακτηρίζεται από αστάθεια. Είμαστε χώρα που, αν δεν θωρακιστεί όπως πρέπει, ενδεχομένως να χρησιμοποιηθεί από τζιχαντιστές κατά τη μετάβασή τους από και προς την Ευρώπη, άρα είναι ένα ζήτημα που μας απασχολεί έντονα αυτή την περίοδο.

Κινδυνεύουμε;

—Όχι. Δεν θα έλεγα ότι κινδυνεύουμε στην παρούσα φάση. Οι υπηρεσίες ασφαλείας του κράτους λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, όμως εάν δεν εντεινουμε την προσοχή μας, πιθανόν στο μέλλον να έχουμε τέτοιους κινδύνους. Η ΚΥΠ δραστηριοποιείται έντονα στον τομέα αυτό και συνεργάζεται με Ευρωπαϊκές Υπηρεσίες Πληροφοριών ώστε να έχουμε οσοδήποτε πληρότητα και να ενημερώνουμε έγκαιρα τις αρμόδιες αρχές.

Τα Κατεχόμενα είναι ένας χώρος που ενδεχομένως μπορεί να φιλοξενήσει τέτοια στοιχεία;

—Οι Μουσουλμάνοι τζιχαντιστές μπορούν να έλθουν στη Κύπρο ως Ευρωπαίοι πολίτες, με τουριστικά πακέτα, χωρίς να έχουν τον έλεγχο που θα έπρεπε να είχαν αν δεν ήταν Ευρωπαίοι πολίτες. Από τα ελεύθερα εδάφη και μέσω των οδοφραγμάτων ή και άλλων σημείων της οδόμερης ζώνης μπορούν να περάσουν στα Κατεχόμενα και από τα κατεχόμενα στην Τουρκία και να καταλήξουν σε Συρία και Ιράκ, όπου διεξάγονται επιχειρήσεις του «Ισλαμικού κράτους». Το γεγονός αυτό καθιστά δύσκολη την αναγνώριση των τζιχαντιστών ώστε να παρεμποδισθεί η μετάβασή τους στην εμπόλεμη ζώνη. Με λίγα λόγια τα κατεχόμενα εδάφη λειτουργούν επιβλητικά στην ενδεχόμενη διακίνηση τζιχαντιστών.

Με βάση τις πληροφορίες που έχετε, διαπιστώθηκε ότι έγινε προσπάθεια να χρησιμοποιηθεί η Κύπρος ως πέρασμα Ευρωπαίων τζιχαντιστών προς την Ανατολή;

—Για το ζήτημα αυτό έχουμε μια στενή συνεργασία και με άλλες υπηρεσίες πληροφοριών και κυρίως ευρωπαϊκών χωρών και θα έλεγα ναι, στο παρελθόν είχαμε κάποιες μεμονωμένες περιπτώσεις απόπειρας

τζιχαντιστών να χρησιμοποιήσουν την Κύπρο ως ενδιάμεσο σταθμό, αλλά με την έγκαιρη παρέμβασή μας, κατόπιν πληροφοριών που είχαμε, οι αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας απαγόρευαν την είσοδό τους και επαναπατρίστηκαν άμεσα.

Τα Κατεχόμενα είναι χώρος εκκώλυσης τζιχαντιστών;

—Δεν έχουμε σαφείς πληροφορίες ότι στα Κατεχόμενα υπάρχουν ορισμένοι τζιχαντιστές, όμως προσπαθούμε να έχουμε πληρότητα για αυτό το ζήτημα, γιατί πιθανόν στο μέλλον να υπάρξει τέτοια περίπτωση, μιας και είναι ένα παράνομο, μη αναγνωρισμένο καθεστώς, η εσωτερική νομοθεσία είναι χαλαρή, οι ευρωπαϊκοί νόμοι δεν ισχύουν και επιπλέον ο πληθυσμός των Κατεχομένων είναι μουσουλμάνοι. Άρα υπάρχει ενδεχόμενο τζιχαντιστές που θα εκδιωχθούν στο μέλλον από Ιράκ και Συρία να βρουν καταφύγιο σε χώρες που δεν αποτελούν αναγνωρισμένη κρατική οντότητα και ιδιαίτερα χώρες μουσουλμανικές.

Το οργανωμένο έγκλημα είναι από το πιο δύσκολο κομμάτι του έργου της ΚΥΠ;

—Είναι από τις δύσκολες δραστηριότητες της ΚΥΠ και θα έλεγα ότι ενέχει και κινδύνους για το προσωπικό της Υπηρεσίας, διότι έχουμε να κάνουμε με άτομα του υποκόσμου, τα οποία είναι αδίστακτα στην επιδίωξη των σκοπών τους. Θα πω ότι μέλη μας έχουν δεχθεί επανειλημμένως απειλές για τη δραστηριότητά τους και μάλιστα τελευταίως είχαμε και εμπρησμό ενός αυτοκινήτου μέλους μας. Όμως δεν πτοούμαστε, το προσωπικό της ΚΥΠ εργάζεται άοκνα, μέρα και νύχτα και πολλές φορές με κίνδυνο της σωματικής του ακεραιότητας ή και της περιουσίας του, προκειμένου να βοηθήσει το έργο της αστυνομίας στην επιβολή του νόμου και της τάξης.

Είναι ανησυχητικές οι διαστάσεις του εγκλήματος στην Κύπρο;

—Δεν θα το έλεγα, αλλά, εάν σταματήσουν οι εντατικές και επίμονες προσπάθειες όσων εμπλέκονται στην πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος πιθανόν στο μέλλον να γίνει ανησυχητικό.

Με βάση τη νέα δομή μετά από πάροδο 50 ετών κάποια έγγραφα της Υπηρεσίας θα αποκαρκτηρίζονται και θα δίνονται στη δημοσιότητα;

—Με βάση τον νόμο, συστήνεται υπηρεσία ιστορικού αρχείου στην ΚΥΠ, η οποία θα έχει ως αποστολή να μελετά τα έγγραφα και να τα αποκαρκτηρίζει μετά από πάροδο 50 ετών. Βεβαίως κάποια από αυτά μπορεί να αποκαρκτηρίζονται πέραν των 50 ετών ανάλογα με το περιεχόμενό τους, ενώ κάποια άλλα ανάλογα με την κρίση της επιτροπής δεν θα αποκαρκτηρίζονται λόγω της με-

γάλης αξίας που έχουν και της πιθανής ζημιάς για την εθνική ασφάλεια που ενδεχομένως να προκαλέσει η δημοσιοποίησή τους. Η επιτροπή θα απαρτίζεται από μέλη της ΚΥΠ.

Πότε θα αποκαρκτηριστούν τα πρώτα έγγραφα;

—Η ΚΥΠ ξεκίνησε τη λειτουργία της το 1970, άρα το 2020 θα αποκαρκτηριστούν τα πρώτα έγγραφα της υπηρεσίας.

Αντιλαμβάνομαστε ότι το αρχείο περιέχει σπάνια έγγραφα για την νεότερη ιστορία της Κύπρου.

—Υπάρχουν έγγραφα ιστορικής αξίας, τα οποία οι μελετητές και οι ιστορικοί θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν για τις δικές τους μελέτες και έρευνες.

Με την ανακάλυψη υδρογονανθράκων θα πρέπει να αναθεωρούμε από τη δραστηριότητα της Τουρκίας στην περιοχή;

—Είναι ένα από τα κύρια αντικείμενα της καθημερινής μας δραστηριότητας. Οι κινήσεις της Τουρκίας είναι γνωστές, έχουν μελετηθεί, αναλυθεί, αλλά πιστεύω ότι σε καμία περίπτωση η Κυπριακή Δημοκρατία δεν πρέπει να κάνει πίσω σε ό,τι αφορά τις έρευνες και την εκμετάλλευση του φυσικού πλούτου εξαιτίας των απειλών της Τουρκίας.

Ποιες οι σχέσεις της ΚΥΠ με μυστικές υπηρεσίες άλλων χωρών;

“
Ασχολούμαστε πολύ σοβαρά με το ζήτημα της αποτροπής διακίνησης τζιχαντιστών από και προς την Ευρώπη, με ενδιάμεσο σταθμό την Κύπρο.

—Καμία χώρα στον κόσμο δεν μπορεί από μόνη της να καταπολεμήσει την τρομοκρατία, το οργανωμένο έγκλημα, την παράνομη μετανάστευση και γενικά τις ασύμμετρες απειλές. Ούτε οι ΗΠΑ, ούτε η Ρωσία, ούτε η Κίνα, που είναι μεγάλες δυνάμεις. Για να καταπολεμηθούν οι ασύμμετρες απειλές χρειάζεται συνεργασία. Μια τρομοκρατική πράξη σχεδιάζεται σε μια χώρα, εκτελείται σε άλλη και οι τρομοκράτες βρίσκουν καταφύγιο σε μια τρίτη χώρα. Άρα, πρέπει να υπάρχει συνεργασία. Και εμείς επιδιώξαμε από την πρώτη στιγμή που αναλάβαμε την ευθύνη της ΚΥΠ να ενισχύσουμε τις σχέσεις που πάντοτε υπήρχαν με τις ζένες υπηρεσίες, ιδιαίτερα με αυτές χωρών της περιοχής μας αλλά και ευρύτερα. Έχουμε αδελφικές σχέσεις με την Ελληνική Υπηρεσία, ενώ εμβαθύνουμε τις σχέσεις μας με τις παραδοσιακά φίλες χώρες, την ίδια στιγμή που στο πλαίσιο της ευρύτερης εξωτερικής πολιτικής της κυβέρνησης αναπτύξαμε σχέσεις στρατηγικού επιπέδου με σημαντικές υπηρεσίες πληροφοριών.

Ισχύει αυτό το σημείο λέγεται ότι η Κύπρος ήταν χώρος εκπαίδευσης για πράκτορες μυστικών υπηρεσιών της περιοχής;

—Αυτό δεν ισχύει. Μπορώ να διαβεβαιώσω ότι δεν γίνεται, δεν γνωρίζω αν στο παρελθόν γινόταν, αλλά τουλάχιστον τα τελευταία χρόνια υπάρχει πλήρης έλεγχος στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας από τις αρχές και αυτό δεν γίνεται και ούτε θα επιτρέψουμε να γίνει.

Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για τα κινητά τηλέφωνα, οι κάτοχοι των οποίων είναι «αόρατοι» και εννοώ τα καρτοκινητά.

—Αυτό είναι ένα μεγάλο ζήτημα το οποίο θα πρέπει να αντιμετωπισθεί άμεσα από τις αρμόδιες αρχές. Δεν νοείται να υπάρχουν πολίτες ενός κράτους ανώνυμοι που να χρησιμοποιούν τα κινητά τηλέφωνα για παράνομες δραστηριότητες και να μην γνωρίζουμε ποιοι είναι αυτοί. Σε όλες τις χώρες της Ε.Ε. η αγορά καρτοτηλεφώνων γίνεται με την κατάθεση της ταυτότητας, έτσι ώστε οι αρχές να γνωρίζουν τον κάτοχο του τηλεφώνου. Δυστυχώς στην Κύπρο αυτό δεν ισχύει, ελπίζω όμως ότι το επόμενο διάστημα το θέμα θα επανέλθει από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης έτσι ώστε να ψηφιστεί ο σχετικός νόμος. Επί του θέματος υπάρχουν κοινοτικές οδηγίες και η Κύπρος πρέπει να προσαρμοσθεί.

Σας δημιουργεί προβλήματα η ανωνυμία αυτή;

—Δημιουργεί πολλά προβλήματα, όπως για παράδειγμα στη διερεύνηση από τις αρχές παράνομων δραστηριοτήτων.

Αυστηρές οδηγίες να μην παρακολουθούνται πολίτες κόμματα και πολιτικοί

—Υπάρχει μια αίσθηση, όχι μόνο στην Κύπρο, αλλά και σε πολλές χώρες ότι οι μυστικές υπηρεσίες ακούν και βλέπουν τα πάντα. Ότι παρακολουθούνται οι πολίτες. Μπορείτε να διαβεβαιώσετε τους πολίτες ότι η ΚΥΠ είναι εξαιρετική;

—Όλες οι Υπηρεσίες στον κόσμο χρησιμοποιούν τρεις πηγές πληροφοριών: Είναι οι πηγές που προέρχονται από τον άνθρωπο, είναι οι ανοικτές πηγές που είναι τα Μέσα Ενημέρωσης, το διαδίκτυο, οι σελίδες κοινωνικών δικτύων κ.λπ. και είναι και τα τεχνικά μέσα. Όμως όλα αυτά γίνονται με σεβασμό στο Σύνταγμα, τους νόμους του κράτους και στα ανθρώπινα δικαιώματα. Εγώ μπορώ να διαβεβαιώσω τον κυπριακό λαό ότι από πλευράς μας καμία παραβίαση δεν γίνεται των ατομικών δικαιωμάτων των πολιτών στην αναζήτηση και συλλογή πληροφοριών.

—Όταν έχετε μια υποψία για τον οποιοδήποτε ποια είναι η διαδικασία εκείνη για να συλλέξετε μέσα σε νόμιμο πλαίσιο τις πληροφορίες;

—Στον νόμο υπάρχει μια καινοτομία που προβλέπει τον έλεγχο της νομιμότητας των δράσεων της ΚΥΠ από επιτροπή την οποία συστήνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και αποτελείται από τρεις αμνημονεύσαντες δικαστικούς, εκ των οποίων ο ένας να έχει διατελέσει και πρόεδρος Επαρχιακού Δικαστηρίου. Αυτή η επιτροπή θα μπορεί να ελέγχει τη νομιμότητα των δράσεων της Υπηρεσίας. Και στις περιπτώσεις που αυτή παραβιάζεται θα υπάρχουν αυστηρές ποινές.

Άρα ένας πολίτης που υποψιάζεται ότι παρακολουθείται μπορεί να αποταθεί στην Επιτροπή;

—Η επιτροπή σε συνεργασία με τη διοίκηση της ΚΥΠ θα συντάξουν τους κανονισμούς λειτουργίας της επιτροπής. Ασφαλώς και θα μπορεί κάτω από κάποιες προϋποθέσεις για να γίνεται αυτός ο έλεγχος.

Η ΚΥΠ ζητά προσωπικά δεδομένα πολιτών από εταιρείες τηλεπικοινωνιών;

—Αυτό γίνεται στο πλαίσιο της νενομιμμένης διαδικασίας. Όμως μέσα στη νομοθεσία υπάρχει πρόβλεψη ότι εξουσιοδοτημένα όργανα της Υπηρεσίας θα μπορούν να αποτινούνται σε όλες τις αρχές του κράτους και των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οποίες θα είναι υποχρεωμένες να παρέχουν όλα τα στοιχεία που ζητά η ΚΥΠ.

Άρα στην απουσία πλαισίου κάποιος μπορεί να είναι καχύποπτος με τη δράση της Υπηρεσίας μέχρι σήμερα.

—Δεν ξέρω τι γινόταν στο παρελθόν, αλλά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας η πρώτη οδηγία που μου έδωσε όταν ανέλαβα καθήκοντα ήταν ακριβώς αυτό: Να υπάρχει σεβασμός στην εφαρμογή των νόμων που σχετίζονται με τα δικαιώματα των πολιτών. Οι οδηγίες ήταν ξεκάθαρες. Να μην παρακολουθείται κανένας πολίτης, κανένα πολιτικό κόμμα, καμιά οργάνωση κάτι το οποίο η ΚΥΠ εφαρμόζει με θρησκευτική ευλάβεια.

Πολιτικοί παρακολουθούνταν στο παρελθόν;

—Δεν μπορώ να το ξέρω αυτό, ούτε υπέπεσε στην αντίληψή μου κάτι τέτοιο.

Κόμματα παρακολουθούνταν;

—Δεν υπέπεσε στην αντίληψή μου μέσα από τη διαχείριση των αρχείων ότι γινόταν στο παρελθόν παρακολουθήσεις κομμάτων ή πολιτικών προσώπων.

Ποια η εμπλοκή της ΚΥΠ με τις μυστικές υπηρεσίες της Τουρκίας;

—Δεν έχουμε καμία σχέση. Αντίθετα, οι σχέσεις μας είναι ανταγωνιστικές με την έννοια ότι με το τμήμα αντικατασκοπείας που διαθέτουμε προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε ενέργειες των τουρκικών μυστικών υπηρεσιών εις βάρος των συμφερόντων της Δημοκρατίας.

Προσπάθησαν να δημιουργήσουν καταστάσεις στις ελεύθερες περιοχές;

—Πάντοτε προσπαθούσαν και θα προσπαθούν και στο μέλλον.

Δίκη – εξπρές για τις εκποιήσεις ακινήτων

Στις 20 Οκτωβρίου αρχίζει και τελειώνει στο Ανώτατο η διαδικασία για τα νομοθετήματα που παρέπεμψε ο Πρόεδρος για αναφορά

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ**

Με συνοπτικές διαδικασίες θα ολοκληρωθεί η εξέταση των τεσσάρων νομοθετημάτων που παρέπεμψε στο Ανώτατο για αναφορά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Στις 20 Οκτωβρίου θα παρουσιαστεί όλη η υπόθεση και τελική ετυμολογία του Δικαστηρίου θα εκδοθεί σε μεταγενέστερο στάδιο. Δεν αποκλείεται όμως το μείζον αυτό ζήτημα των εκποιήσεων να μην επιλυθεί στις δικαστικές αίθουσες, εάν το Ανώτατο κρίνει ως αντισυνταγματικά κάποια ή όλα τα νομοθετήματα.

Τα τέσσερα νομοθετήματα που ψήφισε η Βουλή και ο Πρόεδρος

Από τις 26 Σεπτεμβρίου μέχρι τις 17 Οκτωβρίου θα ολοκληρωθεί το διαδικαστικό μέρος στη βάση οδηγιών της Ολομέλειας του Ανωτ. Δικαστηρίου.

έστειλε για αναφορά στο Ανώτατο αφορούν: (α) Την προστασία της πρώτης κατοικίας και μικρής επαγγελματικής στέγης έως 350.000 ευρώ. (β) Τη διαγραφή των ενυπόθηκων δανείων για εκποιήσεις. (γ) Τη διαγραφή των υποχρεώσεων εγγυητών και (δ) Την αναστολή εφαρμογής του νόμου περί εκποιήσεων ώστε να εφαρμοστεί μαζί με τη νομοθεσία το πλαίσιο αφερεγγυότητας. Αντίδικοι είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας που εκπροσωπείται από τον γενικό εισαγγελέα Κώστα Κληρίδη μαζί με τον βοηθό γενικό εισαγγελέα Ρίκκο Ερωτοκρίτου και τον δικηγόρο Α΄ της Δημοκρατίας Δημήτρη Λυσάνδρου

Οι δικηγόροι της Βουλής θα καταχωρήσουν ένσταση στις 26 Σεπτεμβρίου και στις 3 Οκτωβρίου θα αγορεύσει ο γενικός εισαγγελέας Κώστας Κληρίδης.

και η Βουλή που εκπροσωπείται από τους νομικούς Χρίστο Κληρίδη, Γιώργο Σεραφείμ και Αχιλλέα Αιμιλιανίδη.

Η «Κ» επικοινωνήσει με τον γενικό εισαγγελέα Κώστα Κληρίδη, ο οποίος δήλωσε ότι δεν υπάρχει καμιά νομική σημασία εάν η απόφαση του Δικαστηρίου εκδοθεί μετά τη συνεδρία του Γενικού Εισαγγελέα που θα γίνει στις 13 Οκτωβρίου 2014. Ο κ. Κληρίδης ανέφερε ότι πρόκειται για τέσσερα νομοθετήματα τα οποία άπτονται συνταγματικών προνοιών και θα αναλυθούν μέσω αγορεύσεων και επιχειρηματολογίας. «Δεν μπορούσε να δοθούν συντομότερες ημερο-

μηνίες, αφού εξάλλου οι συνήγοροι της Βουλής ζήτησαν 10 ημέρες για να καταχωρήσουν την ένστασή τους», ανέφερε ο κ. Κληρίδης.

Για το θέμα του χρόνου ο επικεφαλής των νομικών συμβούλων της Βουλής Χρίστος Κληρίδης τόνισε ότι «δεν ενδιαφέρει το Δικαστήριο ούτε θα συνέλθει το Γενικό Εισαγγελέα, αφού η Δικαιοσύνη δεν δίνει λύσεις σε πολιτικοοικονομικά ζητήματα παρά μόνο εφαρμόζει τον νόμο».

Ο οδικός χάρτης

Στα χέρια τους τόσο η Νομική Υπηρεσία όσο και οι δικηγόροι της Βουλής έχουν τις οδηγίες του Δι-

καστηρίου, οι οποίες αφορούν τη διαδικασία. Συγκεκριμένα:

Στις 26 Σεπτεμβρίου θα καταχωρηθεί η ένσταση της Βουλής, στις 3 Οκτωβρίου η αγορεύση του γενικού εισαγγελέα, στις 13 Οκτωβρίου η αγορεύση της Βουλής, ενώ στις 17 Οκτωβρίου θα δοθούν οι απαντήσεις του γενικού εισαγγελέα στα επιχειρήματα που θα τεθούν στην αγορεύση της Βουλής. Τα εν λόγω χρονοδιαγράμματα θα πρέπει να τηρηθούν αυστηρά. Σημειώνεται ότι σε κάθε περίπτωση οι δύο πλευρές θα πρέπει να είναι έτοιμες για να απαντήσουν σε ερωτήσεις του Δικαστηρίου. Ο γενικός εισαγγελέας ανέφερε ότι το επιτέλειο του ετοι-

Τι θα κρίνει το Ανώτατο Δικαστήριο

Η του Ανωτάτου Δικαστηρίου θα κρίνει τη συνταγματικότητα των νομοθετημάτων. Σύμφωνα με τον νομικό σύμβουλο της Βουλής Χρίστο Κληρίδη, υπάρχει σοβαρή πιθανότητα το πρόβλημα να μη λυθεί στο Δικαστήριο. Αυτό θα γίνει εάν και εφόσον αποφασιστεί ότι κάποια από τα νομοθετήματα ή ακόμα και πρόνοιες αυτών κριθούν συνταγματικές. Σε μία τέτοια περίπτωση, είπε ο κ. Κληρίδης το πρόβλημα θα παραμείνει. Εάν όμως κριθούν τα νομοθετήματα αντισυνταγματικά τότε παραμένει σε ισχύ ο βασικός νόμος των εκποιήσεων που ψηφί-

στηκε στις 6 Σεπτεμβρίου. Όπως είναι γνωστό την επόμενη Τρίτη θα εξετάσει η Ολομέλεια της Βουλής τις αναπομπές του ΠτΔ που αφορούν τα άλλα δύο νομοθετήματα που έχουν σχέση με: ΤΟΝ νόμο περί πιστωτικών ιδρυμάτων και τον Νόμο για την Κεντρική Τράπεζα. Στο Νόμο περί πιστωτικών ιδρυμάτων παρέχεται το δικαίωμα καταγγελίας των τραπεζών στη διοίκηση της Κεντρικής Τράπεζας. Με τον έτερο Νόμο που αφορά την Κεντρική Τράπεζα ελέγχεται η Κεντρική σε σχέση με την επιβολή καταχρηστικών ρητών.

μάζει την αγοράσή του. Εξάλλου, ο κ. Χρ. Κληρίδης ανέφερε στην «Κ» ότι αναμένει από τη Νομική Υπηρεσία αλλά και τη Βουλή κάποια στοιχεία.

Συγκεκριμένα, από τη Νομική Υπηρεσία ζητούνται στοιχεία (σ.σ. εστάλη επιστολή την Πέμπτη) που αφορούν μνημονιακές δεσμεύσεις της Δημοκρατίας. Δηλαδή, ότι η αναστολή εφαρμογής του βασικού νόμου για τις εκποιήσεις αντιβαίνει διεθνείς υποχρεώσεις.

Την ίδια ώρα ο επικεφαλής των δικηγόρων της Βουλής ζήτησε μέσω επιστολής του από τη Βουλή όλα τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Ολομέλειας της Βουλής που παρακάθισε σε συνεδρία το Σάββατο 6 Σεπτεμβρίου 2014 και ψήφισε το βασικό νόμο, αλλά και τα τέσσερα επίδικα νομοθετήματα. Επίσης, ζητούνται όλα τα πρακτικά συνεδριάσεων της Επιτροπής Οικονομικών της Βουλής, αλλά και άλλων κοινοβουλευτικών Επιτροπών που ασχολήθηκαν με το θέμα

(Επ. Εσωτερικών). Μόλις, οι δικηγόροι της Βουλής παραλάβουν τα στοιχεία και το υλικό τότε όπως μας ανέφερε ο κ. Κληρίδης «θα συναντηθούμε μαζί με τους συναδέλφους Γιώργο Σεραφείμ και Αχιλλέα Αιμιλιανίδη για να συζητήσουμε την ετοιμασία και καταχώρηση της ένστασής μας».

Η ένσταση εδράζεται σε οκτώ νομικά σημεία που θίγει στις αναφορές του στο Ανώτατο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και αφορούν: το περιουσιακό, την ελευθερία άσκησης επαγγέλματος, το δικαίωμα του συμβάλλεσθαι, την ισότητα, την προσφυγή στη δικαιοσύνη, τη διάκριση εξουσιών, τον νόμο της φυσικής δικαιοσύνης και πότε μπορεί να τεθεί σε ισχύ ένας νόμος.

Ο γενικός εισαγγελέας Κώστας Κληρίδης ανέφερε ότι τα οκτώ αυτά βασικά σημεία στηρίζονται σε συγκεκριμένα άρθρα του Συντάγματος, τα οποία σύμφωνα με τον Πρόεδρο πρέπει να εξεταστούν από το Ανώτατο.

Εικαστικές Τέχνες

MASTER

- Το μόνο μεταπτυχιακό πρόγραμμα στην Κύπρο που εξειδικεύεται στη διδακτική των εικαστικών τεχνών στην εκπαίδευση και προσφέρει εξειδικευμένα μαθήματα μουσειακής αγωγής σε μεταπτυχιακό επίπεδο
- Το πρόγραμμα προσφέρει την ευκαιρία πρακτικής κατάρτισης των αποφοίτων, μέσα από δυνατότητες πρακτικής εξάσκησης σε σχολεία και άλλους εκπαιδευτικούς και πολιτιστικούς φορείς
- Ευκαιρίες εργοδότησης στη δημόσια υπηρεσία, είτε ως ειδικοί εκπαιδευτικοί για το μάθημα των εικαστικών τεχνών, είτε ως αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, για την ανάπτυξη και προώθηση προγραμμάτων, τόσο σχετικών με τις εικαστικές τέχνες, όσο και με τη μουσειακή αγωγή
- Επιπρόσθετες επιλογές εργοδότησης σε πολιτιστικούς οργανισμούς, όπως μουσεία γκαλερί, ως λειτουργοί πολιτισμού στις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ως εκπαιδευτικοί σε ιδιωτικά σχολεία
- Γλώσσα διδασκαλίας είναι η Ελληνική

Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου
LAUREATE INTERNATIONAL UNIVERSITIES
η δύναμη της γνώσης

• /EUCyprus
• /EuropeanUniversityCyprus
• /EuropeanUniCy

www.euc.ac.cy

Διογένηος 6, Έγκωμη Τ.Κ. 22006, 1516 Λευκωσία, Τηλ: 22713000/1, Φαξ: 22713172

AIRFRANCE

FRANCE IS IN THE AIR

EUROPE
€ 284

NORTH AMERICA
€ 689

SOUTH AMERICA
€ 849

VACATION? NOT WITHOUT YOU!
EVERY TRIP IS A STORY. BUT WITH YOU, IT'S AN ADVENTURE!

AIRFRANCE_KLM

Οι μάγκες δεν υπάρχουν πια τους πάτησε η κρίση

Δύο υποθέσεις Γιωρκάτζη

Τόσο πολιτικοί όσο και δημοσιογράφοι έριξαν το γάντι στη στήλη θίγοντας το γεγονός ότι τις υποθέσεις που έφερε στην επιφάνεια η «Κ» σχετικά με τη διοικήτρια της ΚΤΚ, τις αποσιώπησαν πλείστα άλλα ΜΜΕ. Μάλιστα, τρεις συνάδελφοι είπαν στον Ιανό ότι το γεγονός της αποσιώπησης αποτελεί από μόνο του σκάνδαλο και θα έπρεπε η «Κ» να το αναδείξει. Εν πρώτοις θα πρέπει να σημειώσουμε ότι οι αποκαλύψεις της «Κ» ήταν δύο και θυμίζω από το δημοσίευμα της 07/09/014: «Η «Κ» ερευνώντας αρχικά (1) το ζήτημα των προσκομμάτων των τραπεζών να δώσουν πληροφορίες για τα δάνεια διοικητικών συμβούλων των τραπεζιτικών ιδρυμάτων και στη συνέχεια (2) υποθέσεις που ήδη έχουν αχθεί ενώπιον των δικαστηρίων καταλήγει στο εύρημα ότι ενδεχομένως να υπάρχει ζήτημα αρχής και τάξης, καθώς και σύγκρουσης συμφερόντων για την ίδια τη διοικήτρια της ΚΤΚ Χρυστάλλα Γιωρκάτζη. Αυτό, ως γεγονός, πιθανότητα να κωφεύσει τις έρευνες των ανακριτικών αρχών αλλά και θέτει σε κίνδυνο υποθέσεις που έχουν ήδη αχθεί ενώπιον των δικαστηρίων...».

Τη δηλοί η σιωπή

Εκτός του ότι ως έντυπο θεωρούμε πολύ ξεπερασμένο να ευλογούμε τα γένια μας, η αποσιώπηση από άλλα ΜΜΕ των υποθέσεων Γιωρκάτζη και η μετάδοση μόνο της ανακοίνωσης της διοικήτριας ΚΤΚ, από μόνη της μαρτυρεί τουλάχιστον συγκάλυψη, διότι αν ήταν γκάφα ή «δημοσιογραφική πατάτα» της «Κ», σίγουρα θα εσπεύδαν να μας εκθέσουν... Ποιος όμως να μας εκθέσει, ο «Φιλελεύθερος» του κ. Αυξέντη Αυξεντίου, ο οποίος έκανε λάμψη να διοριστεί η κ. Γιωρκάτζη στη ΚΤΚ; Μόνο στον τείως πρόεδρο Δ. Χριστόφια πήγε τρεις φορές γι' αυτό το θέμα, λένε διασταυρωμένες πληροφορίες. Την γελοιωδέστατη όμως υπόθεση με τις κάμερες επί εποχής Δημητριάδη την έκανε πρωτοσέλιδο κι όταν γύρισε μπορούμε να πούμε την κατάπια αμάσπη. Το ίδιο και ο γενικός εισαγγελέας Κώστας Κληριδής, ο οποίος είχε διατάξει έρευνα τότε στην ΚΤΚ, ενώ τώρα λέει ότι στην Κύπρο είμαστε όλοι μια οικογένεια (εννοώντας προφανώς τα 20 τζάκια της Λευκωσίας, τα παρακλάδια και τα φιντάνια τους).

Πρώτη θέση στον «Π»

Γιατί το κατάπια αμάσπη ο «Πολίτης». Μα θα ήταν αγνώμων να «εκθέσει» την κ. Γιωρκάτζη, η οποία έκανε στην εφημερίδα με τις «αποκαλύψεις» της ως ελέγκτρια, τουλάχιστον

Κύριε υπουργέ να πίσσω το εφάπαξ μου τζιαν να φράξ η θα φύγεις εσύ εφάπαξ; Ο τελευταίος να κλείσει την πόρτα, Βασιλική!

στον ένα πρωτοσέλιδο την εβδομάδα κι έδωσε και τη σκυτάλη παρακάτω. Πρώτο τραπέζι πίστα καθόταν λοιπόν η Χρυστάλλα στον «Π», διότι όπως είναι γνωστό «η σωτηρία της ψυχής είναι πολύ μεγάλο πράγμα» ωστόσο το ταξιδάκι αναψυχής - όπως και να το κάνουμε - έχει κι ένα κρυμμένο τραύμα... (Άσε, μην πω πώς την έπαβε από τον Οδυσσέα η Χρυστάλλα με την ιδιαίτερα του Χριστόδουλου και του Ορφανίδη γιατί θα γελάσει και η παρδαλή τούρα).

Και στο ΡΙΚ

Εδώ κι αν κάναμε χάζι. Το βράδυ της Τρίτης, 48 ώρες μετά το πρώτο δημοσίευμα της «Κ», εξέδωσε ανακοίνωση το ΑΚΕΛ, οπότε και το ΡΙΚ βάσει νόμου, δεν μπορούσε να την αγνοήσει. Η ανακοίνωση αναγνώστηκε, χωρίς όμως την οποιαδήποτε ουσιώδη αναφορά από το κανάλι στην υπόθεση. Το ίδιο περίπου συνέβη και με την ανακοίνωση που

εξέδωσε η κ. Γιωρκάτζη την Πέμπτη. Όπως όμως λέει και ο γενικός εισαγγελέας, γι' αυτό νομιμοποιούμε να το επαναλάβουμε, «σε μια μικρή χώρα όπως είναι η Κύπρος αυτού του είδους οι συγγενικές σχέσεις και διασυνδέσεις είναι συχνά φαινόμενα», έτσι δεν είναι άγνωστο ότι τον αντιπρόεδρο του Δ.Σ. του ΡΙΚ Άντη Τρυφωνίδη και τη Χρυστάλλα η Χρυστάλλα τους συνδέει μακρά φιλία, κι εδώ προφανώς ισχύει το ρητό, «ο φίλος του φίλου εν κινδύνου γινώσκεις». Όλα αυτά όμως είναι παρωρυχίδες, μπροστά στο γεγονός ότι μας πήραν ήδη πρέφα και στη Φραγκφούρτη, όπως πολύ καλά γνωρίζει και ο Πρόεδρος... Κι ένα τελευταίο. Η μαγκιά αυτού που ορίστηκε να κρίνει (βλ. γενικός ελεγκτής) φαίνεται την ώρα που ο ίδιος τίθεται υπό κρίση, κυρία Χρυστάλλα. Επί του επιπέδου μου να σας αφιερώσω το όσμη, «Οι μάγκες δεν υπάρχουν πια, τους πάτησε το τρένο».

Ασχολούνται με το Κυπριακό;

Μου έλεγε κάποτε ο υπερατλαντικός «Ιανός» πως εκείνο που του έκανε εντύπωση στον Μπιλ Κλίντον ήταν πως αν και πρόεδρος των ΗΠΑ, μιλούσε για το Κυπριακό με λεπτομέρειες που μόνο ένας ο οποίος ασχολείται σε καθημερινή βάση (π.χ. ο desk officer για την Κύπρο στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ) μπορούσε να γνωρίζει. Από γ.γ. του ΟΗΕ, μόνο προς το τέλος, ο Κόφι Ανάν έφτασε στο επίπεδο αυτό. Οι υπόλοιποι, γ.γ., Πρόεδροι και ΥΠΕΞ των ΗΠΑ κ.ά. ήταν για κλάματα. Να φροβόσουν να τους ρωτήσεις κάτι, γιατί η απάντηση που σου έδιναν προκαλούσε προβλήματα. Δυστυχώς κι ο Μπαν Κι Μουν ανήκει σ' αυτή την κατηγορία. Και την περασμένη Τρίτη, μία μόλις ώρα πριν από την έναρξη του δείπνου του ειδικού του συμβούλου Εσπεν Μπαρθ Άιντα ή Άιντε ή και Έιντε) με τους δύο ηγέτες, απαντώντας σε ερώτηση στη διάρκεια συνέντευξης Τύπου ο Μπαν τα έκανε... μπάχαλο. Μίλησε για έναρξη «πάρε-δώσε», τη στιγμή που αυτή ήταν η θέση του

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ανδρέας Πενταράς

πρωστάμενος της ΚΥΠ

Ο αντιπρόεδρος μας είπε ότι με οδηγίες του Προέδρου της Δημοκρατίας, κανένας πολίτης, κόμμα και οργάνωση δεν παρακολουθείται. (Αν θέλουμε πιστεύουμε).

Έργου και με την οποία διαφηνούσε ο Αναστασιάδης. Προκλήθηκε κρίση, με τους συνεργάτες του Προέδρου της Δημοκρατίας να μην πιστεύουν σ' αφτιά τους. Απειλήθηκε ακόμη κι αυτή η μη προσέλευση Αναστασιάδη στο δείπνο, μετά και καθώς προχωρούσαν οι διαβουλεύσεις για διορθωτική δήλωση η απειλή περιορίστηκε στην κοινή συνάντηση της επομένης, μέχρις ότου βγήκε η διόρθωση κι όλοι πρέμσαν. Το αστέιο είναι ότι μετά το μάχαλο που προκάλεσε το βράδυ ο Μπαν ρωτούσε μία ομήγυρη αν άρεσαν οι δηλώσεις του για την Κύπρο. Δηλαδή «χαμπαρί δεν πήρε, ούτε για τη φασαρία που ξέσπασε, ούτε για τη διόρθωση». Ό,τι του γράφουν οι γραφειοκράτες στη Γραμματεία διαβάζει ο γ.γ. του ΟΗΕ και καμιά φορά τα περβεύει κιόλας κι άντε να βρει άκρη!

Σαΐνια Αμερικάνοι

Μήπως όμως και με τους Αμερικανούς είναι τα πράγματα καλύτερα; Την άλλη φορά η αναπληρώτρια εκπρόσωπος του Στέιτ Ντιπάρτμεντ δεν μας είπε πως δεν είναι ίδια η εισβολή των Ρώσων στην Ουκρανία με αυτή της Τουρκίας στην Κύπρο, γιατί στο νησί δεν πέφτουν... αεροπλάνα. Ο Θεός να τους ελέει και να μας σώξει.

Γράφει ο ΙΑΝΟΣ

ΑΜΕΡΩΤΑ / Γράφει ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ Μ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Εφάπαξ με δόσεις δεν είναι εφάπαξ

Λέγαμε πως μετά το παταράκι του περσινού Μάρτη θα αλλάζαμε μιναλά. Ακούσαμε πολλάκις πως θα γυρίζαμε την πλάτη σε όλα τα κακά που μας έφεραν στο κρακ. Πως έπρεπε να καταπολεμήσουμε τις γάγγραινες του βίου της Κύπρου και να σπάσουμε τα κατεστημένα. Μάλλον όμως τα πράγματα γίνονται χειρότερα. Η διαχείριση γίνεται με πανικό και άγχος. Η πίεση από τη διακήρυξη για τον πόλεμο στα κατεστημένα αναγκάζει τους πρωταγωνιστές σε επιπλέον λάθη, πολλές φορές παιδαριώδη. Και προς της ουσία, αλλά κυρίως στην επικοινωνία. Και το θέμα δεν είναι προφανώς η επικοινωνία, αλλά αν γίνονται όλα όσα πρέπει να γίνουν, αν έχουμε παραδοτέα.

Μισή κουβέντα του υπουργού Οικονομικών κατάφερε να μετατοπίσει τη συζήτηση (και πάλι) στους βολεμένους ή καλύτερα στους πιο βολεμένους αυτού του τόπου. Για το αν θα φορολογηθεί ή όχι το εφάπαξ των δημοσίων υπαλλήλων. Πρώτο θέμα στις ειδήσεις εδώ και δέκα μέρες. Για το αν θα γίνει απεργία ή στάση εργασίας, αν θα είναι εικοσιτετράωρη ή δωδεκάωρη, αν θα συμμετάσχουν οι δάσκαλοι και οι καθηγητές, αν η ΣΕΚ αποφάσισε τριώρη στάση εργασίας και πότε λέγοντας. Εκτόπισε από την επικαιρότητα το θέμα των εκποιήσεων σε χρόνο ρεκόρ, την ώρα που τα νομοσχέδια είναι στο Ανώτατο και πίσω στη Βουλή. Και γιατί να αφορά τον καθένα από μας το θέμα του εφάπαξ; Να ακούμε τον Γλαύκο Χατζηπέτρο να διατείνεται ότι είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο (αλήθεια είναι!), να βγαίνει μετά ο Φίλιος της ΠΟΕΔ και ο Ταλιαδώρος της ΟΕΛΜΕΚ και να ζητούν ούτε λίγο ούτε πολύ τα ρέ-

στα, γιατί οι συνάδελφοί τους που ξεγελάστηκαν, φοβήθηκαν και παραιτήθηκαν πρόωρα ήταν διευθυντές και βοηθοί και πήγε στράφι η διαδικασία αποπαγοποίησης των προαγωγών.

Ζούμε σε ένα περίεργο περιβάλλον, και κάθε μέρα ξεγυμνωμένα. Ακόμα να καταλάβουμε πως πρέπει να ξεχάσουμε τα βασίλεια που είχαμε. Πως πρέπει οι συντεχνίες να κατέβουν από τα καλάμια τους και οι ηγέτες τους να εκπέμπουν στα ίδια μήκη κύματος με τα μέλη τους αλλά και με την κοινωνία ευρύτερα. Και τα μέλη των συντεχνιών που διαφωνούν με τη διαχείριση των ηγετών τους θα πρέπει να ασχοληθούν σοβαρά με τη διαδοχική τους. Βέβαια θα μου πείτε, και θα έχετε και δικαίωμα πως οι συντεχνιακοί τη δουλειά τους κάνουν. Και όλοι κρινόμαστε από το αποτέλεσμα. Σωστά. Όσο βλέπουμε αναδιπλώσεις και κωλοτούμπες στην αντιμετώπισή τους τόσο θα αναθαρρεύουν. Όσο δεν βλέπουμε αξιολόγηση και μεταρρύθμιση του δημοσίου τόσο θα τραβούν τα σχοινιά στα άκρα. Κάθε φορά που πλάθουμε λέξεις και εκφράσεις όπως αποπαγοποίηση προαγωγών ή εφάπαξ με δόσεις κάνουμε βήματα προς τα πίσω. Αν η μη φορολόγηση του εφάπαξ είναι στρέβλωση, όπως δήλωσε ο Χάρης Γεωργιάδης, πρέπει να διορθωθεί. Όσο πιο άμεσα γίνεται. Και σίγουρα δεν είναι η μόνο στρέβλωση που υπάρχει. Υπάρχουν και άλλες που δεν αφορούν τους δημόσιους υπαλλήλους.

Υπάρχουν στρεβλώσεις στις τράπεζες, που αν και ιδιωτικοί οργανισμοί δεν λειτουργούν προφανώς ως τέτοιοι. Που αν και βάλαμε όλοι το κε-

φάλι μας κάτω από το νυστέρι για στεγνώσει και που δεν συσώθηκαν, ψάχνουμε ακόμα τους αιτίους και τους απατεώνες. Που παρακαλεί η Γενική Εισαγγελία τις διοικητικές των τραπεζών αυτές, και την Κεντρική όπως δεχθούν να παραδώσουν μαρτυρικό υλικό. Και όλα αυτά τα λένε με ψυχραιμία και εμείς τα ακούμε με μεγαλύτερη ψυχραιμία. Οι στρεβλώσεις υπάρχουν και αλλού. Όταν έρθει η σειρά μας βγάλουμε τη διαφορά του νόμιμου από το ηθικό όταν αφορά τους άλλους, αλλά όταν έρθει η σειρά μας βγάλουμε με την ουρά μας απ' έξω τότε βλέπουμε πως οι στρεβλώσεις έχουν δημιουργήσει σκεβρώσεις. Και είναι σκεβρώσεις μόνιμες που δεν διορθώνονται. Που όσο και αν μας κουρέψουν αυτές θα είναι εκεί να μας υπενθυμίζουν το πρόβλημα νοστορίας που έχουμε.

Το εφάπαξ φορολογείται για όσους είναι κάτω των 45. Με ομόφωνη ψήφιση από τη Βουλή το 2011. Τότε δεν ετίθετο θέμα συνταγματικότητας. Και αυτή την καραμέλα τη γλύφουμε αλά καρτ, όπως μας बोλεύει. Τώρα που η φορολόγηση άγγιξε το «βαθιά κράτος» της ΠΑΣΣΥΔ, θυμηθήκαμε το σύνταγμα και τις απεργίες. Αργά ή γρήγορα το εφάπαξ θα φορολογηθεί. Αυτό ενδόμυχα τον ντύνει το άδικο έχει επιλογές. Μπορεί να παρατηθεί, και να ψάξει για δουλειά έξω, στον ιδιωτικό τομέα. Ο δρόμος είναι ανοικτός και τα σκυλιά δεμένα. Και είναι πράξη που θα γίνει μία φορά. Εφάπαξ.

www.dmdemetriou.wordpress.com

ΒΟΛΕΣ / Γράφει ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΑΡΗΣ

Το κούρεμα των αποφάσεων

«Αφήκαμε τα θέρη και ξεκινάμε να ζούμε». «Αφήσαμε τον γάμο και πήγαμε για πουρνάρια.» Από το σοκ του κούρεματος, στο «κούρεμα» των αποφάσεων. Είναι εκπληκτικό ότι για 18 και πλέον μήνες, οι μόνιμοι που αποφασιζούν είναι οι τριόκανοι και οι μόνιμοι που τσακνώνονται, για τις «διαταγές» των ξένων, είναι οι ταγοί του νησιού. Όλα κινούνται στον ρυθμό των ελέγχων, επί των ελέγχων και επί της ουσίας, ένα τίποτα. Για την ταμπακίερα ένα μηδέν. Λες και βομβάρδισαν την Κύπρο, με το αέριο της απαγωγής, τον τόπο ακινεσίας. Ο πανικός διαδέχεται, τις κινήσεις απελπισίας. Όλοι για αλλού βολίζουν, αλλά όλοι για αλλού πορεύονται.

Το «πουγκί» της Κύπρου το κρατούν πλέον οι ξένοι και φαίνεται ότι κάλουν ό,τι θέλουν. Οι Τράπεζες άλλαξαν χέρια και ανήκουν πλέον ουσιαστικά και τυπικά στους μεγαλοεπενδυτές. Αυτοί διοικούν, αυτοί λαμβάνουν αποφάσεις και αυτοί κάνουν τους φτωχούς, τους καταφρονεμένους και τους εξαπατημένους. Οι τράπεζες έκλεισαν τις κάνουλες των δανείων και το μόνο που κάνουν είναι να γράφουν στα χαρτιά τους, τόκους και πανωτόκια και ένα σωρό ακατανόητες χρεώσεις. Μετατράπηκαν σε τοκογλύφους, όπως καταγγέλλουν και οι βουλευτές. Οι ξένοι επενδυτές, τα ξένα κοράκια, άρχισαν να δείχνουν τα δόντια τους και άνοιξαν το στόμα τους για να καταπιούν ημικρατικούς οργανισμούς, επιχειρήσεις και τα πάλα ποτέ «φιλέτα». Οι «πεινασμένοι» εκλιπαρούν για ζεστό χρήμα και είναι έτοιμοι ακόμη και να ανακρη-

ξουν σαν εθνικούς ευεργέτες, όσους θα επενδύσουν στο νησί. Όσους κάνουν «αρπαχτές» όπως λένε οι καχύποπτοι. Η ιστορία των τοκογλύφων σε επανάληψη. Πριν από εκατό χρόνια οι πεινασμένοι φιλούσαν και τα χέρια των τοκογλύφων, όταν τους έδιναν ένα κομμάτι ψωμί, με αντάλλαγμα ένα χωράφι. Ήταν φιλόδημοι, έλεγαν οι απελπισμένοι, αφού θα μπορούσαν με το ίδιο ψωμί, να άρπαζαν όλη την περιουσία τους.

Η δικαιοσύνη μάλλον περί άλλων τυρβάζει και η τιμωρία των ενόχων της καταστροφής, κατάντησε όνειρο απατηλό. Μάλλον επαναλαμβάνεται η τραγωδία του χρηματιστηριακού σκανδάλου. Πανάκριβες έρευνες επί ερευνητών, μεγαλόστομες ανακοινώσεις, αλλά «κούφια λόγια και αναβολές». Και όμως από όλες αυτές τις έρευνες, λείπουν ως διά μαγείας, όλοι οι ελεγκτές των τραπεζών, όλοι αυτοί που έβαζαν την υπογραφή τους, κάτω από τα «τρέλα» κέρδη που ανακοίνωναν κάθε λίγους μήνες, οι «χρυσές κότρες». Οι κατά τα άλλα «σοβαρές» τράπεζες που έδιναν αβέρτα δάνεια, που πρόσφεραν φανταστικούς τόκους στα «σίγουρα» αξιόγραφα, εξακολουθούν να απολαμ-

“

Το «πουγκί» της Κύπρου το κρατούν πλέον οι ξένοι και φαίνεται ότι κάνουν ό,τι θέλουν.

βάνουν ασυλία, αφού ήταν και είναι «τέρατα» αξιοπιστίας.

Η γραφειοκρατία θεριεύει, οι εξαγωγές για εκσυγχρονισμό της δημόσιας υπηρεσίας, κατάντησαν ανέκδοτο, με τους επιτρόπους και έρχονται και φεύγουν. Το μόνο που μένει είναι οι διορισμοί αξιωματικών και οι περικοπές μισθών και ωφελημάτων δημοσίων υπαλλήλων. Η μπκανογράφηση ακόμη βρίσκεται στα σπάργανα, με διευθυντές να βλέπουν τα κομπιούτερ, σαν θηρία που θέλουν να τους φάνε και τους «μικρούς» να δουλεύουν σαν «μαύροι» για ένα κομμάτι ψωμί. Οι «τυχεροί» του διορισμού συνεχίζουν να απολαμβάνουν γραφειάρες, ενώ το Δημόσιο εξακολουθεί να πληρώνει δεκάδες εκατομμύρια ευρώ για να ανοικιάζει γραφεία. Την ώρα που οι ταγοί καθημερινώς, υποδεικνύουν -ενίοτε χαιρέκακα- στους πάλα ποτέ νοικοκυραίους, ότι θα πρέπει να πωλήσουν τα μεγάλα σπιτικά που διαμένουν, για να πληρώσουν τα χρέη τους και να πάνε να ζήσουν σε μικρά διμερήσματα.

«Μαζί τα φάγαμε» -κατά τον Πάγκαλο- μαζί κλείνεται το μάτι, όταν έρχονταν στην Κύπρο τα αιματοβαμμένα δολάρια, των Λιβανέζων, των Ιρακινών, των Γιουγκοσλάβων, των Ρώσων και άλλων πολλών ακατανόητων. Και ξαφνικά, ως διά μαγείας, σε μια νύκτα οι αετονύχιδες, μας άρπαξαν τις οικονομίες μιας ζωής, μεταφέροντας «πλούτο» στην Ελλάδα και στα χρηματοκιβώτια των τραπεζών του κόσμου. Τα κέρνα φτερά μας άγγιξαν τον ήλιο και τώρα, κολυμπούμε στο τρικυμισμένο πέλαγος και ο Θεός να βάλει το χέρι του. Μόνο ένα θαύμα θα μας σώσει.

Ο χρόνος και το δίκαιο

Του ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ

Πήγα στην παρουσίαση ενός πολύ ενδιαφέροντος βιβλίου την περασμένη Τρίτη. Το υπογράφει ο Νιαζί Κιζιλγιουρεκ και είναι το αποτέλεσμα ενός μακρού διαλόγου που είχε ο κοσμήτορας του Πανεπιστημίου Κύπρου με τον πρώην Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Γιώργο Βασιλείου. Είναι σκέψεις που κάνουν και οι δύο συνομιλητές για το χθες και το αύριο. Μέσα από την κουβέντα τους γίνεται και μια σύντομη αναδρομή της ζωής του πρώην Προέδρου. Δεν θα σταθώ στο βιβλίο, δεν το έχω τελειώσει άλλωστε για να έχω ολοκληρωμένη γνώμη. Διαβάζεται πολύ εύκολα, πάντως, και είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για κάποιον που θέλει να περάσει επί τροχάδην τα βασικά ορόσημα της σύγχρονης ιστορίας της Κύπρου. Ένας από τους ομιλητές στην παρουσίαση ήταν ο πολύ αγαπητός Τάκης Χατζηδημητρίου. Κάποια στιγμή αναφέρθηκε στον παράγοντα χρόνο και πόσο επηρεάζει τη λύση του Κυπριακού. Και θυμήθηκε μια σοφή κουβέντα που του είχε πει ο φίλος του Γιώργος Παπαδημητρίου, καθηγητής του Συνταγματικού Δικαίου και στενός συνεργάτης του πρώην πρωθυπουργού της Ελλάδας, Κώστα Σημίτη. Ο Γ. Παπαδημητρίου ήταν ενεργά αναμεμιγμένος στη διαπραγμάτευση του σχεδίου Ανάν και, δυστυχώς, άφησε νωρίς τα εγκαίνια, πέντε χρόνια μετά το δημοψήφισμα. Συζητούσαν, λοιπόν, με τον κ. Χατζηδημητρίου για το Κυπριακό και ο καθηγητής γύρισε,

τον κοίταξε στα μάτια και του είπε: «Τάκη και ο χρόνος παράγει δίκαιο».

Ο επισκέπτης στα Κατεχόμενα μπορεί με μια ματιά να δει πόσο αλήθεια και πόσο επίκαιρα είναι και σήμερα τα λόγια του Γ. Παπαδημητρίου. Η Μόρφου έχει γίνει αγνώριστη, οι αναπτύξεις στην Κερύνεια και στην Αμμόχωστο είναι τρομερές, η Βοκολίδα γέμισε ξενοδοχεία, ακόμα και η Γιαλούσα απέκτησε μαρίνα. Είναι μια πραγματικότητα που δεν μπορεί να αγνοηθεί και επηρεάζει άμεσα τη ρύθμιση του περιουσιακού αλλά και του εδαφικού. Πάσχει από πολιτική μωυπία όποιος δεν βλέπει πως το πέρας του χρόνου καθιστά όλο και πιο δύσκολη μια λύση που να ικανοποιεί αρκετές από τις προσδοκίες των Ελλήνοκυπρίων.

Κι όμως, ακούγοντας κανείς τα όσα λένε για το κυπριακό οι πολιτικοί μας ηγέτες, αποκομίζει την εντύπωση ότι έχουν στη διάθεσή τους άπλετο χρόνο, να μελετήσουν, να κινηθούν και να διεκδικήσουν. Σαραντά χρόνια μετά την εισβολή, οι φωστήρες θέλουν τριήμερο Εθνικό Συμβούλιο για να χαράξουν γραμμή και πορεία. Σχέδια ήλθαν και απορρίφθηκαν, ο οικοδομικός οργανισμός των προηγούμενων χρόνων άλλαξε δραματικά τα Κατεχόμενα, η διεθνής κοινότητα κουράστηκε αφόρητα με τα τρίτημα μας και οι πολιτικοί συζητούν ακόμα το τι θέλουμε και πού πάμε. Ζητούν νέα στρατηγική και αν τους κουβεντιάσατε, εύκολα θα δείτε πως δεν ξέρουν για τι πράγμα μιλάνε. Λένε απλώς κουβέντες του αέρα. Ροκανίζουν τον χρόνο. Θέλουν να γυρίσουν το ρολόι πίσω, να τα πάρουν όλα. Κι αν αυτό δεν είναι εφικτό, προτιμούν να μη γίνει τίποτα.

Σε αυτό το παιχνίδι με τον χρόνο έχει μπει η πολιτική ηγεσία. Μιλούν για να γίνει αργότερα, σε ένα χρόνο, μια σοβαρή προσπάθεια λύσης, διότι τότε ίσως η Τουρκία να είναι πιο έτοιμη, ίσως στα Κατεχόμενα να εκλεγεί ηγέτης άλλος από τον Ν. Ήργολου. Σχεδιάζουν les και ζούμε σε κενό, les και τίποτα δεν αλλάζει διεθνώς ή στο περιβάλλοντα χώρο της Κύπρου. Τα ίδια κάνουν και στην οικονομία. Αντιμετωπίζουν την εφαρμογή του μνημονίου με όρους Κυπριακού. Κάνουν κόλλα, όπως το τελευταίο στη Βουλή με τις εκπομπές. Ψήφισαν μεν το βασικό νόμο, αλλά τον έντυσαν με τέτοιο νομικό δίκτυο που τον ακύρωναν. Και περιέμεναν από τους δανειστές να το χύσουν. Τα κρατικά ταμεία στεγνώνουν σε μερικές βδομάδες και οι πολιτικοί θεωρούν ότι έχουν χρόνο για κουβέντες και μαζικές. Τι παραπάνω πρέπει να πάθει ο τόπος, όλοι μας, για να αντιληφθούμε τη σοφή κουβέντα του Γ. Παπαδημητρίου: «Τάκη, και ο χρόνος παράγει δίκαιο».

adilinis@gmail.com

ΑΡΑΔΕΣ / Του ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ωφέλιμος ή μόνον αρεστός;

Ο επιπόλαιος τρόπος με τον οποίο η κυβέρνηση χειρίστηκε το θέμα του εφάπαξ των δημοσίων υπαλλήλων οπλίζει με επιχειρήματα όσους την επικρίνουν ότι σε πολλές περιπτώσεις πολιτεύεται εντελώς ερασιτεχνικά.

Παρά την αγωνιώδη προσπάθεια του κυβερνητικού επιτελείου να αναδείξει τον Πρόεδρο Αναστασιάδη σε δεινό διαπραγματευτή που δόθεν χρειάστηκε μόλις δέκα λεπτά για να πείσει τους συνδικαλιστές να ακυρώσουν την απεργία τους, εκείνο που εμείς αντιλαμβανόμαστε είναι ότι δυστυχώς όσο περνά ο καιρός και αυτός ο Πρόεδρος απογοητεύει οκτρά όσους πιστεύουν ότι μπορεί να υλοποιήσει τις κατά καιρούς διαβεβαιώσεις του ότι θα συγκρουστεί με το παλιό για να μας οδηγήσει στο σύγχρονο.

Όσο εξαντλείται η περίοδος χάριτος που ο κόσμος έδωσε στον κ. Αναστασιάδη τόσο πληθαίνουν οι πολίτες που αποδίδουν στην κυβέρνηση του πολλά από όσα ο ίδιος καταλόγιζε σ' εκείνον του προκάτοχου του: Αναποφασιστικότητα, αναβλητικότητα, κάκιστες επιλογές σε πρόσωπα, έλλειψη συντονισμού, ιδεοληψίες και ανεπάρκεια.

Δεν ξέρουμε αν ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ικανοποίησε την αυταρέσκεία του όταν διάβασε τους τίτλους που τον αναβάθμισαν σε «πυροσβέστη» που εξουδετέρωσε επιτυχώς τις φωτιές που άναψε ο Χάρης Γεωργιάδης, εκείνο που εμείς διαβάζουμε πίσω από τις γραμμές είναι ότι έχουμε να κάνουμε με (ακόμη) έναν Πρόεδρο ο οποίος στην προσπάθειά του να βγει αλώβητος από μια γκάφα δεν δίστασε να ακυρώσει την πολιτική της κυβέρνησής του και να εκθέσει τον πολυτιμότερο ίσως υπουργό που έχει αυτή τη στιγμή, όπως έκανε και με τον Μ. Σαρρή μετά το κάζο του Γιούρογκρουπ. Από όλη αυτή την ιστορία το μείζον που θα πρέπει να απαντηθεί είναι το εξής: Είναι δυνατόν ο υπουργός Οικονομικών να ανακινήσει θέμα εφάπαξ εκ του μηδενός και εν αγνοία του Προέδρου; Κάτι τέτοιο δεν το πιστεύουμε.

Εξάλλου, η ίδια η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το επιβεβαιώνει. Συνεπώς, τι περισσότερο από τον υπουργό Οικονομικών είπε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στους ηγέτες της ΠΑΣΥΔΥ και τους έπεισε; Μάλλον τίποτα. Προφανώς με

ένα καφεδάκι ο κ. Αναστασιάδης ικανοποίησε το γόητρο του κ. Χατζηπέτρου και των συναδέλφων του, οι οποίοι άρπαξαν την κυβερνητική ασυνεννοησία και επιδόθηκαν σε τριήμερη επίδειξη δύναμης, η οποία, σε τέτοιες εποχές αγγίζει τα όρια της πρόκλησης.

Επανερχόμαστε στην ουσία: Ποιον Αναστασιάδη να πιστέψουμε; Εκείνον που την μια λέει άψφα και την επομένη πράττει βήτα; Και ποια επιτέλους είναι η κυβερνητική πολιτική; Εκείνη του Χάρη Γεωργιάδη, αυτή του Υπουργικού Συμβουλίου ή μήπως εκείνη του Προέδρου; Θα είχε ενδιαφέρον να ακούσουμε την κυβερνητική απάντηση, όχι μόνο για το συγκεκριμένο θέμα αλλά και για πολλά άλλα.

Δεν είναι μυστικό ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παραδέχεται ακόμη και δημοσίως ότι οι κατά καιρούς διαβεβαιώσεις του κατάντησαν πηγή έμπνευσης για διάφορα ανέκδοτα που τα μοιραζόμαστε στις παρέες και γελούμε.

Μπράβο του που έχει τη δύναμη να το ομολογήσει, αν μη τι άλλο διαθέτει χιούμορ. Να μας επιτρέψει όμως να του υποδείξουμε με πολύ σεβασμό ότι η κρισιμότητα της κατάντησής δεν επιτρέπει ερασιτεχνισμούς και γέλια, ιδιαίτερα για μια κοινωνία η οποία βλέπει τις αντοχές της να δοκιμάζονται.

Το έχουμε σημειώσει ξανά και το επαναφέρουμε, χωρίς ίκνος εμπάθειας: Εάν η κυβέρνηση τα θαλάσσει στα τόσο απλά, πώς στο καλό θα τα φέρει βόλτα στα περιπλοκά; Και ένας Πρόεδρος με λαβωμένη αξιοπιστία πώς θα σταθεί μπροστά στους πολίτες για να τους προτείνει να δεχθούν ένα σχέδιο λύσης του Κυπριακού; Ας αποφασίσει επιτέλους ο Πρόεδρος τι θέλει. Κι ας σταματήσει να εκτίθεται παρουσιάζοντας ως ο λύτης ενός προβλήματος που δημιούργησε ο υπουργός του.

ΥΓ. Το υπουργείο Άμυνας ζητεί προσφορές για ενοικίαση κτηρίου έκτασης 6.500 τ.μ. με χώρο στάθμευσης για 200 αυτοκίνητα. Γιατί το υπουργείο δεν στεγάζεται σε ένα από τα πολλά στρατόεδα πέριξ της Λευκωσίας; Ή μήπως το deal είναι κανονισμένο;

antoniouy@kathimerini.com.cy

ΑΚΑΡΙΑΙΑ / Της ΕΛΕΝΗΣ ΞΕΝΟΥ

Το βασικό ερώτημα

Καθόταν απέναντί μου σε ένα μπλε ξεθωριασμένο καναπέ. Πίσω του ένας παλιός μαύρος ανεμιστήρας που στριφογύριζε, ανακουφίζοντάς μας από τη ζέστη. Στο τραπέζι ο φρορτός υπολογιστής του και ένα γυάλινο στακτοδοχείο και παραδίπλα μια βιβλιοθήκη γεμάτη από βιβλία, δικά του και συγγραφέων που τον καθόρισαν. Συναντηθήκαμε ένα πρωινό, είχαμε σχετικά λίγη ώρα στη διάθεσή μας, γνώριζα ωστόσο πως ήταν ένας από τους πιο σπουδαίους συγγραφείς της νέας γενιάς στη χώρα του, από αυτούς, δηλαδή, που δεν χρειάζονται ώρες για να δώσουν απαντήσεις οι οποίες να θέτουν καίρια ερωτήματα.

Αυτή ήταν και η πεποίθησή του. Πως ο ρόλος ενός συγγραφέα δεν είναι να δίνει απαντήσεις γιατί –όπως είπε– η σοβαρή

λογοτεχνία πρέπει να σου διευρύνει τη σκέψη με ερωτήματα και όχι να σου την περιορίζει με συμπεράσματα.

«Ποιο είναι το βασικό ερώτημα που υπαγορεύει αυτή η εποχή;» τον ρώτησα. Έκανε μια παύση, τράβηξε μια τζούρα από το τσιγάρο του και με ήρεμο τόνο φωνής μου έδωσε την εξής απάντηση. «Πώς μπορεί κανείς σήμερα να υπερασπιστεί τις αρχές και τα πιστεύω του;

Και ποιο είναι το κόστος που είναι διατεθειμένος να πληρώσει;». Αυτή ήταν η απάντησή του και πριν προλάβω να ζητήσω να την αναπτύξει φρόντισε να μου εξηγήσει τι εννοεί: «Αρχίζει ήδη να κερδίζει έδαφος, τουλάχιστον στην πιο νέα γενιά, η επίγνωση πως όλα όσα έχουμε διδαχθεί μέχρι τώρα για το πώς να λειτουργούμε και το πώς να επιβιώνουμε στον έξω κόσμο, δεν μας έχουν μάθει απολύτως τίποτα και

ούτε έχουν τη δυναμική να αλλάξουν στο ελάχιστο την πραγματικότητα».

Αυτή η διαπίστωση μας οδηγεί στο ερώτημα ποια είναι τελικά τα περιθώρια δράσης που έχει ένας άνθρωπος, ο οποίος θέλει να υπερασπιστεί τις θητικές αρχές και τα πιστεύω του μέσα σε ένα σύστημα το οποίο όχι μόνο δεν στηρίζεται σε καμία ηθική αρχή και αξία αλλά τις έχει καταπατήσει όλες; Αν σε μια δημοκρατία έτσι όπως την ξέρουμε δεν αλλάζει κάτι προς το καλύτερο, αν οι εκλογές έτσι όπως διεξάγονται δεν αλλάζουν τίποτα προς το καλύτερο, τότε τι ακριβώς σημαίνει σήμερα δημοκρατία; Πόσο δημοκρατικό είναι η μηχανή του συστήματος να γυρίζει με τον ίδιο ακριβώς ρυθμό και οι άνθρωποι που τη χειρίζονται να μένουν στην ίδια θέση χωρίς να επιδιώκουν να αλλάξουν αυτό τον ρυθμό; Πώς μπορεί λοιπόν κανείς βγαί-

νοντας εκεί έξω αντιμέτωπος με όλες αυτές τις δυνάμεις του συστήματος από τις οποίες σήμερα –περισσότερο από ποτέ– εξαρτάται η επιβίωσή του, να καταφέρει να υπερασπιστεί τις ηθικές του αξίες και αρχές; Κι αν δεν μπορεί να τις υπερασπιστεί τότε πώς μπορεί να αλλάξει ο ρυθμός της μηχανής; Ποιο είναι το πεδίο δράσης του ανθρώπου που πραγματικά πιστεύει πως δεν είναι αυτός ο τρόπος για να ζει κανείς;».

Τον ρώτησα αν είχε ο ίδιος μια απάντηση και προφανώς δεν θα μπορούσε να έχει. Δεν ήταν, έτσι κι αλλιώς, εκεί η ουσία. Η ουσία ήταν στο να συνειδητοποιήσει κανείς τη βαρύτητα αυτού του ερωτήματος ώστε να το μετατρέψει σε μια προσωπική του πύξίδα για να μπορέσει να αντιληφθεί πως τίποτα δεν πρόκειται να αλλάξει αν πρώτα δεν υπάρξει ένας εσωτερικός διά-

Μία αχρείαστη αντιπαράθεση

Του ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ

Αναφέρομαι στη συνέντευξη του Τουρκοκύπριου συνομιλητή Κουτρέτ Οζεράσι με τον Νίκο Στέλγια στην «Καθημερινή» της περασμένης Κυριακής με τίτλο «Κουτρέτ Οζεράσι: Ομοσπονδία με δύο ιδρυτικά κράτη». Και νιώθω την ανάγκη να πω εξαρχής πως θεωρώ το λιγότερο άστοχη τη στάση του ερωτώντος. Ο οποίος κατέστρεψε κυριολεκτικά τη συνέντευξη εστιάζοντας σε θέματα ουσιαστικά ανύπαρκτα, με τρόπο που υποδηλώνει άγνοια βασικών στοιχείων στην ορολογία του Κυπριακού. Ως κάτοχος μάλιστα της τουρκικής, στην οποία –υποθέτω– δόθηκε και η συνέντευξη, δείχνει να αγνοεί και την τουρκική ορολογία.

Αυτό καταδεικνύει η από μέρους του μονοσήμαντη ταύτιση του τουρκικού όρου «kurucu devlet» με την έννοια «ιδρυτικό κράτος» και η, ως εξ αυτών της ερμηνείας, εκτροπή της συνέντευξης σε μια «θεολογική» συζήτηση. Στο τουρκο-ελληνικό λεξικό, ο όρος «kurucu» αποδίδεται με το «ιδρυτικός» και «συστατικός». Στο τουρκο-αγγλικό λεξικό αποδίδεται με το «founding» και «constituent». Εκείνο όμως που έχει σημασία είναι το γεγονός ότι ο όρος «kurucu devlet» χρησιμοποιείται τόσο στο τουρκικό κείμενο του Κοινού Ανακοινωθέντος (Φεβρ. 2014) όσο και στο τουρκικό κείμενο του Σχεδίου Ανάν για να αποδώσει το «constituent state» (ελλ. «συνιστών κράτος» ή «συνιστώσα πολιτεία»). Και κανένας από τη δική μας πλευρά ή τα ΗΕ δεν αμφισβήτησε αυτή την απόδοση. Θα μπορούσε ασφαλώς να αποδοθεί το «constituent state» στην τουρκική με τον όρο «olu turucu devlet», ο οποίος σημαίνει αποκλειστικά «συστατικό κράτος», αποφεύγεται όμως προφανώς επειδή η ακριβής αντιστοιχία του στην αγγλική είναι με το «component state», μια διαφορά απόχρωσης που η ιστορία της πάει πίσω στις διαδοχικές εκδοχές του Σχεδίου Ανάν. Στο οποίο σχέδιο (στην τελική του εκδοχή) χρησιμοποιείται 345 φορές ο όρος «kurucu devlet» ως αντιστοιχικός του «constituent state» και ουδεμία φορά ο όρος «olu turucu devlet». Αφού λοιπόν ο όρος «kurucu devlet», παρότι επιδέχεται και τις δύο ερμηνείες, έχει καθιερωθεί ως ο όρος που αποδίδει στην τουρκική το «constituent state», ποιο λόγο έχουμε εμείς να επιλέγουμε μίαν άλλη ερμηνεία; Εξάλλου, ο ίδιος ο Οζεράσι, επεξηγώντας την ερμηνεία του όρου στη συνέντευξη, ταυτίζει τον τουρκικό όρο «kurucu devlet» με τον αγγλικό όρο «constituent state». Και δεν μιλά για «founding states». Ύστερα, που βρήκε ο Νίκος Στέλγιας το «ιδρυτικό κρατίδιο» ή την «ιδρυτική (συνιστώσα) πολιτεία» που, όπως λέει στον συνομιλητή του, προτιμά η ε/κ πλευρά; Δεν νομίζω πως θα βρει πουθενά κείμενο της ε/κ πλευράς που να περιγράφει ως «ιδρυτικό» το ένα εκ των δύο κρατών της ομοσπονδίας. Η επίσημη ε/κ πλευρά, για να αποδώσει την έννοια των δύο συστατικών μερών της ομοσπονδίας, χρησιμοποιεί με συνέπεια, από της εποχής του σχεδίου Ανάν, τον όρο «συνιστώσα πολιτεία», η οποία «πολιτεία», από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, σημαίνει, κατά κύριο λόγο, κράτος. Και, με ποια λογική αλήθεια, ανακατεύει ο Στέλγιας τον όρο «επαρχία» με τα συστατικά μέρη μιας ομοσπονδίας; Και τι θέλει να πει όταν υποβάλλει στον συνομιλητή του ότι «οι πρόνοιες της Ε.Ε. σχετικά με τις τοπικές αυτοδιοικήσεις» θα έπρεπε να είναι αρκετές για την τουρκική κοινότητα; Από τη στιγμή που έχει καθιερωθεί μια κοινά αποδεκτή ορολογία για τη συγκεκριμένη έννοια των συστατικών μερών της ομοσπονδίας, («constituent state» / «συνιστώσα πολιτεία» / «kurucu devlet») προς τι να δίνουμε οι ίδιοι εμείς υπονομευτική για την υπόθεσή μας ερμηνεία;

Θα ανέμενε ο αναγνώστης περισσότερη προετοιμασία και μια συγκροτημένη προσέγγιση των θεμάτων ώστε, μέσα από τη συνέντευξη, να αναδειχθούν από τη μία οι πραγματικές διαφορές και από την άλλη οι πραγματικές συγκλίσεις. Για να μπορέσει έτσι να αντιληφθεί πού στέκει η κάθε πλευρά. Αυτό όμως που η ταπεινότητά μου ως αναγνώστη αποκόμισε παραπέμπει μάλλον σε εμμονή του ερωτώντος σε μια θεολογική αντιπαράθεση για το γένος των αγγέλων παρά σε μια ουσιαστική προσπάθεια που να φωτίζει τα πράγματα. Μίαν αντιπαράθεση αχρείαστη. Με την οποία ο ερωτών δίνει λάθος μηνύματα. Και στους αναγνώστες του και στον συνομιλητή του.

Ο κ. Χρυσόστομος Περικλέους είναι συγγραφέας, πολιτικός αναλυτής.

elenixenou11@gmail.com

Κύμα φυγής από το Δημόσιο ελέω εφάπαξ

Ανώτερα στελέχη της κρατικής μηχανής άνοιξαν την πόρτα εξόδου στο άκουσμα και μόνο της ιδέας για πιθανή επιβολή φορολογίας

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Η απεργία στη δημόσια υπηρεσία μπορεί να αποφευχθεί την υστέρτα, οι της ΠΑΣΥΔΥ μπορεί να πεισθούν στην παρούσα φάση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για τις καλές προθέσεις του οικονομικού επιτελείου να μην αγγίζουν το εφάπαξ, ωστόσο μια μερίδα δημοσίων υπαλλήλων δεν φαίνεται να έχει πεισθεί και σπεύδει να αποχωρήσει, προκειμένου να αποφύγει την επιβολή φόρου στο εφάπαξ. Το κλίμα ανησυχίας που προκλήθηκε από τη συνεχιζόμενη για μία εβδομάδα φημολογία ότι θα υποστούν νέες μειώσεις στα συντα-

Πρώρες αποχωρήσεις στην εκπαίδευση, την Ε.Φ. και την Εισογγελία προκάλεσε η κόντρα Κυβέρνησης - ΠΑΣΥΔΥ.

ξιοδοτικά τους δικαιώματα, απ' ό,τι φαίνεται δεν έχει κοπάσει. Κυρίως οι υπάλληλοι του Δημοσίου που βρίσκονται σε τροχιά αφυπηρέτησης εκδήλωσαν και επίσημα την επιθυμία να αποχωρήσουν πρόωρα. Φαινόμενο που πρωτοφανοποιήθηκε στη Νομική Υπηρεσία, ακολούθησε η Εθνική Φρουρά, ο χώρος της εκπαίδευσης και της Υγείας. Δημόσιοι υπάλληλοι που βρίσκονται σε απόσταση πενταετίας από τη συνταξιοδότηση έσπευσαν να υπο-

Η εκκρεμότητα που παρατηρείται στο θέμα του εφάπαξ προκαλεί παρενέργειες και σε άλλους κλάδους του Δημοσίου, όπου και εκεί καταγράφεται ανησυχία και προβληματισμός από μερίδα δημοσίων υπαλλήλων.

βάλουν παραιτήσεις, από τις οποίες μικρός αριθμός ανακλήθηκε μετά τη συμφωνία συντεχνιών με την κυβέρνηση στο Προεδρικό.

Τις πρώτες 15 μέρες της φημολογίας για φορολόγηση του εφάπαξ τριάντα εκπαιδευτικοί, σύμφωνα με τον πρόεδρο της ΟΕΛΜΕΚ, Δημήτρη Ταλιαδώρο υπέβαλαν αιτήσεις για πρώρες αφυπηρέτησεις. Από τους τριάντα, οι τέσσερις είναι διευθυντές Α', δεκατέσσερις βοηθοί διευ-

θυντές και οι υπόλοιποι επτά καθηγητές. Το σύνολο όσων αιτήθηκαν αποχώρηση τους υπολείπονται τρία χρόνια υπηρεσίας για να αφυπηρέτησουν κανονικά. Το πρόβλημα που εντοπίζεται με πρώρες αποχωρήσεις είναι στα διευθυντικά στελέχη, είκοσι τρία στον αριθμό, αφού, όπως εκτιμάται, η αντικατάστασή τους δεν θα γίνει άμεσα, προκαλώντας έτσι διοικητικά προβλήματα σε σχολεία. Σε θέματα που έχουν να κάνουν με τις περικοπές στα οικονομικά

αποδίδεται η αφυπηρέτηση του αναπληρωτή διευθυντή Μέσης Εκπαίδευσης, καθώς και ενός επιθεωρητή.

Η φημολογία για φορολόγηση του εφάπαξ ήταν η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι στους υπηλόμενους αξιωματικούς της Εθνικής Φρουράς. Σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ», δεκατρείς ανώτεροι αξιωματικοί, καθώς και τρεις ταξιαρχοί είτε έχουν υποβάλει αίτηση παραιτήσεων, είτε προτίθενται να

το πράξουν. Πηγές μέσα από την ΕΦ έλεγαν στην «Κ», ότι κάποιες από τις 15 περιπτώσεις αξιωματικών που ετοιμάζονται να αποχωρήσουν έχουν να κάνουν και με τα χρόνια προβλήματα της ΕΦ. Οι ίδιες πηγές υποστηρίζουν ότι η αναξιοκρατία που επικρατεί στα στρατόπεδα, η έλλειψη επετηρίδας και κανονισμών περί αφυπηρέτησης και προαγωγών, άλλες περικοπές στην ΕΦ που επηρεάζουν οικονομικά αξιωματικούς και τέλος, η συνεχιζόμενη

φημολογία για το εφάπαξ, ωθούν υπηλόμενους αξιωματικούς στη φυγή. Από τους δεκαπέντε αξιωματικούς, οι περισσότεροι έχουν μπροστά τους πάνω από πέντε χρόνια ενεργού υπηρεσίας προτού αποστρατευθούν. Το πρόβλημα κυρίως στους Ταξιαρχούς και Συνταγματάρχες. Εκτός από την απώλεια εμπειρίας στελεχών, οι παρενέργειες από τα συσσωρευμένα προβλήματα της ΕΦ δημιουργούν, όπως είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, και προβλήματα που άπτονται της εύρυθμης λειτουργίας μονάδων και σχηματισμών.

Εξίσου σοβαρά είναι τα προβλήματα που προκαλούνται στη Νομική Υπηρεσία από την πρόθεση τεσσάρων υπηλόμενων λειτουργών της Νομικής Υπηρεσίας για πρόωρη αφυπηρέτηση. Το σύνολο των εισαγγελέων, όπως και επίσημα έχει γίνει γνωστό, ετοιμάζεται να αφυπηρέτησει σε μια περίοδο μάλιστα, όπου οι ανάγκες και ο όγκος εργασίας της Νομικής Υπηρεσίας είναι ιδιαίτερα αυξημένος, λόγω των ερευνών στην οικονομία. Τέσσερα στελέχη της Νομικής Υπηρεσίας ο Αντώνης Βασιλειάδης και η Ρένα Πετρίδου, έχουν ήδη υποβάλει την παραιτήσή τους, ενώ ο Γιαννάκης Λαζάρου και Ελένη Λοϊζίδου, έχουν ζητήσει προαφυπηρετική άδεια. Μάλιστα, όπως λέγεται, η αποχώρηση του Αντώνη Βασιλειάδη θα προκαλέσει και προβλήματα που άπτονται της διοικητικής λειτουργίας της Νομικής Υπηρεσίας.

ΑΡΘΡΟ / Του **ΤΑΚΗ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ**

Τράπεζες υπό τη διοίκηση των κοινωνιών

Είμαστε μπροστά σε δισεπίλυτα προβλήματα που απαιτούν κατά την κρίση μου πανευρωπαϊκές δράσεις. Οι δυνατότητες να βρούμε λύσεις τοπικού χαρακτήρα, οι δυνατότητες τοπικών δράσεων, έχουν μειωθεί σχεδόν στο ελάχιστο. Τα προβλήματα μας ακόμα και αν προέρχονται, πολλά από αυτά, από δικές μας αδυναμίες και λάθη, εν τούτοις οι λύσεις πρέπει να έχουν ένα ευρύτερο χαρακτήρα.

Αυτό δεν σημαίνει πως πρέπει να υποτιμήσουμε τις τοπικές μας υποχρεώσεις. Πιστεύω όμως ειλικρινά πως αν η Ευρώπη δεν ελέγξει το τραπεζικό σύστημα, αν δεν πιάσει τον ταύρο από τα κέρατα, τότε χώρες σαν τη δική μας, θα παραπαίουν για πολλά ακόμα χρόνια.

Οι τράπεζες σήμερα έχουν γίνει κράτη! Όλα τα κράτη χρωστούν! Πού χρωστούν; Στις τράπεζες! Ποιος είναι εν τέλει το κράτος; Οι τράπεζες! Τέτοιες κοινωνίες θέλουμε;

Και έλεγχος των τραπεζών σημαίνει πως η κοινωνία, η ευρωπαϊκή κοινότητα, οι ευρωπαϊκοί θεσμοί, παίρνουν υπό τον έλεγχο αυτό το βρώμικο σύστημα και το καθαρίζουν. Και το καθορίζουν.

Τράπεζες υπό την διοίκηση μόνον ιδιωτών, θα οδηγήει πάντα σε αυτό που μας συμβαίνει ήδη. Γιατί, διότι τα νερά έχουν την ιδιότητα να τρέχουν προς τα νερά. Διότι το υψιστάμενο χρήμα για να υπάρξει, για να συντηρηθεί, χρειάζεται και άλλο χρήμα. Έχουμε ανάγκη τραπεζών υπό την διοίκηση των κοινωνιών.

Και για να γίνει αυτό, έχουμε ανάγκη μιας, δύο-τριών προοδευτικών κυβερνήσεων που να το απαιτήσουν και να το επιβάλουν. Δέω προοδευτικές κυβερνήσεις, (δεν λέω καν αριστερών) διότι δεν προτείνω κάτι που να μπορεί να χαρακτηριστεί ως τέτοιο. Μια λο-

γική ιδέα βάζω. Οι τράπεζες σήμερα έχουν γίνει κράτη! Όλα τα κράτη χρωστούν! Πού χρωστούν; Στις τράπεζες! Ποιος είναι εν τέλει το κράτος; Οι τράπεζες! Τέτοιες κοινωνίες θέλουμε;

Όμως οι ελπίδες μας συρρικνώνονται όταν βλέπω ποιους εκλέγουν οι λαοί. Κοιτάζτε γύρω σας. Ποιοι ολιγιστοι, ουτιδανοί, τιποτένιοι κυβερνούν την Ευρώπη. Έγιναν όλοι υποχείρια της κ. Μέρκελ, επειδή αυτή έτυχε να ηγείται ενός κράτους με βαριά βιομηχανία και ορυκτό πλούτο. Ναι, έσπασαν και θεσμούς.

Αλλά εδώ μιλάμε για την Ευρώπη! Όχι για τη γερμανική Ευρώπη. Όλα αυτά καθόλου δεν πρέπει να μειώνουν τις τοπικές μας προσπάθειες. Και οι τοπικές, οι κυπριακές τράπεζες, μέσω διαφόρων εκπροσώπων τους, (έρχομαι στο θέμα των εκπομπών) διατείνονται πως δεν πρόκειται να κινηθούν εναντίον άνεργων και άλλων ευπαθών ομάδων. Πιστεύω, πως οι τράπεζες δεν θα έχουν κανένα όφελος αν κινηθούν εναντίον ανέργων ανθρώπων για να πάρουν το σπίτι τους. Τι να το κάνουν, όταν έχουν χιλιάδες πολυτελείς επαύλεις να εκποιήσουν; Αν λοιπόν έτσι είναι τα πράγματα, δεν καταλαβαίνω γιατί δεν μας το λένε εγγράφως, με υπογραφές και βούλα, αυτό που διακηρύσσουν;

Διερωτώμαι γιατί αυτή τη διακήρυξη να μην την κάνουν γραπτώς. Δεν εννοώ απλώς γραπτώς. Αναφέρομαι σε ένα κείμενο, νομικά δεσμευτικό, ένα κείμενο που να στέκει ενώπιον των δικαστηρίων. Αν εννοούν αυτό που λένε, δεν θα έχω κανένα λόγο να το αμφισβητήσω αν προχωρήσουν σε κάτι τέτοιο. Διαφορετικά δικαιούμαστε να θεωρούμε τις διακηρύξεις τους, ως μπλόφα. Αν όμως οι τράπεζες το επιθυμούν μπορούν να λύσουν τον γόρδιο δεσμό.

ΥΓ. Και για να μην ξεχνάμε! Αν δεν λύσουμε το Κυπριακό (εννοείται με τρόπο βιώσιμο) κανένα άλλο πρόβλημα δεν πρόκειται να έχει θετική κατάληξη.

Ο κ. Τάκης Χατζηγεωργίου είναι ευρωβουλευτής του ΑΚΕΛ.

10 χρόνια

SAVE ENERGY

10^Η ΕΚΘΕΣΗ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

19-21 Σεπτεμβρίου 2014

Λευκωσία, Χώρος Διεθνούς Έκθεσης, Περίπτερο Αρ. 6

Μοναδική ευκαιρία να αξιοποιήσετε προϊόντα, υπηρεσίες και τεχνολογίες Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας.

Επωφεληθείτε από τα νέα σχέδια κρατικών χορηγιών για μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και του ενεργειακού κόστους.

Ταυτόχρονα και η 7^η Έκθεση
Τεχνολογιών Νερού και Περιβάλλοντος
"Envirtec 2014"

Ώρες Λειτουργίας:
 Παρασκευή: 4μ.μ. - 10μ.μ.
 Σάββατο: 3μ.μ. - 10μ.μ.
 Κυριακή: 12μ.μ. - 10μ.μ.
Είσοδος: Ελεύθερη
www.savenergy.org.cy

ΟΡΓΑΝΩΤΗΣ:

Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων Κύπρου (ΟΕΒ)

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού

ΧΟΡΗΓΟΙ:

Εθνικό ταμείο ΑΠΕ & Ε.Ε.Ε. *Αφιέρωση ποιότητας!*

PROGRESS FOR A BRIGHT FUTURE
green energy

Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΤΗΝ «Κ»

Νόμπελ για λαϊκισμό παίρνει η Κύπρος

Η ατιμωρησία, η απροθυμία ανάληψης ευθυνών, η μικροπολιτική, η ατολμία στο εθνικό θέμα είναι στοιχεία που πρέπει να διορθωθούν για να πάει μπροστά η Κύπρος

Συνέντευξη στον
ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ

Την ανάγκη να αλλάξει η πολιτική κουλτούρα της Κύπρου προβάλλει, χωρίς να το λέει με αυτές τις λέξεις ο Γιώργος Βασιλείου. Σε συνέντευξη του στην «Κ», ο πρώην Πρόεδρος της Δημοκρατίας επισμαίρει την ανάγκη να αντιληφθούν όλοι ότι η οικονομία δεν θα ανακάμψει χωρίς λύση του Κυπριακού. Τονίζει ότι για την απουσία συνεννόησης ακόμα και σε ζωτικής σημασίας θέματα φταίει ο λαϊκισμός και η εγγενής απροθυμία των Κυπρίων να αναλάβουν τις ευθύνες τους. Και με τον τρόπο του συστήνει στον Νίκο Αναστασιάδη να προβάλλει καλύτερα το φυσικό αέριο

“

Τώρα που ήλθαμε στο θέμα των εκποιήσεων, είδαμε τον λαϊκισμό σε όλο του το μεγαλείο. Αν έπρεπε να δώσουν βραβείο νόμπελ για λαϊκισμό, η Κύπρος θα ήταν σίγουρα υποψήφια.

ως όπλο για λύση του Κυπριακού. Και κυρίως να μη θεωρεί ότι μπορεί να πάρει την Κύπρο μπροστά και ταυτόχρονα να τα έχει καλά με όλους.
—**Η Κύπρος έχει μπροστά της δύο τεράστιες προκλήσεις. Να ξεπεράσει την οικονομική κρίση που την ταλανίζει και βέβαια να λύσει το Κυπριακό. Μολοντί τα δύο θέματα συνδέονται, ασχισουμε με την οικονομία. Πώς σχολιάζετε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζεται η εφορολόγηση του μνημονίου;**

—Θέλω να είμαι απόλυτος σε ό,τι αφορά τη σχέση της οικονομίας με το Κυπριακό. Πιστεύω ότι μετά την καταστροφή του Ευρογκρου, μετά το κούρεμα, η Κύπρος έχει χάσει την αξιοπιστία της διεθνώς. Πρέπει κάτι να γίνει για να αποκατασταθεί η αξιοπιστία. Και αυτό μπορεί να γίνει μόνο με μια λύση στο Κυπριακό. Θα έδινε την αίσθηση της σιγουριάς για το μέλλον, της ασφάλειας και η Κύπρος θα ξεκινούσε αμέσως ανοδική πορεία. Όσο δεν λύνουμε το πρόβλημα, η αποκατάσταση της αξιοπιστίας είναι δύσκολη, αν όχι αδύνατη. Και γιατί έχουμε χάσει πολύ έδαφος, αλλά και γιατί στην αβεβαιότητα της ύπαρξης του Κυπριακού ήλθε να προστεθούν και τα προβλήματα της οικονομίας. Δεν έχεις επικειρήματα να πείσεις τώρα. Αν θέλουμε να πάει μπροστά η οικονομία της Κύπρου, αν θέλουμε να ζήσουμε όλοι καλύτερα, πρέπει να λύσουμε το Κυπριακό.

—**Να έλθουμε και στο αρχικό ερώτημα. Πώς σχολιάζετε τον τρόπο αντιμετώπισης του μνημονίου;**

—Είχα προειδοποιήσει ότι θα έλθει κάποια στιγμή που θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε σοβαρά προβλήματα. Ένα από τα θέματα είναι το ΓΕΣΥ, το άλλο οι ιδιωτικοποιήσεις, θέματα που εκκρεμούν και η υλοποίησή τους είναι αναγκαία σύμφωνα με τις προνοιές του μνημονίου. Οφείλει ο Πρόεδρος να έλθει με αποφασιστικότητα να τα αντιμετωπίσουμε, διότι θα τα βρούμε μπροστά μας. Και βλέπετε τώρα που ήλθαμε στο θέμα των εκποιήσεων, είδαμε τον λαϊκισμό σε όλο του το μεγαλείο. Αν έπρεπε να δώσουν βραβείο νόμπελ για λαϊκισμό η Κύπρος θα ήταν σίγουρα υποψήφια.

—**Πώς βλέπετε τους χειρισμούς της κυβέρνησης στο θέμα των εκποιήσεων. Πέρασε το μήνυμά της στον κόσμο;**

—Η θέση της κυβέρνησης βασικά ήταν σωστή. Αυτό που ήταν λάθος ήταν το κόλπο που κάναμε στη

«Δεν έχω την παραμικρή αμφιβολία ότι ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ήθελε και θέλει, ειλικρινά, λύση. Εκεί που δημιουργείται το πρόβλημα κατά την άποψή μου είναι πως ήθελε να τα έχει καλά με όλους. Και δεν μπορείς να τα έχεις καλά με όλους και ταυτόχρονα να ακολουθείς τη σωστή γραμμή».

Βουλή. Να ψηφίσουν το νομοσχέδιο της κυβέρνησης από τη μία και να το ανατρέξουν με άλλα ξεχωριστά νομοθετήματα από την άλλη. Και όταν ένα ξένος με ρώτησε αν υπάρχει αντίφαση μεταξύ των δύο, του απάντησα ότι φυσικά και υπάρχει. Και τότε μου είπε: «Καλά, νομίζετε ότι εμείς οι Ευρωπαίοι είμαστε τόσο πλίοιοι, νομίζετε ότι δεν το βλέπουμε;».

—**Οι εκποιήσεις δεν είναι το μόνο σημείο αιχμής. Ακολουθούν κι άλλα δύσκολα θέματα, όπως είπατε κι εσείς, οι ιδιωτικοποιήσεις και το ΓΕΣΥ. Και η κυβέρνηση έχει επικριθεί ότι δεν ενέπλεξε εγκαίρως το πολιτικό σύστημα σε μια συνδιαμόρφωση των σχετικών νομοσχεδίων...**

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης θέλει λύση αλλά...

—**Πείθει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης και οι συνεργάτες του ότι μπορούν να αντιμετωπίσουν στην κατάσταση που βρίσκεται το Κυπριακό;**

—Δεν έχω την παραμικρή αμφιβολία ότι ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ήθελε και θέλει, ειλικρινά, λύση. Εκεί που δημιουργήθηκε το πρόβλημα κατά την άποψή μου είναι πως ήθελε να τα έχει καλά με όλους. Και δεν μπορείς να τα έχεις καλά με όλους και ταυτόχρονα να ακολουθείς τη σωστή γραμμή. Υπάρχει, όμως, κι ένα άλλο θέμα. Τόσο εμείς οι Ε/κ όσο και οι Τ/κ θέλουμε να βρούμε τη λύση μεταξύ μας. Δεν θέλουμε να μας την επιβάλουν ξένοι. Εγώ σας λέω δεν θα βρούμε λύση μεταξύ μας, ποτέ. Διότι ο καθένας θα τραβά το σκοινί προς το μέρος του. Και κάτι ακόμα. Εμείς έχουμε δεχθεί τη διαμεσολάβηση στη διαπραγμάτευση. Κι όταν δεχθείς διαμεσολάβηση τότε είσαι υποχρεωμένος να συζητήσεις, να δεχθείς πράγματα που σου αρέσουν και πράγματα που δεν σου αρέσουν.

—**Έχουμε αίσθηση για το πώς επηρεάζει τη διαδικασία λύσης του προβλήματος ο παράγοντας χρόνος; —Καμιά φορά έχω την αίσθηση προς το πολιτικό μας προσωπικό κινείται στο Κυπριακό λες κι έχει όλο το χρόνο με το μέρος του.**

—Η αλήθεια είναι μία. Έχει καθεί περισσότερος χρόνος απ' ό,τι θα έπρεπε. Και μιλώ για την τρέχουσα διαδικασία λύσης, δεν μιλώ για το παρελθόν. Μετά την εκλογή του Νίκου Αναστασιάδη, με ρωτούσε

“

Είμαστε η μόνη χώρα στον κόσμο στην οποία δεν έχουν τιμωρηθεί οι εγκληματίες. Έχουμε συνθηθεί να λέμε ότι για όλα φταίει ο άλλος. Κι αυτό πιστεύω ότι μας έχει βλάψει, το ότι δεν αναλαμβάνουμε τις ευθύνες μας.

“

Ο Πρόεδρος οφείλει να εμπλέκει τις πολιτικές δυνάμεις, να τους εκθέτει την κατάσταση και να ζητά τη γνώμη τους. Αν επιμένουν σε κάτι άλλο, μπορεί ο Πρόεδρος να ενεργήσει όπως ο ίδιος νομίζει. Αλλά δεν θα μπορεί κανείς να του πει πως δεν ρώτησε.

—Έχει απόλυτο δικίο η αντιπολίτευση ότι όταν έχεις να κάνεις με δύσκολα θέματα πρέπει να βάζεις μέσα και τους άλλους, έστω κι αν γνωρίζεις ότι θα διαφωνήσεις. Και παρόλο που δεν είναι σωστό να περιαιολογεί κανείς θάσας αναφέρω ένα προσωπικό παράδειγμα. Όταν, επί προεδρίας μου, μπήκε θέμα να αρχίσουν οι διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό, το ΔΗΚΟ και η ΕΔΕΚ ήταν εναντίον, στην αρχή. Μετά επρόκειτο να γίνει μία συνάντηση με τον γ.γ., τον Κουεγιάρ τότε. Πήρα την πρωτοβουλία και κάλεσα όλους τους ηγέτες, ενώ θα μπορούσα να πάω μόνος μου ή να πάω μαζί μου μόνο εκείνους που συμφωνούσαν με μένα. Ήλθαν μαζί μου και εκεί δεν ακούστηκε

«Έχει καθεί περισσότερος χρόνος απ' ό,τι θα 'πρεπε. Και μιλώ για την τρέχουσα διαδικασία λύσης, δεν μιλώ για το παρελθόν, δηλώνει ο κ. Βασιλείου στον συντάκτη της «Κ» Λευτέρη Αδειλίνη.

ο κόσμος κι εγώ τους έλεγα ότι σε έξι μήνες θα έχουμε λύση. Και βέβαια εκτέθηκαν ανεπανόρθωτα, αφού σε έξι μήνες δεν είχαμε ούτε το κοινό ανακοινωθέν. Κάποια στιγμή γεννήσαμε το κοινό ανακοινωθέν. Ελπίζαμε ότι μετά το κοινό ανακοινωθέν θα προχωρούσε η ουσιαστική διαπραγμάτευση. Χάσαμε άλλους έξι μήνες. Θέλω να τονίσω κάτι. Μπορεί και οι Τούρκοι να λένε ότι θέλουν λύση, αλλά δεν έχουν τίποτα να χάσουν αν παραμείνει η σημερινή κατάσταση πραγμάτων. Διότι το status quo σημαίνει ενίσχυση των τετελεσμένων. Εμείς πρέπει να βιαζόμαστε. Θέλω να ελπίζω ότι τώρα και με τη βοήθεια του νέου ειδικού συμβούλου, ο οποίος φαίνεται να έχει μεγαλύτερη αποφασιστικότητα, ότι θα μπορέσουν να μπουν σε ουσιαστικό διάλογο, με στόχο μια τακτική προθεσμία για λύση.

Και κάτι ακόμα.
—**Τελικά, έχουμε πλάνο, η κυβέρνηση και η πολιτική ηγεσία, ξέρουμε πού πάμε;**

—Ακούω να λέγεται ότι σαράντα χρόνια τώρα κάνουμε διαπραγματεύσεις χωρίς αποτέλεσμα. Δεν συμφωνώ καθόλου με αυτή την κουβέντα. Αν πάρουμε την ιστορία βλέπουμε πως έρχονταν τα σχέδια και πως απορριπτόνταν. Αλλά ας μείνουμε στα τελευταία, από τον καιρό που εγώ έγινα Πρόεδρος. Είχαμε καταλήξει μαζί με τον Γλαύκο και τον Δημήτρη τότε σχεδόν στη λύση... Πήραμε το 789 που ήταν το πιο ισχυρό ψήφισμα του ΟΗΕ που πήρε ποτέ η Κύπρος και το αφήσαμε, γιατί έπρεπε να συνεργαστεί ο ΔΗΣΥ με το ΔΗΚΟ για να πάρουν την εξουσία. Χάθηκαν δέκα ολόκληρα χρόνια. Ο μακαρίτης ο Γλαύκος κατάλαβε τι έγινε, ήθελε όμως να γίνει Πρόεδρος, το

“

Εδώ ο κόσμος καίγεται κι εμείς καπνό φουμάρουμε. Ποιου θα πας να πεις σήμερα για την αδικία που έγινε στην Κύπρο;

αντιλαμβάνομαι, κάθικαν όμως τα χρόνια με τα Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης που ξέρετε ότι δεν θα λειτουργήσουν. Άρχισε τις διαπραγματεύσεις και φθάσαμε μετά από δέκα χρόνια στο σχέδιο Ανάν. Εκτεθήκαμε από το γεγονός ότι οι Τούρκοι το υποστήριξαν κι εμείς το απορρίψαμε. Η ουσία, όμως, είναι ότι χάσαμε άλλη μια δεκαετία. Δεν έχουμε την πολυτέλεια να περιμένουμε άλλο τόσο. Εν τω μεταξύ, οι άνθρωποι που ποτέ δεν ήθελαν λύση ομοσπονδίας προβάλλουν διαρκώς ότι χρειάζεται αλλαγή τακτικής. Δεν είπαν ποτέ τι είδους τακτική, παρά μόνο ότι πρέπει να καταγγείλουμε την Τουρκία. Πού να τους καταγγείλουμε; Μα ποιος θα μας πάρει στα σοβαρά. Εδώ ο κόσμος καίγεται κι εμείς καπνό φουμάρουμε. Ποιου θα πας να πεις σήμερα για την αδικία που έγινε στην Κύπρο κ.λπ. Θα γυρίσει να σου πει ότι έχουμε δύο εκατομμύρια πρόσφυγες στη Συρία, όχι εκατό χιλιάδες. Στην Ουκρανία γίνεται ο χαμός του κόσμου και θα ασχοληθεί κανείς με το τι γίνεται στην Κύπρο;

ούτε μια φωνή διαφωνίας, διότι έβλεπαν πως ήταν τα πράγματα. Ο Πρόεδρος οφείλει να εμπλέκει τις πολιτικές δυνάμεις, να τους εκθέτει την κατάσταση και να ζητά τη γνώμη τους. Αν επιμένουν σε κάτι άλλο, μπορεί ο Πρόεδρος να ενεργήσει όπως ο ίδιος νομίζει. Αλλά δεν θα μπορεί κανείς να του πει πως δεν ρώτησε τις πολιτικές δυνάμεις. Πιστεύω πως έστω και τώρα δεν είναι αργά. Πρέπει για όλα τα θέματα να γίνεται μια εις βάθος συζήτηση πριν φθάσει ο κόμπος στο χτένι.

—**Τι φταίει και δεν μπορούν να συνηνοθούν η κυβέρνηση με τις πολιτικές δυνάμεις ειδικά σε μια υπόθεση που είναι εκ των πραγμάτων πλέον εθνικό ζήτημα.**

—Εν μέρει φταίει η παράδοση στην Κύπρο. Το ότι εμείς οι Κύπριοι δεν θέλουμε ποτέ να δεχθούμε ότι έχουμε ευθύνη. Για όλα φταίει ο ξένος. Και αυτό έχει δημιουργήσει μια σειρά από ψευδαισθήσεις. Γνωρίζουμε καλά τα εγκλήματα που έγιναν την περίοδο της ΕΟΚΑ Β'. Πόσος κόσμος σκοτώθηκε άδικα... Κι ήλθαμε μετά και προσφέραμε στους εγκληματίες κλάδο ελαιάς. Είμαστε η μόνη χώρα στον κόσμο στην οποία δεν έχουν τιμωρηθεί οι εγκληματίες. Έχουμε συνθηθεί να λέμε ότι για όλα φταίει ο άλλος. Κι αυτό πιστεύω ότι μας έχει βλάψει, το ότι δεν αναλαμβάνουμε τις ευθύνες μας.

—**Θέεις αν είχατε σήμερα την ευθύνη του κράτους, θα φορολογούσατε το εφάπαξ των δημοσίων υπαλλήλων;**

—Σίγουρα. Δεν έχω κανένα ενδοιασμό να το πω. Όχι διότι παίρνω πολλά ή λίγα, αλλά διότι πιστεύω στο κράτος δικαίου, όπου υπάρχει ίση μεταχείριση των ανθρώπων. Και δεν βλέπω γιατί ένας που γίνει δημόσιος υπάλληλος μπορεί μετά από 30 – 40 χρόνια να πάρει αφορολόγητο εφάπαξ, όταν ο ίδιος άνθρωπος, αν δούλευε σε μια μεγάλη ιδιωτική εταιρεία και έπαιρνε εφάπαξ, θα έπρεπε να καταβάλει φόρους.

—**Στο Κυπριακό, τώρα, έχουμε εναποθέσει όλες τις ελπίδες μας σε μια πιο διαλλακτική Τουρκία. Βλέπετε να υπάρχει ευνοϊκό περιβάλλον στην Άγκυρα για να ικανοποιηθούν αυτές οι προσδοκίες;**

—Το έγγραφο και στο βιβλίο μου και το πιστεύω απόλυτα. Όταν φθάσαμε στο σχέδιο Ανάν, ο Ερντογάν ειλικρινά αποφάσισε να ψηφίσει ναι. Αλλά ήξερε ταυτόχρονα ότι τον βόλευε και το όχι. Διότι θα μπορούσε να λέει ότι οι Έλληνες δεν θέλουν λύση. Σήμερα έχουμε το έξτρα όφελος για την Τουρκία, το αέριο. Πιστεύω ότι είναι λάθος μας που δεν έχουμε προβάλλει την προοιδική του αγωγού ως ένα κύριο στοιχείο και κίνητρο για λύση. Φυσικά, κι εγώ που σας μιλώ έτσι, δεν θα δεχόμουν ποτέ να λειτουργήσει αγωγός χωρίς λύση. Αλλά από τη στιγμή που έχεις λύση θα πρέπει να έχεις και αγωγή. Αν υποθέσουμε ότι υπάρχουν αρκετές ποσότητες έχουμε δύο επιλογές. Να κάνουμε κερσαίο τεμαχίο για υλοποίηση αερίου ή να κάνουμε αγωγή μέσω Τουρκίας.

Και τα πλεονεκτήματα του αγωγού για την Κύπρο θα είναι πάρα πολλά. Τότε θα γίνει πραγματικά το κέντρο της περιοχής. Διότι και το Ισραήλ θα θέλει να εξαγάγει αέριο μέσω αγωγού προς την Τουρκία και μετά στην Ευρώπη και ο Λίβανος, αλλά και την Αίγυπτο θα συμφέρει να εξαγάγει μέρος του αερίου της προς την Κύπρο και από εκεί στις ευρωπαϊκές αγορές. Και τα οικονομικά οφέλη για την Τουρκία είναι τεράστια. Συν το ότι η Τουρκία έχει μεγάλη ανάγκη από αέριο και θα μπορούσε να το αγοράζει πιο φθηνά. Άρα, πιστεύω ότι αυτό είναι ένα επιχείρημα που θα έπρεπε να προβάλλουμε πολύ έντονα. Εξάλλου αυτό το υπονοούν οι Αμερικάνοι συνέχεια... Αλλά δίχως λύση δεν θα γίνει τίποτα.

Ο μίτος από τα οικόπεδα ίσως οδηγήσει στα δάνεια

Στο μικροσκόπιο των διωκτικών αρχών η Aristo, που κάνει λόγο για σκευωρία

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Η σύλληψη του εκ Πάφου επιχειρηματία γης, Θεόδωρου Αριστοδήμου, της συζύγου του και άλλων δύο προσώπων για μία υπόθεση που ουδώς σχετίζεται με το μέγα ζητούμενο, που είναι οι έρευνες για την οικονομία, δεν μπορεί να θεωρηθεί άσχετη με την πίεση που ασκείται σε όλα τα επίπεδα του δημόσιου βίου για τιμωρία όσων αποδειχθεί ότι φέρουν ευθύνες για την

Η αντίστροφη μέτρηση άρχισε πριν από ένα πενήντα μήνα με βάση την καταγγελία του δημοτικού γραμματέα Δήμου Πάφου Θέμη Φιλιππίδη.

οικονομική καταστροφή. Η σύλληψη του πάλαι ποτέ επικεφαλής του μεγαλύτερου τραπεζικού ιδρύματος της χώρας, με αφορμή μια υπόθεση διαχωρισμού οικοπέδων στην περιοχή «Σκαλι» στην Πάφο, ενδεχομένως να οδηγήσει τις ανακριτικές αρχές να επεκτείνουν τις έρευνες και σε άλλους τομείς, όπου ο εκ Πάφου επιχειρηματίας είχε δραστηριότητα. Οι έρευνες που πραγματοποίησε η Αστυνομία στην

οικία και γραφεία της εταιρείας του Θεόδωρου Αριστοδήμου, όπως επισήμαναν αρμόδιες πηγές στην «Κ», οδηγούν στο συμπέρασμα, ότι ενδεχομένως να αναζητούνται και άλλα στοιχεία, τα οποία δεν έχουν σχέση με την υπόθεση των οικοπέδων. Όπως έγινε γνωστό από ανεπίσημες πηγές, η Αστυνομία πήρε από οικία και γραφεία του κ. Αριστοδήμου φακέλους και έγγραφα από το έτος 2000 και μετά. Οι έρευνες που πραγματοποιήθηκαν δημιουργούν εκ των πραγμάτων προσδοκίες στις αστυνομικές αρχές, ότι στους συγκεκριμένους φακέλους ενδεχομένως να εντοπισθούν στοιχεία, που να σχετίζονται με τη δραστηριότητα που είχε ο κ. Αριστοδήμος σε ευρύτερα θέματα οικονομίας, για τα οποία είχε γράψει την περασμένη Κυριακή η έντυπη «Κ». Αρμόδιες πηγές, πάντως εκτιμούν ότι, αν και η αντίστροφη μέτρηση για τον Θεόδωρο Αριστοδήμου έγινε με βάση τις καταγγελίες που υπήρχαν για τον διαχωρισμό οικοπέδων, τα στοιχεία του ρεπορτάζ της «Κ» για την μεταχείριση της οποίας έτυχε την περίοδο που ήταν στο τιμόνι της τράπεζας Κύπρου, έπαιξαν σημαντικό ρόλο. Το κατά πόσο η σύλληψη Αριστοδήμου θα επεκταθεί πέραν της ιστορίας με τα οικόπεδα στην Πάφο, όπως μας επισήμαναν οι ίδιες πηγές, θα διαφανεί το επόμενο

διάστημα από την αξιολόγηση των στοιχείων που έχει συλλέξει η Αστυνομία.

Τα οικόπεδα-φωτιά

Η σύλληψη του Θεόδωρου Αριστοδήμου παράγοντα της Πάφου με ευρύτερες δραστηριότητες στην οικονομική ζωή του τόπου τα τελευταία χρόνια έγινε μετά από καταγγελίες που έγιναν πριν από ένα μήνα περίπου για παρατυπίες στον διαχωρισμό οικοπέδων σε περιοχή της Πάφου τις οποίες δημοσιοποίησε η εφημερίδα «Πολίτης». Η υπόθεση, με βάση την καταγγελία του Δημοτικού Γραμματέα Δήμου Πάφου Θέμη Φιλιππίδη, αφορούσε την έκδοση πολεοδομικής άδειας για το διαχωρισμό 177 οικοπέδων. Στις καταγγελίες που έγιναν στην Αστυνομία κατατέθηκαν στοιχεία

για αλλαγή των αρχικών σχεδίων, ώστε να μειωθεί το εμβαδόν του χώρου πρασίνου κατά 4.000 τ.μ. και του οδικού δικτύου κατά 1.100 τ.μ. Κατόπιν ελέγχου που έγινε από τους τεχνικούς του Δήμου Πάφου εντοπίστηκαν οι αλλαγές, ενώ τοποθετήθηκε και νέο κτηματολογικό σχέδιο κλίμακας 1500 μέτρων. Ο ίδιος ο Αριστοδήμος δεν απορρίπτει τις καταγγελίες, πλν όμως ισχυρίζεται ότι έγιναν λανθασμένοι χειρισμοί από το Δήμο Πάφου, αποδίδοντας τις αλλαγές στη χωροθέτηση των χώρων πρασίνου σε υποδείξεις του Τμήματος Υδάτων. Συνάμα από πλευράς της εταιρείας Aristo γίνεται λόγος για «σκευωρία», εκφράζοντας τη βεβαιότητα ότι «η αλήθεια θα λάμψει, η σκευωρία θα αποκαλυφθεί και η δικαιοσύνη θα απονεμηθεί».

Τα δάνεια από την Τράπεζα Κύπρου

Η δεύτερη υπόθεση που είδε το φως της δημοσιότητας την περασμένη Κυριακή από την έντυπη «Κ», ήταν τα σοβαρά ερωτηματικά που εγείρονται από τη μεταχείριση που έτυχε ο Θόδωρος Αριστοδήμος από την τράπεζα Κύπρου, την περίοδο μάλιστα που ήταν πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της. Σύμφωνα με το ρε-

πορτάζ της «Κ», το Δ.Σ. της τράπεζας Κύπρου δεν λάμβανε ενημέρωση για τα δάνεια που συνδέονταν με τον κ. Αριστοδήμου και αυτοπαρόλο που ο όμιλος Aristo ήταν ένας από τους μεγαλύτερους δανειολήπτες, ο οποίος μάλιστα είχε ζητήσει διευκολύνσεις για την αποπληρωμή των τόκων του, καθώς αντιμετώπιζε προβλήματα.

Εκτός από την υπόθεση των οικοπέδων το όνομα του Θεόδωρου Αριστοδήμου περιλαμβάνεται στη λίστα των ερευνών για την οικονομία, αφού ο εκ Πάφου επιχειρηματίας διετέλεσε επικεφαλής της Τράπεζας Κύπρου στην κρίσιμη περίοδο επέκτασής της στο εξωτερικό, καθώς επίσης και για εκκρεμότητες που παρουσιάζονται σε δάνεια που του χορηγήθηκαν.

Σε συνέντευξη Τύπου που παραχώρησε πρόσφατα ο Θ. Αριστοδήμος αναφέρθηκε στην επίμαχη υπόθεση διαχωρισμού οικοπέδων στην περιοχή Σκαλι στην Πάφο και άφησε να εννοηθεί πως πίσω από όλη την υπόθεση βρίσκονται ανταγωνιστές του αφού το θέμα για το συγκεκριμένο διαχωρισμό οικοπέδων προέκυψε το 2014, ενώ οι άδειες για αυτά εκδόθηκαν πριν τέσσερα χρόνια δηλαδή το 2010, όπως είπε. Το θέμα είπε ο κ. Αριστοδήμος άρχισε να παρουσιάζεται μόλις είδαν κάποιοι να ολοκληρώνεται ο διαχωρισμός και μόλις άρχισε η ανάπτυξη μέσα στα συγκεκριμένα οικόπεδα. «Αυτό ας το δει ο καθένας με την δική του γνώση και λογική», είπε χαρακτηριστικά. Ο κ. Αριστοδήμος διατύπωσε

επίσης τη θέση ότι αρμόδιοι τεχνικοί του Δήμου έχοντας άγνοια κανονισμών προχώρησαν σε λανθασμένους υπολογισμούς και μετρήσεις για τα «οικοπεδοποιήσιμα» εμβαδά των κτημάτων του, των χώρων πρασίνων, των δρόμων και των χώρων στάθμευσης με αποτέλεσμα να προκληθεί η όλη αναστάτωση.

Εκτίμησε επίσης ότι η πραγματική διαφορά δεν υπερβαίνει τα 900 μέτρα που σε καμία περίπτωση η εταιρεία του –όπως είπε– δεν θα μπορούσε να επωφεληθεί, αφού σε ανάλογες περιπτώσεις το κτηματολόγιο εντοπίζει τυχόν λάθη και προβαίνει σε αναπροσαρμογές σε αναπτύξεις ιδιαίτερα αυτού του μεγέθους πριν από την τελική έκδοση των τίτλων.

ΑΡΘΡΟ / Του ΘΑΝΑΣΗ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Το πρόβλημα των τραπεζών

Ποιο είναι το βασικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι τράπεζες της Κύπρου; Σίγουρα η έλλειψη ρευστότητας και το πρωτάκουστο ψηλό ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων που ανέρχεται σχεδόν στο 50%. Ενώ όλοι στη θεωρία γνωρίζουν τι πρέπει να γίνει για να επιλυθούν αυτά τα δύο βασικά προβλήματα, στην πράξη ενεργούν πάνω σε εντελώς αντίθετη κατεύθυνση.

Δυστυχώς, στο αδιέξοδο που έχουμε βρεθεί, οι τράπεζες χρει-

Η πολιτική ατομία και οι λανθασμένοι χειρισμοί παραδίδουν τις τράπεζες σε ξένους.

άζονται απεγνωσμένα τα μέσα εκείνα, για να εισπράξουν τα προβληματικά τους δάνεια ώστε να ανακτήσουν ρευστότητα και να είναι σε θέση να χρηματοδοτήσουν την ανάπτυξη της οικονομίας του τόπου.

Όπως είναι γνωστό οι τεράστιες ανάγκες των τραπεζών για ανακεφαλαιοποίηση τα προηγούμενα χρόνια, επέφεραν αλλαγές στο ιδιοκτησιακό τους καθεστώς και ανακεφαλαιοποιήθηκαν είτε με ξένα κεφάλαια είτε κυρίως με το κούρεμα των ξένων καταθέσεων. Ακόμη και η πρόσφατη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της τράπεζας Κύπρου και της Ελληνικής επιτεύχθηκε, αλλά απέ-

κτισαν την πλειοψηφία ξένου επενδυτές.

Αυτό θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί, τουλάχιστο σε κάποιο βαθμό, αν οι τράπεζες είχαν στα χέρια τους κατάλληλα εργαλεία ώστε να εισπράξουν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια τους. Μέσα σ' αυτό το κλίμα εκείνο που επικρατούσε ήταν η ανευθυνότητα και η κινδυνολογία.

Ακούσαμε συνθήματα από τα κόμματα για μαζικές εκποιήσεις των ακινήτων των Κυπρίων σε εξευτελιστικές τιμές με τελικούς αγοραστές ξένους επενδυτές ή ξένα ταμεία.

Μια άλλη κινδυνολογία ήταν ότι οι τράπεζες θα πωλούσαν τα δάνεια μαζί με τα ενυπόθηκα ακίνητα τους σε ξένα χέρια.

Τελικά με την πολιτική τους, εκείνο που κατάφεραν είναι σίγουρα να περάσουν οι τράπεζες σε ξένα χέρια και αναπόφευκτα η διαχείριση και των δανείων.

Μπροστά σε αυτή την κατάσταση που διαμορφώθηκε και όχι γιατί ήταν μέρος της στρατηγικής μας, τουλάχιστον προσατεύθηκε ο Συνεργατισμός.

Αν δεν σοβαρευτούμε, επιτέλους, και να υιοθετήσουμε βέλτιστες τραπεζικές πρακτικές, όπως μας τις εισπνούνται και οι δανειστές μας, δεν θα αρχίσει η στιγμή που πάλι οι εμπορικές τράπεζες και ο Συνεργατισμός θα έχουν ανάγκη νέων κεφαλαίων και επειδή η κυβέρνηση δεν θα είναι σε θέση να επενδύσει και άλλα λεφτά, θα αναγκαστούμε να αναζητήσουμε και πάλι ξένους αγοραστές. Αν περάσει και ο Συνεργατισμός σε ξένα χέρια τότε θα θέσουμε υπό τον απόλυτο έλεγχο των ξένων τον χρηματοπιστωτικό τομέα και την οικονομία μας.

Αναμένουμε, λοιπόν, η πολιτική ηγεσία (κυβέρνηση και Βουλή) να αναλάβει τις πολιτικές της ευθύνες, να αποφύγει τις ψευδοθηρικές προσεγγίσεις και αφήνοντας το κομματικό όφελος να δει και να εργαστεί για το καλό του τόπου.

Ο κ. Θανάσης Αθανασίου είναι Οικονομολόγος, Σύμβουλος Ακινήτων, Διευθυντής Sweet Home Estates.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
FREDERICK

Για ποιοτική εκπαίδευση

ΣΧΟΛΗ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑ

- Πτυχίο Δημοσιογραφίας

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ

- Μάστερ στα Μέσα Επικοινωνίας και τη Δημοσιογραφία
- > Κατεύθυνση: ΜΜΕ, Δημοσιογραφία και Εκπαίδευση
- > Κατεύθυνση: Δημοσιογραφία και ΜΜΕ σε περίοδο κρίσεων

δες τα γεγονότα

Στο Πανεπιστήμιο Frederick, όταν λέμε ότι παρέχουμε υψηλού επιπέδου σπουδές, το υποστηρίζουμε με διεθνείς διακρίσεις και βραβεία, με έργα και αποδείξεις.

Σπούδασε στο πρώτο πανεπιστημιακό τμήμα δημοσιογραφίας στην Κύπρο, που συνδυάζει αρμονικά την επιστημονική εκπαίδευση με την πρακτική άσκηση.

Επίλεξε ένα σύγχρονο πρόγραμμα, με έμφαση στις νέες τεχνολογίες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και κατευθύνσεις σε παραδοσιακά και ψηφιακά ΜΜΕ, το οποίο παρέχει πολλαπλές επαγγελματικές επιλογές στους αποφοίτους.

ΛΕΥΚΩΣΙΑ: Τηλ.: 22 394 394, Email: info@frederick.ac.cy | ΛΕΜΕΣΟΣ: Τηλ.: 25 730 975, Email: info_lim@frederick.ac.cy

www.frederick.ac.cy Frederick University Cyprus FrederickUniversity

SO EASY STORES
υπερ...βολικά κοντά σας!

Join us on [facebook](#) at So Easy Stores

ολόκληρο τον
Σεπτέμβρη
με υπερ...βολικές προσφορές!

NESCAFÉ
Ζεστά Ροφήματα

μόνο **€1.49**

6 Φρέσκα Αυγά
Λουκαϊδής

€1.09

ειδική τιμή

Hell 250ml
Energy Drink

€0.69

ειδική τιμή

Παγωτά Παπαφιλίππου
2L Βανίλια - Σοκολάτα
+ 1L Δώρο
2L Βανίλια - Φράουλα
+ 1L Δώρο

€8.85

ειδική τιμή

Gollon 350g
Mini Gracker,
Pick Fish, Mini Mix

€3.39

1+1
δωρεάν κλάσμα επιλογή

Τι κρύβεται πίσω από κάθε δάκρυ που χύνουμε

Το κλάμα εκφράζει συναισθηματικές συνδέσεις μας αλλά και μας ανακουφίζει

Το κλάμα είναι αναπόσπαστο τμήμα της ανθρώπινης φύσης, είτε μας αρέσει, είτε δεν μας αρέσει. Οι γυναίκες ομολογουμένως είναι σαφώς πολύ «καλύτερες» στα δάκρυα συγκριτικά με τους άνδρες και σύμφωνα με επιστημονικούς υπολογισμούς για κάθε πενήντα φορές που κλαίνει οι γυναίκες οι άνδρες κλαίνει μόλις 10. Όμως, έχει τεράστιο ενδιαφέρον να δούμε πώς λειτουργεί το σύστημα και για ποιο λόγο κλαίμε όταν είμαστε λυπημένοι, αλλά και όταν είμαστε χαρούμενοι. Όταν παράγεται ένα δάκρυ από τον δακρυϊκό αδέν, ο οποίος βρίσκεται ανάμεσα στο βλέφαρο και στον οφθαλμό, ανοιγοκλείνουμε τα μάτια, με αποτέλεσμα το δάκρυ να καλύπτει σαν διαφάνεια το μπροστινό τμήμα του οφθαλμού και τελικά να «αποστραγγίζεται» μέσω του ρινοδακρυϊκού πόρου, είτε διαμέσω της μύτης. Όταν όμως τρέχουν πολλά δάκρυα τίποτα δεν μπορεί να τα συγκρατήσει.

Σύνδεση με ψυχικό κόσμο

Πώς, όμως, συνδέονται τα δάκρυα με τον ψυχικό μας κόσμο; Ας πούμε ότι έχετε χωρίσει και τα μάτια σας γεμίζουν δάκρυα κάθε φορά που κοιτάτε τις παλιές φωτογραφίες από ευτυχισμένες στιγμές με τον καλό σας. Η αλήθεια είναι ότι υπάρχει ένα κέντρο του εγκεφάλου που επεξεργάζεται όλα τα συναισθήματα (το μετακίμακο σύστημα) και ειδικότερα ο υποθάλαμος. Το σύστημα αυτό είναι συνδεδεμένο με το αυτόνομο νευρικό σύστημα, πάνω στο οποίο δεν ασκούμε κανέναν έλεγχο. Το αυτόνομο νευρικό σύστημα, με τη βοήθεια ενός νευροδιαβιβαστή της ακετυλοχολίνης, ελέγχει το δακρυϊκό σύστημα. Αυτό το μικρό μόριο της ακετυλοχολίνης είναι που διεγείρει την παραγωγή δακρυίων. Έτσι, λοιπόν, η συναισθηματική ταραχή πυροδοτεί το νευρικό σύστημα το οποίο με τη σειρά του διατάσσει το σύστημα παραγωγής δακρυίων να δραστηριοποιηθεί.

Έτσι, λοιπόν, κάθιστε στον καναπέ με τις παλιές φωτογραφίες και πλαντάζετε στο κλάμα. Για ποιο λόγο, όμως, συμβαίνει αυτό; Μήπως άραγε πρόκειται για μία αρχέγονη κραυγή, ένα είδος μη λεκτικής επικοινωνίας, για βοήθεια και στήριξη από τους γύρω σας τη στιγμή που έχετε ανάγκη; Κάποιοι ψυχολόγοι πιστεύουν ότι νιώθουμε καλύτερα αφού κλάψουμε ακριβώς λόγω της αντίδρασης του περιβάλλοντός μας

Η «Γυναίκα που κλαίει» του Πάμπλο Πικάσο επιδεικνύει με τα δάκρυά της τις βαθιές συναισθηματικές σχέσεις που έχει με τον κόσμο της.

Επιστημονική έρευνα δείχνει γιατί κλαίμε. Για κάθε 50 φορές που κλαίνει οι γυναίκες οι άνδρες κλαίνει μόλις 10.

και λόγω της ενίσχυσης της σχέσης και του συνδέσμου με όλους όσοι έχουν κοινές εμπειρίες.

Το κλάμα μπορεί να διαχωριστεί σε δύο κατηγορίες. Στη μία κατηγορία ανήκει το κλάμα όταν θέλουμε να βρισκόμαστε κάπου π.χ. στο σπίτι μας, ενώ στη δεύτερη το κλάμα που ρίχνουμε όταν σκεφτόμαστε το παρελθόν και το μέλλον. Μία μελέτη, εξάλλου, υπέδειξε ότι το κλάμα είναι ένας τρόπος να δείξουμε πόσο ευάλωτοι είμαστε ή την υποταγή μας σε κάποιον εν δυνάμει επιτιθέμενο.

Το πιο ενδιαφέρον, όμως, είναι ότι το κλάμα δεν κάνει απλά τα μάγουλά μας γυρά αλλά προκαλεί ένα σύνολο φυσιολογικών συνεπειών, αυξάνει τον καρδιακό ρυθμό, προκαλείται εφίδρωση, επιβραδύνση της αναπνοής και συχνά νιώθουμε σαν να έχουμε έναν κόμπο στον λαιμό μας. Όλα αυτά συμβαίνουν εξαιτίας του συμπαθητικού

νευρικού συστήματος που ενεργοποιείται εξαιτίας του γεγονότος που μας προκάλεσε τα δάκρυα.

Τα μωρά κλαίνει όχι μόνο για να εκφράσουν τη συναισθηματική κατάσταση στην οποία βρίσκονται αλλά και ως έναν τρόπο επικοινωνίας με τους ενήλικους. Αλλωστε τα μέσα επικοινωνίας που διαθέτουν είναι εξαιρετικά περιορισμένα. Τα μωρά έχουν τρεις διαφορετικές κατηγορίες κλάματος: το βασικό κλάμα, το κλάμα του θυμού και το κλάμα του πόνου.

Στην πραγματικότητα τα δάκρυα δείχνουν όχι μόνο τις βαθιές συναισθηματικές συνδέσεις με τον κόσμο μας, το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον αλλά μας επιτρέπουν να δείξουμε ορατά αυτές τις συνδέσεις και τελικά, σύμφωνα με τους επιστήμονες, τα δάκρυα μας κάνουν να νιώθουμε καλύτερα.

Διακόπτης της απογοήτευσης

Την έδρα των συναισθημάτων απογοήτευσης στον ανθρώπινο εγκέφαλο ανακάλυψαν ερευνητές του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας. Όπως αναφέρει δημοσίευμα του περιοδικού Science, οι Αμερικανοί ερευνητές βρήκαν μία διαδικασία που ενισχύει την ευαισθησία του εγκεφάλου στα αρνητικά

συμβάντα της ζωής. Όπως αναφέρει ο καθηγητής Νευροεπιστημών Ρομπέρτο Μαλινόφ, ο οποίος συντόνισε την ερευνητική ομάδα, «το ότι μερικοί άνθρωποι βλέπουν διαρκώς τη ζωή σαν μισοάδειο ποτήρι έχει χημική βάση στον εγκέφαλο».

Καθώς πιο απογοητευμένοι από τη ζωή είναι οι άνθρωποι που πάσχουν από κλινική κατάθλιψη, η ανακάλυψη αυτού του διακόπτη πιθανώς να βοηθήσει στην παρασκευή νέων αντικαταθλιπτικών φαρμάκων. Η ανακάλυψη του «διακόπτη της απογοήτευσης» έγινε έπειτα από πειράματα σε ποντίκια. Η συγκεκριμένη περιοχή (πλευρική νημία) εκκρίνει τον νευροδιαβιβαστή γλουταμίνη που προκαλεί διέγερση, αλλά και μία άλλη ουσία η οποία προκαλεί την αναστολή της διέγερσης. Η ταυτόχρονη έκκριση των δύο από τους ίδιους νευρώνες αποτελεί ασυνήθιστο φαινόμενο για τον ανθρώπινο εγκέφαλο. Πειράματα σε πιθήκους έδειξαν ότι η δραστηριοποίηση της περιοχής αυξανόταν όταν τα ζώα προσέμεναν κάτι και δεν το έλαβαν, με αποτέλεσμα να απογοητευθούν. Προηγούμενες μελέτες συνδύασαν την περιοχή με την απογοήτευση, την κατάθλιψη αλλά και το ψυχωσικό σύνδρομο.

Ποια είναι τα επαγγέλματα του μέλλοντος

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗ**

Μια σταδιοδρομία γιατρού, δικηγόρου ή μηχανικού δεν αποτελεί πλέον ευχή. Ωστόσο, μια πληθώρα νέων ειδικοτήτων που σχετίζονται με την αλματώδη εξέλιξη της πληροφορικής και κλάδων της ιατρικής ανοίγει νέες προοπτικές σε φιλόδοξους νέους, σύμφωνα με μελέτη της World Future Society και Fast Future για το χρονικό διάστημα 2010-30.

«Η κοινωνική δικτύωση έχει ενταχθεί πλέον στην καθημερινότητά μας», σημειώνει στην «Κ» η κ. Μαρία Κουτσοπούτη, σύμβουλος διαχείρισης σταδιοδρομίας, «στο άμεσο μέλλον θα υπάρχει χώρος στην αγορά εργασίας για αναλυτές της κοινωνικής δικτύωσης, αλλά και ψυχολόγους που θα αναλαμβάνουν άτομα εξαρτημένα από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης». Το πλήθος των πληροφοριών, με τις οποίες καθημερινά βομβαρδιζόμαστε, μας αποπροσανατολίζει. Ένας εξειδικευμένος επιστήμονας θα αναλαμβάνει τη διαχείριση και αξιολόγηση των πληροφοριών, τις οποίες εν συνεχεία θα κατατάσσει βάσει αντικειμένου σε ειδικές «δεξαμενές γνώσης» (think tanks). «Ο εν λόγω επαγγελματίας, που θα μπορούσε να φέρει τον τίτλο «διαχειριστής γνώσης»

(knowledge broker) και να έχει τον ρόλο του επόπτη, μπορεί να προέρχεται από οποιοδήποτε επιστημονικό πεδίο». Παραπλήσια ειδικότητα είναι και εκείνη του διαχειριστή ασφαλείας των δεδομένων που διακένονται στο Ιντερνετ, όπως και του νομικού συμβούλου που θα επιλύει νομικές διαφορές μεταξύ πολιτών χωρών με διαφορετικά νομικά συστήματα, οι οποίοι ωστόσο λόγω του Διαδικτύου εργάζονται μαζί. Και η εκπαίδευση, όμως, προβλέπεται να «αλλάξει» σελίδα, με την ανάδειξη «εικονικών ψηφιακών καθηγητών». «Η τρισδιάστατη τεχνολογία θα μας προσφέρει ψηφιακές τάξεις, όπου με χαμηλό κόστος θα μπορεί ο καθένας με έναν avatar ψηφιακό χαρακτήρα να συμμετέχει». Μπορεί οι ψηφιακοί καθηγητές να μέρει να αντικαταστήσουν τους παραδοσιακούς, αλλά με τη σειρά τους θα αναδείξουν νέες ειδικότητες, που θα «ενορχηστρώνουν» το μάθημα και θα διασφαλίζουν την ποιότητά του.

Η υπερπληθώρα πληροφορήσεων θα αναδείξει μία ακόμα επαγγελματική κατεύθυνση, αυτή της τμητικής νοσηρίας ως κλάδου της ρομποτικής. «Οι άνθρωποι βρίσκονται συνεχώς εκτεθειμένοι σε αυξανόμενο όγκο πληροφορήσεων, με συνέπεια να χρειάζονται περισσό-

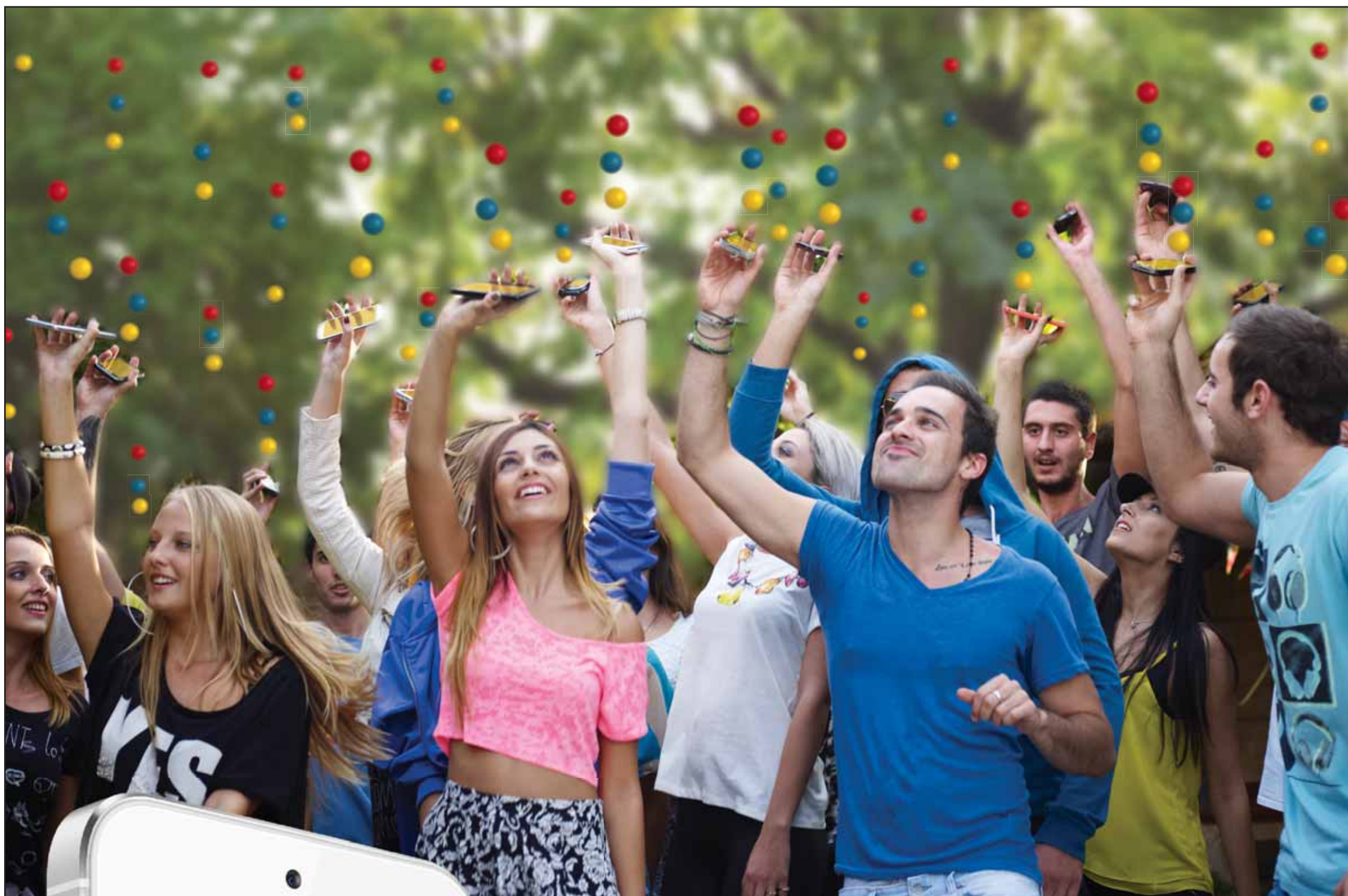
Η αγορά εργασίας θα διευρυνθεί με νέες ειδικότητες που επιτάσσει η αλλαγή στην καθημερινότητά μας.

τερη μνήμη για να τις «αποθηκεύσουν» επισημαίνει η κ. Κουτσοπούτη, «ενώ παράλληλα μεγάλο ποσοστό αυτών λόγω γήρανσης θα κινδυνεύει με απώλεια μνήμης». Η νέα πραγματικότητα, όμως, όσο ελκυστική και αν μοιάζει, θα εγείρει διλήμματα ηθικής φύσεως. «Στη θέση αυτή άλλοτε μπορεί να βρίσκεται ένας γιατρός που αμφιπαλαντεύεται για το αν πρέπει να προχωρήσει σε ευθανασία ενός ασθενούς, άλλοτε μια πολυεθνική εταιρεία, που καλείται να αξιολογήσει μια επιχειρησιακή τακτική της σε συνάρτηση με τις επιπτώσεις σε μια τοπική κοινωνία». Σε τέτοιες περιπτώσεις θα καταφεύγουν σε συμβούλους ηθικής τις νέες επιστήμες, οι οποίοι θα συμβάλουν στη διαδικασία λήψης τέτοιων «δύσκολων» αποφάσεων.

Από την άλλη, η ραγδαία γήρανση του πληθυσμού θα αναδείξει ως περιζήτητα όσα επαγγέλματα άπτονται της φροντίδας των ηλικιωμένων,

όπως και γιατρούς γεροντολόγους. Η ρομποτική ιατρική, που δίνει τη δυνατότητα επεμβάσεων εξ αποστάσεως, προβλέπεται να εξελιχθεί. Στη χώρα μας, μάλιστα, λόγω του πλούθους των νησιών, η ρομποτική ιατρική μπορεί να επιτελέσει σημαντικό κοινωνικό έργο. Στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής μπορεί να συμβάλει εξίσου και έτερο σκέλος της ρομποτικής, αυτό που αφορά την κατασκευή μελών του ανθρώπινου σώματος. «Δεν πρόκειται μόνο για την παραγωγή ανθρώπινων μελών αλλά και εσωτερικών οργάνων, τα οποία ενδέχεται εξαιτίας κάποιου ατυχήματος ή ασθένειας να δυσλειουργούν».

Στην εν λόγω μελέτη συμμετείχαν χώρες του ανεπτυγμένου και του αναπτυσσόμενου κόσμου, αλλά όχι η Ελλάδα. «Ως εκ τούτου, πρέπει πάντοτε να συνυπολογίζουμε και σε ανατροπές των δεδομένων», καταλήγει η κ. Κουτσοπούτη «δεν πρόκειται για παγιωμένους επαγγελματικούς κλάδους, αλλά για τις διαφαινόμενες τάσεις». Αλλωστε, «δεν υπάρχει σίγουρο μέλλον για κανένα συγκεκριμένο επάγγελμα. Το μέλλον το διαμορφώνει ο άνθρωπος που ασκεί το επάγγελμα, όπως είχε ευστοχα παρατηρήσει ο Αμερικανός ψυχολόγος και αρθρογράφος George W. Crane.

Με την καρτοκινητή MTN PayAsYouGo
έχεις **ALL IN ONE DEALS** στα αγαπημένα
σου brands!

Μπες κι εσύ στον κόσμο της καρτοκινητής
MTN PayAsYouGo, κατέβασε το **All In One**
application και πάρε

15% ΕΚΠΤΩΣΗ

σε **café, εστιατόρια και καταστήματα**
(MTN Stores, Costa Coffee, Pizza Hut,
Wagamama, TOPSHOP, famous SPORTS*,
Οπτικά Νικολαΐδη)

Η MTN σου δίνει πάντα περισσότερα

*Στα καταστήματα famous SPORTS ισχύει 10% έκπτωση

Για όρους και προϋποθέσεις www.mtn.com.cy

Τόσο κοντά, τόσο μακριά

Του ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ

Να «μιαστε» πάλι στο ίδιο σημείο, τόσο κοντά αλλά ταυτόχρονα και τόσο μακριά από την ακτή, σε μια ισορροπία τρόμου ανάμεσα στην καταστροφή και τη... λασπωμένη ομαλότητα, με σοβαρές όμως προοπτικές ανάκαμψης. Οι εταίροι και δανειστές θέλουν να φύγουν, αίριο το πρωί αν μπορούσαν, από την Ελλάδα. Δεν το κρύβουν ότι πρόθεσή τους είναι να δηλώσουν ότι «όλα πέτυχαν και τώρα φεύγουμε» (let's declare victory and leave που λένε και οι Αγγλοσάξονες...). Κατάλαβαν επιτέλους ότι η Ελλάδα έχει πρόβλημα πολύ περισσότερο από ό,τι η Πορτογαλία και πως οι μεταρρυθμίσεις και η αναδιάρθρωση της οικονομίας δεν γίνονται με το ζόρι. Υπάρχει, όμως, και κάτι άλλο. Ακόμη και αν εμείς τρελαινόμαστε και θέλαμε ένα ακόμη Μνημόνιο και κάποια λεφτά ακόμη, δεν θα βρεθεί κανένας πρωθυπουργός και κανένα Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να τα εγκρίνει. Η πραγματικότητα, και ειδικά η ελληνική, δεν είναι όμως ποτέ τόσο απλή. Έχουμε 2-3 «αγκάθια» που πρέπει να βρουν λύση για να δηλώσουν όλοι το happy end και να πάμε παρακάτω. Πρώτο αγκάθι, το τι θα ζητήσει η τρόικα για να κλείσει η τριωνία διαπραγμάτευση και να πάρουμε μια τελευταία, μεγάλη δόση στο τέλος του έτους. Ο πρωθυπουργός θα ήθελε να μη χρειαστεί να πάει στη Βουλή έως την εκλογή νέου Προέδρου της Δημοκρατίας για να ζητήσει την ψήφιση ουσίδηποτε επίπικνου μέτρου. Η τρόικα επιμένει ότι αυτό δεν γίνεται, οπότε είναι πλέον θέμα διαπραγματεύσεως με τη Γερμανίδα καγκελάριο. Η συνήθης πρακτική είναι να ζητήσει η τρόικα ένα «θεαματικό» μέτρο, π.χ. τις ομαδικές απολύσεις και την αλλαγή του συνδικαλιστικού νόμου. Ο πρωθυπουργός θα πείσει για να σπάσει η διαπραγμάτευση στα δύο και να πάνε τα πιο πολιτικά επώδυνα μέτρα μετά την εκλογή Προέδρου. Θα γνωρίζουμε σε 10-15 ημέρες αν αυτό είναι εφικτό. Δεύτερο αγκάθι, το χρέος. Οι εταίροι διαβάζουν τις δημοσκοπήσεις και ξέρουν τι συμβαίνει στην Ελλάδα. Έχουν τρεις επιλογές: (α) Να δώσουν άνευ όρων ένα περιγράμμα λύσης του χρέους, χωρίς προφανώς «κούρεμα», στη σημερινή κυβέρνηση. Δεν θεωρείται τόσο εύκολο. (β) Να δηλώσουν ότι «αυτή είναι η λύση», αλλά θα τη δώσουμε μόνο αν συμφωνήσει η αξιωματική αντιπολίτευση ή μόλις μάθουμε ποιος θα κυβερνήσει τη χώρα, μετά δηλαδή τις προεδρικές εκλογές. Και (γ) να μην κάνουν τίποτα

και να αφήσουν το χρέος για να το διαπραγματευθούν είτε με τη σημερινή κυβέρνηση, αν εκλεγεί Πρόεδρος από τις σημερινές εκλογές. Μέχρι στιγμής κάθονται στον φράκτα και δεν δείχνουν τις προθέσεις τους. Το βέβαιο είναι ότι το ΔΝΤ, που θέλει να φύγει από τη μέση, θα πιέσει να υπάρξει διευθέτηση του χρέους.

Τα υπόλοιπα βρίσκονται. Ευρωπαϊκοί τρόποι να βρεθούν αποθέματα προκειμένου να καλυφθεί το οποίο χρηματοδοτικό κενό υπάρχει, έχουν εντοπισθεί. Το να σπαστεί η Ελλάδα τα κρήματα που χρειάζεται για να πληρώσει τις προγραμματισμένες δόσεις προς το ΔΝΤ τα επόμενα δύο χρόνια δεν είναι πολύ δύσκολο. Μόλις, άλλωστε, βρεθεί λύση στο χρέος οι οικιοί αξιολόγησες θα μας αναβαθμίσουν και θα κάνουν τη ζωή πιο εύκολη. Κάπου εδώ όμως μπλέκει το πράγμα, λόγω της εσωτερικής πολιτικής κατάστασης. Θα είναι απίθανο να βρεθούν οι 180 βουλευτές, μνημονιακών και κυρίως αντιμνημονιακών αποχρώσεων, αν μέχρι τότε δεν έλθει τίποτα καυτό στη Βουλή και αν φανεί καθαρά ποια είναι η λύση για το χρέος. Σκεφθείτε το: Μνημόνιο τέλος, τρόικα τέλος και ό,τι δύσκολο πάει για αργότερα. Ο κ. Σαμαράς προφανώς θα πει στη Γερμανίδα καγκελάριο «εμπιστευθείτε μας, να βρούμε κάποιο άλλο πλαίσιο ελέγχου και τήρησης όρων, αλλά αφήστε με να περάσω τον κάβου». Τι θα του απαντήσει; Αγνώστο ακόμη. Υπάρχουν κάποιοι στο Βερολίνο και αλλού που λένε «δεν μας ενδιαφέρει ποια κυβέρνηση θα είναι απέναντί μας, θα συμμορφωθεί». Κάποιοι άλλοι πάλι λένε «ας μοιράσουμε τη διαφορά στη μέση, να τους βοηθήσουμε, αλλά όχι και να τους δώσουμε όλα τα λεφτά μαζί και τη λύση για το χρέος». Εδώ βρίσκεται η αιχμή του δόκτου. Το ζήτημα είναι ότι η εσωτερική πολιτική κατάσταση κρέμεται από μια κλωστή. Αν έχουμε εκλογές, θα πάμε πολύ πίσω. Οι αγορές θα μας ξεγράψουν για ένα διάστημα. Όλοι όσοι πηγαίνονται για επενδύσεις σε ακίνητα, ξενοδοχεία κ.α. θα εξαφανισθούν για αρκετό διάστημα. Ο μεγάλος κίνδυνος είναι να βρεθούμε, από ακυβερνησία ή αβεβαιότητα, στην ανάγκη να βρούμε πάλι κρήματα. Και τότε το δίλημμα θα είναι πολύ επίπονο, ανεξάρτητα από το ποιος θα κυβερνήσει τη χώρα: είτε επιτήρηση με όρους αρχών του Μνημονίου είτε εσωτερικός δανεισμός, με ό,τι αυτό σημαίνει...

Ο ιός της Σκωτίας

Του ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΑΝΙΑΝΗ

Η ενόπια του Ηνωμένου Βασιλείου διεσώθη, αφού η πλειοψηφία των πολιτών της Σκωτίας ψήφισε κατά της αποσχίσεως από τη Μεγάλη Βρετανία. Το πρόβλημα ελύθη για ένα διάστημα –μεγάλο ή βραχύ, αδιάφορο– και αυτό έχει ασφαλώς τη σημασία του για την πολιτική τάξη πραγμάτων στη συγκεκριμένη χώρα. Δεν είναι βέβαιο, ωστόσο, εάν η ήττα των αυτονομιστών της Σκωτίας αμβλύνει τελικώς παρόμοιες τάσεις που υπάρχουν στην Ευρώπη και εκπληρώνονται κατά καιρούς, με ένταση διαφορετική κατά περίπτωση. Ο καταλυτικός ρόλος των «εθνικιστικών ιδεών» αναλύθηκε διεξοδικά όλο αυτό το διάστημα και η συγκεκριμένη τάση υποστηρίχθηκε ή επικρίθηκε, ανάλογα με τις τροπές του νου του εκάστοτε αναλυτού. Αλλά οι αποσχιστικές τάσεις δεν θα αναπτύσσονταν με τόσο ένταση, εάν, εγκαταλείποντας το ασφαλές περιβάλλον παραδοσιακών πολυεθνικών κρατικών οντοτήτων, δεν υπήρχε η βεβαιότητα ή η ψευδαίσθηση εντάξεως σε έναν άλλο, ευρύτερο ευρωπαϊκό σχηματισμό. Οι αυτονομιστές της Σκωτίας, της Καταλωνίας, της Λομβαρδίας στη Βόρεια Ιταλία, της Φλάνδρας στο Βέλγιο δεν θα επιχειρούσαν άλμα στο κενό, εάν δεν πίστευαν ότι –μετά τις πρώτες αντιρρήσεις– θα ενσωματώνονταν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τελικώς θα ευτυχούσαν. Πάσoux, θα έλεγε κανείς, οι ανά την Ευρώπη αυτονομιστές από το σύνδρομο του Κοριολανού. Πιστεύουν, όπως και ο σαϊπρικός ήρωας, ότι «υπάρχει ένας άλλος κόσμος έξω», αλλά αυτός ο «άλλος κόσμος» ενέχει σοβαρούς κινδύνους και απαιτεί εκκώρση κυριαρχικών δικαιωμάτων οδυνρότερης μορφής, ενδεχομένως, παρά το σύστημα από το οποίο προπαθούν να αποδράσουν. Εάν έρχονταν μια προσεκτικότερη ματιά στον Νότο,

ίσως να διαπίστωναν πόσο επισφαλής είναι οι προσδοκίες τους. Η τάση αυτονομιστικής εθνικιστικής οντοτήτων –παράγωγο των αστικών καθεστώτων– ενισχύθηκε από τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας που μεθοδεύθηκε από τους Γερμανούς και ολοκληρώθηκε χωρίς στη στρατιωτική επίθεση του ΝΑΤΟ, με τον ακρωτηριασμό της Σερβίας. Τελείως συμπτωματικά, ο πλέον ένθερμος υποστηρικτής του «ανθρωπιστικού πολέμου» εναντίον της Σερβίας ήταν ο τότε πρωθυπουργός της Βρετανίας κ. Τόνι Μπλερ και ο υπουργός Αμύνης κ. Τζορτζ Ρόμπερτσον, Σκωτσέζος στην καταγωγή. Εθεωρήθη τότε οι δημοκρατικές χώρες της Δύσης δεν κινδύνευαν από τον ιό των αποσχιστικών κινήσεων. Αλλά αυτό είναι ένα παρεπιπτόνιο θέμα. Εξόχως ενδιαφέρον ασφαλώς το πείραμα της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Επιπλέον επίσης, παρά τους διαταγμούς ή τα σφάλματα, και ελπίδα των συνετών πολιτών της ευρωπαϊκής ηπείρου είναι ότι η προσπάθεια θα εξακολουθήσει και ότι σταδιακά θα ολοκληρωθεί. Αλλά οι προκλήσεις που αναδύονται είναι τεράστιες και ως εκ τούτου δυσεπίλυτες, με δεδομένο το έλλειμμα πολιτικής ηγεσίας στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης και γενικότερα της Δύσης. Στη σημερινή συγκυρία, η ενίσχυση των αποσχιστικών τάσεων είναι μόνον ένα από τα παράγωγα που δημιουργεί η νέα ευρωπαϊκή τάξη πραγμάτων. Στην άλλη άκρη του φάσματος έχει εμφανιστεί μία δυναμική επιβεβαίωση του εθνικού αισθητήματος, που γενικά χαρακτηρίζεται ως άνοδος της άκρας Δεξιάς. Μεταξύ αυτών των δύο ροών, μία άνευρη ευρωπαϊκή πολιτική ηγεσία επικρατεί να τετραγωνίσει τον κύκλο. Οφείλουμε να την αντιμετωπίσουμε με κατανόηση, αλλά αυτό δεν αρκεί ασφαλώς.

Η αδικία μένει αλώβητη στην κρίση

Του ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ

Στην αρχή της κρίσης, η θλίψη και η οργή για την κατάντια της Ελλάδας, ο φόβος για τις αναμενόμενες συνέπειες της κατάρρευσης και η προσωπική αγωνία για το τι θα ακολουθούσε μετριάζονταν κάπως από την ελπίδα ότι επιτέλους θα άλλαζαν πολλά, θα αναδομηθεί το πολιτικό και οικονομικό σύστημα που καταδίκασε τη χώρα στην αποτυχία και στον ξένο έλεγχο. Δεν ήταν η πρώτη φορά που η Ελλάδα πτώχευε ή θα βρισκόταν υπό επιτροπή, αλλά, ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για 30 χρόνια, και με ένα λαό προικισμένο, καλά εκπαιδευμένο και στην πλειονότητά του εργατικό, μπορούσαμε να ελπίζουμε ότι αυτή τη φορά η ανάκαμψη θα βασιζόταν όχι μόνο στη διόρθωση των στρεβλώσεων στην οικονομία μας, αλλά και στην επιβολή της δικαιοσύνης και της διαφάνειας στη δημόσια ζωή. Θα πέφταμε που θα πέφταμε στη φωτιά, ελπίζαμε ότι οι φλόγες θα άφηναν πίσω τους ό,τι ήταν δυνατό και ικανό να στηρίξει την ανοικοδόμηση.

Η φωτιά ήρθε, αλλά τα προβλήματα παρέμειναν. Ένα από τα πιο σοβαρά είναι ότι ενώ η οικονομία συρρικνώθηκε κατά 25%, η ανεργία εκτοξεύθηκε και η μεσαία τάξη διαλύεται, στον αβρό βρίσκονται ακόμη οι περισσότεροι

αυτών που ήλεγχαν την κατάσταση και πριν από την κατάρρευση. Είναι αδιανόητο να ζούμε σε μια κρίση μεγαλύτερη σε διάρκεια και βαθύτερη απ' αυτήν της Μεγάλης Ύφεσης και οι μόνον μοιάζουν να μένουν αλώβητοι είναι οι πάντα ανώνυμοι «επώνυμοι». Όσο πιο ανταγωνιστική και αν γίνει η οικονομία, όσο και αν οι μεταρρυθμίσεις οδνηθούν σε μια πιο ορθολογική δημόσια διοίκηση, όταν κυριαρχεί η αίσθηση της αδικίας, της ασυδοσίας και της διαφθοράς, η κρίση δεν θα φέρει κανένα θετικό αποτέλεσμα. Απλώς θα τσακίσει περισσότερους αδύναμους χωρίς να θέσει τις βάσεις για μια πιο δίκαιη και, συνεπώς, πιο αποτελεσματική οικονομία και κοινωνία. Το έλλειμμα δικαιοσύνης τρέφει όχι μόνο την ανομία, αλλά και τη συνωμοσιολογία, υπονομεύει την εμπιστοσύνη στην πολιτική, δυσκολεύοντας περισσότερο κάθε σοβαρή προσπάθεια ανόρθωσης.

Η αίσθηση της αδικίας ενισχύεται και από ανθρώπους που έχουν επιφορτισθεί με μεγάλες ευθύνες. Στη Δικαιοσύνη, η δυσλειτουργία του συστήματος, οι καθυστερήσεις στις διαδικασίες και η ταχύτητα με την οποία οι δικαστές φροντίζουν θέματα που αφορούν τους ίδιους υπονομεύουν την ισονομία. Από τη μία πλευρά,

λοιπόν, είναι η αναποτελεσματικότητα από την άλλη είναι η προχειρότητα. Όταν η διευθύντρια του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, Κριστίν Λαγκάρντ, καταγγέλλει ότι όταν έθιξε το θέμα της φοροδιαφυγής στην Ελλάδα απειναι οι πάντα ανώνυμοι «επώνυμοι». Όσο πιο ανταγωνιστική και αν γίνει η οικονομία, όσο και αν οι μεταρρυθμίσεις οδνηθούν σε μια πιο ορθολογική δημόσια διοίκηση, όταν κυριαρχεί η αίσθηση της αδικίας, της ασυδοσίας και της διαφθοράς, η κρίση δεν θα φέρει κανένα θετικό αποτέλεσμα. Απλώς θα τσακίσει περισσότερους αδύναμους χωρίς να θέσει τις βάσεις για μια πιο δίκαιη και, συνεπώς, πιο αποτελεσματική οικονομία και κοινωνία. Το έλλειμμα δικαιοσύνης τρέφει όχι μόνο την ανομία, αλλά και τη συνωμοσιολογία, υπονομεύει την εμπιστοσύνη στην πολιτική, δυσκολεύοντας περισσότερο κάθε σοβαρή προσπάθεια ανόρθωσης.

Λίγες μέρες μετά τη «βόμβα» της κ. Λαγκάρντ, την περασμένη Πέμπτη, ο γενικός επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Λέανδρος Ρακιντζής, έκανε σοβαρότατες καταγγελίες περί ιδιότυπης ασυλίας «επώνυμων» και για τον ρόλο της Βουλής στην κάλυψη διαφθοράς μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων. Στα τέλη του 2014, σχεδόν πέντε χρόνια μετά την εκδήλωση της κρίσης, μιλώντας σε βουλευτές για την έκθεσή του για το έτος 2013, ο κ. Ρακιντζής είπε ότι για τους «επώνυμους» επιφυλάσσεται «διακριτική μεταχείριση» μέσω της έκδοσης «βουλευμάτων που τους απαλλάσσουν των κατηγοριών». Μίλησε, επίσης, για «βρα-

δύτητα στην απονομή δικαιουσύνων και για την εν πολλοίς ανεπάρκεια των δικαστηρίων να επιβάλουν τον νόμο, κυρίως στα οικονομικά εγκλήματα». Ο ίδιος δεν έδωσε ονόματα ούτε συγκεκριμένα στοιχεία. Προφανώς, υπάρχουν ακόμη συμπεριφορές οι οποίες οδήγησαν τη χώρα στο αδιέξοδο και την ίδια ώρα δεν διαφαίνεται ότι αυτές θα παταχθούν. Είναι ανεπιτρεπτό να συνεχίζεται το καθεστώς της διαπλοκής, όπου πολιτικοί υπηρετούν κάποιους εις βάρος του κοινωνικού συνόλου, και να μη μπορούμε να θέσουμε τέλος σε αυτό.

Είναι κατανοητό ο κ. Ρακιντζής να μη μπορεί να λείει ονόματα όταν δεν έχουν στοιχειοθετηθεί κατηγορίες εναντίον συγκεκριμένων ανθρώπων, αλλά είναι αδιανόητο να μη γίνονται οι αναγκαίες έρευνες ώστε να καθαρίσει το τοπίο και να έχουμε όλοι μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στη Δικαιοσύνη. Ας ελπίσουμε ότι η έρευνα που ανέθεσε ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου για τα όσα κατήγγειλε ο κ. Ρακιντζής θα ανατρέψει αυτήν την έκθεση του για το έτος 2013, ο κ. Ρακιντζής είπε ότι για τους «επώνυμους» επιφυλάσσεται «διακριτική μεταχείριση» μέσω της έκδοσης «βουλευμάτων που τους απαλλάσσουν των κατηγοριών». Μίλησε, επίσης, για «βρα-

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Χωρίς ντροπή, χωρίς φόβο: σαιραπεία

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ

Στο νεωτερικό «παράδειγμα», που καταρρέει, η σπουδαιότητα των όσων συμβαίνουν κρίνεται από την έκφραση που θα τους δώσει η τηλεόραση, τα Δελτία Ειδήσεων: Η εικόνα ενός ψυχοπαθούς θροσκόλαπτου που κόβει κεφάλια συνανθρώπων του μπροστά στην κάμερα, για να συντείνει την πολιτική των ΗΠΑ, κερδίζει την πρώτη της σπουδαιότερης ειδήσεως. Για μία, το πολύ δύο ημέρες. Την επομένη η σπουδαιότητα θα αποδοθεί σε κανιβαλικά «επεισόδια» ποδοσφαιρικού αγώνα. Τη μεθεπομένη, σε καινούργια φορολογικά μέτρα. Μετά, σε κάποια διαμάχη κομματικών κρετινών. Και πάει λέγοντας.

Σε αυτή τη σχετικοποίηση του σπουδαίου είναι φυσικό να εθίζεται, με το πέρασμα των χρόνων και των δεκαετιών, ο τηλεθεατής πολίτης – και ο πιο καλλιεργημένος, ο οξυνούτερος. Συνειδητοποιεί ότι κριτήριο για τη διαβάθμιση της σπουδαιότητας είναι, απλώς, η σπουδαιότητα, δηλαδή ο εντυπωσιασμός, κανένα άλλο κριτήριο. Οτι η εκζήτηση του εντυπωσιασμού επιβάλλει τη συνεχή αλλαγή των θέματων προτεραιότητων (της «πρώτης ειδήσεως»).

Καταλαβαίνει ο τηλεθεατής πολίτης ότι τον εξαπατούν επιδιώκοντας τον εντυπωσιασμό του, όμως εθίζεται με τα χρόνια στη σχετικοποίηση του σπουδαίου και του ασήμαντου, του ποιοτικού και του ευτελούς, του πραγματικού και του χαλκευμένου. Εσωτερικεύεται ερήμην μας ο σχετικισμός, καταλήγει σε αυτόνομη αποχή από την ενεργό αξιολόγηση των όσων συμβαίνουν, αξιολόγηση με προσωπικά κριτήρια, διαμορφωμένα από την οξείνωση, την πείρα, την εντιμότητα του πολίτη. Με τον εσωτερικευμένο σχετικισμό τα Δελτία Ειδήσεων προσλαμβάνονται από τον τηλεθεατή όπως και οποιαδήποτε ταινία με φανταστικό σενάριο.

Στη λογική του προκάτ εντυπωσιασμού (αποδεχόμενα ακαταγώνιστη) έχει επιταχθεί και ο προφορικός λόγος τόσο των πολιτικών όσο και των δημοσιογράφων. Έχουν και τα δυο αυτά επαγγέλματα μεταποιηθεί σε κινή εντυπωσιασμού των πελατών τους. Και ο εντυπωσιασμός κατορθώνεται ευκολότερα και αποτελεσματικότερα, όταν οι διανοητικές ικανότητες των πελατών είναι μειωμένες. Με αυτή

Μήτε αισχύνεσθαι μήτε δεδέναι οι τύραννοι.

την πιστοποίηση μπορεί να ερμηνεύσει κανείς την εμμονή του πολιτικού συστήματος, τις προγραμματικές του προσαρμογές, για την εξηλιθίωση των ψηφοφόρων: Ποδοσφαιρολαγνεία, κρατικός τζόγος, κρετινικό επίπεδο των ιδιωτικών (συντηρούμενων από τα κόμματα) καναλιών, σχεδιασμένα και μεθοδικά υποβάθμιση του σχολείου. Στις αρχές του μήνα γιορτάστικαν τα 40 χρόνια από την ίδρυση του ΠΑΣΟΚ και λίγες μέρες μετά η έναρξη (με τη συνήθη «δράμενα») της Διεθνούς Εκθεσης στη Θεσσαλονίκη. Υστερα από τόσες μέρες και αφού λειτουργήσαν αμφοτέρως οι ατραξιόνομοι «πρώτη ειδήσεως», μπορούμε να προβληματίσουμε τους πολιτικές επισημύσεις ακόμα στην ορθολογική κριτική εγρήγορση, δηλαδή στον αυτοσεβασμό, στην αξιοπρέπεια.

Ο πρώτος εορτασμός εορτάσθηκε «δίκως», προκειμένου να εκτεθούν σε δημόσια θέα οι δύο σημερινές «συνιστώσες» του «κρήματος». Επρόκειτο για ιδιωτικό επαγγέλματα μεταποιηθεί σε κινή εντυπωσιασμού των πελατών τους. Και ο εντυπωσιασμός κατορθώνεται ευκολότερα και αποτελεσματικότερα, όταν οι διανοητικές ικανότητες των πελατών είναι μειωμένες. Με αυτή

το κάποτε «κίνημα» από το ποσοστό του 48% της λαϊκής πρωτιπης στο 8% των πρόσφατων εκλογών (και στο 3,6% των δημοσκοπήσεων).

Θα γιόρταζε την επέτειο του ΠΑΣΟΚ η ελληνική κοινωνία, αν ο αυτοσεβασμός και η αξιοπρέπεια των στελεχών του «κινήματος» επέβαλαν τη δημοκρατική και γόνιμη δημόσια αυτοκριτική. Δηλαδή, την απάντηση στο ερώτημα: Τι ακριβώς γιορτάζουμε με θριαμβικές καυχιολογίες, όταν ο δεύτερος τη τάξει στο κόμμα μας μετά τον ιδρυτή, αναπληρωτής πρωθυπουργός και παρά τριχά διάδοχος, βρίσκεται σήμερα στη φυλακή με ποινή είκοσι χρόνια; Ποια ευθύνη έχουν οι άλλοι εμείς που διακεριζόμαστε στην λειτουργία και τον έλεγχο του κόμματος, εμείς οι «συντηροφί» του φυλακισμένου, οι φίλοι του, οι «κόλλητοι», οι πώς δεν αντιληφθήκαμε ότι αυτός, ο «δικός μας», λήστευε το κοινωνικό χρήμα με θρασύτητα και ανεντιμότητα ασύγκριτα προκλητικότερη του Παλαιού και Πρώτου; Πώς ο σημερινός αρχηγός και αντιπρόεδρος της κυβέρνησης «παρέλαβε» το λεπτατημένο υπουργείο από τον υπουργό της λωποδυσίας και δεν έχει ακόμα κληθεί να λογοδοτήσει για ασύγνωστη αμέλεια ή συγκαλυπτή εγκληματικότητα;

Με αναπάντητα τέτοιου είδους ερωτήματα ο εορτασμός 40 χρόνων του ΠΑΣΟΚ ήταν εμπαιγμός της ελληνικής κοινωνίας

– θα πρέπει να πυροδοτήσει θυμό άμετρο και οργή του απεισιχμένου (κυριολεκτικά) λαού. Θα μακροθυμούσε ο λαός αν μάθαινε ότι όλες αυτές τις κλιθοφαρμένες φύλλους, που συνάχθηκαν να γιορτάσουν τα 40 χρόνια της κραυγής τους, τις είχε επισκεφθεί το ΣΔΟΕ, για να ελέγξει το απλούστερο: Με ποια περιουσιακά στοιχεία πρωτοπήσαν στην πολιτική και ποια περιουσία κατέχουν σήμερα. Μόνον αυτό.

Τα εγκαίρως της ΔΕΘ ήταν μία δεύτερη αφορμή θλίψης, ντροπής και απελπισμού. Αραγε πόσους και ποιους πολίτες πιστεύει ότι πείθει ο κ. Σαμαράς με τους διθυράμβους για τις «επιτυχίες» του στην οικονομία, τη χονδροειδέστατη περιαυτολογία του, τις διαβεβαιώσεις του ότι όλα τα δεινά της χρεοκοπίας τέλειωσαν, η ομαλότητα έχει επανέλθει (αν και κανείς δεν την πιστοποιεί), όλα τα νούμερα προσπεκικρύνουν την ιδιοφυή πολιτική του. Ερτασε να πει ότι δίνοντας «γην και ύδωρ», ξεπουλώντας λιμάνια, αεροδρόμια, οδικό δίκτυο, γινόμαστε «ανεξάρτητοι!» Μας εμπνέει άραγε συνειδητά ή τον έπεισε ο προκάτοχός του ότι μόνο η ολιγοπληκή κερδίζει οπαδούς, έτοιμους να χειροκροτήσουν κάθε πλιθιότητα και κάθε κακούργημα;

Και το δεύτερο μαζοκιστικότατο «αυτογκόλ» του κ. Σαμαρά ήταν το προκάλετο (δίκως) στοιχειώδη σύνεση αυτοσυγκρίσεως) μένος του για τον ΣΥΡΙΖΑ, ο κατάδουλος παλικός μας. Είναι αυτογκόλ, γιατί προσφέρει κανάτι εκτόνωσης της λαϊκής οργής, υποδεικνύει στους ψηφοφόρους τι να ψηφίσουν για να εκδικασθούν την απάτη του γαλάζιου και του πράσινου ΠΑΣΟΚ. Δεν καταλαβαίνει ο κ. Σαμαράς ότι ο ίδιος, με τη δαμονοποίηση του ΣΥΡΙΖΑ, εκτινάχθηκε το κόμμα από το 4,13% στο 26,89% – ψηφίζοντας ΣΥΡΙΖΑ η ελλαδική κοινωνία εκδικάθηκε τους αυτοσυγκρίσεως της χρεοκοπίας και καταστrophής της χώρας, δεν συντάχθηκε με το ιδεολογικό κομφούζιο και τον προπετη λαϊκισμό. Η ίδια εκδικητική τυφλότητα των απελπισμένων ανάδειξε και τον νεοαριζονικό υπόκοσμο τρίτο στην Βουλή κόμμα.

Οι κάποτε Έλληνες βεβαίωσαν ότι χωρίς «αίδη και δίκην», αίσθηση ντροπής και απονομή δικαιοσύνης, δεν συγκροτείται «πόλις», πολιτεία, σώμα κοινωνίας σχέσεων.

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Δεν θα γίνει Μαυρογιαλός

Ο Αδρέας ο Λονρδος –το έχω πει και θα το επαναλάβω– είναι βασικά ένας γοπτευτικός άνδρας, φανατικός ολυμπιακός και φίλος του λαού γενικώς. Το ατυχές, ωστόσο, είναι ότι τυγχάνει και υπουργός Παιδείας. Η αναστάτωση που έχει προκαλέσει στον χώρο της ανωτάτης εκπαίδευσης, εξαιτίας του τρόπου με τον οποίο χειρίστηκε το ευαίσθητο θέμα των μετεγγραφών, τεκμηριώνει τον χαρακτηρισμό της υπουργίας του ως ατυχήματος. Να πάρουμε όμως την υπόθεση από την αρχή.

Το σύστημα των μετεγγραφών επηύλη με νόμο που πέρασε από τη Βουλή ο προκάτοχός του στο υπουργείο Παιδείας, κατόπιν δικαστικής απόφασης, που έκρινε αντισυνταγματικές τις ρυθμίσεις για μια κατηγορία πολιτών (τρίτεκνοι, πολύτεκνοι, παιδιά μονογονεϊκών οικογενειών κ.λπ.), το σύνολο των οποίων αριθμεί τους 13.000 εισακτέους. Ομως ο Λονρδος όφειλε (του το υπαγόρευε η φιλολαϊκή συνείδησή του...) να πλειοδοτήσει. Έτσι, με τροπολογία που εισήγαγε, θέσπισε το δικαίωμα της μετεγγραφής και για ένα επιπλέον ποσοστό 10% επί των 70.000 εισακτέων, με βάση οικονομικά κριτήρια (ετήσιο οικογενειακό εισόδημα 27.000 και κάτω), οπότε το σύνολο των δικαιούχων εκτοξεύθηκε στις 20.000.

Πώς θα αντιμετωπίσουν οι σχολές την πλημμυρίδα των μετεγγραφών που πρόκειται να τις πλήξει; Αυτό ποσώς απασχόλησε τον φίλο του λαού, διότι, εκτός από τα οικονομικά της Παιδείας, προφανώς δεν τον ενδιαφέρουν ούτε τα οργανωτικά της Παιδείας. Ομως το πρόβλημα του συνωστισμού θα είναι ζωτικής σημασίας ιδίως σε σχολές των θετικών επιστημών, όπου η διδασκα-

Ο παππούς του Αλεξ Σάλμοντ (δεξιά σε πρώτο πλάνο) του είχε δώσει μία συμβουλή, όπως ο ίδιος αποκάλυψε κάποτε σε μια συνέντευξή του: «Αν λες ριζοσπαστικά πράγματα, φρόντιζε τουλάχιστον να τα λες φορώντας κοστούμι και γραβάτα». Συμβουλή χρήσιμη για κάθε πολιτικό. Γι' αυτό, όπως παρατήρησε ο φίλος Τ. Κ., και ο δικός μας ο Αβραμόπουλος φροντίζει να είναι πάντα κουστουμαρισμένος. (Μπράι δε γουαίη, που θα έλεγε και ο Κίμος, υπέροχη γραβάτα ο Σάλμοντ!)

λία περιλαμβάνει και εργαστήρια. Πού θα χωρέσουν όλοι; Ο υπουργός δεν ξέρει. Βασίζεται όμως στην ικανότητά του να αυτοσχεδιάζει στα κουτούρου. Τις προάλλες, λ.χ., έλεγε σε συνομιλητές του ότι εξετάζει την εξής λύση για το πρόβλημα του συνωστισμού: να προηγούνται στα εργαστήρια όσοι πέρασαν στη σχολή αξιολογικά, βάσει της βαθμολογίας τους, και να έπονται οι προερχόμενοι εκ μετεγγραφής! (Στο σημείο αυτό, μένεις για λίγο άναυδος και, ύστερα, αναρωτιέσαι αν έχει και άλλο ξεφτέρη η μητέρα του σαν αυτόν...)

Αν ασχολούμαστε τώρα με τον απίθανο Λονρδο και την αναστάτωση που προκάλεσε στα ΑΕΙ, είναι επειδή ο χειρισμός του συγκεκριμένου θέματος εκ μέρους του μας επιτρέπει να δούμε την πιο επιπόλαια εκδοχή του λαϊκισμού. Ο Λονρδος πρώτα έκανε και μετά κάθισε να σκεφθεί τι έκανε. Πρώτα νομοθέτησε για να καταδείξει στο πανελλήνιο πόσο καλός άνθρωπος είναι και ύστερα άρχισε να σκέπτεται ποια μορφή θα έχει στην πράξη η καλοσύνη του. Έτσι, όμως, έπεσε στην παγίδα που έστησε ο ίδιος στον εαυτό του. Διότι το αποτέλεσμα της επιπολαιότητας του ήταν ότι, προκειμένου

να ικανοποιήσει τους λίγους που ευνοήθηκαν από την καλοσύνη του, δυσaráστησε τους πολλούς που θα πληρώσουν το κόστος της. Απέδειξε τουλάχιστον ότι είναι γνήσιος αριστερός, με την έννοια ότι προέταξε τον βολонταρισμό του έναντι της πραγματικότητας. Ο Λονρδος πρώτα νομοθετεί το απαγορευτικό και έπειτα λέει για να δούμε τώρα πώς θα το κάνουμε πραγματικότητα. Ο άνθρωπος είναι εντελώς ΣΥΡΙΖΑ, με άλλα λόγια και, συνεπώς, είναι εντελώς ΠΑΣΟΚ.

Να του αναγνωρίσουμε, πάντως, μια σπάνια στιγμή αυτοκριτικής. Δή-

λωσε προχθές: «Εγώ δεν θα γίνω Μαυρογιαλός». Γενναία παραδοχή εκ μέρους του και του αξίζουν συγχαρητήρια, έστω και αν δεν κατάλαβε πλήρως τι είπε. Ναι, ποτέ δεν θα γίνει Μαυρογιαλός. Διότι ο φερώνυμος χαρακτήρας της υπέροξης ταινίας του Αλέκου Σακελλάριου, στο τέλος του έργου καταλαβαίνει τι έχει κάνει και μετανιώνει. Αν θυμάστε, στην τελευταία σκηνή της ταινίας, ο Κωνσταντάρης, που παίζει τον Μαυρογιαλό, αφού πρώτα συνειδητοποιεί την βλαμμένη θυγατέρα του και την τρελοκαμπέρω γυναίκα του, αμέσως μετά κλείνει πίσω του τα παραθυρόφυλλα. Η ντροπή που νιώθει, δηλαδή, τον κάνει να αποσυρθεί από τον κόσμο. Ντροπές, τύψεις και λοιπές περιττές (και αστικές) πολυτέλειες ο Λονρδος δε νομίζω να έχει. Είναι σοσιαλιστής και φίλος του λαού...

Ιστορίες του ποτιού

Οι θαυμάστριές του (όσες δηλαδή έχουν απομείνει...) θα το εκτιμήσουν. Ο Ζεράρ Ντεπάρντιε αποκάλυψε το μυστικό του. Σε συνέντευξη που έδωσε σε κινηματογραφικό περιοδικό περιέγραψε τη σχέση του με το ποτό. Κρατηθείτε: «Ξεκινώ στο σπίτι με σαμπάνια ή κόκκινο κρασί πριν από τις 10 π.μ. Έπειτα λίγη ακόμη σαμπάνια και μετά παστis – ίσως μισό μπουκάλι. Μετά είναι το γεύμα, με δύο μπουκάλια κρασί. Το απόγευμα σαμπάνια, μπύρα και περισσότερο παστis, για να τελειώσω το μπουκάλι. Αργότερα βότκα και ουίσκι». Αποκάλυψε, δε, ότι το ρεκόρ του είναι τα δεκατέσσερα μπουκάλια κρασί σε μία ημέρα! (Πώς να μην έχει γίνει λοιπόν τόφαλος;) Τέλος, έδωσε τη συνταγή του για την αντιμετώπιση της μέθης: «Δεκάλεπτο υπνάκι και μετά ένα ποτήρι ροζέ».

Για την ιστορία, να παραθέσω και την αφήγηση του Αλόνσο Φιλντς (μπάτλερ στον Λευκό Οίκο την

Τα γυρίσματα της ζωής

Από τον Δήμο Αθηναίων ανακοινώθηκε ότι ο Αρής Σπλιωτόπουλος (τον θυμάστε;) αναλαμβάνει... «εντεταλμένος σύμβουλος του Δήμου για θέματα Τουριστικής Προβολής της Αθήνας!» Ομολογώ ότι, παρά τη δεδηλωμένη εκτίμησή μου για τον Γιώργο Καμίνη, δεν τον είχα ικανό για τόσο σκληρά αστεία. (Υποκλινόμαι, δήμαρχε...) Οτι ο Σπλιωτόπουλος αποδέχθηκε τον διορισμό ας μην το σχολιάσω. Απλώς, ανατριχιάζω σκεπτόμενος τα γυρίσματα της ζωής και τις δυσάρεστες εκπλήξεις που επιφυλάσσει στον καθένα μας...

περίοδο 1931-1952) σχετικά με τον Τσώρτσιλ και το ποτό. Στο βιβλίο που έγραψε μετά τη συνταξιοδότησή του, ο Φιλντς γράφει ότι την πρώτη μέρα που ζύπνησε ως φιλοξενούμενος του Ρούζβελτ στον Λευκό Οίκο, ο Τσώρτσιλ τον κάλεσε στο δωμάτιό του και του είπε: «Λοιπόν, Φιλντς, ήταν υπέροχο το δείπνο χθες το βράδυ, αλλά έχω να σου παραγγείλω μερικά πράγματα. Θέλουμε να χωρίσουμε σαν φίλοι, όταν θα φύγω από εδώ, σωστά; Πρέπει να έχω ένα τάμπλερ (σ.ο.υ. το ποτήρι του ουίσκι) με σέρι στο δωμάτιό μου πριν από το μπρέκφαστ, δύο ποτήρια σκωτσ με σόδα πριν από το γεύμα, γαλλική σαμπάνια και μπράντι 90 ετών πριν πέσω για ύπνο». Φυσικά, το κρασί με τα γεύματα το θεωρούσε δεδομένο, οπότε ως αυτονόητο παρέλειψε να το αναφέρει...

kassimatis@kathimerini.gr

MAN

Business Issue

Οι επιχειρηματίες που οραματίζονται την Κύπρο του αύριο

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ο «οδικός χάρτης» του πρωθυπουργού

Απεμπλοκή από το Μνημόνιο εντός του 2014, εκλογή Προέδρου αρχές Ιανουαρίου και συζήτηση για αλλαγή του εκλογικού νόμου

Του **Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ**

Ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με την τρόικα, απεμπλοκή της χώρας από το Μνημόνιο πριν από το τέλος του χρόνου, εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας στις αρχές Ιανουαρίου ή και νωρίτερα και στη συνέχεια άνοιγμα της συζήτησης για αλλαγή του εκλογικού νόμου με επίκεντρο την κατάτμηση των μεγάλων εκλογικών περιφερειών προβλέπει, με χρονολογική σειρά, ο οδικός χάρτης του πρωθυπουργού Αντώνη Σαμαρά.

Στη συνάντηση που είχαν την περασμένη Δευτέρα, ο πρωθυπουργός και ο κ. Ευ. Βενιζέλος εκτίμησαν πως παρά την αμφισβητούμενη στάση της ΔΗΜΑΡ, η εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας από την παρούσα Βουλή αποτελεί ρεαλιστικό στόχο, υπό την αίρεση ότι θα έχουν προηγηθεί κινήσεις που θα συμβάλουν

στη μεταστροφή του κλίματος με κυρίαρχη την «αποχώρηση» της τρόικας από την Ελλάδα.

Οι κ. Σαμαράς και Βενιζέλος, κατά τις ίδιες πηγές, τηρούν στάση αναμονής έναντι του κ. Φ. Κουβέλη, που εμφανίζεται πάντως να αδυνατεί να συσπειρώσει τους εναπομείναντες βουλευτές της ΔΗΜΑΡ, αλλά εκτιμούν πως είναι ίσως ευκολότερο η προεδρική πλειοψηφία των 180 εδρών να διαμορφωθεί γύρω από ένα πρόσωπο κεντροδεξιάς προέλευσης που θα συγκέντρωνε μεγάλη μερίδα των ανεξάρτητων βουλευτών, οι οποίοι προέρχονται από τους κόλπους της Ν.Δ. και των ΑΝΕΛ.

Στην ίδια συζήτηση, εξετάστηκε και ο χρόνος εκκίνησης των ψηφοφοριών για την ανάδειξη του διαδόχου του κ. Κάρ. Παπούλια, τον οποίο οι κ. Σαμαράς και Βενιζέλος συναρτούν, όπως προανα-

φέρθηκε, με την πορεία των διαπραγματεύσεων με την τρόικα, αλλά και με τις εξελίξεις σε σχέση με τη διευθέτηση του ελληνικού χρέους: Όπως αναφέρουν συνομιλητές του πρωθυπουργού, εάν «όλα κλείσουν» μέχρι τις αρχές Δεκεμβρίου και επί τη βάση της όποιας συμφωνίας με τους εταίρους διαφαίνεται ότι μπορεί να συγκεντρωθούν οι απαραίτητες 180 ψήφοι, η προεδρική εκλογή είναι δυνατή τον επόμενο μήνα. Σε αντίθετη περίπτωση, τα χρονικά περιθώρια που δίδει το Σύνταγμα θα εξαντληθούν και οι ψηφοφορίες θα αρχίσουν στα τέλη Ιανουαρίου.

Κατά τις ίδιες πηγές, στο «πακέτο» το οποίο επιδιώκει να έχει διαμορφωθεί ο πρωθυπουργός πριν από την εκλογή Προέδρου, θα συμπεριλαμβάνεται και η διασφάλιση

της βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους. Άλλοι παράγοντες, όμως, υποστηρίζουν πως ήδη υπάρχει μια άτυπη συμφωνία μεταξύ Αθήνας και Βερολίνου, το ζήτημα του χρέους να παραμένει ανοικτό μέχρι την προεδρική εκλογή.

Η συγκεκριμένη εκκρεμότητα υπό μια έννοια εξυπηρετεί και τις δύο πλευρές: Η προοιτιμική «απαλλαγή» της χώρας από το δυσθεώρητο χρέος θα αποτελεί ένα πρόσθετο κίνητρο για τους ανεξάρτητους βουλευτές προκειμένου, μέσω της εκλογής Προέδρου, να παραταθεί ο βίος της παρούσας Βουλής, αλλά και ένα ισχυρό δίλημμα προς το σώμα των ψηφοφόρων, στην περίπτωση κατά την οποία η χώρα οδηγηθεί στις κάλπες λόγω αδυναμίας ανάδειξης του διαδόχου του κ. Παπούλια. Επίσης, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα διατρέξει τον κίνδυνο να συμπράξει σε μια συμφωνία την οποία λίγες

εβδομάδες αργότερα θα έλθει να αμφισβητήσει ο ΣΥΡΙΖΑ στην περίπτωση κατά την οποία είναι πρώτο κόμμα στις εκλογές. Μάλιστα, σύμφωνα με πληροφορίες, κατά τις επαφές που είχε πρόσφατα στο Κόμο ο κ. Αλ. Τσίπρας, το μήνυμα που εισέπραξε και ο ίδιος είναι πως η όποια τελική ρύθμιση για το χρέος δεν πρόκειται να έχει συμφωνηθεί πριν από τους πρώτους μήνες του 2015.

Όπως προαναφέρθηκε, στην ατζέντα του κ. Σαμαρά στην περίπτωση κατά την οποία υπερβεί τον σκόπελο της προεδρικής εκλογής, είναι και το άνοιγμα της συζήτησης για αλλαγή του εκλογικού νόμου με σημείο-κλειδί το σπάσιμο των μεγάλων εκλογικών περιφερειών, σε συνδυασμό και με την αναθεώρηση του Συντάγματος. Ο πρωθυπουργός απέρριψε τη θέση του κ. Βενιζέλου οι σχετικές διαβουλεύσεις να αρχίσουν άμεσα, με το

σκεπτικό ότι θα μπορούσαν να διαμορφώσουν κλίμα πτωχότητας στο εσωτερικό της Ν.Δ. Με το ίδιο σκεπτικό ο κ. Σαμαράς απορρίπτει και την πρόταση του προέδρου του ΠΑΣΟΚ να επανεξεταστεί το μόνιμο των 50 εδρών για το πρώτο κόμμα. Όμως, τα ανωτέρω δεδομένα μπορεί να ανατραπούν τον Ιανουάριο εάν η κυβέρνηση επιτύχει να συσπειρώσει γύρω από την προεδρική εκλογή μια κοινοβουλευτική πλειοψηφία που θα υπερβαίνει τους 180 βουλευτές.

Μάλιστα, σύμφωνα με πληροφορίες από τη Χαριλάου Τρικούπη, ο κ. Σαμαράς ήταν ενήμερος για την πρόθεση του κ. Βενιζέλου να βάλει στην «ατζέντα» της δημόσιας συζήτησης το θέμα της μεταβολής του εκλογικού νόμου, έστω και εάν οι όποιες αλλαγές τοποθετούνται στο διάστημα μετά την προεδρική εκλογή.

Σταυρός Τσακάλωπος

Η διαδικασία εκλογής Προέδρου βάσει του Συντάγματος πρέπει οπωσδήποτε να έχει ξεκινήσει στις 11 Φεβρουαρίου του 2015. Αυτό είναι ο καταληκτικός χρόνος της έναρξης των διαδικασιών. Καθώς όμως το Σύνταγμα αναφέρει ότι η πρώτη ψηφοφορία «γίνεται ένα τουλάχιστον μήνα νωρίτερα από τη λήξη της θητείας του Προέδρου», θα θεωρούσα εύλογο οι διαδικασίες να ξεκινήσουν και λίγο νωρίτερα, δηλαδή στις αρχές του νέου έτους. Οχι όμως πριν ολοκληρωθεί το 2014. Εκτιμώ ότι τούτο θα συνιστούσε σαφή παρερμηνεία του Συντάγματος.

Νίκος Αλιβιζάτος

Ο εύλογος χρόνος που υπονοεί το Σύνταγμα στο άρθρο 32 δεν μπορεί να ερμηνευτεί κατά το δοκούν. «Τουλάχιστον ένα μήνα πριν από τη λήξη της θητείας του Προέδρου» όπως αναφέρει ο συνταγματικός νομοθέτης δεν είναι «τέσσερις μήνες». Επομένως, δεν μπορεί να ξεκινήσει η διαδικασία για την εκλογή Προέδρου πριν από τη διακοπή των Χριστουγέννων. Θα απαιτούσε ωμή παραβίαση του Συντάγματος.

Αντώνης Μανιτάκης

Θεωρώ εντελώς άστοχα τα σενάρια για την επίσημη εκλογή νέου Προέδρου τρεις ή και τέσσερις μήνες πριν λήξει η θητεία του κ. Κάρ. Παπούλια. Ο εύλογος χρόνος που περιγράφει το Σύνταγμα εν προκειμένω σημαίνει ότι οι διαδικασίες πρέπει να ξεκινήσουν μετά τις αρχές του 2015 έως και την καταληκτική ημερομηνία του Φεβρουαρίου. Αν εκλεγόταν τον Νοέμβριο νέος Πρόεδρος, όπως ακούγεται, θα συνέβαινε το παράδοξο και πρωτοφανές να έχει η χώρα δύο προέδρους επί τέσσερις μήνες. Εάν υπό αναχώρηση και έναν σε αναμονή, γεγονός που θα συνιστούσε ευθεία παρερμηνεία του Συντάγματος...

Γιώργος Σωτηρόπουλος

Όταν το Σύνταγμα αναφέρει τη φράση «τουλάχιστον ένα μήνα» οι συνταγματολόγοι μιλάμε για τον περιθώριο εύλογο χρόνο. Και αυτός εν προκειμένω είναι ένας-ενάμιση μήνας. Με άλλα λόγια, θεωρώ ότι η ορθή ερμηνεία του Συντάγματος επιτάσσει η διαδικασία της εκλογής του Προέδρου να ξεκινήσει μεταξύ των αρχών του Ιανουαρίου και των αρχών του Φεβρουαρίου του 2015. Θα μπορούσα να συζητήσω να διεξαχθεί η εκλογή και ακριβώς πριν από τα Χριστούγεννα, αλλά θα όφειλε η πολιτική ηγεσία να επικαλεστεί κάποιο σοβαρό λόγο τον οποίο αδυνατώ να διακρίνω αυτή τη στιγμή. Εξυπακούεται, τέλος, ότι το σενάριο που ακούγεται να γίνει η εκλογή του Προέδρου τον Νοέμβριο δεν στέκει συνταγματικά.

Προκόπης Παυλόπουλος

Κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 1 του Συντάγματος, η διαδικασία εκλογής Προέδρου της Δημοκρατίας ξεκινά ένα, τουλάχιστον, μήνα πριν λήξει η θητεία του εν ενεργεία Προέδρου. Είναι προφανές ότι ο όρος «τουλάχιστον» παρέχει τη δυνατότητα επιλογής του χρόνου εκείνου εντός του οποίου μπορεί να γίνει, με την απαιτούμενη για τον θεσμό άνεση, η εκλογή. Ουδούτως όμως μπορεί η δυνατότητα αυτή να δικαιολογηθεί μια πολύ πρόωπη εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας, πράγμα που, άλλωστε, θα συνιστούσε και υποβάθμιση του εν ενεργεία Προέδρου της Δημοκρατίας. Αρα, κατά την άποψή μου –και, φυσικά, εφόσον δεν συντρέχουν κατ' εξαίρεση έκτακτες συνθήκες που θα καθιστούσαν εύλογο, για λόγους όμως σφαλής λειτουργίας των πολιτικών θεσμών, ένα μεγαλύτερο χρονικό διάστημα– ο χρόνος έναρξης της διαδικασίας εκλογής Προέδρου της Δημοκρατίας θα μπορούσε να τοποθετηθεί το πολύ δύο έως τρεις μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του εν ενεργεία Προέδρου.

Τι λένε πέντε συνταγματολόγοι για τον χρόνο εκλογής Προέδρου

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Πρόεδρος και με σχετική πλειοψηφία

Τα άγνωστα σημεία στη διαδικασία εκλογής και τα χρονοδιαγράμματα που ορίζει το Σύνταγμα

Του **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ**

Μπορείτε να φανταστείτε τον αρχηγό της Χρυσής Αυγής Νίκο Μιχαλολιάκο να μεταφέρεται με χειροπέδες στο Προεδρικό Μέγαρο και να παίρνει εντολή σχηματισμού κυβέρνησης; Αν σας ακούγεται τρελό το σενάριο, αναλογιστείτε πόσο πιο παράλογο θα σας φαινόταν εντολή αυτήν να την παίρνει από έναν αριστερό πρόεδρο ο οποίος θα έχει εκλεγεί λίγες μέρες νωρίτερα από τη μειοψηφία της Βουλής. Και όμως, όλα τούτα δεν είναι καθόλου απίθανο να συμβούν στην Ελλάδα σε έξι μήνες. Και συγκεκριμένα στα τέλη Μαρτίου, καθώς τότε θα διεξαχθούν πρόωρες εθνικές εκλογές, αν δεν εκλεγεί Πρόεδρος της Δημοκρατίας και διαλυθεί η Βουλή.

Καθώς όλα τούτα πηχούν μάλλον εξωπραγματικά, χρήσιμο είναι σήμερα να αναδειχθούν κάποιες λεπτομέρειες του Συντάγματος στις οποίες δεν έχει δοθεί σημασία, καθώς ουδέποτε μέχρι σήμερα τέθηκαν σε ισχύ. Με πρώτη, τη γενικευμένη ψευδαίσθηση που υπάρχει ότι ο διάδοχος του κ. Παπούλια θα πρέπει οπωσδήποτε να εκλεγεί με 151 ψήφους. Λάθος. Το Σύνταγμα ρητώς ορίζει ότι Πρόεδρος μπορεί να εκλεγεί και με σχετική πλειοψηφία (!) και μάλιστα πριν από τον σχηματισμό κυβέρνησης.

Μπερδεύτηκε; Ας πάρουμε τα πράγματα με τη σειρά τους, όπως δηλαδή είναι πιθανόν να τα ζήσουμε τους επόμενους μήνες. Το Σύνταγμα προβλέπει ότι η διαδικασία εκλογής του νέου Προέδρου πρέπει να αρχίσει τουλάχιστον ένα μήνα πριν από τη λήξη της θητείας του προηγούμενου. Αρα,

η καταληκτική ημερομηνία της πρώτης ψηφοφορίας είναι η 11η Φεβρουαρίου του 2015, καθώς ο κ. Παπούλιας ορκίστηκε στις 12 Φεβρουαρίου του 2010.

Βάσει του άρθρου 32, στις δύο πρώτες ψηφοφορίες η εκλογή Προέδρου απαιτεί τη συναίνεση 200 βουλευτών και μόνον στην τρίτη 180 ψήφους, ενώ ανάμεσα σε κάθε ψηφοφορία είναι υποχρεωτικό να μεσολαβούν πέντε μέρες. Τούτο σημαίνει ότι οι διαδικασίες θα πρέπει να ολοκληρωθούν το αργότερο έως τις 21 Φεβρουαρίου του 2015, χωρίς όμως να αποκλείεται η εκκίνηση να γίνει και κάποιες εβδομάδες νωρίτερα, δηλαδή στις αρχές του νέου έτους. Το ενδεχόμενο αυτό βρίσκεται σύμφωνα τους περισσότερους συνταγματολόγους, (λόγω του «τουλάχιστον ένα μήνα νωρίτερα» που γράφει το άρθρο 32), όχι όμως και η εκδοχή που έχει ακουστεί προκειμένου η διαδικασία του κ. Παπούλια να κλειδώσει πριν από τις γιορτές ή και τον Νοέμβριο. Αρκεί γι' αυτό να υπομνησθεί πως όταν το 1990 υπήρχε η ανάλογη πρόταση να επισπευθεί η προεδρική εκλογή για να αποφυγεί η χώρα τις τρίτες διαδοχικές κάλπες (περίοδος Οκτωβριανής) οι πρώτοι που μίλησαν για παρερμηνεία του Συντάγματος ήταν οι κ. Ευ. Βενιζέλος και Πρ. Παυλόπουλος.

Εθνικές εκλογές

Τα συνταγματικά πρωτόγνωρα που είναι πιθανόν να ζήσουμε αρχίζοντας από το ενδεχόμενο η Βουλή να μην εκλέξει πρόεδρο με 180 ψήφους. Εντός 10 ημερών προκηρύσσονται υποχρεωτικές εθνικές εκλογές. Οι οποίες θα διεξαχθούν πιθανότατα στις 22 ή τις 29 Μαρτίου, δεδομένου ότι απαιτείται

Η διαδικασία εκλογής του νέου Προέδρου πρέπει να αρχίσει τουλάχιστον ένα μήνα πριν από τη λήξη της θητείας του προηγούμενου. Αρα, η καταληκτική ημερομηνία της πρώτης ψηφοφορίας είναι η 11η Φεβρουαρίου του 2015.

και ένας μήνας για την προετοιμασία τους. Τι προβλέπει το Σύνταγμα σε μια τέτοια περίπτωση; Υποχρεώνει τη νέα Βουλή από την πρώτη κιόλας συνεδρίαση της μετά τις εκλογές να αποκαταστήσει την τάξη για την οποία διαλύθηκε. Δηλαδή να εκλέξει Πρόεδρο της Δημοκρατίας, πριν καν σχηματισθεί κυβέρνηση. Και στη νέα αυτή διαδικασία προβλέπονται τρεις διαδοχικές ψηφοφορίες, αλλά στην τρίτη δεν χρειάζονται 151 ψήφοι, όπως οι περισσότεροι πιστεύουν. Η πρώτη ψηφοφορία απαιτεί 180 ψήφους, η δεύτερη 151 και αν ούτε σε αυτήν εκλεγεί πρόεδρος, τότε «η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται ακόμη μία φορά, μεταξύ των δύο προ-

σώπων που πλειοψηφίσαν και θεωρείται ότι έχει εκλεγεί Πρόεδρος εκείνος που συγκέντρωσε τη σχετική πλειοψηφία». Με απλά λόγια, δεν αποκλείεται ο διάδοχος του κ. Παπούλια να εκλεγεί τελικά μόνον μέσω του κόμματος που θα έχει τις περισσότερες έδρες στη Βουλή (ακόμη και αν δεν έχει αυτοδυναμία). Σενάριο που δεν έχει ξανα συμβεί ποτέ στη νεότερη ιστορία της Ελλάδας.

Τη συνέχεια την έχουμε ζήσει και το 2012, αλλά και εδώ υπάρχει μια άγνωστη λεπτομέρεια που εξηγεί και τον πρόλογο. Αν υποθέσουμε ότι στις εκλογές θα κερδίσει ο ΣΥΡΙΖΑ, χωρίς όμως αυτοδυναμία (όπως προβλέπουν οι δημοσκοπήσεις), ο κ. Αλ. Τσίπρας θα πάει για τρεις μέρες την εντολή σχηματισμού κυβέρνησης από τον νέο Πρόεδρο που μόνος του μάλλον θα έχει επιλέξει. Αν η προσπαθεία του αποβεί άκαρπη, ο Πρόεδρος θα πρέπει να δώσει την εντολή στον κ. Σαμαρά, ο οποίος, όμως, λόγω του εκλογικού νόμου (μόνους 50 εδρών στο νικητή), εκ των πραγμάτων θα την επιστρέψει αμέσως διότι δεν θα μπορεί να σχηματίσει κυβέρνηση. Τι θα γίνει σε μια τέτοια περίπτωση; Αν η Χ.Α. είναι τρίτο κόμμα, την εντολή θα πρέπει να πάρει και ο κ. Μιχαλολιάκος, ο οποίος θα μεταβεί στο Προεδρικό μάλλον με χειροπέδες. Γιατί μάλλον με χειροπέδες; Διότι το 18μνο της προφυλάκισης του ολοκληρώνεται στα τέλη Μαρτίου του 2015...

Και μετά τι θα γίνει; Πιθανώς θα αναρωτήσετε. Αν η χώρα ξεπεράσει και τον διεθνή αυτόν διασυρμό, θα προκηρυχθούν και πάλι εκλογές και πάει λέγοντας...

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η συνταγή για μια νέα συμφωνία με την Ευρώπη

Του **ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**

Ο **Αντώνης Σαμαράς** εγκατέστησε την πρωθυπουργική του θητεία στο οικοδόμημα της 27ης Νοεμβρίου 2012. Τότε, έπειτα από 160 ημέρες συζητήσεων και αναδιαπραγματεύσεων όσων είχαν γραφτεί στο Μνημόνιο για το δεύτερο δάνειο-μικτού στην Ελλάδα, καθαρογράφκε η συμφωνία: «Εσείς, η Ελλάδα, θα πετύχετε τους στόχους του ελλειμματος κι εμείς, τα κράτη της Ζώνης, θα συμβάλουμε στη μακροπρόσθε αντιμετώπιση του Χρέους σας», είχαν οι έγγραφα στις σχετικές αποφάσεις. Την εκπλήρωση εκείνων των υποσχέσεων ζητεί ο Έλληνας πρωθυπουργός, σε πρώτο στάδιο από το Βερολίνο, που έχει και την πρωτοβουλία στο ευρωπαϊκό πεδίο. Όσο κι αν «έσκασαν από τη ζήλια τους» στο Μαξίμου, ούτε ο Πάπας μπορεί να βοηθήσει στην επίλυση του «Ελληνικού Κώδικα», μετά από τόσο μεγάλο μπλέξιμο.

Όλη αυτή η ιστορία με την ευρωπαϊκή παρέμβαση στο ελληνικό χρέος έχει δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα από εκείνο του χρέους, που κλήθηκε να αντιμετωπίσει. Προσέξτε, για παράδειγμα, τις ασύμπτωτες ημερομηνίες λήξης: το ευρωπαϊκό Μνημόνιο τελειώνει σε λίγο, το Ταμείο μένει μέχρι την άνοιξη 2016. Είναι προφανές πως οι Ευρωπαίοι υπολόγιζαν ότι τα λεφτά δεν θα μας έφταναν, άρα θα χρειαζόμασταν μια επέκταση. Για να το σιγουρέψουν καλύτερα μας έβαλαν να πληρώσουμε την επαναγορά πρόσθετου χρέους (Νοέμβριος 2012) και μας μπλόκαραν τα 11 δισ. του Ταμείου των τραπέζων.

Σε όλα τούτα, οι Ευρωπαίοι κυβερνητικοί τεχνοκράτες έπεσαν έξω. Στην τριετία 2012-14, οι δημοσιονομικές επιδόσεις της Αθήνας ήταν καλύτερες, χάρη στον ακατανόητο φορολογικό πατριωτισμό, που βεβαίως εξαντλείται. Οι εργαζόμενοι του ιδιωτικού τομέα πήραν στην πλάτη τους την εξωφρενικά ταχεία και βαθιά διόρθωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας και είναι σειρά των επιχειρηματιών να δείξουν «σε ποιον θεό πιστεύουν».

Η Αθήνα προτείνει μια λογική αλλαγή στρατηγικής. Τα ευρωπαϊκά επιτελεία είναι πλέον υποχρεωμένα να προοριάζουν το νέο «σημείο καμπής» στην καμπύλη εξόδου της Ελλάδας από την τρομακτική κρίση μιας πολύ επώδυνης τετραετίας. Το παράδοξο είναι ότι τα ίδια επιτελεία έδωσαν στον πολύ περιορισμένο χρόνο για να βρουν τον τρόπο να βάλουν στο κάδρο τον Αλέξη Τσίπρα.

Μπορεί να μην έχουν άδικο ότι ο ελληνικός πολιτικός κύκλος είναι άναρχος και δεν επιτρέπει κανέναν ορθολογικό σχεδιασμό. Μπορεί να έχουν δίκιο ότι οι πολιτικοί μας κατόρθωσαν να εξοργίσουν τον κόσμο με τα τεχνικά λάθη τους επί των φόρων. Μπορεί να είναι αλήθεια ότι η σκληρότητα της δημοσιονομικής λιτότητας πολλαπλασιάστηκε επειδή το κράτος δεν διέθετε κανένα αξιόπιστο σχέδιο για τις τόσο απαραίτητες μεταρρυθμίσεις.

Το διάβημα Σαμαρά δίνει συνέχεια της συζήτησης που είχε με την κυρία Μέρκελ στις Βρυξέλλες στην αρχή του καλοκαιριού. Το επιχείρημά του είναι απλό: Η Ελλάδα θα συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις. Δεν μπορούν, όμως, να γίνουν όλες μαζί. Πρέπει να έρθουν τα πρώτα θετικά μηνύματα από όσα έχουν ήδη περάσει.

Πρέπει να επιστρέψει η εμπιστοσύνη στις άμεσες προοπτικές της οικονομίας.

Η άλλη πλευρά, όσο κι αν παριστάνει την αδιάφορη για την αναταραχή που θα φέρει μια «αριστερή» κυβέρνηση, όσο κι αν κάποιος θέλουν να προσφέρουν (Ξανά) στους λαούς τους την εικόνα μιας «αιμόφυρτης Ελλάδας», προκειμένου να μην ονειρεύονται «αριστερές» λύσεις, δεν έχει το περιθώριο να αδιαφορήσει.

Είναι, βεβαίως, αλήθεια ότι είναι καιρός να παρουσιάσει η Αθήνα το δικό μας Πλαίσιο Μεταρρυθμίσεων. Αν η Βουλή εγκρίνει παρόμοιο χρονοδιάγραμμα ενεργειών, μια νέα συμφωνία με την Ευρώπη γίνεται αυτονόητη. Σχεδόν!

Η Ελλάδα θα συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις. Δεν μπορούν, όμως, να γίνουν όλες μαζί.

«Ο Καιάδας του πάταγε το κεφάλι σα σκουλήκι»

Συνομιλίες Χρυσαιγιτών που περιγράφουν τις βιαιότητες βουλευτών στον Μελιγαλά

Των **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ,**
ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ

«**Τον σκότωσε** στο ξύλο ο Καιάδας... Τον είχε ξαπλώσει από τις μπουνιές και του πάταγε το κεφάλι κάτω... Του τράβηξε και ο Λαγός δυο μπουνιές», με αυτά τα λόγια περιγράφει ο κατηγορούμενος για την υπόθεση της Χρυσής Αυγής Γιώργος Τσακανίκας στον πρώην οδηγό του Νίκου Μιχαηλιάκου, Σωτήρη Δεβελέκο, την επίθεση των βουλευτών Γιώργου Γερμενή και Γιάννη Λαγού σε εθνικιστή πέρυσι στον Μελιγαλά. Η τηλεφωνική συνομιλία, που περιλαμβάνεται στη δικογραφία για την υπόθεση της Χρυσής Αυγής και παρουσιάζει για πρώτη φορά η «Κ», αποκαλύπτει πως η κουλτούρα της βίας είναι επιβραβεύσιμη μέσα στη νεοναζιστική οργάνωση.

Στις 15 Σεπτεμβρίου 2013, λίγες ημέρες πριν από τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα στο Κερατσίνι, εκατοντάδες χρυσαυγίτες εμφανίστηκαν με στρατιωτικό βηματισμό στον Μελιγαλά Μεσοπνίας. Με τα υβριστικά τους συνθήματα κατά των υπόλοιπων πολιτικών κομμάτων και προπλακισμούς εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης μετέτρεψαν το μνημόσυνο σε γιορτή μί-

σους. Σήμερα η Χρυσή Αυγή έχει προγραμματίσει και πάλι συγκέντρωση εκεί. Στον Μελιγαλά βρισκόταν πέρυσι και ο Αστέριος Χάμος, ανεξάρτητος υποψήφιος βουλευτής με τη στήριξη της Χρυσής Αυγής στη Λάρισα, το 2009, και πρόεδρος της εθνικιστικής οργάνωσης Πατριωτικός Ελληνικός Σύνδεσμος «Ελληνοκρατείν». Οι σχέσεις του Χάμου με την ηγεσία της Χρυσής Αυγής φέρεται να είχαν διαταραχθεί γιατί προσπάθησε να καλέσει στη Λάρισα για ομιλία τον Αντώνη Ανδρουτσόπουλο, γνωστό και ως «Περίανδρος». Ο «Περίανδρος» είχε καταδικαστεί σε φυλάκιση για τον ξυλοδαρμό του φοιτητή Δημήτρη Κουσουρή και έκτοτε θεωρείται αντιπαλόν δέος στην ηγεσία της Χρυσής Αυγής. Η παρουσία του Χάμου στον Μελιγαλά οδήγησε σε εμφύλια σύγκρουση τους χρυσαυγίτες. Οι βουλευτές Γερμενή και Λαγός γρονθοκόπησαν τον Χάμο υπό το βλέμμα άλλων μελών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας.

«Είναι σκουλήκι»

Το περιστατικό περιγράφει λεπτομερώς σε τηλεφωνική του συνομιλία ο Τσακανίκας στον Δεβελέκο, αποκαλώντας τον Γερμενή με το ψευδώνυμο «Καιάδας». «Εγώ χάρηκα

Η κουλτούρα της βίας εντός της νεοναζιστικής οργάνωσης αποκαλύπτεται μέσα από την τηλεφωνική συνομιλία, που περιλαμβάνεται στη δικογραφία για την υπόθεση της Χρυσής Αυγής και παρουσιάζει για πρώτη φορά η «Κ».

και τον Καιάδα πολύ, φίλε», λέει ο Τσακανίκας και συνεχίζει: «Τον σκότωσε στο ξύλο ο Καιάδας. Του τράβηξε και ο Λαγός δυο μπουνιές, αλλά ξέρεis, ο Λαγός, ρε φίλε, πιστεύω απαρξιοί να χτυπήσει σε τέτοια φάση, ρε παιδί μου. Τον έκραξε, τον έκραξε, του έριξε και μια-δυο. Ο Καιάδας μαλ... τον είχε ξαπλώσει από τις μπουνιές και του πάταγε το κεφάλι κάτω. Ετσι, ΤΑΠ - ΤΑΠ - ΤΑΠ - ΤΑΠ». «Καλά του 'κανε γιατί είναι σκουλήκι αυτός», απαντά ο Δεβελέκος. «Και μπράβο του, έτσι λίγο να θυμηθεί και τα παλιά ο Καιάδας. Ξέρεις...», συμπληρώνει ο Τσακανίκας. Στην ίδια συνομιλία ο Τσακανίκας λέει πως οι άλλοι βουλευτές «στα μπάκαλα δεν μιλάγαν καθόλου» και ότι ο Ηλίας Κασσιδιάρης «είχε πεθάνει στα γέλια με όλη τη φάση».

Λίγες ημέρες αργότερα ο Χάμος δημοσίευσε στο Διαδίκτυο φωτογραφίες από τη νοσηλεία του στο νοσοκομείο της Καλαμάτας και ανέφερε στο ιστολόγιό του Πατριωτικού Ελληνικού Συνδέσμου ότι

«**Του τράβηξε και ο Λαγός δυο μπουνιές, αλλά ξέρεis, ο Λαγός, ρε φίλε, πιστεύω, απαρξιοί να χτυπήσει σε τέτοια φάση**»...

κατέθεσε μήνυση κατά των Γερμενή και Λαγού. «Η κατάθεση μνήσεως έγινε κατόπιν περιουλογής και με βαριά καρδιά», ανέφερε στην ανακοίνωσή του. «Είναι αδιανόητο άνθρωποι που άλλοτε καμώνονταν πως καμάρωναν να λέγονται συναγωνιστές μας, που θέλουν να λέγονται εθνικιστές, οι οποίοι εξελέγησαν σαν κοινοί αναρχοάπλυτοι, με δολοφονικές διαθέσεις. Αραγε εκτελούσαν εντολές κάποιου;».

Πέρα από το αξίωμα που είχε διεκδικήσει το 2009 εμφανιζόμενος ως ανεξάρτητος υποψήφιος με τη στή-

ριξη της Χρυσής Αυγής στη Λάρισα, ο Χάμος ήταν για χρόνια δραστήριος στους κύκλους της οργάνωσης. Μιλούσε σε εκδηλώσεις της στη Θεσσαλονίκη και είναι κατηγορούμενος για επεισόδια σε συγκέντρωση της Χρυσής Αυγής στη Λάρισα. Σύμφωνα με το κατηγορητήριο, στις 18 Απριλίου 2010 χρησιμοποίησε μαζί με άλλα μέλη της Χρυσής Αυγής σκυλιά πιτμπουλ κατά αστυνομικών. Η δικάσιμος έχει οριστεί για αύριο. Συγκατηγορούμενοι του Χάμου είναι ο Ηλίας Παναγιώταρος και ο Δημήτρης Κολτσίδας ο οποίος πρόσφατα κατηγορήθηκε τους χρυσαυγίτες βουλευτές για κατάχρηση των βουλευτικών τους προνομίων.

Και άλλη αναφορά

Στην τηλεφωνική συνομιλία με τον Δεβελέκο, όπου ο Τσακανίκας περιγράφει τον ξυλοδαρμό του Χάμου, γίνεται και άλλη αναφορά σε επίθεση. Ωστόσο δεν είναι ξεκάθαρο αν πρόκειται για άλλο θύμα ή για τον Χάμο. Ο Τσακανίκας παραπο-

νιέται ότι δεν μπορεί να κλείσει το χέρι του από μπουνιά που έδωσε την προηγούμενη ημέρα. «Βρήκα τα δόντια και δεν μπορώ να κλείσω την αριστερή μου παλάμη», λέει. «Οχι το πρώτο κόκαλο που κλείνεις και φτιάχνεις την μπουνιά, το δεύτερο, το κεντρικό, το μεγάλο έσκασε κατ' ευθείαν και εκεί έγινε η κέντα», προσθέτει. Ο Δεβελέκος τον ρωτάει εάν έσπασαν τα δόντια του θύματος. «Ναι, ρε μαλ... αφού είχε ματώσει. Μίλαγε στον Λαγό και του 'φτυνε την μπλούζα», απαντά ο Τσακανίκας για να εισπράξει την επιβράβευση του συνομιλητή του: «Πω πω, μαλ... τον κατάτρεψες. Καλά του 'κανες». Ο Τσακανίκας ήταν μέλος του πενταμελούς, του κλειστού πυρήνα, της Χρυσής Αυγής στη Νίκαια. Οπως έχει καταθέσει στις ανακρίτριες ο προστατευόμενος μάρτυρας Β', ο Τσακανίκας είχε πει σε μέλη της Νίκαιας ότι σε επίθεσή τους κατά μεταναστών κλωτσούσαν το κεφάλι ενός Πακιστανού «σαν να χτύπαγαν πέναλι».

Κάθε μέρα, κάθε λεπτό

kathimerini.com.cy

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ
GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΤΔ
ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) κατά τη Συνεδρία της ημερ.04/09/2014 αποφάσισε τη μείωση του βασικού επιτοκίου πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος από 0,15% σε 0,05%, με ισχύ από 10/09/2014.

Η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ, μετά την πιο πάνω απόφαση της ΕΚΤ αποφάσισε να μειώσει το βασικό επιτόκιο που ισχύει στα δάνεια που χορηγήθηκαν πριν την 01/01/2008 και είναι συνδεδεμένα με το βασικό επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από 0,15% σε 0,05%, με ισχύ από 10/09/2014.

Η πιο πάνω απόφαση δεν επηρεάζει:

- τις χορηγήσεις που είναι συνδεδεμένες με το βασικό επιτόκιο της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας και τις χορηγήσεις που είναι συνδεδεμένες με επιτόκιο Euribor ή που φέρουν σταθερό επιτόκιο
- τα επιτόκια καταθετικών λογαριασμών

Το βασικό επιτόκιο της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ είναι 4,25%.

Προσφορές για φοιτητές και όχι μόνο!

Καιρός για Cytanet και στο φοιτητικό σου σπίτι!

.....

Για φοιτητές: Οικονομικά τέλη	Για όλους: Laptop ή tablet με έκπτωση και 24 άτοκες δόσεις	Δωρεάν εγκατάσταση μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου
---	--	--

.....

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

www.cyta.com.cy/telephony-internet 8000 80 80 @cytacyprus cytainfo+ App Store Google play

Νιώσε κοντά, φτάσε μακριά

Η νύχτα των μεγάλων συλλήψεων της Χ.Α.

Το παρασκήνιο των ερευνών – Πώς οι αρχές αντιμετώπισαν για πρώτη φορά μία εγκληματική οργάνωση με προσώπιο κόμματος

Της **ΜΑΡΙΑΝΝΑΣ ΚΑΚΑΟΥΝΑΚΗ**

Επιμερίσματα Σαββάτου της 28ης Σεπτεμβρίου 2013. Στον δωδεκάτο όροφο της ΓΑΔΑ, στα γραφεία της Αντιτρομοκρατικής, υπάρχει ιδιαίτερη κινητικότητα. Μια ολιγομελής ομάδα έχει μόλις ενημερωθεί για μία αποστολή που θα έπρεπε να εκτελεστεί με απόλυτη μυστικότητα. Οι οδηγίες είναι πολύ συγκεκριμένες: ένα όνομα και μια διεύθυνση οικίας στον καθένα, μαζί με εντάλματα σύλληψης και κατ' οίκον έρευνες. Τα μαύρα τζιπ φεύγουν λίγο μετά τις επτά το πρωί από το κτίριο. Το πιο σημαντικό είναι να φτάσουν όλοι στον προορισμό τους την ίδια ώρα. Ένα από αυτά κατευθύνεται στην οδό 25ης Μαρτίου στην Πεύκη. Την πόρτα του διαμερίσματος ανοίγει η Ελένη Ζαρούλια.

«Ο αρχηγός κοιμάται», λέει στους αξιωματικούς με αυστηρό ύφος. Λίγα λεπτά αργότερα, εμφανίζεται ο Νίκος Μιχαλολιάκος. «Ήταν ήμερος, σαν να το περίμενε», θα πουν αργότερα. Μέσα σε λίγη ώρα καταφθάνει και ο Παναγιώτης Μιχαλολιάς, αδερφός και συνήγορος του Μιχαλολιάκου,

ο οποίος είναι φανερά πιο εκνευρισμένος από τον αδερφό του. «Θα τα πούμε στα δικαστήρια», λέει στους άνδρες της Αντιτρομοκρατικής, καθώς εκείνοι ερευνούν το σπίτι του γραμματέα της Χρυσής Αυγής. Στο διαμέρισμα βρίσκονται –μεταξύ άλλων– 43.000 ευρώ σε μετρητά, μαχαίροπιρούνα με τον αετό στη σβάστικα, το βιβλίο «Ο αγών μου» του Αδόλφου Χίτλερ, όπλα και σφαιρές.

Μαζί με το τζιπ που μεταφέρει τον Μιχαλολιάκο στη ΓΑΔΑ καταφθάνουν ένας ένας και άλλοι συλληφθέντες. Κάποιοι ήταν ακόμη με τις πιτζάμες τους, ένας μάλιστα με το μποξερράκι του.

Βγαίνοντας από το αυτοκίνητο, ο Μιχαλολιάκος αλλάζει συμπεριφορά. Ακόμα και οι εκφράσεις του προσώπου του αλλάζουν και από ήρεμος γίνεται ξαφνικά επιθετικός.

Ήταν η πρώτη, αλλά όχι η μοναδική φορά μέσα στον χρόνο που θα ακολουθήσει, που ο Μιχαλολιάκος αλλά και οι υπόλοιποι συλληφθέντες θα δείξουν μια εντελώς διαφορετική συμπεριφορά προς τα έξω απ' ό,τι πίσω από τις κλειστές πόρτες της ανάκρισης ή αργότερα των φυλακών.

Θρίλερ με τις ημερομηνίες προφυλάκισης – Ο χάρτης με τις τηλεφωνικές επικοινωνίες των κατηγορουμένων το βράδυ της δολοφονίας του Φύσσα.

Εν τω μεταξύ, και ενώ όλη η Ελλάδα έβλεπε από τις τηλεοράσεις τις ειδικές των κινηματογραφικών μεταγωγών, δύο έμπειροι ανακριτές, ο Σπύρος Γεωργουλιάς και ο Γιώργος Παπακάστας, δέχονται ένα τηλεφώνημα από την προϊστάμενη των δικαστηρίων και μαθαίνουν πως αναλαμβάνουν άμεσα τον χειρισμό της υπόθεσης. Στα δικαστήρια θα φθάσουν λίγο μετά τις τέσσερις το πρωί, μέσα στον χρόνο που θα ακολουθήσει, που ο Μιχαλολιάκος Εξω από το κτίριο έχουν ήδη μαζευτεί κλούβες της Αστυνομίας, άνδρες της Αντιτρομοκρατικής και δεκάδες δημοσιογράφοι. Εκείνοι όμως δεν σταματούν λεπτό. Ανεβαίνουν στον πρώτο όροφο για να ξεκινήσουν

αμέσως το διάβασμα της δικογραφίας. Η αυτόφωρη διαδικασία που είχε ακολουθηθεί σήμαινε πως είχαν θεωρητικά μονάχα τρεις ημέρες προθεσμία να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες και να κρίνουν αν οι συλληφθέντες θα προφυλακίζονταν ή όχι. Η δικογραφία όμως δεν έχει καν φτάσει στο γραφείο τους νωρίς το απόγευμα. Δύο ώρες αργότερα, δύο λαχανιασμένοι υπάλληλοι τους παραδίδουν τρεις κούτες και ένα καφάσι. Μέσα υπάρχουν όλα τα στοιχεία στα οποία είχε βασιστεί ο αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου Χαράλαμπος Βουρλιώτης για να βγάλει το πόρισμα πως η Χρυσή Αυγή δεν είναι απλώς ένα πολιτικό κόμμα αλλά εγκληματική οργάνωση.

Τα στοιχεία

Στο υλικό που παίρνουν για πρώτη φορά στα χέρια τους οι δύο ανακριτές, βασικό στοιχείο είναι ένας περίπλοκος χάρτης με τις τηλεφωνικές επικοινωνίες των κατηγορουμένων το μισαίω βράδυ της δολοφονίας του Παύλου Φύσσα από τον Γιώργο Ρουπακιά, ενεργό μέλος της Χρυσής Αυγής.

Τα 150 τηλεφωνήματα στο διάστημα τριών ωρών και κυρίως ο τρόπος που έγιναν αξιολογούνται από τις δικαστικές αρχές ως η ισχυρότερη ένδειξη ότι εκείνο το βράδυ όλοι οι εμπλεκόμενοι, από τα απλά μέλη μέχρι και τα ανώτατα στελέχη του κόμματος, λειτουργούσαν ακολουθώντας μια πολύ συγκεκριμένη ιεραρχική δομή. Στην κορυφή της ενημέρωσης δεν είναι άλλος παρά ο ίδιος ο αρχηγός του κόμματος. Ο Μιχαλολιάκος θα πει στην ανάκριση πως το επίμαχο τηλεφώνημα με τον συγκατηγορούμενο του Λαγό ήταν για να συνεννοηθούν για τη διαδρομή που θα ακολουθούσε την επόμενη ημέρα, οι αρχές όμως δεν πείθονται.

Δεν θα μάθουμε ποτέ τι είχε πραγματικά ειπωθεί σε εκείνα τα τηλεφωνήματα, αφού εκ των υστέρων δεν είναι δυνατή η ανάκτηση του περιεχομένου από τις συνομιλίες αλλά μονάχα οι κλήσεις. Οι έμπειροι αξιωματικοί της Αντιτρομοκρατικής είχαν μπει ενεργά στο παιχνίδι ήδη το επόμενο πρωί της δολοφονίας του Παύλου Φύσσα, δέκα μέρες νωρίτερα. Με τη χρήση ενός προγράμματος που μελετά τη δραστηριότητα

των κεραιών κινητής τηλεφωνίας, είχαν εντοπίσει όσες κλήσεις έγιναν στην περιοχή της δολοφονίας, από ποιους και προς ποιους. Μια ιδιαίτερα περίπλοκη διαδικασία, που κανονικά μπορεί να πάρει μήνες, ενεργοποιήθηκε κάτω από μεγάλη πίεση μέσα σε λίγα 24ωρα.

Δεν ήταν όμως η πρώτη φορά που αξιωματικοί θα ασχοληθούν με κάποιους από τους συλληφθέντες. Ηδη από το 2012, μια ομάδα έχει αρχίσει να μαζεύει πληροφορίες για τη δράση της βίαιης Ακροδεξιάς στην Ελλάδα, ενώ γνωστή στους κύκλους της Ασφάλειας ήταν και η μυστική παρακολούθηση της ΕΥΠ του –τότε υποψηφίου– βουλευτή Γιάννη Λαγού. Η αναφορά εκείνη που έκανε λόγο, μεταξύ άλλων, για εκβιασμούς, προστασία σε μαγαζιά της νύχτας, διακίνηση γυναικών και παράνομη οπλοφορία είχε μείνει στο συρτάρι μετά τις εκλογές του 2012. Τα ποσοστά της Χρυσής Αυγής είχαν αφήσει μισοδουλωμένη την πολιτική ηγεσία και, παρά τις σοβαρές καταγγελίες που υπήρχαν για τη δράση των μελών της, κανείς δεν έπαιρνε την ευθύνη για την αντιμετώπισή της.

Εμπόδια στον αγώνα των δύο ανακριτών

Το βράδυ της δολοφονίας του Παύλου Φύσσα, ο τότε υπουργός Δημοσίας Τάξης Νίκος Δένδιας είχε ζητήσει από το τηλεφώνημα του αρχηγού της Αστυνομίας που τον ενημέρωσε για το τι είχε συμβεί. Εκείνος με τη σειρά του κάλεσε τον πρωθυπουργό και τον ενημέρωσε πως σκόπευε να διατάξει έφοδο στα γραφεία της Χρυσής Αυγής. Ο Σαμαράς του έδωσε το «πράσινο» φως.

Την επομένη μέρα ο Δένδιας βρίσκεται από νωρίς στο υπουργικό του γραφείο στην Κατεχάκη και με τη βοήθεια δύο δικηγόρων συγκεντρώνει υποθέσεις μελών της Χρυσής Αυγής που θα μπορούσαν να συσχετιστούν για να αποδείξουν πως τα περιστατικά αυτά δεν είναι μεμονωμένα αλλά χαρακτηριστικά μιας εγκληματικής οργάνωσης. Η ιδέα δεν είχε έρθει ξαφνικά μετά τη δολοφονία Φύσσα, αλλά από ζητώσεις και συζητήσεις του πρωθυπουργικού περιβάλλοντος το προηγούμενο διάστημα. Αφορμή

«Ποιοι νομίζουν πως είναι», είχε αναφωνήσει θυμωμένος ο Αντώνης Σαμαράς το βράδυ των επεισοδίων στον Μελιγαλά.

δεν ήταν κάποια από τις αμέτρητες επιθέσεις μελών της Χρυσής Αυγής σε αλλοδαπούς τα τελευταία χρόνια αλλά τα επεισόδια που είχαν προκαλέσει σε εκδήλωση μνήμης του Εμφυλίου πολέμου στην εκλογική περιφέρεια του πρωθυπουργού, στον Μελιγαλά.

«Ποιοι νομίζουν πως είναι» είχε αναφωνήσει θυμωμένος το βράδυ της Κυριακής 15 Σεπτεμβρίου, καθώς παρακολουθούσε έκπληκτος στην τηλεόραση τον Παναγιώταρο και τον Κασιδιάρη να κινούνται με στρατιωτικό βηματισμό και να επιτίθενται στον δήμαρχο Οικαλίας κατά τη διάρκεια της ομιλίας του. Το περιστατικό συζητήθηκε την επόμενη μέρα στον πρωινό καφέ και κάποιος από τον στενό κύκλο είχε προτείνει την παραγωγή παρελάσεων εκτός στρατού. Η ιδέα όμως είχε απορριφθεί. Λίγες ημέρες πριν, έχει γίνει και η επίθεση Χρυσουγιτών σε μια ομάδα του ΚΚΕ που αφοσκολλούσε στο Πέραμα, οπότε σε εκείνο το σημείο κάποιος έριξε στο τραπέζι την ιδέα για τον νόμο 187 περί εγκληματικής οργάνωσης.

Η δολοφονία του Φύσσα δύο ημέρες μετά είναι η τραγική αφορμή που θα πείσει τον πρωθυπουργό πως ήρθε η ώρα να κινηθεί ενάντια

στη Χρυσή Αυγή μετά από αδράνεια χρόνων.

Όμως ανάμεσα στις 32 δικογραφίες που ο Δένδιας στέλνει στον Αρειό Πάγο, οι δύο ανακριτές συνειδητοποιούν πως κάποιες αφορούν πλημμελήματα, μια εξετάζει περιστατικό εναντίον μελών της Χρυσής Αυγής, σοβαρότερες υποθέσεις που οι ίδιοι γνώριζαν από δημοσιεύματα –αυτή της δολοφονικής επίθεσης εναντίον των Αιγυπτίων ψαράδων στο Πέραμα μία μόλις ημέρα μετά τις απειλές εναντίον τους σε ανοιχτή ομιλία από τον Γιάννη Λαγού– δεν υπάρχουν καν στη λίστα που έχουν στα χέρια τους.

Οι ανακριτές βρίσκονται σε δύσκολη θέση. Δεν μπορούν να ανακρίνουν βάσει δημοσιευμάτων, ούτε κρίνοντας τον χαρακτήρα των συλληφθέντων αλλά με τα στοιχεία που διαθέτουν τη δεδομένη στιγμή. Αργότερα θα εξομολογηθούν στο στενό τους περιβάλλον πως η πίεση ήταν μεγάλη –όχι από κάποιον πολιτικό, αφού επιμένουν πως κανείς δεν τόλμησε να τους τηλεφωνήσει, αλλά από την ίδια την υπόθεση. Ενιωθαν πως όλη η Ελλάδα ήταν από πάνω τους.

Οφείλαν, όπως χαρακτηριστικά είπαν στο περιβάλλον τους, με ψυχραιμία να ακολουθήσουν τυφλά ό,τι ορίζει ο νόμος, με ό,τι αυτό συνεπαγόταν για την εξέλιξη της υπόθεσης.

Κάποια στιγμή όμως, κάτι που είδαν σε μια ιστοσελίδα, τους έβγαλε πραγματικά από τα ρούχα τους: λίγες μόλις ώρες πριν από την ανάκριση του Χρήστου Παππά, είδαν στο Διαδίκτυο τα πειστήρια από την έφοδο στο σπίτι του στα Γιάννενα.

Ντοκουμέντα που οι ίδιοι δεν είχαν ακόμα στα χέρια τους. Ακολούθησε ένα ιδιαίτερα έντονο τηλεφώνημα στη Διεύθυνση της Αντιτρομοκρατικής και το επίμαχο cd έφτασε κυριολεκτικά στο παρά πέντε.

Οι δύο ανακριτές δεν πρόλαβαν καν να τυπώσουν το περιεχόμενό του με αποτέλεσμα να ζητήσουν από τον Παππά εξηγήσεις δείχνοντας τις φωτογραφίες στην οθόνη του υπολογιστή τους.

Πόλεμος εκ των έσω

Τέτοιου είδους εμπόδια δεν ήταν τα μοναδικά που η δικαστική ή η πολιτική ηγεσία είχαν να αντιμετωπίσουν. Ένας πόλεμος εναντίον στη δίωξη είχε ξεκινήσει εκ των έσω. Μέσα στο Μέγαρο Μαξίμου, ο Τάκης Μπαλτάκος, ο έμπιστος σύμβουλος του πρωθυπουργού και γενικός γραμματέας της κυβέρνησης δεν είχε άλλωστε ποτέ κρύψει τις απόψεις του.

Οι εκπαιδευτές ταγμάτων εφόδου ήταν κάτι που οι χρυσαυγίτες αρνήθηκαν στην ανάκριση, αλλά τα στοιχεία από τις έρευνες τους διαψεύδουν.

Ο Χρ. Παππάς φωτογραφημένος να χαιρετά ναζιστικά τον Απρίλιο του 2009, μπροστά από τον τάφο του Μουσολίνι στην Predarío της Ιταλίας.

«Θα τους κάνουμε ιερομάρτυρες, θα γιγαντωθούν», έλεγε στον πρωθυπουργό. Όταν είδε Μιχαλολιάκο και Παππά με χειροπέδες να φωνάζουν «Ζήτω η Ελλάς» ένιωθε ότι οι χειρότεροι του φόβοι του επαθληθούν. «Ξέρεις πώς ακούγεται αυτό στους στρατιωτικούς και στην εκκλησία;», έλεγε με κάθε ευκαιρία σε μέλη του υπουργικού συμβουλίου προσπαθώντας να βρει συμπαθούν στον αγώνα του ενάντια στην ποινική δίωξη της Χρυσής Αυγής.

Αγνωστος παραμένει ο ρόλος που έπαιξε εκείνες τις κρίσιμες ημέρες, αλλά εκ των υστέρων, δικαστικοί λειτουργοί γνώστες της υπόθεσης συνειδητοποιούν πως ένας δικηγόρος –στενός συνεργάτης του Μπαλτάκου– βρισκόταν ημέρα και νύχτα στην Ευελπίδων προσπαθώντας να εκμαιεύσει πληροφορίες για την εξέλιξη της ανάκρισης.

Όταν ανακοινώθηκε ότι ο Κασιδιάρης –με τα στοιχεία που υπήρχαν εκείνη τη στιγμή– δεν θα προφυ-

Ο γραμματέας της Χρυσής Αυγής, Νίκος Μιχαλολιάκος, βγαίνει από τα δικαστήρια φωνάζοντας «Ζήτω η νίκη» – κατά το ναζιστικό «Sieg Heil».

λακίζονταν αλλά θα του επιβάλλονταν περιοριστικοί όροι, στο Μαξίμου σήμανε συναγερμός. Ο πρωθυπουργός βρισκόταν στην Αμερική και θεωρούσε την υπόθεση δεμένη.

Το δύσκολο τηλεφώνημα στην Ουάσινγκτον στις τέσσερις το πρωί, ανέλαβε να κάνει ο Δένδιας. Εν τω μεταξύ το λόμπι ενάντια στη δίωξη είχε ήδη πιάσει δουλειά, τροφοδοτώντας διάφορα μπλογκς με φήμες ότι ο Σαμαράς είναι εξαγριωμένος με τους υπουργούς που τον

είχαν δίθεν παραπλανήσει. Αποδεικνύοντας το ακριβώς αντίθετο, με το που επέστρεψε από την Αμερική, ο Σαμαράς ζήτησε από τον Δένδια να τον συνοδεύσει περπατώντας από τη βουλή ως το Μέγαρο Μαξίμου.

Επρόκειτο για ένα μήνυμα σε όσους θεωρούσαν πως θα έπαιρνε αποστάσεις από τη δίωξη, και για κάποιους το μήνυμα είχε πρώτο αποδέκτη τον Τάκη Μπαλτάκο, με τον οποίο οι σχέσεις του εκείνη την περίοδο πέρασαν κρίση.

Η δύσκολη επόμενη μέρα για Βρετανία και Κάμερον

Αδηλο το μέλλον των σχέσεων με την Ε.Ε.

Της **ΞΕΝΙΑΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ**

Με ανακούφιση υποδέχθηκε την Παρασκευή η Ευρώπη το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος στη Σκωτία, καθώς η απόφαση για παραμονή στο Ηνωμένο Βασίλειο με ποσοστό 55,3% έναντι 44,7% κλείνει -προς το παρόν τουλάχιστον- τις αποσχιστικές ορέξεις αυτονομιστικών κινήσεων, στη Χώρα των Βάσκων και το Νότιο Τιρόλο και τη Φλάνδρα, όχι όμως και την Καταλωνία. Τι σημαίνει λοιπόν για τη Βρετανία και τον πρωθυπουργό της Ντέιβιντ Κάμερον η τραυματική προεκλογική εκστρατεία και πώς θα επηρεάσει τις σχέσεις του Λονδίνου με την Ε.Ε.; Είναι σαφές ότι οι κακοί χειρισμοί του Κάμερον λίγο έλειψε να στοιχίσουν τη διάλυση του Ηνωμένου Βασιλείου. Η προκήρυξη του δημοψηφίσματος καθραυτίστηκε μεγάλα λάθος του πρωθυπουργού, όπως και το δίλημμα «Ναι ή Όχι» χωρίς τη δυνατότητα μιας ενδιάμεσης λύσης. Μόνο την ύστατη στιγμή, όταν εμφανίστηκε η πρώτη δημοσκοπήσιμη που έφερε μπροστά το «Ναι», ανέκρουσε πρύμναν ο Κάμερον και άρχισε να υπόσχεται συνταγματική μεταρρύθμιση και αποκέντρωση των εξουσιών. Παράλληλα, η ανάθεση της καμπάνιας του «Όχι» στον διάλογο χαρισματικό Άλιστερ Ντάρλινγκ, που κατατροπώθηκε στα ντιμπέι από τον χαρισματικό υπέρμαχο του «Ναι», Άλεξ Σάλμοντ, θα μπορούσε να αποβεί μοιραία αν δεν ριχνόταν με πάθος στη μάχη ο Γκόρντον Μπράουν, ο προκάτοχος του Κάμερον, ο οποίος άλλαξε εντέλως το κλίμα. Η τραγική ειρωνεία είναι ότι ο Σάλμοντ ανακοίνωσε την Παρασκευή ότι θα παραιτηθεί τον Νοέμβριο από ηγέτης του Εθνικού Κόμματος της Σκωτίας και πρωθυπουργός τη στιγμή που ο Κάμερον πανηγυρίζει την πύρρειο νίκη του.

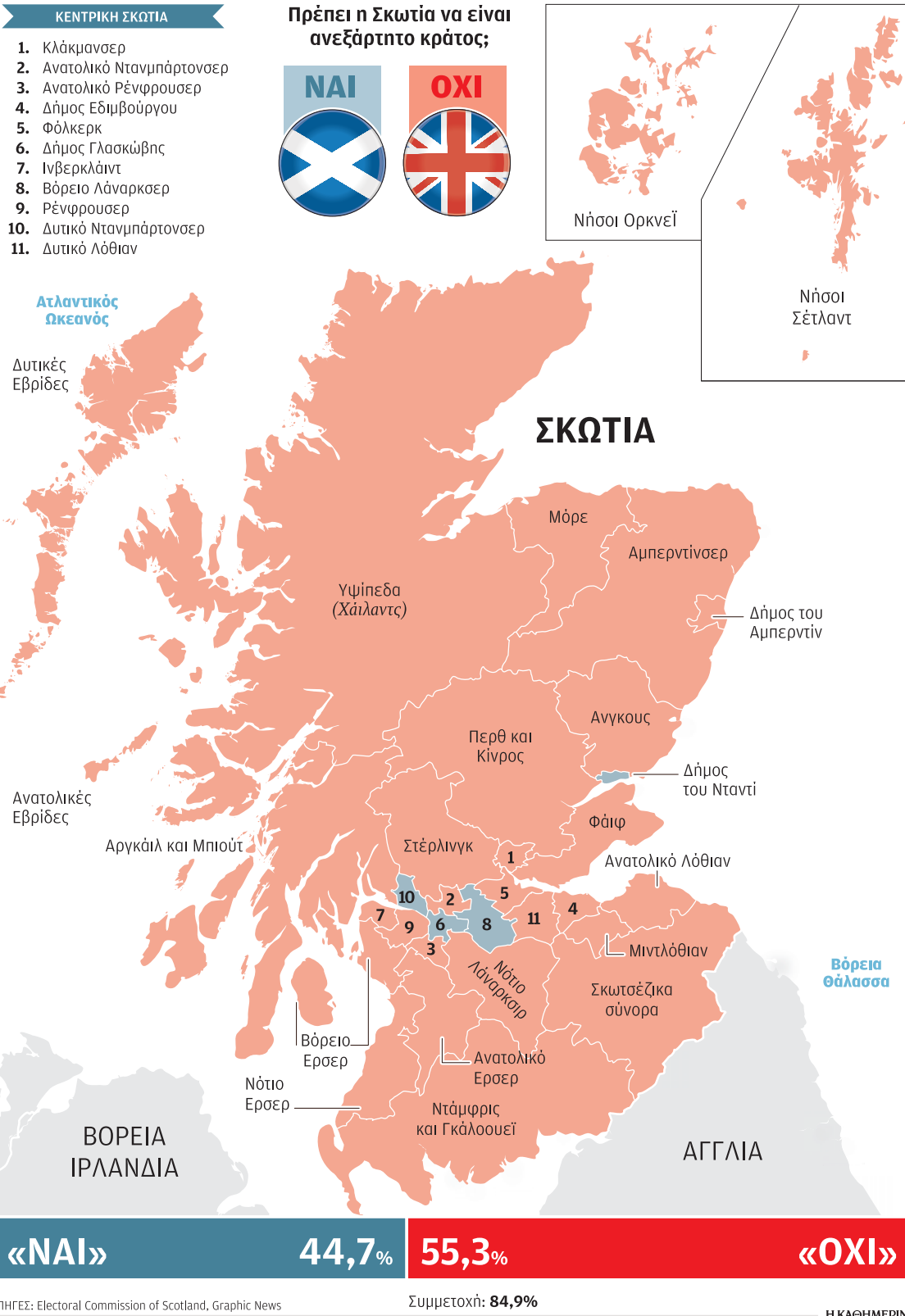
Μπορεί οι καταστροφολογικοί χάρτες που εμφανίζαν μια κατακερματισμένη Ευρώπη να αποσύρθηκαν από τον ευρωπαϊκό Τύπο, ωστόσο άδελφο παραμένει το μέλλον των σχέσεων της Βρετανίας με την Ε.Ε. Εμφανώς αποδυναμωμένος ο πρωθυπουργός είναι πιθανό να αποσυρθεί σ' ένα νέο γύρο πλειοδοσίας σε ευρωφοβία, ανταγωνιζόμενος το ευρωσκεπτικιστικό UKIP του Νάιτζελ Φάρτζ για να περιορίσει την αυξανόμενη δυναμική του. Πολιτικοί ανα-

λυτές εκτιμούν πάντως ότι πιθανότατα απομακρύνεται το ενδεχόμενο ενός Brexit, αφού μετά το δημοψήφισμα θα ακολουθήσει μία παρατεταμένη περίοδος εσωστρέφειας και περισυλλογής.

Πράγματι, εκκρεμεί η εφαρμογή των υποσχέσεων του στρατοπέδου του «Όχι» περί συνταγματικής μεταρρύθμισης. Ο Κάμερον δεν αναπαρήνισε πώς ακριβώς θα υλοποιηθεί η αποκέντρωση των εξουσιών κι αν αυτό σημαίνει ότι οι Αγγλοι βουλευτές θα αποφασίζουν στη Βουλή των Κοινοτήτων για αμιγώς αγγλικά θέματα, από τα οποία θα αποκλείονται οι Σκωτσέζοι (π.χ. η φορολογία ή το κοινωνικό κράτος). Αυτό θα δυσκόλευε εξαιρετικά τους Εργατικούς, που σε πολλά νομοσχέδια εξαρτώνται από τις ψήφους των Σκωτσέζων βουλευτών. Παράλληλα, αν πράγματι ισχύσει αυτό, θα μπορεί μελλοντικά ένας βουλευτής που έχει εκλεγεί στη Σκωτία να αναλάβει τη θέση του υπουργού Οικονομικών ή να έχει δικαίωμα ψήφου επί του προϋπολογισμού; Ήδη το UKIP κάνει λόγο για διακριτό αγγλικό Κοινοβούλιο.

Σε μία από τις πιο ενδιαφέρουσες αναλύσεις των τελευταίων ημερών, ο αρθρογράφος των New York Times, Neil Irwin, διαπιστώνει ότι το αίτημα για απόσχιση στη Σκωτία ήταν ένα μόνο σύμπλωμα μιας γενικευμένης απογοήτευσης των ψηφοφόρων από τις ελίτ σε Ευρώπη και ΗΠΑ και της επακόλουθης απαξίωσης των θεσμών. «Φυσικά οι λεπτομέρειες σε κάθε χώρα είναι διαφορετικές. Στην περίπτωση της Βρετανίας, μία κυβέρνηση Εργατικών με ένα Σκωτσέζο πρωθυπουργό (Γκόρντον Μπράουν) κι ένα Σκωτσέζο υπουργό Οικονομικών (Άλιστερ Κάμπελ) υποστήριξε τη "χρηματοπιστωποίηση" της βρετανικής οικονομίας και την άνοδο παγκόσμιων μεγαλοτραπέζων σ' ένα όλο και πιο κοσμοπολίτικο Λονδίνο ως πρωτεύουσα αυτής της οικονομικής στρατηγικής. Στη συνέχεια το 2008, οι τράπεζες αυτές κατέρρευσαν και η βρετανική οικονομία δεν ήταν ποτέ ίδια. Οι αποτυχίες αυτές οδήγησαν το 2010 σε μία συντηρητική κυβέρνηση που είναι ακόμη λιγότερο εναρμονισμένη με τις επιθυμίες των Σκωτσέζων, εγκαινιάζοντας μία εποχή λιτότητας τη στιγμή που οι Σκωτσέζοι θα προτιμούσαν μία διεύρυνση στο δίκτυο κοινωνικής προστασίας».

Πώς ψήφισαν οι Σκωτσέζοι ανά εκλογική περιφέρεια

Παραμένει ο προβληματισμός

Με ανακούφιση αλλά και ανησυχίες για αναβίωση των περιφερειακών εθνικισμών αντιμετωπίστηκε από τις ευρωπαϊκές ηγεσίες το αποτέλεσμα του σκωτσέζικου δημοψηφίσματος. Πουθενά δεν ήταν πιο ορατά αυτά τα ανάμεικτα συναισθήματα από την Ισπανία, η οποία βρίσκεται αντιμέτωπη με τις αποσχιστικές τάσεις της Καταλωνίας. «Οι Σκωτσέζοι απέφυγαν τις σοβαρές οικονομικές, πολιτικές, θεσμικές και πολιτικές συνέπειες» δήλωσε ο Ισπανός πρωθυπουργός Ραχόι. «Επέλεξαν το καλύτερο για όλους». Στις Βρυξέλλες, ο επίτροπος εμπορίου Κάρελντε Χουχτ, ο οποίος κατέγινε από τη Φλάνδρα του Βελγίου, όπου επίσης υπάρχουν έντονες εκκλήσεις για απόσχιση, είπε ότι μια απόσχιση της Σκωτίας «θα είχε κατακλυσιμιακές συνέπειες». «Νομίζω ότι αν είχε συμβεί στη Σκωτία, θα ξεκινούσε ένα πολιτικό ντόμινο ανάλογο με τη κατάρρευση της Σοβιετικής Ενωσης. Μια Ευρώπη που καθοδηγείται από την αυτοδιάθεση των λαών είναι ακυβέρνητη, γιατί οι κρατικές οντότητες θα ήταν δεκάδες, τη στιγμή που υπάρχουν περιοχές της πολιτικής για τις οποίες απαιτείται ομοφωνία ή πολύ μεγάλη πλειοψηφία». Ο πρωθυπουργός της Τσεχίας Μποχουσλάβ Σομπότκα δήλωσε ότι το αποτέλεσμα «είναι μια απόδειξη ότι ο κόσμος δεν έχει τρελαθεί εντελώς», ενώ ο Σοσιαλδημοκράτης πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Μάρτιν Σουλτς αποκάλυψε ότι, ενώ ως τώρα δεν ήθελε να σχολιάσει το δημοψήφισμα, αισθάνεται «ανακούφιση από τα αποτελέσματα».

REUTERS

Ο Μπράουν, λυτρωτής του Ηνωμένου Βασιλείου

Κατά τραγική ειρωνεία ο άνθρωπος στον οποίο αποδίδονται εύσημα για την αντιστροφή του κλίματος στο δημοψήφισμα και την πολιτική διάσωση του Βρετανού πρωθυπουργού Ντέιβιντ Κάμερον είναι ο προκάτοχός του, Γκόρντον Μπράουν, ο οποίος πηδήθηκε από τον Κάμερον στις γενικές εκλογές του 2010. Οι ίδιοι συντηρητικοί σχολιαστές που κορόιδευαν άλλοτε το αδέξιο στυλ του και την αντιπαλότητα με τον εσωκομματικό του αντίπαλο, Τόνι Μπλερ, έπλεκαν χθες το εγκώμιό του.

Οι ίδιοι συντηρητικοί σχολιαστές που κορόιδευαν άλλοτε το αδέξιο στυλ του, έπλεκαν χθες το εγκώμιό του.

Ο Μπράουν θα γιορτάζεται εις το εξής ως ο λυτρωτής του Ηνωμένου Βασιλείου, έγραψε ο Economist, ενώ οι Financial Times ανέφεραν: «Η Σκωτία έζησε τις τελευταίες εβδομάδες την αναγέννηση ενός πολιτικού». Η Daily Mail, πάγια αντίπαλος του Μπράουν όταν βρισκόταν στον υπουργικό θώκο, τον ανακήρυξε «μαχητή του δρόμου»

και συμπλήρωσε: «Cometh the moment... cometh the man». (Ηρθε η στιγμή, ήρθε ο άνδρας). Η ομιλία του την περασμένη Παρασκευή, την τελευταία μέρα της προεκλογικής εκστρατείας, χαρακτηρίστηκε η πιο παθιασμένη του πολιτική εμφάνιση και έγινε ιδιαίτερα δημοφιλής στο τούιτερ και το φέισμπουκ. «Ο Γκόρντον Μπράουν βρήκε τον εαυτό του», επισήμανε ο Σον Λανγκ, καθηγητής ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Anglia Ruskin. Ο Μπράουν επικαλέστηκε σε αυτήν την ομιλία τον πατριωτισμό που δημιουργήθηκε στη διάρκεια του πολέμου και πέτυχε να σκιαγραφήσει την ψήφο υπέρ του «Όχι» ως θετική ψήφο, κάτι που οι περισσό-

τεροι Ενωτικοί δεν κατάφεραν να κάνουν. «Πολεμήσαμε δύο παγκόσμιους πολέμους μαζί. Δεν υπάρχει ένα νεκροταφείο στην Ευρώπη που δεν έχει έναν Σκωτσέζο, έναν Ουαλό, έναν Ιρλανδό και έναν Αγγλο, δίπλα δίπλα», είπε. «Όταν πολέμησαν μαζί, ουδείς ρώτησε τον άλλον από πού κατάγονται», πρόσθεσε. Στον αντίποδα η εκστρατεία του πρώην υπουργού Οικονομικών του, Άλιστερ Ντάρλινγκ, θεωρήθηκε υπερβολικά αρνητική. Εντός λίγων ημερών ο Μπράουν αναδείχθηκε σε κεντρική προσωπικότητα της καμπάνιας του «Όχι», διοικετέοντας πάθος, ενέργεια και φρέσκα επιχειρήματα στον δημόσιο διάλογο.

AFP

Πέντε λόγοι για τους οποίους όλοι πρέπει να είναι ικανοποιημένοι

Του **ALEX ANDREOU**

1. Η ελπίδα κερδίζει εκλογές.

Κάποιοι θεώρησαν ότι το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος σημαίνει ότι «η τρομοκραγνεία λειτουργεί». Το αντίθετο ισχύει. Όπως θυμόμαστε, το δημοψήφισμα επρόκειτο να είναι περίπατος για τους υπέρμαχους της παραμονής στο Ηνωμένο Βασίλειο και η διαφορά πέρυσι προβλεπόταν στις 20 μονάδες. Αντ' αυτού, πριν από δύο εβδομάδες η κυβέρνηση χρειάστηκε να φτιάξει πανικόβλητη σχέδιο εκτάκτου ανάγκης. Το γεγονός ότι ένα μήνυμα ελπίδας έκλεισε τόσο πολύ την ψαλίδα είναι μια τεράστια νίκη. Στην πραγματικότητα, το «όχι» ανέκοψε τη δυναμική της ανεξαρτησίας όταν συνοδεύτηκε από θετικές υποσχέσεις για μελλοντική μεταφορά εξουσιών. Αυτό που τελικά λειτουργήσε ήταν το όραμα για το μέλλον, όχι ο φόβος.

2. Η ευρύτερη πολιτική συμμετοχή είναι εφικτή.

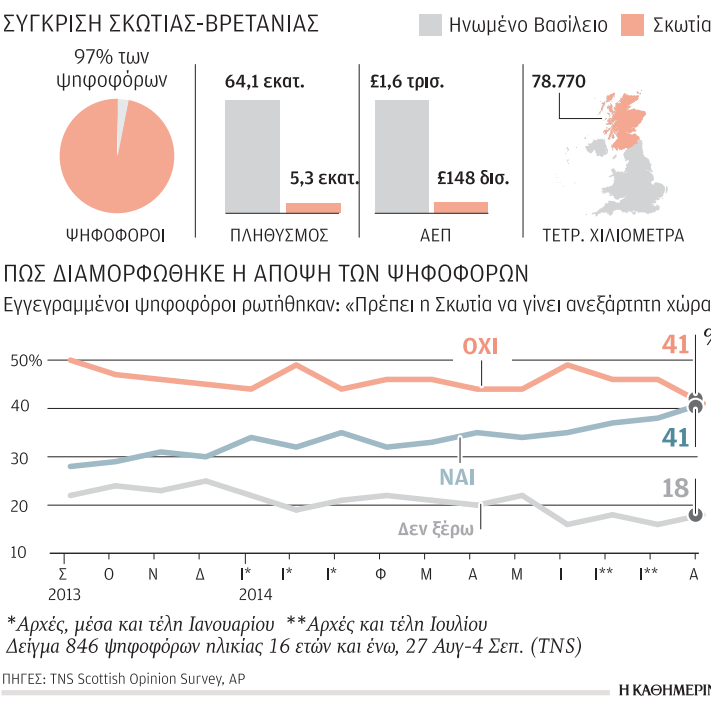
Τα άνευ προηγουμένου ποσοστά συμμετοχής (85%), αλλά και το υψηλότατο επίπεδο των συζητήσεων

Το δημοψήφισμα δεν ήταν μια ζαριά που κάποιοι κέρδισαν και κάποιοι έχασαν, γιατί στο συνταγματικό θέμα τα ζάρια βρισκονται ακόμη στον αέρα.

παντού, δείχνουν ότι οι ψηφοφόροι δεν είναι ούτε εκ γενετής απαθείς ούτε αθεράπευτα βλάκες, όπως θα ήθελαν οι ηγέτες τάξεις να πιστέψουμε.

Η απάθεια προκύπτει όταν οι επιλογές δεν διαφέρουν μεταξύ τους και το εκλογικό σύστημα είναι έτσι φτιαγμένο ώστε να μη μετράει η κάθε ψήφος. Ίσως πρέπει να ξεκινήσουν τα κόμματα να ασχολούνται με τη μεγάλη μερίδα ανθρώπων που νιώθουν αποκομμένοι από την εκλογική διαδικασία και οι οποίοι θα επαρκούσαν για να επηρεάσουν το αποτέλεσμα ακόμη και στις πιο ασφαλές έδρες. Αυτή τη στιγμή, μόνο το UKIP το κάνει αυτό.

Το δημοψήφισμα για την ανεξαρτησία της Σκωτίας

Υπέρ της παραμονής τους στο Ηνωμένο Βασίλειο ψήφισαν οι Σκωτσέζοι, που προσήλθαν στις κάλπες σε ποσοστά ρεκόρ.

3. Χρειάζεται συνταγματική μεταρρύθμιση.

Από τη στιγμή που οι οπαδοί της παραμονής στο Ηνωμένο Βασίλειο υποχρεώθηκαν να προχωρήσουν σε παραχωρήσεις της τελευταίας στιγμής, ξεκίνησε μια αλληλοχία γεγονότων που δεν μπορεί να εμποδιστεί. Εχουν ήδη αρχίσει συζητήσεις για τη μεταφορά περισσότερων εξουσιών που δεν μπορεί να εμποδιστεί. Εχουν ήδη αρχίσει συζητήσεις για τη μεταφορά περισσότερων εξουσιών που δεν μπορεί να εμποδιστεί. Εχουν ήδη αρχίσει συζητήσεις για τη μεταφορά περισσότερων εξουσιών που δεν μπορεί να εμποδιστεί.

4. Ανεξίτηλες γραμμές για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Η εκστρατεία ήταν μια πρόβα των επιχειρημάτων υπέρ ή κατά της συμμετοχής της Βρετανίας στην Ε.Ε. Θα είναι δύσκολο να εγκαταλειφθούν αυτά τα επιχειρήματα όταν η συζήτηση μετα-

φερθεί στην «ευρωπαϊκή οικογένεια λαών».

5. Τι είδους χώρα θέλουμε;

Το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος είναι η αρχή ενός διαλόγου, όχι το τέλος ενός μονολόγου. Εγινε εξ αρχής σαφές ότι η συζήτηση είχε εγκαταλείψει το πεδίο του εθνικισμού και είχε μετατραπεί σε βαθύ προβληματισμό για το τι είδους χώρα θέλουμε στο μέλλον. Υπάρχουν πολλές φωνές, που ως τώρα δεν ακούγονταν και οι οποίες δεν ικανοποιούνται με τη νεοφιλελεύθερη οπτική της πολιτικής ηγεσίας. Ας κληθεί τώρα αυτή η αδρηνάλίνη στις πολιτικές φλέβες της υπόλοιπης χώρας. Μακάρι αυτή η δυναμική της αλλαγής να επηρεάσει τα εκατομμύρια των υπολοίπων κατοίκων του Ηνωμένου Βασιλείου που ζητούν μια εναλλακτική στην κυνική άποψη που χαρακτηρίζει την παιδεία και την υγεία, προνόμια αντί για δικαιώματα. Εκεί που η φτώχεια και ο διχασμός είναι ο κανόνας, αντί να είναι πηγή βαθιάς εθνικής ντροπής. Όλα αυτά μπορούν να είναι η κληρονομιά της εκστρατείας του «ναι». Είναι σημαντικό.

THE GUARDIAN

Η εϋθραυστη εκχειρία διχάζει το Κίεβο

Εντονη πολεμική δέχεται ο πρόεδρος της Ουκρανίας Πέτρο Ποροσένκο για τις προσπάθειες συμβιβασμού με τη Ρωσία

Του ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Δύο εβδομάδες μετά τη συμφωνία του Μίνσκ, που οδήγησε σε αισθητή αποκλιμάκωση των συγκρούσεων στην Ανατολική Ουκρανία, οι συνεχιζόμενες, έστω και sporαδικά, εκθροπαρίες θέτουν εν αμφιβολώ το μέλλον της εϋθραυστης εκχειρίας. Παράλληλα, ένας δεύτερος αποσταθεροποιητικός παράγοντας αρχίζει να αναδύεται στην επιφάνεια: ο έντονος διχασμός του Κιέβου έναντι του ενδεχόμενου «ιστορικού συμβιβασμού» με το Κρεμλίνο.

«Την επομένη της εκχειρίας, διαμορφώθηκαν δύο στρατόπεδα», έγραφαν την περασμένη Τρίτη οι Financial Times: «το "κόμμα της ειρήνης" γύρω από τον πρόεδρο Πέτρο Ποροσένκο και το "κόμμα

του πολέμου" που συνδέεται με τον πρωθυπουργό Αρσένι Γιάτσενιουκ και την πρώην πρωθυπουργό Γιούλια Τιμοσένκο».

Δεν είχε προλάβει να στεγνώσει το μέλανι των υπογραφών κάτω από τη συμφωνία του Μίνσκ, και ο Γιάτσενιουκ έριξε λάδι στη φωτιά ζητώντας από το Κοινοβούλιο να ξεκινήσει τη διαδικασία ένταξης της Ουκρανίας του ΝΑΤΟ – μια κίνηση που δεν φαίνεται να έχει την έγκριση του Ποροσένκο. Αλλωστε, οι δύο άνδρες θα βρεθούν σε αντίπαλα στρατόπεδα στις βουλευτικές εκλογές της 26ης Οκτωβρίου. Ο Ποροσένκο υποστηρίζει τον συνδυασμό του γερμανόφιλου πρώην πρωταθλήτη της πυγμαχίας Βιτάλι Κλίτσκο, ενώ ο Γιάτσενιουκ σχημάτισε τη δική του λίστα, «Λαϊκό Μέτωπο», στην οποία συμμετέχουν

και ακροδεξιοί ηγέτες πολιτοφυλακών που μάχονται τους αυτονομιστές.

Οι αντιθέσεις μεταξύ των δύο στρατοπέδων εκδηλώθηκαν και στο επίμαχο ζήτημα της συμφωνίας τελωνειακής σύνδεσης Ε.Ε. - Ουκρανίας, η οποία επικυρώθηκε την περασμένη Τρίτη. Νωρίτερα, ο Ποροσένκο, με τη στήριξη της Γερμανίας, είχε προχωρήσει σε μια σημαντική υποχώρηση έναντι της Μόσχας, αναστέλλοντας την εφαρμογή της συμφωνίας μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2016 (χρονικό διάστημα το οποίο, με τα σημερινά πολιτικά δεδομένα, μπορεί να θεωρηθεί πρακτικό ισοδύναμο της αιωνιότητας).

Οπαδοί του Γιάτσενιουκ κατηγορησαν τον Ποροσένκο για ενδοτισμό, ο υφυπουργός Εξωτερικών παραιτήθηκε και ο αντικυβερνήτης του Δνειπεροπετρόφσκ

τον απείλησε ότι θα έχει την τύχη του φιλωρώσου προκατόχου του, Βίκτορ Γιανουκόβιτς.

Σε πείσμα όλων αυτών, ο Ποροσένκο πραγματοποίησε ένα μεγάλο βήμα συμβιβασμού με τους αυτονομιστές και το Κρεμλίνο. Με εισήγησή του, το ουκρανικό Κοινοβούλιο ενέκρινε κεκλεισμένων των θυρών, την περασμένη Τρίτη, νόμο που θεσπίζει «ειδικό καθεστώς» αυτονομίας στο Ντονέτσκ και το Λουγκάνσκ.

Οι δύο περιοχές που βρίσκονται υπό τον έλεγχο των ρωσόφωνων ανταρτών θα εκλέξουν τις δικές τους, αυτόνομες από το Κίεβο, διοικήσεις στις 9 Δεκεμβρίου, θα δημιουργήσουν τη δική τους αστυνομία και θα ορίσουν οι ίδιες τους δικαστές τους. Παράλληλα, προσφέρεται αμνηστία σε όσους συμμετείχαν στην

ενοπλη εξέγερση και κατοχυρώνεται η δυνατότητα του Ντονέτσκ και του Λουγκάνσκ «να ενισχύσουν και να εμβαθύνουν» τις σχέσεις τους με τη γειτονική Ρωσία.

Προβλέψιμα, η κίνηση αυτή του Ποροσένκο του μετέτρεψε σε αλεξικέραυνο βίαιων επιθέσεων. «Θεωρώ απολύτως εσφαλμένο να ψηφίζουμε υπέρ της συνθηκολόγησης υπό το βάρος μεγάλων απειλών στο πεδίο της μάχης», δήλωσε ο ηγέτης του ακροδεξιού κόμματος «Ελευθερία», Ολέγκ Γιαγκνιμπόκ. «Ουδείς έδωσε στον πρόεδρο το δικαίωμα να εναποθέτει τις τύχες του Ντονμπάσκ στα χέρια των τρομοκρατών», σιγοντάρισε ο Αντρέι Σεντσένκο, από το μπλοκ του Γιάτσενιουκ. Δεν αποκλείεται κι ο επόμενος χειμώνας να αποδειχθεί θερμός για το Κίεβο...

Ελληνες ανάμεσα σε δύο στρατούς στην Ουκρανία

Του απεσταλμένου μας στη ΜΑΡΙΟΥΠΟΛΗ ΚΩΣΤΑ ΟΝΙΣΕΝΚΟ

Η πρόσβαση στην κοινότητα Σαρτανά από τη Μαριούπολη γίνεται περνώντας από ένα ή δύο σημεία ελέγχου του ουκρανικού στρατού, ανάλογα τον δρόμο που θα ακολουθήσει κανείς. Εμείς ακολουθούμε τον πιο σύντομο.

Οι στρατιώτες ρωτούν γιατί θέλουμε να πάμε προς τα εκεί, ελέγχουν τα χαρτιά μας και μας εύχονται καλή τύχη, εκφράζοντας αμφιβολίες για το αν θα καταφέρουμε να γυρίσουμε μέχρι τις 8 μ.μ., οπότε ισχύει η ώρα απαγόρευσης κυκλοφορίας μέσα στην περιοχή των στρατιωτικών επιχειρήσεων.

Στο συγκεκριμένο σημείο σταματάει η «γραμμή» του ουκρανικού στρατού. Περίπου δέκα χιλιόμετρα παρακάτω ξεκινάει η περιοχή που ελέγχουν οι ρωσόφιλοι αυτονομιστές του Ντονέτσκ, το λεγόμενο DNR. Τα χωριά στο ενδιάμεσο δεν βρίσκονταν υπό τον έλεγχο καμιάς από τις δύο πλευρές όλο το προηγούμενο διάστημα, κατά τη διάρκεια της εκχειρίας. Ένα από αυτά είναι και ο Σαρτανάς. Από τους 11.000 κατοίκους του χωριού, περίπου το 70% είναι ελληνικής καταγωγής. Πρόκειται για τους Έλληνες που μετακινήθηκαν εκεί το διάστημα 1778 - 1780 από την Κριμαία και κρατούν τις ιστορικές τους ρίζες από τον Πόντο. Στα τέλη της δεκαετίας του '80, οι Έλληνες του Σαρτανά και συνολικότερα της Αζοφικής οργανώθηκαν σε κοινότητες και άρχισαν να διεκδικούν το δικαίωμα στην ιστορική τους ταυτότητα, τη γλώσσα και τον πολιτισμό. Σήμερα δεν βρίσκονται υπό τη δικαιοδοσία κανενός στρατού ή κράτους, αλλά στο «κενό» ανάμεσα σε Ρωσία και Ουκρανία. Και παρότι το χωριό, μέχρι την εβδομάδα που πέρασε, είχε μείνει ανέπαφο, από μέρα σε μέρα κινδυνεύει να βρεθεί στην πρώτη γραμμή του πυρός σε περίπτωση που ξεσπάσουν εκθροπαρίες. Κατά την επίσκεψή μας, παρά την εκχειρία, ακούγονταν μακρινοί κρότοι πυροβολικού, ενώ ο κόσμος στους

δρόμους του χωριού ήταν λιγοστές και επιφυλακτικές.

«Μακάρι να είχατε έρθει σε καλύτερες συνθήκες» είναι μια από τις πρώτες κουβέντες που μας λέει η Τατιάνα Μπογκαντίτσα, 57χρονη ιστορικός ελληνικής καταγωγής, η οποία εργάζεται στο τοπικό μουσείο Ιστορίας και Εθνογραφίας Ελλήνων της Αζοφικής ως επιστημονική συνεργάτις. Καθόμαστε σε χαμηλά σκαμνάκια στην αυλή του σπιτιού της και ζητάει συγγνώμη για την ακαταστασία. «Δεν περίμενα επισκέψεις», λέει κερνώντας μας ελληνικό καφέ. «Είμαστε στη μέση των εξελίξεων. Πολλοί έχουν φύγει, έχουν πάρει τα παιδιά. Σε άλλα ελληνικά χωριά έχουν γίνει μάχες, εδώ ευτυχώς μέχρι τώρα δεν έχει γίνει κάτι. Ερχονται σε εμάς πρόσφυγες από άλλα χωριά, προσπαθούμε να βοηθήσουμε. Η Εκκλησία μας έχει συγκεντρώσει ανθρώπινη βοήθεια», λέει. Απορεί με τον πόλεμο, λέει ότι ανησυχεί για όλα τα παιδιά του κόσμου και τραγουδάει ένα λυππτερό τραγούδι στην τοπική ελληνική διάλεκτο, το οποίο ήρθε μαζί με τους Έλληνες από την Κριμαία πριν από 200 χρόνια και αυτές τις ημέρες παραπονιέται ότι δεν μπορεί να φύγει από το μαλάτ της πρωί και βράδυ. «Θέλουμε να γίνει ειρήνη», λέει αναστενάζοντας.

Οι παλαιότεροι Έλληνες του χωριού θυμούνται τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Παρά τις διακρίσεις τους ρίζες από τον Πόντο. Στα τέλη της δεκαετίας του '80, οι Έλληνες του Σαρτανά και συνολικότερα της Αζοφικής οργανώθηκαν σε κοινότητες και άρχισαν να διεκδικούν το δικαίωμα στην ιστορική τους ταυτότητα, τη γλώσσα και τον πολιτισμό. Σήμερα δεν βρίσκονται υπό τη δικαιοδοσία κανενός στρατού ή κράτους, αλλά στο «κενό» ανάμεσα σε Ρωσία και Ουκρανία. Και παρότι το χωριό, μέχρι την εβδομάδα που πέρασε, είχε μείνει ανέπαφο, από μέρα σε μέρα κινδυνεύει να βρεθεί στην πρώτη γραμμή του πυρός σε περίπτωση που ξεσπάσουν εκθροπαρίες. Κατά την επίσκεψή μας, παρά την εκχειρία, ακούγονταν μακρινοί κρότοι πυροβολικού, ενώ ο κόσμος στους

«Το 1943 ήμουν τριών χρόνων όταν ήρθαν οι Γερμανοί και μας έδιωξαν από το σπίτι», λέει η 75χρονη Μαρία Γαϊτάν, καλλιτέχνης και μία από τους πρωτοπόρους της ελληνικής κίνησης της Αζοφικής που δραστηριοποιήθηκε έντονα προς τα τέλη της δεκαετίας του 1980. «Η μάνα και η μεγάλη μου αδερφή μας φόρτωσαν εμάς τα παιδιά και πήγαμε σε ξένους της μας φιλοξενήσουν. Ακόμα θυμάμαι τις σφαίρες που περνούσαν επάνω από τα κεφάλια μας. Και τώρα πριν

από λίγες ημέρες έβλεπα την εγγονούλα μου, δύο ετών και δύο μηνών, να κάθεται και να παίζει όταν ακούστηκε μια τρομερή έκρηξη. Εστρέξε αμέσως μέσα στο σπίτι, άρχισε να φωνάζει και να κλαίει. Ενώ δεν μπορεί καλά καλά να μιλήσει, φώναζε "γιαγιά, γιαγιάκα, φοβάμαι". Γιατί το παιδί αυτό να το θυμάται αυτό σε όλη τη ζωή; Γιατί να καθούν και τόσα άλλα παιδιά, μικρότερα και μεγαλύτερα;» αναρωτιέται.

Ο πρόεδρος της κοινότητας Σαρτανά, Στεπάν Μακσμά, λέει στην «Κ» ότι επίσημα η ελληνική κοινότητα δεν λαμβάνει και δεν πρόκειται να λάβει θέση υπέρ καμιάς από τις δύο πλευρές. Ο ίδιος επίσης αρνείται ότι έχουν ασκηθεί οποιεσδήποτε πιέσεις για να ενταχθούν οι Έλληνες σε κάποιον από τους στρατούς. «Ξέρουμε την ιστορία μας σε αυτή την περιοχή προσπαθούμε να διατηρήσουμε ουδετερότητα και να μην έχουμε καμία συμμετοχή. Πολύ

λίγοι Έλληνες πήγαν να πολεμήσουν στα δύο αντίπαλα στρατόπεδα, ωστόσο αυτές είναι καθαρά ατομικές επιλογές», λέει. Αυτή την επίσημη άποψη διατυπώνει και η Ομοσπονδία Ελληνικών Συλλόγων Ουκρανίας, η οποία πραγματοποιεί καταγραφή των καταστrophών που έχουν υποστεί. Μέχρι στιγμής, σύμφωνα με στοιχεία που έδωσε στην «Κ» η πρόεδρος της Ομοσπονδίας, Αλεξάνδρα Προτσένκο, τουλάχιστον 1.500 Έλληνες έχουν μείνει χωρίς στέγαστρο και χιλιάδες έχουν να λάβουν συντάξεις πάνω από τρεις μήνες. Οπως εξηγεί η κ. Προτσένκο, δεν υπάρχουν πολλά θύματα στον ελληνικό πληθυσμό της Ανατολικής Ουκρανίας, καθώς –παρότι βρίσκονται μέσα στη ζώνη των επιχειρήσεων– οι περισσότεροι είναι κάτοικοι χωριών και όχι πόλεων.

Η Ομοσπονδία πάντως εκφράζει την αγανάκτησή της σχετικά με τη μέχρι τώρα άρνηση, όπως λένε, του

ελληνικού κράτους να παράσχει έμπρακτη συμπαράσταση. Ειδικότερα, όπως αναφέρει στην «Κ» ο γενικός γραμματέας της Ομοσπονδίας, Νίκος Κοσσέ, τίποτα από όσα συμφωνήθηκαν κατά την επίσκεψη του υπουργού Εξωτερικών Ευάγγελου Βενιζέλου στη Μαριούπολη τον περασμένο Μάρτιο δεν τηρήθηκε, με βασικότερο το αίτημα των ομογενών για επίτευξη της διαδικασίας έκδοσης του δελτίου Ομογενούς. «Οχι μόνον δεν έχουμε καμία έμπρακτη στήριξη, αλλά ούτε και μια δέσφωση συμπαράστασης. Μέχρι τώρα έχουμε χορτάσει από κενά λόγια σε επίσημο επίπεδο. Ο μόνος που φαίνεται να προσπαθεί να μας βοηθήσει είναι ο Έλληνας πρόεδρος», λέει ο κ. Κοσσέ.

Οι περισσότεροι απλοί πολίτες ελληνικής καταγωγής με τους οποίους μιλήσαμε στην Μαριούπολη, δεν συμμετέχουν σε κανενός είδους κινητοποίηση, ενώ επιφυλάσονται

να εκφράσουν άποψη μέχρι να ξεκαθαρίσει η κατάσταση. Παρ' όλα αυτά, κάποιος από αυτούς –κυρίως δημόσιοι υπάλληλοι– για καιρό έβλεπαν με σχετική συμπάθεια την ένταξη της περιοχής στη Ρωσία. Ορισμένοι από αυτούς, σήμερα αναθεωρούν. «Κατάλαβα με την ένταξη της περιοχής στη Ρωσία. Δεν μας χρειάζεται, μας εγκατέλειψε και στη θέση της ήρθε το DNR», μας λέει κάποιος ελληνικό χωριού. Εξηγεί πώς τους δύο τελευταίους μήνες, άνθρωποι ακατάλληλοι βρέθηκαν με όπλα στα χέρια και πήραν τον έλεγχο της κατάστασης. «Ακούλουθουσαν μεθόδους μαφίας, έκαναν εκβιασμούς, πουλούσαν προστασία σε μαγαζιά. Η ουκρανική κυβέρνηση ήταν διεφθαρμένη μέχρι το κόκαλο, σε κάθε περίπτωση όμως θέλω να ζω σε ένα πραγματικό κράτος και όχι στην Υπερδνειστερία. Θέλω τα παιδιά να έχουν κάποια προοπτική».

Ο Ολάντ προσπαθεί αλλά οι πολίτες δεν τον εμπιστεύονται

Μία υποτυπώκη εξέγερση, ένας αφηνιδιστικός κυβερνητικός ανασχηματισμός, νέα απογοητευτικά στοιχεία για την ανεργία, ποσοστά προεδρικής δημοτικότητας σε χαμηλό-ρεκόρ και ένα αποκαλυπτικό βιβλίο για τις μύχιες στιγμές του αντιμετώπισε, τον τελευταίο μήνα, ο Γάλλος πρόεδρος Φρανσουά Ολάντ. Δεν είναι λοιπόν να απορεί κανείς με την ανακούφιση που ένοιωσε ο πρόεδρος μετά την ανακοίνωση του αποτελέσματος της ψήφου εμπιστοσύνης στη νέα κυβέρνηση Βαλς την Τρίτη και του σχετικά μικρού αριθμού «διαρρών», με 32 βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος και πέντε του

συνεργαζόμενου Αριστερού Ριζοσπαστικού Κόμματος να καταψηφίζουν τη νέα κυβέρνηση, επί συνόλου 289 βουλευτών της συμμαχίας. Το αποτέλεσμα της κάλπης ενισχύει πολιτικά τους Ριζοσπάστες, που θα μπορούσαν εφεξής να διαπραγματευτούν από θέση ισχύος –και όχι ως μειοψηφική κοινοβουλευτική ομάδα– με την εκτελεστική εξουσία.

Η επιτυχία αυτή δεν μπορεί, ωστόσο, να βελτιώσει τα ποσοστά δημοτικότητας του προέδρου Ολάντ. Σύμφωνα με πρόσφατες δημοσκοπήσεις, 72% των Γάλλων θα ήθελαν ο Ολάντ να παραιτηθεί, ενώ μόλις 13% του εκλογικού σώ-

Ο πρόεδρος Ολάντ έχασε την υποστήριξη των Γάλλων πολιτών.

ματος εκφράζεται θετικά για τον αρχηγό του κράτους.

Για «βαθύ ρήγμα» στους κόλπους του Σοσιαλιστικού Κόμματος έκανε λόγο ο γαλλικός Τύπος, καθώς ούτε ο βολονταριστικός προγραμματικός λόγος του Μανουέλ Βαλς ούτε και οι ανακοινώσεις του για παροχές στα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα δεν μοιάζουν ικανά να γεφυρώσουν το χάσμα. «Ψήφο δυσπιστίας» χαρακτηρίζει έτσι η ειδησεογραφική ιστοσελίδα Huffington Post Γαλλίας την ψήφο της Εθνοσυνέλευσης.

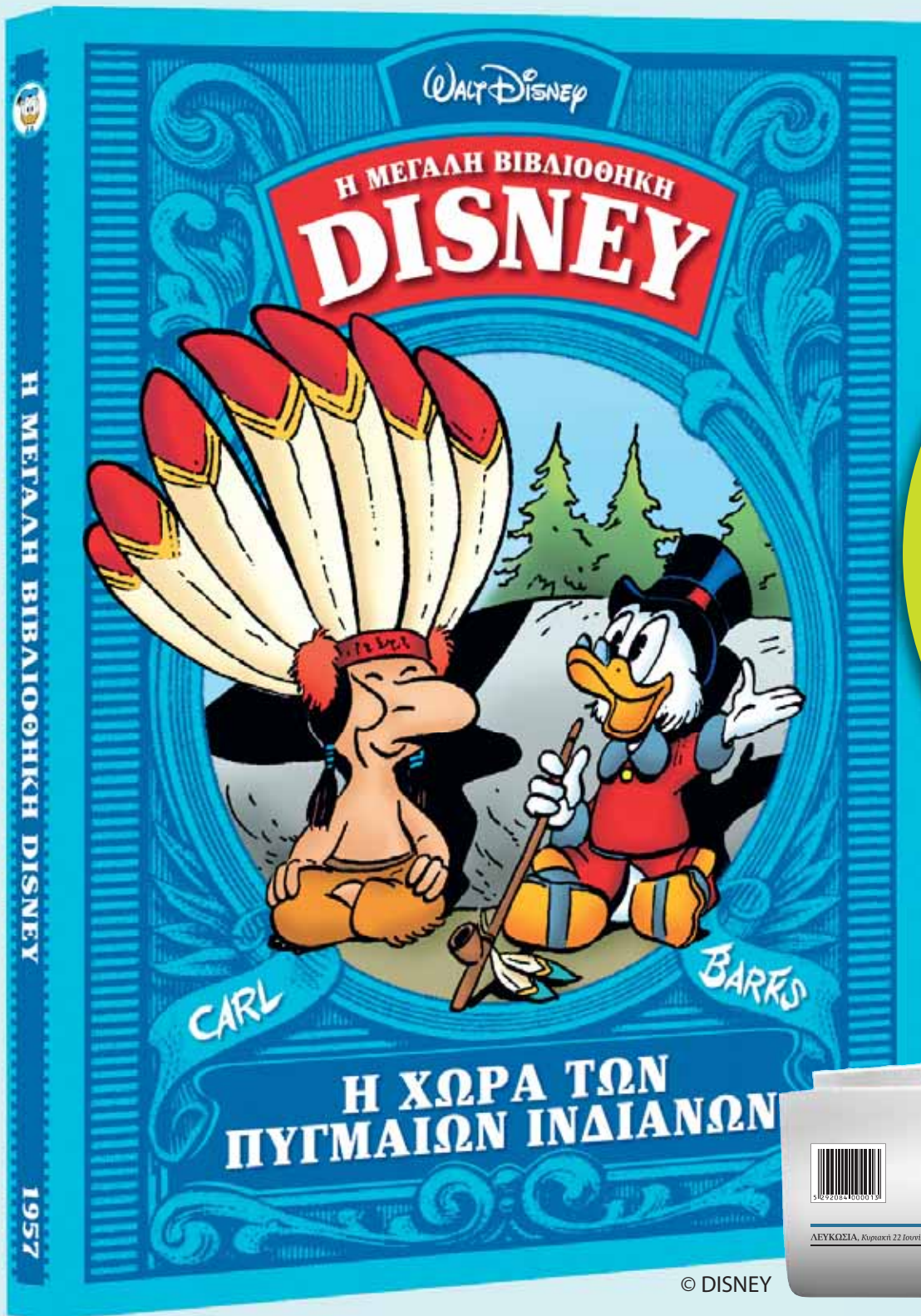
Σε μία προσπάθεια να συσπειρώσει το κόμμα και να εμφοσήσει πνοή νίκης στην προεδρία του, ο

Φρανσουά Ολάντ παραχώρησε την Πέμπτη εφ' όλης της ύλης συνέντευξη Τύπου, διάρκειας δύο ωρών, στο Μέγαρο των Ηλυσίων.

Αφιερώνοντας το πρώτο μέρος της εναρκτήριας ομιλίας του στις σοβαρές κρίσεις σε Ιράκ, Συρία και Ουκρανία, ο πρόεδρος Ολάντ θέλησε να υπενθυμίσει ότι, παρά τα εσωτερικά προβλήματα, παραμένει παγκόσμιας εμβέλειας ηγέτης. Στη συνέντευξή του, ο πρόεδρος δεν θα μπορούσε να μην αναφερθεί στο βιβλίο της πρώην συντρόφου του Βαλερί Τριβελέρ και ειδικότερα στους ισχυρισμούς της πως ο Ολάντ είναι ένας ελιτιστής, που χαρακτηρίζει περιφρονητικά τους φτωχούς

«ξεδοντιάρηδες». Σε αποστροφή της εναρκτήριας ομιλίας του, ο Ολάντ έσπευσε να θυμίσει στο ακροατήριο ότι σέβεται τους ψηφοφόρους του και τις ανάγκες τους.

Σε ανάλογο λεκτικό απόπωμα φέρεται να περιέπεσε, όμως, και ο νέος υπουργός Οικονομίας της Γαλλίας, Εμανουέλ Μακρόν, ο οποίος χαρακτήρισε «αγράμματος» τους 850 απολυμένους εργαζόμενους των σφαγείων GAD. Παρά τις αγωνιώδεις διαψεύσεις του, ο Μακρόν αντιμετώπισε κύμα επικρίσεων, με πολλούς σχολιαστές να υπενθυμίζουν με νόημα τη σταδιοδρομία του νέου υπουργού ως τραπεζίτη.

**Ο 14^{ΟΣ} ΤΟΜΟΣ
«Η ΧΩΡΑ
ΤΩΝ ΠΥΓΜΑΙΩΝ
ΙΝΔΙΑΝΩΝ»
κυκλοφορεί
την Κυριακή
28 Σεπτεμβρίου**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Κυριακή 22 Σεπτεμβρίου 2014 • Έτος 89 • Αρ. φύλλου 298

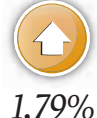
Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

www.kathimerini.com.cy €1,50 (ανά φύλλο) €2,50 (ανά τεύχος)

© DISNEY

www.kathimerini.com.cy

Μεταβολές εβδομάδας

X.A.K.
-4,1%X.A.
-1,16%Dow Jones
1,79%Nasdaq
2,00%Nikkei
2,34%Dax
1,79%FTSE 100
0,80%
BITCOIN
Πολυτελείς
αγορές με
το ψηφιακό
νόμισμα. Σελ. 11
Πετρέλαιο
0,08%€/€
-0,67%

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Συντονισμένες ενέργειες κατά της εποχικότητας

Συγκρατημένη αισιοδοξία επικρατεί στους τουριστικούς φορείς του τόπου, μιας και οι κρατήσεις μέχρι τον Νοέμβριο, αλλά και τα συμβόλαια που εξασφαλίζουν αφίξεις από τον Μάρτιο, είναι το πρώτο βήμα για επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. **Σελ. 5**

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

Δύο οι όψεις των κοινωνικών δικτύων

Νέα δεδομένα δημιουργήσαν στη διαφήμιση τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, καθώς οι εταιρείες γίνονται δέκτες του αντίκτυπου των προϊόντων στους χρήστες, διατρέχοντας τον κίνδυνο να δυσφημιστούν, εάν δεν τα διαχειριστούν σωστά. **Σελ. 6**

ΗΠΑ

Αναποτελεσματικό το σύστημα υγείας

Στην 44η θέση μεταξύ 51 κρατών κατέταξε το Bloomberg το αμερικανικό σύστημα υγείας, δύο χρόνια πριν εφαρμοσθούν οι αλλαγές που επέφερε το Obamacare. **Σελ. 11**

Real Estate

Μεταβίβαση ακινήτων για την «Αθηναϊκή Ριβιέρα»

Ανοίγει ο δρόμος για διαγωνισμό τον Οκτώβριο με στόχο τον Μάιο του 2015 να υπάρχει ανάδοχος της περιφέρειας «Αθηναϊκή Ριβιέρα». **Σελ. 12**

Κυρίαρχος της Wall Street η Alibaba

Το μεγαλύτερο ποσό που άντλησε μέχρι στιγμής εταιρεία από το αμερικανικό χρηματιστήριο κατάφερε να συγκεντρώσει η Alibaba. Με 68 δολάρια ανά μετοχή και άντληση 21,8 δισ. δολαρίων στην πρώτη διάθεση των μετοχών της στη Wall Street, η κινεζική εταιρεία ηλεκτρονικού εμπορίου πρόκειται να αποκτήσει κεφαλαιοποίηση ύψους 168 δισ. δολαρίων, ενώ εκτιμάται ότι η εισαγωγή της στην αμερικανική χρηματιστηριακή αγορά θα αποτελέσει τη μεγαλύτερη δημόσια εγγραφή εταιρείας που δραστηριοποιείται στον κλάδο της τεχνολογίας ή το διαδίκτυο. Έχοντας στο τιμόνι τον Τζακ Μα, η Alibaba κυριάρχησε στον κλάδο του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Κίνα, ενώ τα περσινά έσοδά της (7,5 δισ. δολάρια) την καθιστά άξιο αντίπαλο της Amazon και του Ebay.

Με αυξημένες δαπάνες το 2015 ο προϋπολογισμός

Με στήριξη από την Ε.Ε., και τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα

Με μικρή αύξηση στις δαπάνες προχωρεί ο σχεδιασμός του προϋπολογισμού του 2015, μετά και τα θετικά αποτελέσματα του 2014, τα οποία θέτουν τα κρατικά ταμεία σε κατάσταση καλύτερη από ό,τι αναμενόταν στο Μνημόνιο. Η αύξηση, η οποία φαίνεται πως θα αφορά κυρίως στα Υπουργεία Εργασίας, Γεωργίας και Εμπορίου, βασίζεται στη στήριξη από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία, τα οποία συγχρηματοδοτούν κατά 85% πλέον τις συγκεκριμένες δαπάνες. Εξαιρετικά σημαντικό ήταν το στοιχείο πως η μεγάλη μείωση στον προϋπολογισμό του 2014 (κατά 11%) επιτρέπει πλέον τον σχεδιασμό οριακών αυξήσεων μέσα στα επόμενα τρία χρόνια, βάσει του ΜΔΠ.

Την ίδια στιγμή, αναμένεται σημαντική μείωση στο ποσοστό του

κρέους σε σχέση με το ΑΕΠ, μετά την προς τα άνω αναθεώρηση του ΑΕΠ που αναμένεται να γίνει από τη Eurostat. Η αναθεώρηση δεν θα επηρεάσει τους ρυθμούς ανάπτυξης, αλλά θα έχει σημαντικό «αντίκτυπο παρονομαστή» στο κρέος.

Οι σχεδιασμοί προβλέπουν συνέχιση της επιστροφής στις αγορές, με νέα έκδοση ομολόγου, η οποία ωστόσο θα καθυστερήσει και δεν αναμένεται εντός του 2014, δεδομένης και της αβεβαιότητας που υπάρχει στην οικονομία.

Πάντως, αυτό που είναι σαφές είναι πως η πορεία της οικονομίας και των δημοσίων οικονομικών είναι καλύτερη του αναμενόμενου, αλλά σε καμία περίπτωση δεν έχει ακόμα ξεπεράσει τους μεγαλύτερους από τους κινδύνους η πορεία προς την ανάπτυξη. **Σελ. 4**

Η σύλληψη ολιγάρχη τρομάζει τους επενδυτές στη Ρωσία

Κατ' οίκον περιορισμός επιβλήθηκε στον Βλαδimir Γεβουτσένκοβ, επικεφαλής του κολοσσού Sistema, η οποία ελέγχει την MTS, τη μεγαλύτερη εταιρεία τηλεπικοινωνιών στη Ρωσία.

Άλλη θυγατρική της Sistema, η Bashneft, που δραστηριοποιείται στον τομέα των υδρογονανθράκων, αποτέλεσε το τελευταίο διάστημα αντικείμενο πόθου για την κρατική Rosneft. Το γεγονός δεν πέρασε

απαράτηρτο, δυτικούς αναλυτές να σχολιάζουν πως η υπόθεση θυμίζει την Υλκος, η οποία επίσης εξαγοράστηκε από τη Rosneft μετά την φυλάκιση του επικεφαλής της, Μιχαήλ Κοντορόφσκι, ο οποίος είχε

θεωρηθεί ως πολιτικός κρατούμενος. Αναλυτές προβλέπουν πιέσεις στο ρούβλι, καθώς επενδυτές θα εγκαταλείψουν τη χώρα, κάτι που δεν αφήνει αδιάφορη την Κύπρο. **Σελ. 3**

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Η καλύβα του Μπάρμπα Θωμά

«Δεν θέλω να τον πουλήσω» είπε ο κ. Σέλιπυ. «Αλήθεια, είμαι ένας άνθρωπος γεμάτος ανθρωπιά και δεν θα ήθελα να χωρίσω το παιδί από την μάνα του». Ο κ. Σέλιπυ, παρά την καλή του ψυχική, πώλησε στο γνωστό βιβλίο δύο σκλάβους –τον Μπάρμπα Θωμά και ένα παιδί– για να καλύψει τα χρέη του.

Όταν τελικά, στο τέλος του βιβλίου της Harriet Beecher Stowe, ο Μπάρμπα Θωμάς άφησε την τελευταία του πνοή, σε μια «εκτέλεση» που δεν ήταν κάτι παραπάνω από άγριος ξυλοδαρμός, ο νέος του ιδιοκτήτης σχολίασε απλά πως δεν μπορεί να πουλήσει ένα νεκρό αράπη (pigger): «Θάψτε τον όπου θέλετε».

Ο καλός ανθρωπάκος, ο σκλάβος Μπάρμπα Θωμάς έγινε σύμβολο (κάπως άδικα) ενός ανθρώπου δουλοπρεπούς, αφημένου στη μοίρα του, με διάθεση να ικανοποιεί πάντα τους «ανώτερους» του, παρά τη βαθιά του θρησκευτική πίστη αλλά και την καλή του καρδιά. Και, as με συγχωρούν τα μέλη της ΠΑΣΥΔΥ, αλλά στην καλύβα του Μπάρμπα Θωμά φαίνεται πως κάθονται.

Η συζήτηση για το εφάπαξ δεν είναι το πρώτο από τα παραδείγματα. Όταν έγινε η συζήτηση για τις περικοπές το 2011, αυτή η στήλη είχε γράψει για το παρασκήνιο που έγινε. Αντί η μηδενική αποκοπή να γίνεται από το όριο των 2.000 ευρώ και πάνω, αυτή πήγε στα 1.000.

Ο λόγος ήταν πως η ΠΑΣΥΔΥ επέμενε τότε διότι η αποκοπή 6,5% και 8,5% από τους δημόσιους υπαλλήλους στις κλίμακες 1.000-1.500 και 1.500-2.000 αντίστοιχα, επέτρεπε τον περιορισμό των περικοπών για τους πιο υπηλόμενους.

Αυτή η ιστορία είχε και συνέκεια. Το γνωστό είναι πως όλοι οι νεοεισερχόμενοι θα έχουν φορολογημένο εφάπαξ αλλά και πλήρεις εισφορές στα ΤΚΑ. Όσοι είναι κάτω των 45, θα έχουν αφορολόγητο εφάπαξ μόνο για τα χρόνια υπηρεσίας που συμπλήρωσαν ως την 1.1.2013. Σε αυτό το επεισόδιο, επαναλήφθηκε η ίδια εικόνα: Με σκοπό να αποτραπεί η πλήρης φορολόγηση των γνηραιτέρων, εξασφαλίστηκε η πλήρης φορολόγηση των νεότερων.

Και, με αυτή την κίνηση της ΠΑΣΥΔΥ που επιμένει να προστατεύει

Οι γνηραιότεροι (που ψηφίζουν την ηγεσία) της ΠΑΣΥΔΥ προστατεύονται πάλι σε βάρος των πιο νεαρών.

τους επικεφαλής των κλαδικών (που ψηφίζουν την ηγεσία) σε βάρος των νεότερων μελών, περιέργως δεν σκανδαλίζει τα μέλη της συντεχνίας.

Εν τω μεταξύ, με την πρόταση της ΠΑΣΥΔΥ όπως έγινε τότε, καταρρίπτεται και το επείγον Χατζηπέτρου πως δεν είναι δυνατόν να αλλάζουν οι όροι απασχόλησης ατόμου πρώτα αρχίσει η απασχόληση: Αυτό ακριβώς είχε θέσει η ίδια η ΠΑΣΥΔΥ στο τραπέζι, αλλά μόνο για όσους δεν είναι σε ηλικία να ψηφίζουν την ηγεσία της.

Κάτι παρόμοιο ισχύει και με την αξιολόγηση. Η στήλη πιστεύει και επιμένει πως υπάρχει μόνο μία κατηγορία δημοσίων υπαλλήλων που δεν επιθυμεί σοβαρή αξιολόγηση: Εκείνοι που δεν είναι εργατικοί, που δεν γουστάρουν να δουλεύουν,

που είναι περίπου αργόσχολοι και που δεν δείχνουν κανένα μεράκι. Κι αυτοί δεν είναι λίγοι. Για χάρη αυτών της κατηγορίας, οι υπόλοιποι βλέπουν τις περικοπές να συνεχίζονται και, κάποια στιγμή θα δουν και το εφάπαξ να φορολογείται – αν δεν γίνει τώρα, θα γίνει κάποια στιγμή στο μέλλον, ενδεχομένως και μετά το Μνημόνιο.

Το ζήτημα της φορολόγησης του εφάπαξ αφορά στη στρέβλωση που δημιουργείται από το γεγονός ότι ενθαρρύνει την κατανάλωση των συνταξιούχων, αντί να ενθαρρύνει την αποταμίευση. Η Τρόικα έχει δίκαιο όταν λέει, από τον Δεκέμβριο του 2012 και με υπογραφή της κυβέρνησης του ΑΚΕΛ, πως μοναδική εξαίρεση στην φορολόγηση πρέπει να είναι η αγορά ενός annuity ή άλλου προϊόντος ασφάλισης για τα μετά-την-αφυπηρέτηση χρόνια των συνταξιούχων.

Εδώ που τα λέμε, προκύπτει κι ένα άλλο ερώτημα: Το θέμα του εφάπαξ βρίσκεται στο Μνημόνιο πριν καν αυτό υπογραφεί. Το ΑΚΕΛ, όπως συνθηθίζει, δεν έλεγε τίποτε, δεν είχε παράπονα και δεν σκανδαλιζόταν από την παράγραφο 3,1 του Μνημονίου, ούτε από το

άρθρο Ι.12. iii, που κάνουν ρητή αναφορά στο εφάπαξ: Όλα τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα μετά την 1.1.2013, λέει πρέπει να «θεωρούνται ως προσωπικό εισόδημα», κάτι που θα τα καθιστά «πλήρως φορολογήσιμα, επίσης και στην περίπτωση κατά την οποία λαμβάνονται ως εφάπαξ πληρωμή» (παράγραφος 3,1).

Τώρα, όμως, όταν ήρθε η ώρα για να υλοποιηθεί μια παράγραφος που δέχτηκε η δική του κυβέρνηση, το ΑΚΕΛ θυμήθηκε να διαφωνήσει όπως η ΠΑΣΥΔΥ θυμήθηκε πως δεν συμφωνεί. Κι όμως, πέρασαν ήδη 20 μήνες από την ημέρα που μπήκε στο Μνημόνιο η συγκεκριμένη ρήτρα. Ίσως, επομένως, να δικαιολογείται κανείς όταν θεωρεί πως οι αντιδράσεις ΑΚΕΛ (που το δέχτηκε ως κυβέρνηση) και ΠΑΣΥΔΥ (που το ήξερε για 20 μήνες) είναι μάλλον σχεδιασμένες για να δημιουργήσουν εντυπώσεις. Κι επομένως, αποτελούν ύψιστη μικρότητα. Υπήρχε, εξάλλου, αρκετός χρόνος για να αναζητηθεί μια φόρμουλα για την αποφυγή ενός μέτρου που δεν είναι δημοσιονομικό, αλλά διαρθρωτικό.

Κάτι τέτοιο, όμως, θα έπληττε

τα εφάπαξ των υπηλόμενων, την ώρα που δεν υπάρχει άλλο κρέας για να κόψουν από τους νεαρότερους της δημοσίας υπηρεσίας. Γι' αυτό δικαιολογείται κανείς να θεωρήσει πως η ΠΑΣΥΔΥ για άλλη μια φορά προστατεύει τους «ψηλούς» και τους λιγότερο εργατικούς, σε βάρος των νεαρότερων και των πιο εργατικών.

Προτάσεις για καλή αναθεώρηση των όρων του εφάπαξ υπάρχουν. Η φοροαπαλλαγή για αποπληρωμή δανειών για σπουδές των παιδιών, για αγορά ασφάλισης υγείας ή annuity, ή ακόμα για ενίσχυση των συντάξεών τους με άλλο τρόπο, θα μπορούσε να συζητηθεί. Αλλά κάτι τέτοιο θα έπληττε «τους λάθος ανθρώπους», αφού οι νεοεισερχόμενοι και οι νεαρότεροι δεν προσφέρονται άλλο για αποκοπές χάρη της άρξουσας τάξης στην ΠΑΣΥΔΥ.

Επίσης, πρέπει να προχωρήσει ένα σοβαρό ΓεΣΥ και να εκπονηθεί προσεκτικά το ΜΔΠ. Και τα λεφτά από το γκάζι, μακριά από τους πολιτικούς.

www.forthisisland.wordpress.com

Σχολίαστο στο www.kathimerini.com.cy

www.pwc.com.cy

Για να κατακτήσεις
το αύριο, ξεκίνα από σήμερα

pwc

ΑΡΘΡΟ / Της ΕΜΙΛΙΑΣ ΜΙΝΤΗ

Το παιχνίδι, παίζεται ακόμα

Ένα ρεπορτάζ προ ημερών που δεν είχε να κάνει με πολιτικές και οικονομικές ιντριγκες, που στη φωτογραφία του δεν φιγουράριζαν τα γνωστά, κουραστικά και ανακυκλώσιμα πρόσωπα, ήταν ικανό να μας κάνει να νιώσουμε ριγη συγκίνησης και αισθήματα περηφάνιας.

Γιατί μόνον έτσι μπορεί να νιώσει κάποιος όταν αντικρίζει νέα παιδιά-έφηβους για την ακρίβεια να παραδίδουν με τις πράξεις τους σε όλους μας μαθήματα ανθρωπιάς, σοβαρότητας, ωριμότητας και υπευθυνότητας. Στην κυριολεξία, μαθήματα ζωής...

Αυτό που συνέβη στο Παραλίμνι, η πρωτοβουλία αυτών των νέων παιδιών ήταν πραγματικά κάτι το υπέροχο και το αισιόδοξο

Η σκέψη και εν τέλει η πράξη των μαθητών σε σχολείο στο Παραλίμνι να ξυρίσουν τα κεφάλια τους ως ένδειξη συμπαράστασης σε συμμαθητή τους που υποβάλλεται σε χημειοθεραπεία και έχει χάσει τα μαλλιά του μας συγκίνησε όσο τίποτε άλλο τον τελευταίο καιρό. Ήταν μια φωτογραφία που δημιουργούσε αισθήματα χαρμολύπης. Από τη μια το γεγονός ότι ένα τόσο νέο παιδί, στον ανθό της νιότης του και πριν καλά-καλά ριχτεί στην αρένα καλείται να μεγαλώσει απότομα και να έρθει σε επαφή με τα πιο δύσκολα προβλήματα της ζωής και να δώσει τη δική του μάχη και από την άλλη ο αγώνας για να κερδίσουμε τη μάχη και ότι ενωμένοι μπορούμε σαν άνθρωποι να παλέψουμε για το καλύτερο. Είναι από αυτές τις ώρες που όλοι μας μετρούμε στιγμές και συνειδήσεις. Και αυτόματα ανακαλούμε τα παράπονα, τις γκρίνιες και τη μιζέρια μας. Είναι αυτές οι στιγμές που όστω για μερικά λεπτά μας ωθούν να δούμε τι συμβαίνει γύρω μας και να βγούμε από τον μικρόκοσμό μας. Και αυτό που συνέβη στο Παραλίμνι, η πρωτοβουλία αυτών των νέων παιδιών ήταν πραγματικά κάτι το υπέροχο και το αισιόδοξο. Μια

ενέργεια απλή, καθημερινή γεμάτη από ανιδιοτέλεια και αγάπη, από ειλικρίνεια και σεβασμό που άφησε να διαχέεται έντονα η ελπίδα από τη μία και από την άλλη, μοίρασε μερικά χαστούκια...

Στις μέρες μας, είναι πολλοί αυτοί που έχουν ξεχάσει τον άνθρωπο και τη σημασία του. Βλέπουν τα νούμερα και αν τους βγαίνουν καλά. Και αυτό μπορεί να συμβαίνει και σε προσωπικό επίπεδο. Και χαϊρόμαστε γιατί μέσα στο συρφετό των εκπομπών, των διαμαρτυριών για τη φορολόγηση του εφάπαξ, της επίτευξης των δημοσιονομικών στόχων, πίσω από τις γραμμές των ανέργων αλλά και στους καθημερινούς αγώνες των μισθωτών, υπάρχουν άνθρωποι που παλεύουν για τη ζωή. Και όταν η πορεία τους δεν είναι μοναχική, τότε η πάλη αποκτά μια άλλη αξία. Γιατί ενωμένοι, μπορούμε να καταφέρουμε πολλά. Και αυτά τα παιδιά μας απέδειξαν ότι για να πάμε μπροστά και να προοδεύσουμε, δεν χρειάζεται πολλή σκέψη και περισυλλογή. Μέσα από την καθημερινότητα, ο αγώνας για τη ζωή γίνεται πιο όμορφος όταν υπάρχει αλtruισμός και ανιδιοτέλεια. Λέξεις που χαρακτηρίζουν ενέργειες που δύσκολα διακρίνει κανείς στα σώματα και τα ανώτατα δώματα αυτών που διαμορφώνουν τις ζωές μας. Η υγεία είναι το ύψιστο, το πολυτιμότερο αγαθό. Και τίποτα δεν μπορεί να μετρηθεί με την αξία της ζωής, όπως επίσης και της ανθρωπιάς. Και εκεί που λέγαμε και διερωτόμασταν τι κάλυψε, που βαδίζουμε και τι ανθρώπους έχει δημιουργήσει η οικονομική κρίση, εκεί που βλέπαμε και ξαναβλέπαμε τα νούμερα και τους λογαριασμούς μας και θεωρήσαμε ότι τα πάντα έχουν χαθεί, ήρθαν μερικά νέα παιδιά και ανοίγοντας το δρόμο μας έστειλαν ουσιαστικά το μήνυμα ότι, «το παιχνίδι, παίζεται ακόμα». Και δανειζόμαστε τους στίχους από το τραγούδι του αιώνια έφηβου, του Βασίλη Παπακωνσταντίνου, εξαιρετικά αφιερωμένο γι' αυτά τα νέα παιδιά και όλα τα παιδιά της Κύπρου γιατί και εμείς νιώθουμε πως, «κάτι επιμένει, το φως της τελευταίας στιγμής, κάτι που τόσο χρόνια παίρνει, πάντα το μέρος της ζωής...».

ΔΗΚΤΗΣ

Σχολιάστε...

Η στήλη περιμένει με μεγάλη ανυπομονησία δήλωση από πλευράς του προέδρου του Συνδέσμου Επιχειρηματιών (sic) Ανάπτυξης (sic) Γης σχετικά με την σύλληψη Θεόδωρου Αριστοδήμου. Δεν θα μας πει να μην πυροβολούμε την ανάπτυξη; Δεν μεταφράζεται σε άσυλο η δημιουργία τόσων και τόσων θέσεων εργασίας με δανεικό (sic) κι αγύριστα; Δεν θα πρέπει να αισθανόμαστε, μήπως, ευγνωμοσύνη; Είναι δίκαια αυτά τα πράγματα; Κάντε κι εσείς μια δήλωση...

Στο μάνινο...

Όπως ειπώθηκε στην «Κ» και παλαιότερα, το ενδιαφέρον είναι πως, σε οποιαδήποτε άλλη (βλέπε σοβαρή) χώρα, θα γίνονταν έρευνες για το κατά πόσον ένας από τους μεγαλύτερους δανειολήπτες της τράπεζας είχε μυστικές, κατ' ιδίαν και χωρίς μάρτυρες συναντήσεις με τον πρόεδρο του Δ.Σ. της τράπεζας. Στην προκειμένη, οι συναντήσεις αυτές γίνονταν καθημερινά, όποτε έμενε μόνος του ο κ. Αριστοδήμου.

Έρευνες

Πάντως, για να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους, η σύλληψη δεν είχε καμία σχέση με την οικονομική κρίση, με τα συνδεδεμένα δάνεια, με τις περιέργες ενημερώσεις του Δ.Σ. της τράπεζας ή με τις κινήσεις που αφίνονταν πίσω τους σειρά από «απορίες». Άλλο ήταν τούτο και δεν καθάρισε η Δικαιοσύνη από την υποχρέωση της να στείλει στη δικαιοσύνη τους υπεύθυνους της κρίσης.

Κορδέλες

Λίγο-πολύ, όλα αυτά ήταν γνωστά στα διάφορα στέκια. Πώς πήγατε καλέ και σταθήκατε να κόψετε κορδέλα; Δεν έχετε ένα σύμβουλο να σας πει δυο κουβέντες; Άσε που εδώ ολόκληρη ιθαγένεια αλλάξαμε για να διευκολύνουμε την China Glory...

Πορνογραφία;

Μιας και τα λέμε για όλα αυτά, ακούσαμε πολλά για τον «Ούγγρο Επενδυτή» της Γερμανίας, για τα 7 δις., για τις 10.000 θέσεις εργασίας και τα λοιπά φούμαρα. Αυτό που δεν ακούσαμε, Μακαριότατε, είναι ποιος είναι ο κύριος με τον οποίο συνεργάζεστε. Αν, για παράδειγμα, έγινε πλούσιος χάρη στη βιομηχανία του πορνό, είστε εντάξει με τα λεφτά του; Ο σκοπός αγιάζει (κυριολεκτικά) τα χρήματα... Νηστίσium μπριζόλα.

Άιντε

Άιντε να προχωρήσει το Κυπριακό να πάρει ανάσες ο οικονομία. Η στρατηγική του («επίσημου») ΔΗΚΟ πως θα είναι «σοβαρό στην οικονομία και σκληρό στο Κυπριακό», χάλασε από την ώρα που πάγωσε το εθνικό θέμα. Δεν είναι λίγοι εκείνοι που ελπίζουν πως, με το

Στην μπανιέρα δυο-δυο (Πρόεδρος Δ.Σ. και δανειολήπτης).

«Ξεπάγωμα» του Κυπριακού θα μπορέσει επιτέλους το ΔΗΚΟ να ασκήσει ανελέητη κριτική στο Προεδρικό για το εθνικό θέμα και θα αρχίσει να είναι και πάλι «σοβαρό» (όπως λένε στο κόμμα) στα της οικονομίας. Έστω κι έτσι...

Ράλι;

Το χάος που δημιουργήθηκε στη Λευκωσία εξαιτίας του ράλι ήταν ανεπαίσθητο. Η Αστυνομία αδυνατούσε να αντιδράσει, οι αστυνομικοί δεν ήξεραν τι να κάνουν και πού να στείλουν τους οδηγούς. Η αδυναμία του κράτους να διοργανώσει μια εκδήλωση της προκοπής χωρίς να βασανίσει τον κόσμο, δεν μπορεί να

ρά να εκνευρίζει τους πολίτες. Άσε που, τελικά, αν λάβουμε υπόψη και το από κόστος στις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά από το χάος μιας ολόκληρης εργάσιμης ημέρας, είναι αμφίβολο αν αυτό το χάλι άξιζε τον κόπο για να κάνουν super duper power special διαδρομή πάνω στις πλάτες των πλέον ανυποψίαστων. Υπάρχει κάποιος που να μπορεί να σοβαρευτεί σε αυτό τον τόπο;

Εξήγηση

Μοναδική εξήγηση για τις αλλαγές που έγιναν στην ιστοσελίδα του ΧΑΚ είναι πως δεν θέλουν να γίνονται έρευνες για τις δηλώσεις συναλλαγών. Δεν εξηγείται αλλιώς γιατί έκαναν τόση προσπάθεια να στήσουν την ιστοσελίδα με τρόπο που να μην επιτρέπει γενικές έρευνες για συναλλαγές συνδεδεμένων προσώπων. Άμα δεν θέλετε να μαθαίνουμε, καλύτερα σβήστε τη σελίδα εντελώς...

Το χαράμι

Αν υπάρχει ένα σοβαρό μάθημα για τη διεθνή κοινότητα από την ιστορία του Ισλαμικού Κράτους, αυτό είναι πως αν αφήσεις φονταμενταλιστές να δρουν ανεπόλεμοι, κι αν δημιουργήσεις τις συνθήκες που χρειάζονται για να επεκταθούν, τότε εύκολα και ταχύτατα θα φτάσουν σε μη διαχειρίσιμα μεγέθη. Στη Νιγηρία, η Μπόκο Χαράμ απήγαγε 270 κορίτσια τα οποία είχαν κάνει την αμαρτία να μορφωθούν. Παρά τις όμορφες καμπάνιες στα κοινωνικά δίκτυα, δεν έχει διασωθεί ούτε μία από αυτές, με εξαίρεση 57 κοπέλες που δραπέτευσαν από μόνες τους. Τις έχουμε ξεχάσει όλοι κι αυτό είναι ντροπή μας. Γιορτή δική τους, παραμονή δική μας, γι' αυτό δεν πρέπει ποτέ να ξεχνούμε τέτοιες περιπτώσεις. Ούτε εμείς ούτε οι άλλες χώρες.

Η ΛΕΞΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Ανώτατο Όριο Τιμής

Στις περιπτώσεις όπου το κράτος θεωρεί πως η τιμή που έχει διαμορφωθεί στην αγορά για συγκεκριμένο αγαθό ή υπηρεσία είναι υπερβολικά ψηλή και άδικη για τους καταναλωτές, τότε μπορεί να παρέμβει και να καθορίσει ανώτατο όριο τιμής, το οποίο φυσικά θα είναι χαμηλότερο από την τιμή ισορροπίας (αγοραία τιμή). Το ανώτατο αυτό όριο τιμής ονομάζεται επίσης και διατήρηση και αποτελεί τη μέγιστη τιμή πώλησης του συγκεκριμένου αγαθού ή υπηρεσίας στην αγορά.

ΜΑΡΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ
Καθηγητής Διοίκησης και Οικονομικών
Cyprus Institute of Marketing / The Cyprus Business School

ΑΝΑΛΥΣΗ / BLOOMBERG

Οι ΗΠΑ χρειάζονται ακόμα το «οξυγόνο» της Fed

Η αμερικανική Federal Reserve αρχίζει να προετοιμάζει τις αγορές για το τέλος της πλέον μακράς περιόδου σχεδόν μηδενικών επιτοκίων στην ιστορία της.

Στην πορεία της αυτή πρέπει να διατηρήσει για τον εαυτό της άφθονα περιθώρια ελιγμών ώστε να εξακολουθήσει να στηρίζει μια απογοητευτικά ανεπαρκή ανάκαμψη της οικονομίας. Στη συνέντευξη Τύπου που παραχώρησε την Τετάρτη 17 Σεπτεμβρίου, ο πρόεδρος της Fed Τζάνετ Γέλεν διασαφήνισε τη διακρουγμένη πρόθεση της ομοσπονδιακής τράπεζας να διατηρήσει τα επιτόκια σε σχεδόν μηδενικά επίπεδα για «σημαντικό χρονικό διάστημα», τονίζοντας πως αυτό «θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τις εκτιμήσεις της Fed για την οικονομία».

Στα λόγια της ήταν σαφές κάποια μεταβολή στη διατύπωση, η οποία αντανακλά την επικείμενη πρώτη αύξηση των επιτοκίων που αναμένεται για το επόμενο έτος. Ορισμένα στελέχη της Fed πιστεύουν πως ίσως η κεντρική τράπεζα πρέπει να προχωρήσει συντομότερα, να δοκιμάσει τη στρατηγική εξέδου της από την άκρως επεκτατική νομισματική της πολιτική και να περιορίσει τις ακρότητες που έχει εν-

θαρρύνει αυτή η πολιτική. Δεδομένου του πόσο μακριά είναι η οικονομία από εκεί που θα έπρεπε να είναι, οι προβλέψεις περί του πότε θα χρειαστούν μεταβολές στα επίπεδα των επιτοκίων είναι, στην καλύτερη περίπτωση, υποθέσεις. Από την αγορά εργασίας λείπουν σχεδόν 4 εκατ. θέσεις εργασίας, σε σύγκριση με αυτό που θα ήταν φυσιολογικό πριν από την ύφεση. Όσοι έχουν δουλειά θα έπρεπε να είχαν πάρει αύξηση προ πολλού. Ο πληθωρισμός δεν αποτελεί θέμα προς το παρόν: οι τιμές καταναλωτή, εξαιρουμένων των τροφίμων και της ενέργειας, αυξήθηκαν το τρίτο τρίμηνο του έτους με ετήσιο ρυθμό μόλις 1%, ρυθμός που όχι μόνον είναι σαφώς κάτω από τον στόχο του 2% της Fed για το σύνολο

του πληθωρισμού, αλλά είναι και ο χαμηλότερος που έχει καταγραφεί από τα τέλη του 2010.

Ασφαλώς υπάρχουν λόγοι για να ανησυχία κανείς για τις χρηματαγορές. Το αίτημα για καλύτερες αποδόσεις σε ένα περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων έχει εξωθήσει τους επενδυτές να δανειζούν με ασυνήθιστα ευνοϊκούς όρους σε κάθε είδους σκιώδεις δανειολήπτες, από εταιρείες με υψηλή μόχλευση μέχρι σε αγοραστές αυτοκινήτων με αμφισβητούμενη ικανότητα αποπληρωμής.

Διακινδυνεύουν, έτσι, να έχουν μεγάλες ζημιές όταν αναπόφευκτα θα αντιστραφεί ο πιστωτικός κύκλος. Τούτων λεχθέντων, η Fed έχει καλύτερα εργαλεία από τη νομισματική πολιτική για να αμβλύνει τους χρηματοπιστωτικούς κινδύνους που απειλούν την ευρύτερη οικονομία. Μπορεί να απαιτήσει από τις τράπεζες να χρηματοδοτηθούν με μετοχές περισσότερο ικανές να απορροφήσουν τις ζημιές, ενώ μπορεί και να τους ασκήσει πιέσεις για να απαλλαγούν από κάθε προφανώς επικίνδυνο στοιχείο.

Ως μέλος του Συμβουλίου Επιπτώσεως της Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, μπορεί επίσης να

ασκήσει πιέσεις για καλύτερη καταγραφή των κινδύνων που ίσως συσσωρεύονται εκτός του ρυθμισμένου τραπεζικού συστήματος.

Για τη νομισματική πολιτική, το μεγαλύτερο ερώτημα είναι κατά πόσον μπορεί η Fed να επαναφέρει την απασχόληση στα προ της ύφεσης επίπεδα χωρίς να δημιουργήσει υπερβολικά πολύ πληθωρισμό. Το πρόβλημα είναι ότι οι διαρθρωτικές αλλαγές, όπως η μείωση της συμμετοχής του εργατικού δυναμικού στην αγορά εργασίας και η ταυτόχρονη επιβράδυνση της παραγωγικότητας, ενδέχεται να έχουν καταστήσει ανέφικτο αυτόν τον στόχο. Στην περίπτωση αυτή και αν δεν υπάρξουν παρεμβάσεις της κυβέρνησης με σκοπό να αποτραπεί η στασιμότητα, ίσως οι κεντρικές τράπεζες αναγκαστούν να πάρουν μέτρα που θα φέρουν σε δύσκολη θέση εκατομμύρια ανθρώπους.

Μέχρι στιγμής, ελάχιστοι δείχνουν πως η Fed έχει φτάσει στα όρια των δυνατοτήτων της. Αν τα παρατήσει υπερβολικά νωρίς θα είναι τραγικό, ακόμη κι αν ο πληθωρισμός υπερβεί προσωρινά το στόχο της. Ως εκ τούτου, η κεντρική τράπεζα πρέπει να μεριμνήσει για να διατηρήσει περιθώρια ελιγμών.

Deloitte.

Οδηγός χρηματοδότησης έργων από Ευρωπαϊκά Προγράμματα

Η Deloitte έχει δημοσιεύσει πρόσφατα σε Αγγλική έκδοση ένα σύντομο και περιεκτικό οδηγό χρηματοδότησης έργων.

Ο οδηγός περιέχει χρήσιμες πληροφορίες για τη διεκδίκηση χορηγιών που διαθέτουν τα ανταγωνιστικά Ευρωπαϊκά Προγράμματα κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020.

Για να ενημερωθείτε έγκαιρα για τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, μπορείτε να μας ακολουθήσετε στο @DeloitteEU_CY ή επικοινωνήστε με τη Μονάδα Grants & Incentives στην ηλεκτρονική διεύθυνση Grants_IncentivesCY@deloitte.com ή στα τηλέφωνα 25868623 / 25868611.

Προκαλεί ανησυχίες η υπόθεση Γεβτουσένκοβ

Η σύλληψη του ολιγάρχη μπορεί να σηματοδοτεί επιστροφή του Κρεμλίνου σε τακτικές τύπου Υγκος

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Η σύλληψη στις 16 του μήνα του Λεονίντ Γεβτουσένκοβ προκαλεί αναταραχή ανάμεσα στους επενδυτές, ενισχύοντας τους φόβους για νέα πτώση του ρουβλίου, σε περίπτωση μαζικής εξόδου κεφαλαίων. Ο Γεβτουσένκοβ ηγείται της Sistema, βιομηχανικού κολοσσού ο οποίος ελέγχει την MTS, τη μεγαλύτερη εταιρεία τηλεφωνίας στη χώρα αλλά και την Bashneft, βασικό ανταγωνιστή της Rosneft, του γιγαντιαίου υδρογονανθράκων που διατηρεί στενές σχέσεις με το Κρεμλίνο και που έχει πληγεί από τις ευρωπαϊκές κυρώσεις κατά της Ρωσίας.

Πολλοί είναι οι αναλυτές (κυρίως δυτικοί) που συγκρίνουν τον κατ'οίκον περιορισμό του κ. Γεβτουσένκοβ με την υπόθεση Υγκος, στην οποία ο Μιχαήλ Κοντορκόφσκι είχε φυλακιστεί για φοροδιαφυγή και ξέπλυμα χρήματος. Η υπόθεση είχε προκαλέσει μεγάλες αντιδράσεις εκτός Ρωσίας και ο κ. Κοντορκόφσκι είχε θεωρηθεί σχεδόν καθολικά ως πολιτικός κρατούμενος, μέχρι την απελευθέρωσή του το 2013, με προεδρική χάρη και με όρο αποφυλάκισης να εγκαταλείψει τη Ρωσία.

Υπενθυμίζεται πως, μετά τη φυλάκιση Κοντορκόφσκι, η Υγκος είχε εξαγοραστεί από τη σήμερα ταλαιπωρημένη Rosneft, η οποία φαίνεται πως έχει την «όρεξη» να απορροφήσει και την Bashneft, εθνικοποιώντας έτσι άλλο ένα βασικό της ανταγωνιστή στην αγορά. Η Vedomosti, ημερήσια εφημερίδα της χώρας, είχε μάλιστα σχολιάσει πριν από μερικούς μήνες το ενδιαφέρον της Rosneft για εξαγορά της Bashneft, κάτι που σήμερα καθίσταται πολύ πιο εύκολο (και πολύ φθηνότερο) μετά τη σύλληψη (κατ'οίκον περιορισμό) του επικεφαλής της.

Οι επενδυτές δείχνουν ήδη πολύ

Εξορισμού, τα κεφάλαια που αναζητούν καταφύγιο εκτός της χώρας, αποτελούν προϊόν φοροδιαφυγής και ο τρόπος αντιμετώπισής τους πρέπει να αποφασιστεί σε επίπεδο Συμβουλίου.

ανήσυχτοι με την εξέλιξη, η οποία μπορεί μεν να «θυμίζει Υγκος» αλλά την ίδια στιγμή έχει μια σημαντική διαφορά. Ο κ. Κοντορκόφσκι θεωρείται πως είχε φυλακιστεί, διότι έδειχνε την τάση να παρεμβαίνει σε πολιτικά ζητήματα. Πέρα από τα ανοικτά σχόλια που έκανε για διαφθορά και κακοδιαχείριση, ο κ. Κοντορκόφσκι χρηματοδοτούσε και πολιτικές κινήσεις της αντιπολίτευσης του κ. Πούτιν.

Κάτι τέτοιο δεν φαίνεται να συμβαίνει με τον κ. Γεβτουσένκοβ, ο οποίος μπορεί να «χάλασε» τις σχέσεις του με τον πρώην δήμαρχο της Μόσχας (και σύμμαχο του Κρεμλίνου) αλλά δεν έχει «αντιπολιτευτικό» παρελθόν. Αναλυτές των διεθνών πρακτορείων σχολιάζουν πως η κίνηση δείχνει πως η χώρα δέχεται απανωτές πιέσεις λόγω των κυρώσεων και η ανάγκη στήριξης της Rosneft από το Κρεμλίνο φαίνεται πως είναι πλέον τόσο μεγάλη, που έπρεπε να «επιστρατευτούν» επιπλέον μέσα για τη στήριξη του κρατικού κολοσσού. Δεν απουσιάζουν μάλιστα και σχόλια πως η κίνηση κατά της Sistema και των θυγατρικών της ενδεχομένως να αποτελεί την αναγκαστική βολή μιας νέας περιόδου κατά την οποία θα ενισχύονται οι πιέσεις στις με-

Η πτώση του ρωσικού νομίσματος καθιστά πολύ ακριβότερη την κυπριακή αγορά. Την ίδια στιγμή, όμως, η φυγή κεφαλαίων από τη Ρωσία θα αποτελούσε, κάτω από διαφορετικές συνθήκες, σημαντική ευκαιρία για την Κύπρο.

γάλες επιχειρήσεις («με όλα τα μέσα») για να εξυπηρετήσουν τις κρατικές ανάγκες των «commanding heights» της οικονομίας.

Οι Moody's σχολιάζουν πως η εξέλιξη ενισχύει τη μακροπρόθεσμη πρόβλεψή τους πως το επιχειρηματικό κλίμα θα παραμείνει αρνητικό και πως ο ρυθμός των επενδύσεων είναι πιθανό να περιοριστεί περαιτέρω, την ώρα που η οικονομία καταγράφει σημαντική επιβράδυνση.

Επηρεάζει την Κύπρο

Οι εξελίξεις μεταφράζονται μεταξύ άλλων και σε νέες πιέσεις στο ρούβλι, το οποίο συνεχίζει την πτωτική του πορεία, η οποία μάλιστα εντείνεται όσο εντείνονται και οι αμοιβαίες κυρώσεις. Το ρούβλι έχει ήδη υποχωρήσει κατά 8,07% σε σχέση με τον Ιούνιο και κατά 16,8% από τον Σεπτέμβριο του 2013.

Η πτώση του ρωσικού νομίσματος καθιστά πολύ ακριβότερη την κυπριακή αγορά, την ώρα μάλιστα που το τουριστικό ρεύμα από τη Ρωσία δέχεται μεγάλες πιέσεις. Οι μεσαιές τάξεις της χώρας, που αποτελούν τη βασική αγορά για την Κύπρο, θα πληγούν δυσανάλογα, γεγονός που θέτει σε αμφιβολία τη συνέχιση της αυξητικής πορείας του τουριστικού ρεύματος από μία από τις σημαντικότερες αγορές της Κύπρου. Σημειώνεται πως, εκτός από το γεγονός ότι οι Ρώσοι αποτελούσαν φέτος το 35% των αφίξεων για το τρίμηνο Ιουνίου-Αυγούστου, συνεχίζοντας την αυξητική τάση που άρχισε το 2011, αποτελούν και σημαντικότερη αγορά για την επέκταση της τουριστικής σεζόν.

Την ίδια στιγμή, η φυγή κεφαλαίων από τη Ρωσία θα αποτελούσε, κάτω από διαφορετικές συνθήκες, σημαν-

τική ευκαιρία για την Κύπρο, η οποία θα μπορούσε να αποτελέσει μία από τις πιο σημαντικές επιλογές για «καταφύγιο» των χρημάτων που εγκαταλείπουν τη χώρα. Σήμερα, ωστόσο, τα πράγματα είναι πολύ διαφορετικά. Πρώτο, διότι τα χρήματα αυτά ανήκουν σε φοβισμένους επενδυτές που εγκαταλείπουν τη χώρα λόγω των ανησυχιών τους για την αντιμετώπιση που θα έχουν σε πολιτικό επίπεδο. Πρόκειται, έτσι, για κεφάλαια που είναι σχεδόν εξορισμού προϊόν φοροδιαφυγής, αφού αποκρύβονται από τις αρχές. Οι πιέσεις που έχουν δημιουργηθεί στην Κύπρο, λόγω και του ένοχου παρελθόντος στο ζήτημα του ξέπλυματος βρόμικου χρήματος, δεν επιτρέπουν εύκολα την προσέλκυση τέτοιων κεφαλαίων, έστω κι αν υπάρχει σοβαρό πολιτικής υφής στοιχείο πίσω από την απόφασή τους.

Δεύτερο, διότι οι κυπριακές τράπεζες δεν εμπνέουν, ούτως ή άλλως, εμπιστοσύνη, ιδίως για τους «καλά ενημερωμένους επενδυτές» και τα μεγάλα ποσά που αυτοί επιθυμούν να βγάλουν εκτός Ρωσίας.

Πρόκειται για ένα σημαντικό στοιχείο το οποίο δεν λαμβάνεται υπόψη από τη Δύση στο πλαίσιο της συζήτησης για το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος: Στις περιπτώσεις καθεστώτων όπου υπάρχει σημαντική πολιτική επέμβαση στα της οικονομίας, και όπου οι επενδυτές επιθυμούν να αποκρύψουν τα χρήματά τους για πολιτικούς και όχι οικονομικούς λόγους, τα χρήματα που εγκαταλείπουν τις εν λόγω χώρες είναι εξορισμού προϊόν φοροδιαφυγής. Βασικό ζήτημα που θα πρέπει να τεθεί είναι –σε πολιτικό επίπεδο– τι μεταχειρισμός θα τύχουν αυτά τα κεφάλαια.

Εάν ενταθεί η φυγή κεφαλαίων από τη Ρωσία, αυτό που είναι σαφές είναι πως αυτά τα κεφάλαια θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με τον ίδιο τρόπο από όλες τις δυτικές χώρες όπου θα αναζητήσουν καταφύγιο. Εάν, για παράδειγμα, για πολιτικούς λόγους θεωρηθούν ευπρόσδεκτα σε ορισμένες χώρες, οι χώρες στις οποίες θα αντιμετωπιστούν ως «ξέπλυμα», θα βρεθούν σε πολύ μειονεκτική θέση. Με δεδομένο το αντιρωσικό αίσθημα (και δη το αίσθημα που υπάρχει, σε πολιτικό επίπεδο, εναντίον του κ. Πούτιν), είναι πολύ πιθανόν τα πιο ισχυρά από τα ευρωπαϊκά κράτη να προσφέρουν καταφύγιο στα κεφάλαια που θα εγκαταλείψουν τη χώρα μετά και την υπόθεση Γεβτουσένκοβ. Κάτι τέτοιο δύσκολα μπορεί να συμβεί με πιο αδύνατα κράτη, και δη όταν δέχονται πιέσεις στα ζητήματα ξέπλυματος λόγω του μαρτυρωτού τους παρελθόντος. Η απόφαση θα πρέπει να ληφθεί σε πολιτικό επίπεδο από το Συμβούλιο της Ε.Ε.

CONTAINER LINES

NEW FIXED DAY WEEKLY SERVICE PIRAEUS - LIMASSOL - PORT SAID

• **VERY COMPETITIVE FREIGHT RATES** •

Departure from Piraeus every Saturday. Arrival at Limassol every Monday morning.

G.A.P. VASSILOPOULOS
GROUP

NICOSIA

Tel.: 22 710000
Fax: 22 514081

LIMASSOL

Tel.: 25 877737
Fax: 25 565982

LARNACA

Tel.: 24 625610
Fax: 24 625656

PAPHOS

Tel.: 26 811448
Fax: 26 221157

PARALIMNI

Tel.: 23 743350
Fax: 23 826754

Email: osl@gapgroup.com
Web: www.gapgroup.com

Αύξηση κρατικών δαπανών το 2015

Έτοιμο το Υπ. Οικονομικών για επιστροφή στις αγορές με νέα έκδοση ομολόγων, την ώρα που συνεχίζονται οι προσαρμογές

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Καθώς ο προϋπολογισμός του 2015 αρχίζει πλέον να ετοιμάζεται και με τα πιο απτά του στοιχεία, καθίστανται πιο ξεκάθαρες οι τάσεις που θα διαφανούν. Ενδεχομένως η σημαντικότερη από αυτές, είναι η αύξηση –έστω και οριακά– των κρατικών δαπανών για το 2014, την ώρα που και στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ) φαίνεται πως το κράτος θα προχωρήσει σε αυξήσεις και μέσα στο 2016, τουλάχιστον.

Η αύξηση δαπανών, πάντως, θα είναι οριακή για το 2015 και αυτή τη στιγμή οι τεχνοκράτες του Υπουργείου Οικονομικών την τοποθετούν στο 0,6%, χωρίς να αποκλείεται κάποια διαφοροποίηση του ποσού, όσο συνεχίζονται οι αναλύσεις.

Η αύξηση των δαπανών είναι δυνατή χάρη σε μία σειρά από δεδομένα που έχουν διαμορφωθεί το τελευταίο διάστημα, και τα οποία αλλάζουν άρδην την εικόνα των δημόσιων οικονομικών. Όπως έγραψε η «Κ» προ εβδομάδας, σημαντικό στοιχείο αποτέλεσε αύξηση των εσόδων και μείωση των δαπανών σε σχέση με

Συνεχίζουν να υφίστανται μεγάλοι κίνδυνοι για την οικονομία, αλλά είναι πλέον βάσιμες οι ελπίδες πως το χρέος θα είναι βιώσιμο.

τις προβλέψεις του Μνημονίου. Εξαιρετικά σημαντική για αυτό το ζήτημα, ήταν η αξιοσημείωτη μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του χρέους, χάρη σε τρία δεδομένα:

Τα μειωμένα επιτόκια που χρεώνει η Τρόικα σε σχέση με άλλες επιλογές (στο 3%), την επαναδιαπραγματεύσει των επιτοκίων στο ρωσικό δάνειο (στο 3,5%) και η αναδιάρθρωση του χρέους με την πρόσφατη έκδοση ομολόγου από το Υπουργείο Οικονομικών.

Την ίδια στιγμή, και ενώ οι εκτιμήσεις προβλέπουν πρωτογενές έλλειμμα μικρότερο από το -1,3% που είχε εκτιμηθεί αρχικά, Τρόικα και Υπουργείο Οικονομικών εκτιμούν πως η πραγματική οικονομία έχει πλέον δοκιμάσει τον πάτο. Εκτιμήσεις της «Κ» θέλουν τον πάτο να δοκιμάζεται αργότερα, στα τέλη του φθινοπώρου με αρχές του χειμώνα, αν δεν προκύψει κάτι απρόοπτο στο ζήτημα των εκποιήσεων και στο στρες τεστ των τραπεζών. Αυτή η εκτίμηση, ωστόσο, δεν αλλάζει τη γενικότερη εικόνα.

Οι δαπάνες

Η αύξηση δαπανών του κράτους μπορεί να αποδοθεί σε συγκεκριμένα δεδομένα:

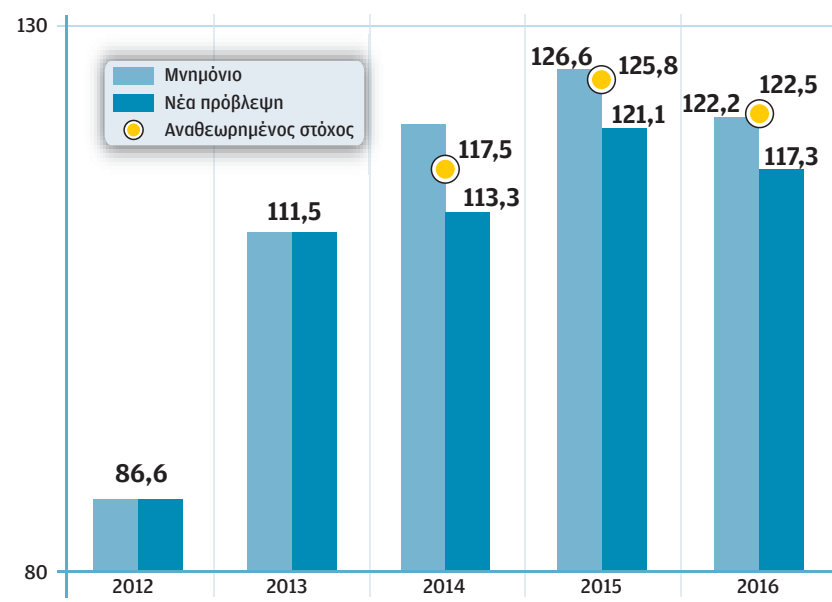
Πρώτο, σε μεγάλο βαθμό οι καθαρές αυξήσεις στις δαπάνες θα αφορούν σε συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. προ-

γράμματα. Έτσι, εξασφαλίζεται ένα διπλό όφελος. Από τη μία, τονώνεται η οικονομία και δημιουργείται πίεση στην ανεργία, και από την άλλη οι δαπάνες θα αντισταθμιστούν από έσοδα του κράτους. Κι αυτό, το 85% των κρατικών δαπανών για τις συγκεκριμένες δράσεις θα επιδοτείται από την Ε.Ε. Έτσι, η επίδραση των αυξήσεων στο πρωτογενές έλλειμμα θα είναι σε πρώτο χρόνο χαμηλή, ενώ έμμεσα μπορεί να είναι και μηδενική (ή και θε-

τική), αν λάβει κανείς τα παράπλευρα οφέλη από τα αναπτυξιακά έργα που θα χρηματοδοτηθούν. Δεύτερο, οι μεγάλες περικοπές στον προϋπολογισμό του 2014 –στο 11% σε σχέση με το ήδη περιορισμένο 2013– επέτρεψαν στην κυβέρνηση να ολοκληρώσει από την αρχή του μνημονίου τις συνολικές περικοπές που χρειαζόταν και να επιτύχει τους άμεσους δημοσιονομικούς στόχους. Με το «μαξιλάρι» που δημιουργήθηκε,

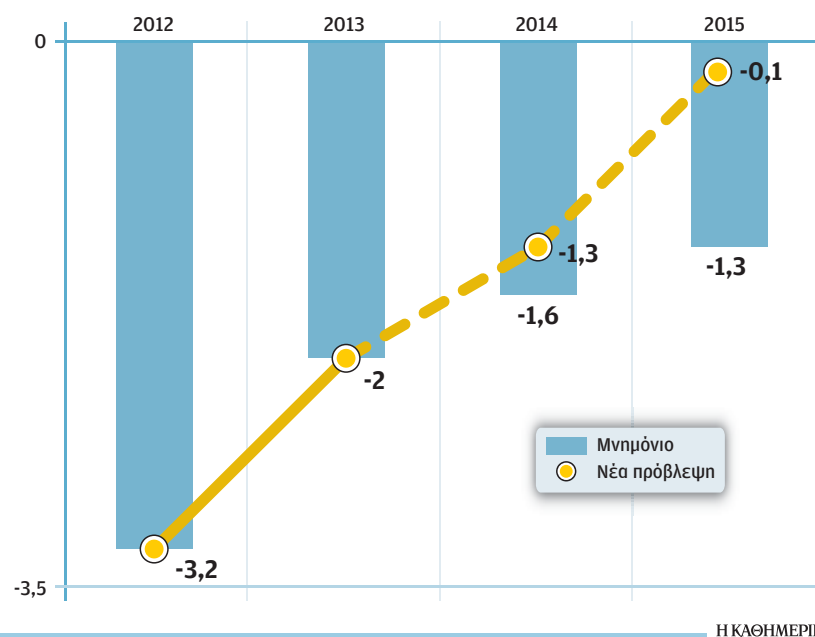
Δημόσιο Χρέος (% του ΑΕΠ)

✓ Η αναθεώρηση του ΑΕΠ μειώνει το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ. Εντός 2015, το χρέος περιλαμβάνει και 1 δισ. ευρώ για τον Συνεργατισμό που ενδεχομένως να μη χρειαστεί

Πρωτογενές Ισοζύγιο

✓ Το πρωτογενές έλλειμμα αναμένεται να παραμείνει μικρότερο από τους στόχους του μνημονίου

γράφματα. Έτσι, εξασφαλίζεται ένα διπλό όφελος. Από τη μία, τονώνεται η οικονομία και δημιουργείται πίεση στην ανεργία, και από την άλλη οι δαπάνες θα αντισταθμιστούν από έσοδα του κράτους. Κι αυτό, το 85% των κρατικών δαπανών για τις συγκεκριμένες δράσεις θα επιδοτείται από την Ε.Ε. Έτσι, η επίδραση των αυξήσεων στο πρωτογενές έλλειμμα θα είναι σε πρώτο χρόνο χαμηλή, ενώ έμμεσα μπορεί να είναι και μηδενική (ή και θε-

τική), αν λάβει κανείς τα παράπλευρα οφέλη από τα αναπτυξιακά έργα που θα χρηματοδοτηθούν.

Δεύτερο, οι μεγάλες περικοπές στον προϋπολογισμό του 2014 –στο 11% σε σχέση με το ήδη περιορισμένο 2013– επέτρεψαν στην κυβέρνηση να ολοκληρώσει από την αρχή του μνημονίου τις συνολικές περικοπές που χρειαζόταν και να επιτύχει τους άμεσους δημοσιονομικούς στόχους. Με το «μαξιλάρι» που δημιουργήθηκε,

υπάρχει έτσι χώρος για περιορισμό των επιπλέον περικοπών.

Τρίτο, η πραγματική οικονομία έχει δείξει καλύτερες επιδόσεις από ό,τι αναμενόταν. Σημαντικό «κόλπο» ήταν, όπως γράφτηκε και παλαιότερα, το γεγονός ότι η απομόκλευση των τραπεζών έγινε με επίκεντρο το εξωτερικό. Η συνολική πιστωτική συρρίκνωση εντός Κύπρου κινήθηκε γύρω στο 6% μέσα στο 18μηνο μετά το κούρεμα, σε σχέση με 14% που ήταν η συνολική. Έτσι, με το «μάζεμα» των πιστώσεων και την αποξένωση ενεργητικών στο εξωτερικό, οι τράπεζες περιόρισαν την εντός Κύπρου πιστωτική συρρίκνωση.

Σημειώνεται επίσης πως τα νοικοκυριά χρησιμοποίησαν τις καταθέσεις που είχαν μαζέψει τα προηγούμενα χρόνια, για να χρηματοδοτήσουν την κατανάλωσή τους, ενώ οι επιχειρήσεις κατανάλωσαν τα αποθέματα που είχαν μαζέψει ως τα τέλη του 2011.

Σε κάθε περίπτωση, η σημερινή εκτίμηση για την πορεία του ΑΕΠ, θέτει την ανάπτυξη για το 2014 στο -3,2%, μια επίδοση καλύτερη από το -4,2% που είναι η αναθεωρημένη πρόβλεψη του Μνημονίου. Το γεγονός ότι είναι η δεύτερη συνεχόμενη χρονιά που αποτελέσματα καλύτερα από τις προβλέψεις, αντικατοπτρίζεται και στα κρατικά έσοδα. Στη Μικράληκη Καραολή εκτιμούν, μάλιστα, πως θα καταγραφεί η πρώτη μείωση της ανεργίας από το 2008, παρόλο που αναμένεται πως η ανεργία θα παραμείνει σε υψηλά επίπεδα.

Αξίζει να σχολιαστεί πως, σύμφωνα με άλλες εκτιμήσεις η μακροπρόθεσμη «φυσιολογική ανεργία» (NAIRU, non-accelerating inflation rate of unemployment) αναμένεται, σύμφωνα με όλες τις εκτιμήσεις, πως θα «κολλήσει» σε επίπεδα κοντά (και άνω) του 10% με 11%.

Δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί ο σχεδιασμός του προϋπολογισμού για να επιτραπεί ασφαλής εκτίμηση σχετικά με την κατηγοριοποίηση των νέων δαπανών. Ωστόσο, από τη στιγμή που η καθαρή αύξηση θα αφορά σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, είναι ασφαλής μια αρχική εκτίμηση:

Οι δαπάνες φαίνεται πως θα αφορούν κατά βάση στα Υπουργεία Γεωργίας και Εμπορίου, με προγράμματα που αφορούν στην Πράσινη Ανάπτυξη, στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ), καθώς και στην κοινωνική συνοχή και ενδεχομένως στην αλιεία.

Σύμφωνα με τις αρχικές εκτιμήσεις, πάντως, στο Υπουργείο Οικονομικών σχολιάζουν πως θα μπορούσαν να είχαν τεθεί στον προϋπολογισμό και πιο αυστηροί στόχοι, αλλά ακολουθούνται αναγκαστικά οι στόχοι του Μνημονίου. «Το αποτέλεσμα μας θα είναι καλύτερο από τους στόχους και το 2015», σχολίασε ανώτατη πηγή του Υπουργείου, «εκτός κι αν εκτροχιαστεί η πορεία για πολιτικούς λόγους».

Δεν ξεπεράστηκε ο κίνδυνος

Παρά τις ελπίδες που διαμορφώνονται πλέον πως το χρέος θα μπει σε βιώσιμη πορεία και θα επιτρέψει, έτσι, την πιο άνετη διαχείριση των δεικτών (και εμμέσως της πραγματικής οικονομίας), είναι σαφές πως ο κίνδυνος για την οικονομία δεν έχει ακόμα ξεπεραστεί. Οι αγορές εισπράτουν με θετικό τρόπο την πορεία που ακολουθείται, όπως διαφαίνεται και από το γεγονός ότι οι αποδόσεις των κυπριακών ομολόγων στις διεθνείς δευτερογενείς αγορές είναι άνω του 100% της ονομαστικής, συμπεριλαμβανομένης της αποδόσεως που είναι το σπρεντ. Ωστόσο, όπως διαφάνηκε και κατά την συζήτηση για τα νομοσχέδια πέριξ των εκποιήσεων, η Βουλή αδυνατεί να φτάσει σε «καθαρές» αποφάσεις, επιλέγοντας ουρές και συνοδευτικά νομοσχέδια.

Βασικότερο ρίσκο αυτή τη στιγμή για την οικονομία, είναι η καθυστέρηση στην όλη υπόθεση του νομοσχεδίου για τις εκποιήσεις. Η απόρριψη της αναπομπής από την Βουλή θα οδηγήσει σε επιπλέον καθυστερήσεις στη δόση, την ώρα μάλιστα που ο Δεκέμβριος είναι ο μήνας με τις μεγαλύτερες κρατικές δαπάνες. Σημειώνεται επιπλέον πως και στο Ανώτατο Δικαστήριο υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να μη ληφθούν ξεκάθαρες αποφάσεις, με απόρριψη ή αποδοχή των νομοσχεδίων, αλλά να κριθούν μόνο συγκεκριμένες πρόνοιες τους ως συνταγματικές ή όχι. Κάτι τέτοιο θα καταστήσει αμφίβολο το κατά πόσον η πολιτική ηγεσία θα καταφέρει να βρει λύσεις πριν από το τελευταίο Eurogroup του μήνα.

Εν τω μεταξύ, ρίσκο υπάρχει και σε σχέση με το στρες τεστ, όπου υπάρχει μεγάλη ευαισθησία των αποτελεσμάτων σε σχέση με τις παραδοχές. Εάν αυτές αλλάξουν λόγω της καθυστέρησης στο κλείσιμο του ζητήματος των εκποιήσεων, δεν μπορεί να γίνει πρόβλεψη για το τελικό αποτέλεσμα. Ένας άλλος κίνδυνος είναι και μια μακρά συζήτηση σχετικά με το νομοσχέδιο περί φρεγγυόπιας, κάτι που θα παρατείνει την αβεβαιότητα και εντός του 2015. Πιο γενικά, υπάρχουν πλέον λόγοι για να φοβόμαστε κανείς πως μια πολιτική κρίση έχει ήδη κριθεί ως «χρήσιμη» τουλάχιστον από ορισμένους πολιτικούς ηγέτες, κάτι που αποτελεί σημαντικό ρίσκο για την οικονομία.

Σε κάθε περίπτωση, η πορεία των διαρθρωτικών αλλαγών (ανάμεσά τους και το εφάραξ καθώς και οι καταβολές από τον ημιδημόσιο τομέα της εισφοράς του 1,5% που καταβάλλουν οι δημόσιοι υπάλληλοι), δεν μπορεί να σταματήσει, αφού η ευκαιρία που προσφέρεται με την κρίση επιτρέπει το σπάσιμο των στρεβλώσεων που μέχρι σήμερα χαρακτηρίζουν τα δημόσια οικονομικά.

Προδιαγράφεται νέα έκδοση ομολόγου μέσω... Eurostat

Σημαντικό στοιχείο στην προσπάθεια του Υπουργείου Οικονομικών για διαχείριση των δεδομένων, είναι τα δημοσιονομικά στοιχεία. Η μείωση των πρωτογενών ελλειμμάτων κάτω από την πρόβλεψη (αλλά και τους στόχους) του Μνημονίου, σε συνδυασμό και με τη μείωση του συνολικού ελλείμματος λόγω της μείωσης του κόστους εξυπηρέτησης του χρέους, έχουν αλλάξει σημαντικά τα δεδομένα.

Αυτά τα δύο στοιχεία συγκρατούν σε σημαντικό βαθμό το χρέος, το οποίο, ως γνωστό, δεν αυξήθηκε με την τελευταία έκδοση του ομολόγου EMTN, ύψους 1 δισ. ευρώ. Η προσπάθεια από πλευράς του Γραφείου Διαχείρισης του Δημό-

σιου Χρέους, είναι να προχωρήσει η Δημοκρατία σε μια νέα έκδοση, με την οποία να δημιουργεί επιπλέον ρευστότητα στην αγορά του κυπριακού ομολόγου και να επιτρέπει την ευκολότερη διαχείριση του χρέους –και δη των λίξων χρέους– που αρχίζουν από το 2015.

Σε αυτό το πλαίσιο, εξαιρετικά σημαντικό στοιχείο αποτελεί η αναμενόμενη μείωση του πιο σημαντικού από τους δείκτες βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους. Το γεγονός ότι η ύφεση είναι μικρότερη από ό,τι είχε αρχικά εκτιμηθεί, συγκρατεί στον λόγο χρέους-προς-ΑΕΠ.

Την ίδια στιγμή, υπάρχουν ση-

μαντικές πληροφορίες πως από την αναθεώρηση των στοιχείων της Eurostat σχετικά με το κυπριακό ΑΕΠ, θα προκύψει επανεκτίμηση του απόλυτου ύψους του ΑΕΠ της Κύπρου. Έτσι, με την αύξηση του παρονομαστή, ο λόγος χρέους-προς-ΑΕΠ θα μειωθεί.

Σύμφωνα με τις αρχικές εκτιμήσεις, το δημόσιο χρέος εκτιμάται πως θα κλείσει για φέτος στα 117,8%. Μετά τις αναθεωρήσεις του ΑΕΠ, ο λόγος θα μειωθεί, σύμφωνα με πληροφορίες, στο 113%.

Οι εκτιμήσεις της «Κ», με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες που υπάρχουν, προβλέπουν πως, από την επανεκτίμηση της αξίας του ΑΕΠ θα προκύψει λογιστική αύ-

ξηση κατά σχεδόν 4%. Πάντως, οι ρυθμοί ανάπτυξης του ΑΕΠ δεν αναμένεται να διαφοροποιηθούν ουσιαστικά, παρά την αναθεώρηση της απόλυτης αξίας του ΑΕΠ.

Επιπλέον, όσον αφορά στο 2015, υπάρχουν τρία στοιχεία που επιτρέπουν την προσδοκία πως το χρέος θα μειωθεί περαιτέρω σε σχέση με το ΑΕΠ:

Πρώτο, η αναθεώρηση των στοιχείων της Eurostat θα αυξήσει τον παρονομαστή του κλάσματος, όπως και με το 2014.

Δεύτερο, στις προβλέψεις συμπεριλαμβάνεται και το 1 δισ. ευρώ που αφορά στο «μαξιλάρακι» που είναι δεσμευμένο για την ανακεφαλαιοποίηση του Συνεργατισμού.

Έτσι, το απόλυτο ύψος του χρέους αναμένεται πως θα είναι χαμηλότερο από εκείνο που είχε εκτιμηθεί στο Μνημόνιο, νοουμένου ότι ο Συνεργατισμός θα επαληθεύσει τις εκτιμήσεις και δεν θα χρειαστεί 1 δισ. ευρώ μετά το στρες τεστ. Έτσι, αντί του 126,5% που εκτιμάται πως θα είναι το χρέος-προς-ΑΕΠ το 2016, ενδεχομένως να κινήσει το ύψος χαμηλότερα από το 121%.

Σε περίπτωση που ξεπεραστούν τα προβλήματα των τραπεζών και σε περίπτωση που δεν θα προκύψει πολιτικός φύσεως κρίση στην οικονομία (κάτι καθόλου βέβαιο) δεν αποκλείεται επιπλέον να καταγραφεί και οριακά θετική ανάπτυξη

μέσα στο 2015, κάτι που επίσης θα συμβάλει στην συγκράτηση του χρέους σε σχέση με το ΑΕΠ, θέτοντας το έτσι σε βιώσιμη πορεία.

Αυτά τα στοιχεία επιτρέπουν την πλήρη επιστροφή στις αγορές με νέα έκδοση ομολόγου –και ενδεχομένως με στροφή από τον εγκώριο σε διεθνή δανεισμό. Με αυτό τον τρόπο θα προετοιμαστεί το έδαφος για τις επόμενες κινήσεις και την περαιτέρω μείωση του κόστους δανεισμού, ενώ ταυτόχρονα, ορισμένα τουλάχιστον στελέχη του Υπουργείου Οικονομικών, άρχισαν να μιλούν δειλά-δειλά ακόμα και για «γρηγορότερη έξοδο από το Μνημόνιο».

Αδιάλειπτη συνδεσιμότητα και εντυπωσιακές ταχύτητες μέσω του δικτύου οπτικών ινών της MTN Business

- Αποκλειστική σύνδεση με τη συντομότερη δυνατή δικτύωση • Κάλυψη σε όλες τις αστικές περιοχές της Κύπρου • Μεγάλο εύρος ταχυτήτων έως τα 1000 Mbps (1Gbps)
- Σταθερά υψηλές αποδόσεις σε φωνή, βίντεο και δεδομένα • Απόλυτη διαθεσιμότητα δικτύου • Ενισχυμένη ασφάλεια

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 131 (Γραμμή Εξυπηρέτησης Εταιρικών Πελατών)
E-mail: mtnbusiness@mtn.com.cy
www.mtnbusiness.com.cy

Τουρίστες και τον Μάρτιο και τον Νοέμβριο...

Μικρά, αλλά ενθαρρυντικά σημάδια για επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου από Αγγλία και Γερμανία

Της **ΕΜΙΛΙΑΣ ΜΙΝΤΗ**

Σε αγώνα δρόμου έχει αποδυθεί ο ξενοδοχειακός και τουριστικός κόσμος της Κύπρου προκειμένου να γίνει κατορθωτό να επιτευχθεί ο στόχος για επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, η οποία κρατά ουσιαστικά το «κλειδί» για ενίσχυση του τουριστικού μας προϊόντος και τόνωση της οικονομίας. Μάρτιος και Νοέμβριος βρίσκονται στο μικροσκόπιο των αρμόδιων φορέων (Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού και Ξενοδόχοι), οι οποίοι με συντονισμένες κινήσεις καταβάλλουν εντατικές προσπάθειες ώστε να καταφέρουν να παρατείνουν την τουριστική περίοδο για δύο μήνες ακόμα και γιατί όχι, με μικρά, αργά, αλλά και σταθερά βήματα να μπορέσει η Κύπρος να καταστεί ως ένας τουριστικός προορισμός για όλο τον χρόνο.

Είναι εξάλλου γεγονός ότι παρά την έντονη κρίση και αβεβαιότητα που επικρατεί και παρά το ότι η χώρα μας θεωρείται ως ένα ακριβός τουριστικός προορισμός, τόσο το 2013 αλλά κυρίως το 2014, καταφέραμε να έχουμε αυξημένες αφίξεις από τη ρωσική αγορά, η οποία, αν και διέρχεται πολιτική αλλά και εσωτερική κρίση ένεκα των συνεχόμενων πτωχεύσεων και της κατάστασης στην Ουκρανία, έδειξε να αντέχει αλλά και να επεκτείνεται.

Αν και η Κύπρος παρουσιάζει υπερεξάρτηση από την αγορά της Ρωσίας, πράγμα το οποίο προβληματίζει τους ξενοδόχους σε επίπεδο του, τι θα γίνει αν παρουσιάσει ξαφνικά σημαντική πτώση, δεν παύει να αποτελεί ένα πολύ σημαντικό παίκτη και πολύτιμο συνεργάτη τον οποίο

Ο δρόμος είναι μακρύς και οι προσπάθειες συνεχείς. Πρέπει να γίνουν συμφωνίες και με άλλες σημαντικές αγορές οργανωτών ταξιδιών που την τελευταία δεκαετία έχουν ακολουθήσει πτωτική πορεία, κυρίως της βόρειας και κεντρικής Ευρώπης.

ασφαλώς και δεν θέλουμε να χάσουμε. Εξάλλου, αυτό αποδείχθηκε και από την παρουσία της Κύπρου στην τουριστική έκθεση της Ρωσίας που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της εβδομάδας, η οποία αν και δεν είναι τόσο σημαντική (τόσο μεγάλης εμβέλειας) όπως αυτήν του Μαρτίου, εντούτοις δεν μπορεί να παραγνωριστεί.

Την ίδια στιγμή που η Ρωσία παρουσιάζει σκαμπανεβάσματα και φαίνεται να αποκτά μια διαφορετική νοοτροπία σε σχέση με τις κρατήσεις, ο ξενοδοχειακός και τουριστικός κόσμος της Κύπρου παρατηρεί ότι το φαινόμενο των κρατήσεων των τελευταίων στιγμών παρατείνεται και εντείνεται κυρίως λόγω των πτωχεύσεων των Ρώσων τουριστικών πρακτόρων, ωστόσο, κρίνεται πολύ σημαντικό γιατί ο Σεπτέμβριος και ο Οκτώβριος θα κλη-

Έχουν αρχίσει να υιοθετούνται συμφωνίες με οργανωτές ταξιδιών και αεροπορικές εταιρείες για επέκταση των πτητικών τους προγραμμάτων.

σουν ομαλά και σε καλά επίπεδα.

Συλλογικές προσπάθειες Οι προσπάθειες που καταβάλλονται από τους αρμόδιους φορείς του τουρισμού με τους οργανωτές ταξιδιών του εξωτερικού είναι συλλογικές, υπογραμμίζει στην «Κ» ο γενικός διευθυντής του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων (ΠΑΣΥΞΕ) Ζαχαρίας Ιωαννίδης τονίζοντας τη σημασία που έχουν οι συντονισμένες προσπάθειες όλων για επίτευξη του στόχου για πάταξη της εποχικότητας. Σύμφωνα με τον κ. Ιωαννίδη, η προσπάθεια που καταβάλλεται είναι να δοθεί παράταση στους οργανωτές ταξιδιών για επέκταση των προγραμμάτων τους τον Μάρτιο και τον Νοέμβριο και πρόσθεσε ότι η κατάσταση είναι ακόμα ρευστή κυρίως σε ό,τι αφορά την αγορά της Ρωσίας.

Για τις άλλες αγορές της Αγγλίας και της Γερμανίας ο γεν. διευ-

θυντής του ΠΑΣΥΞΕ εξέφρασε την ελπίδα ότι τον Νοέμβριο θα έχουμε τα πρώτα δείγματα γραφής, αφού εκ πρώτης όψεως υπάρχει ενδιαφέρον και ζήτηση για όλες τις τουριστικές περιοχές της Κύπρου.

Ερωτηθείς σχετικά αν είναι εφικτό να πετύχουμε τον στόχο ως προς την εποχικότητα, είπε πως οι ξενοδόχοι τηρούν τις επιφυλάξεις τους λόγω της διεθνούς κατάστασης που επικρατεί, ενώ κληθείς να σχολιάσει τη σωρεία πτωχεύσεων στη Ρωσία, εξέφρασε την ευχή να μην έχει συνέχεια.

Αναφορικά με την έκθεση που πραγματοποιήθηκε στη Ρωσία, ο κ. Ιωαννίδης είπε ότι ο ΠΑΣΥΞΕ περιμένει να ενημερωθεί από την αντιπροσωπεία που ήταν εκεί για τα αποτελέσματα των επαφών (η έκθεση ολοκληρώθηκε την Παρασκευή). Διευκρίνισε, ωστόσο, ότι η συγκεκριμένη έκθεση

δεν είναι τόσο μεγάλης εμβέλειας όσο αυτή του Μαρτίου.

Κρατική συμβολή

Την μπάλα στο γήπεδο του κράτους έριξε ο Ζαχαρίας Ιωαννίδης σημειώνοντας ότι για να μπορέσει η Κύπρος και η τουριστική βιομηχανία να γίνουν πιο ανταγωνιστικοί, χρειάζεται η συμβολή του κράτους και ιδιαίτερα κατά τη χειμερινή περίοδο, οπότε και ο ανταγωνισμός είναι ακόμα πιο οξύς. Ο γενικός διευθυντής του ΠΑΣΥΞΕ αναφέρθηκε στο ακριβό ηλεκτρικό ρεύμα αλλά και τα γαλακτοκομικά προϊόντα και αρτοσκευάσματα που καθιστούν την Κύπρο πιο ακριβή.

Δεν παρέλειψε να επισπμάνει ακόμα κατά το ακριβό κόστος χρήματος, αφού, όπως είπε, τα επιτόκια βρίσκονται στο διπλάσιο ποσοστό των αντίστοιχων που επικρατούν στην Ευρώπη, ενώ πρόσθεσε σε πολύ ψηλά επίπεδα κινούνται και οι φορολογίες (π.χ. ο φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας είναι πολλαπλάσιος του αντίστοιχου που έχουν τα ξενοδοχεία στην Ελλάδα όπως και των άλλων φορολογιών). Ο κ. Ιωαννίδης υπενθύμισε ακόμα ότι δεν πρέπει να αγνοούμε ότι ανταγωνιστικοί μας προορισμοί διαθέτουν πιο επαρκή διαφημιστικά κονδύλια με προωθητικές εργασίες όπως απαιτούνται από τους αντίστοιχους διεθνείς δείκτες όπου το 3% των εσόδων από τον τουρισμό επενδύεται εκ νέου σε εκστρατείες διαφήμισης και προβολής.

Σημειώνοντας ότι κάτι ανάλογο θα πρέπει να εφαρμοστεί και στη δική μας περίπτωση (με πιο μικρό κλάσμα), υπέδειξε πως ανάλογες πρόνοιες χρήζουν άμεσος ενίσχυσης στον Προϋπολογισμό του ΚΟΤ.

Τριετείς συμφωνίες

Οι συμφωνίες τριετούς διάρκειας του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, οι οποίες άρχισαν να υιοθετούνται και να μπαίνουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων με τους οργανωτές ταξιδιών του εξωτερικού, αναμένεται να διαδραματίσουν ίσως τον πιο σημαντικό ρόλο στις αφίξεις των τουριστών προς την Κύπρο.

Μιλώντας στην «Κ» ο Ζαχαρίας Ιωαννίδης είπε πως αυτές οι συμφωνίες, οι οποίες ήταν και πρωτοβουλία του ξενοδοχειακού κόσμου, έχουν αρχίσει να υιοθετούνται με οργανωτές ταξιδιών και αεροπορικές εταιρείες. Στόχος αυτών των προγραμμάτων είναι να δοθεί περαιτέρω ώθηση και ενθάρρυνση για αύξηση και παράταση των προγραμμάτων τους για την Κύπρο πάνω σε ολόχρονη βάση για να μπορεί να γίνει κατορθωτό να επιμηκυνθεί η τουριστική περίοδος αλλά και να απαβλυνθεί το πρόβλημα της εποχικότητας που αντιμετωπίζει ο κυπριακός τουρισμός.

Σύμφωνα με τον κ. Ιωαννίδη πρόσφατα υπήρξε κατάληξη πάνω σε κάποιες συμφωνίες και αναμένεται ότι κάποιες εταιρείες θα ξεκινήσουν τα πτητικά και ταξιδιωτικά τους προγράμματα νωρίτερα από ό,τι περασμένες χρονιές. Υπολογίζεται ότι τον Μάρτιο θα έχουμε τουρίστες στην Κύπρο. Κληθείς να σχολιάσει κατά πόσον είναι ενθαρρυντικό αλλά και οι ξενοδόχοι είναι ικανοποιημένοι, ανέφερε χαρακτηριστικά ότι ο δρόμος είναι μακρύς και οι προσπάθειες συνεχείς. Τόνισε ακόμα ότι πρέπει να γίνουν συμφωνίες και με άλλες σημαντικές αγορές οργανωτών ταξιδιών που την τελευταία δεκαετία έχουν ακολουθήσει πτωτική πορεία και αφορά τις χώρες της βόρειας και κεντρικής Ευρώπης. Καταλήγοντας σημείωσε πως οι αγορές που έχουν θετικό πρόσημο είναι μεμονωμένες και επανέλαβε ότι είναι αναγκαία η ενεργή γορησι όλων για να πετύχουμε τους τουριστικούς στόχους που έχουν τεθεί.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Προκήρυξη Υποτροφιών Εφορείας Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων Λευκωσίας σε συνεργασία με το FREDERICK UNIVERSITY

Η Εφορεία Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων Λευκωσίας δέχεται αιτήσεις αποφοίτων των Λυκείων της Εκπαιδευτικής της Περιφέρειας: Παγκύπριο Γυμνάσιο, Λύκειο Παλουριώτισσας και Λύκειο Ακρόπολης για παραχώρηση αριθμού υποτροφιών για πτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο FREDERICK για το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015.

Οι υποτροφίες ισχύουν για όλα τα προγράμματα σπουδών που προσφέρονται στο Πανεπιστήμιο, εφόσον απαραίτητως οι αιτητές πληρούν τα κριτήρια εισδοχής, ανάλογα του προγράμματος σπουδών.

Υποτροφίες για νέο-εισερχόμενους φοιτητές :

- Α.** Μία (1) υποτροφία που θα καλύψει το 100% των διδάκτρων για αποφοίτους με γενικό βαθμό απολυτηρίου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης 19/20 και άνω.
- Β.** Δύο (2) υποτροφίες που θα καλύψουν το 50% των διδάκτρων για αποφοίτους με γενικό βαθμό απολυτηρίου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μεταξύ 18 και 18.99/20.
- Γ.** Μία (1) υποτροφία που θα καλύψει το 50% των διδάκτρων για αποφοίτους με πολύ σοβαρά κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα.
- Δ.** Μία (1) υποτροφία που θα καλύψει το 50% των διδάκτρων για Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών.

Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να συμπληρώσουν ειδικά έντυπα, τα οποία μπορούν να προμηθευτούν από τα γραφεία της Σχολικής Εφορείας Λευκωσίας, στην οδό Αιγέως και Λυσίππου στην Παλουριώτισσα, από τις 8.00 π.μ. - 3.00 μ.μ.

Οι αιτήσεις πρέπει να απευθύνονται προς τον Πρόεδρο της Σχολικής Εφορείας και να φθάσουν στα Γραφεία της Εφορείας, το αργότερο μέχρι την Παρασκευή, 26/09/14 και ώρα 2.00 μ.μ.

Οι απόφοιτοι στους οποίους θα δοθούν οι υποτροφίες θα επιλεγούν από το Συμβούλιο της Εφορείας.

Από την Εφορεία Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων Λευκωσίας
Λευκωσία, Σεπτέμβριος 2014

ΔΙΑΥΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΛΤΔ

Δημοσίευση σύμφωνα με το άρθρο 47 των Περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμων του 1998 έως 2013

ΔΙΑΥΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΛΤΔ
Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης
Στις 31 Δεκεμβρίου 2013

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	€	ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	€
Μη κυκλοφορούν		Κεφάλαιο και αποθεματικά	
Ακίνητα εγκαταστάσεις και μηχανήματα	1.095.385	Μετοχικό Κεφάλαιο	154.290
		Λογαριασμός Αποτελεσμάτων	-64.125
		Αποθεματικό επανεκτίμησης	730.000
	1.095.385		820.165

Κυκλοφορούν Ενεργητικό	€	Τρέχουσες Υποχρεώσεις	€
Εμπορικοί χρεώστες και άλλα εισπρακτέα	460.351	Εμπορικοί πιστωτές, τράπεζες και άλλες υποχρεώσεις	735.571
	460.351		735.571
Σύνολο ενεργητικού	1.555.736		1.555.736

Κατάσταση συνολικών εισοδημάτων Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2013	€
Εισοδήματα	507.296
Άλλα εισοδήματα	82.977
	590.273
Λειτουργικά και Χρηματοπιστωτικά	-579.071
Κέρδος για το έτος πριν τη φορολογία	11.202
Φορολογία	-4.347
Κέρδος για το έτος μετά τη φορολογία	6.855
Μερίσματα	-4.861
Ζημιές που κρατήθηκαν την 1ην Ιανουαρίου 2013	-66.119
Ζημιές που κρατήθηκαν στις 31 Δεκεμβρίου 2013	-64.125

Η δραστηριότητα της εταιρείας κατά την διάρκεια του έτους, ήταν η λειτουργία σε παγκύπρια εμβέλεια του ραδιοφωνικού σταθμού "Κανάλι 6" που εκπέμπει από τη Λεμεσό.

Νέο μοχλό διαχείρισης της διαφήμισης αποτελούν τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης

Καταλυτικός ο ρόλος τους στην αγορά – Οι επιχειρήσεις καλούνται να στελεχώσουν ειδική ομάδα που να τα διαχειρίζεται

Του ΜΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Γρήγορος και σχετικά οικονομικός τρόπος, αλλά με αρκετούς κινδύνους, αποδεικνύεται η προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών μέσω των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης. Με αργά και σταθερά βήματα οι κυπριακές εταιρείες χρησιμοποιούν τα κοινωνικά δίκτυα για την προβολή των δραστηριοτήτων τους, αν και ο σωστός χειρισμός και η κατάλληλη αξιοποίηση των δικτύων είναι μια διαδικασία που απαιτεί προσοχή, παρακολούθηση και συντονισμό. Παρόλο που μεγαλύτερη εξοικείωση στις συγκεκριμένες ιστοσελίδες έχουν συνήθως άτομα 15-40 ετών

Μπορεί να φαίνεται φθηνός τρόπος διαφήμισης, μιας είναι μικρότερο το αρχικό κόστος σε σχέση με μία άλλη καμπάνια, εντούτοις το μάρκετινγκ που θα στηθεί στα κοινωνικά δίκτυα απαιτεί περισσότερο χρόνο και διαδικασία απ' ό,τι σε ένα άλλο μέσο ενημέρωσης.

και τα δίκτυα αποτελούν σημείο επαφής με αυτές τις ηλικιακές ομάδες, εντούτοις ο στόχος – κοινό των εταιρειών είναι πλέον απεριόριστος. Δηλαδή, μπορούν να στοχεύσουν σε χρήστες, τους οποίους δεν θα κατάφεραν να προσεγγίσουν διαφορετικά, είτε επειδή δεν επισκέπτονται με μεγάλη συχνότητα άλλες ιστοσελίδες, στις οποίες διαφημίζονται τα προϊόντα ή υπηρεσίες, είτε επειδή οι επιχειρήσεις είναι πολυάριθμες, με αποτέλεσμα κάποιες εξ αυτών να αδυνατούν να προωθηθούν αποτελεσματικά. Βέβαια, η διαφημιστική καμπάνια στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπως και σε όλο το διαδίκτυο, διαφέρει από τα υπόλοιπα μέσα ενημέρωσης, αφού θα πρέπει να γίνει πιο ελκυστική, διασκεδαστική, να εξτράνσει την περιέργεια και να προκαλεί το ενδιαφέρον των χρηστών, την ώρα που η διαδραστικότητα και η αμεσότητα διαδραματίζουν αρκετές φορές καθοριστικό παράγοντα στην επιτυχία μιας διαφήμισης. Παράλληλα, ενώ στην τηλεοπτική των κοινωνικών δικτύων οι επιχειρήσεις μπορούν να διαθέσουν το περιεχόμενο δωρεάν, ωστόσο υπάρχουν και δίκτυα στα οποία οι επιχειρήσεις θα πρέπει να καταβάλουν κάποιο ποσό για να εμφανιστεί το διαφημιζόμενο περιεχόμενο σε έναν ορισμένο αριθμό χρηστών

Αν και οι εταιρείες δεν είναι πλήρως εκτεθειμένες στους διάφορους κινδύνους, καθώς έχουν την επιλογή να απενεργοποιούν ή να δημοσιοποιούν μετά από δική τους έγκριση τα σχόλια των καταναλωτών, ωστόσο το ιδανικό, τόσο για την εξέλιξη τους όσο και για λόγους αντικειμενικότητας και διαφάνειας, είναι να αφουγκράζονται την κοινή γνώμη.

και πάνω. Επομένως, αυτό που καλούνται οι εταιρείες να κάνουν είναι να αυξήσουν τον αριθμό των χρηστών που τους ακολουθούν στις εν λόγω ιστοσελίδες, προκειμένου να διευρύνουν τις πιθανότητες το προσφερόμενο προϊόν ή υπηρεσία να διαδοθεί ευρέως.

Τα ρίσκα

Ανά πάσα στιγμή, μία εταιρεία έχει τη δυνατότητα να ενημερώσει το κοινό, μέσω μιας ανάρτησης, για τις δραστηριότητές της, ένα νέο προϊόν ή μία σημαντική ανακοίνωση και να λάβει άμεση ανταπόκριση. Ωστόσο, όπως επισημαίνει στην «Κ» ο Πόλυς Περαιτικός, λειτουργός του Τμήματος Υπηρεσιών και Εμπορίου του ΚΕΒΕ, το οποίο διοργανώνει σεμινάριο για αξιοποίηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για σκοπούς μάρκετινγκ και πωλήσεων, οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν για τις εταιρείες είναι αρκετοί. «Αν διατηρείς μία ιστοσελίδα σε κάποιο κοινωνικό δίκτυο, γίνεσαι από τη μία αποδέκτης εισηγήσεων από τους καταναλωτές, οι οποίες μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρεις, ενώ από την άλλη κινδυνεύεις να γίνεις ο εύκολος στόχος για προσβλητικά σχόλια», αναφέρει ο κ. Περαιτικός, τονίζοντας, όμως την ανάγκη να δίνεται βήμα

σε όλους τους πελάτες. Αν και οι εταιρείες δεν είναι πλήρως εκτεθειμένες στους διάφορους κινδύνους, καθώς έχουν την επιλογή να απενεργοποιούν ή να δημοσιοποιούν μετά από δική τους έγκριση τα σχόλια των καταναλωτών, ωστόσο το ιδανικό τόσο για την εξέλιξη τους όσο και για λόγους αντικειμενικότητας και διαφάνειας είναι να αφουγκράζονται την κοινή γνώμη, αφήνοντας το κοινό να εκφράζει τις απόψεις του και να καταθέτει σχόλια και προτάσεις, που θα βοηθήσουν τους οργανισμούς να αναπτυχθούν και να γίνουν πιο αποτελεσματικοί. Συν τοις άλλοις, «οι καταναλωτές εκτιμούν περισσότερο τα σχόλια άλλων χρηστών, οι οποίοι έχουν δοκιμάσει ένα προϊόν, παρά μία διαφημιστική ανάρτηση, σκοπός της οποίας είναι να το προωθήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο», σημειώνει ο λειτουργός του ΚΕΒΕ, όπως για παράδειγμα οι κριτικές προηγούμενων πελατών ενός ξενοδοχείου, που φαίνεται να καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό τις επιλογές των υποψηφίων πελατών.

Δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αγνοηθεί ο καταναλωτής, ο οποίος θα εκφράσει μία αρνητική κριτική, καθώς η οποία δυσφήμιση ενδέχεται να προκαλέσει ζημιά στην εταιρεία, που θα κληθεί να

αποκαταστήσει τάχιστα τη φήμη της, ενώ από την άλλη μία εγκωμιαστική κριτική μπορεί να λειτουργήσει εποικοδομητικά στην εικόνα που προβάλλει η εταιρεία προς τα έξω. «Πρέπει να βρεις το γρανάζι να επικοινωνήσεις με κάποιον που έχει εκφράσει αρνητικά ή έντονη άποψη για το προϊόν, προσπαθώντας με τον σωστό χειρισμό και την κατάλληλη αντιμετώπιση να ελαττώσεις την αρνητική αντίληψη του ή, αν τα καταφέρεις, να τα μετατρέψεις σε θετικά», δηλώνει στην «Κ» ο επικεφαλής του ψηφιακού τμήματος της διαφημιστικής εταιρείας Delema, Ανδρέας Παύλου. Επισημαίνοντας ότι δεν αποδεικνύεται εξυπνη τακτική ο περιορισμός του καταναλωτή, ο οποίος έχει δικαιώματα να εκφράζει τις απόψεις του, εξηγεί ότι «δεν θα αποβεί προς όφελος της εταιρείας ή του προϊόντος, αν μπει στη διαδικασία να διαγράψει διαρκώς μηνύματα με δυσφημιστικά σχόλια, καθώς το μόνο που θα πετύχει είναι προκαλέσει μεγαλύτερη αντίδραση».

Χρειάζεται εξειδικευμένη ομάδα

Η σωστή και αποδοτική διαχείριση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης δεν είναι μία απλή υπόθεση για τις επιχειρήσεις, καθώς θα χρειαστεί να προσλάβουν εξειδικευμένη ομάδα υπαλλήλων, που θα διαχειρίζεται αποκλειστικά τα εν λόγω δίκτυα. Ένας υφιστάμενος εργαζόμενος της εταιρείας, ο οποίος έχει ήδη πληθώρα αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων στις οποίες πρέπει να ανταποκριθεί, εκ των πραγμάτων δεν θα ήταν τόσο αποδοτικός όσο κάποιος εξειδικευμένος υπάλληλος, αφού θα αδυνατεί να παρακολουθεί σε διαρκή βάση – αν όχι όλο το εικοσιτετράωρο – το σύνολο των εξελίξεων, των σχολίων και της ανταπόκρισης που έχει ένα προϊόν στους χρήστες. Οι καταρτισμένοι υπάλληλοι έχουν τη δυνατότητα να κατευθύνουν την εξέλιξη μιας συζήτησης, αναρτώντας ένα συγκεκριμένο θέμα με στόχο να δεχτούν εγκαίρως τον αντίκτυπο που θα έχει, αναπτύσσοντας ταυτόχρονα έναν διαυλο επικοινωνίας με τους πελάτες στηριζόμενοι στην αλληλεπίδραση. «Όσον αφορά στο ΚΕΒΕ, για παράδειγμα, θα προτιμούσαμε, μέσω των κοινωνικών δικτύων, να γινόμαστε δέκτες των απόψεων των μελών μας αναφορικά με τις δραστηριότητες και τις υπηρεσίες που προσφέρουμε, διότι δεν υπάρχει κάποιος μηχανισμός στο επιμελητήριο, μέσω του οποίου γίνεται η αξιολόγηση των προσφερόμενων υπηρεσιών», δηλώνει ο Πόλυς Περαιτικός, σημειώνοντας παράλληλα ότι, με την κατάλληλη διαχείριση, τα social media θα μπορούσαν να εξελιχθούν σε ένα μέσο εύκολο και ευχάριστο επικοινωνίας με τους καταναλωτές, διαφορετικός από τη συνηθισμένη.

Νέα διαδικασία μάρκετινγκ

Ιδιαιτέρη σημασία θα πρέπει να δώσουν οι εταιρείες στη διαρκή παρακολούθηση των τεκταινόμενων στις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης, επιδεικνύοντας συνέπεια και συνέπεια, αναρτώντας δηλαδή ανά τακτά χρονικά διαστήματα ειδήσεις, ανακοινώσεις και χρήσιμες πληροφορίες, που θα μοιραστούν με τους υπόλοιπους χρήστες.

Για παράδειγμα, αν μία εταιρεία προβαίνει σε αναρτήσεις σπάνια ή παραλείπει κατ' εξακολούθηση να απαντά στα μηνύματα, τα σχόλια και τις απορίες των χρηστών, κινδυνεύει να μείνει εκτεθειμένη στα μάτια των καταναλωτών, με αρνητικές επιπτώσεις στη φήμη της. «Απαιτείται πίστη και δέσμευση, όπως επίσης και διαρκής παρακολούθηση των εξελίξεων, αφού πρόκειται για μία διαδικασία που δεν σταματά ποτέ, ενώ το στοιχείο κερδίζει όποιος ανταποκρίνεται άμεσα στα σχόλια ή τις αντιδράσεις των χρηστών», τονίζει στην «Κ» ο Ανδρέας Παύλου, αναφέροντας ότι συνήθως οι επιχειρήσεις επιλέγουν να στελεχωθούν με εξειδικευμένο ή υφιστάμενο προσωπικό, που θα διαχειρίζεται τα κοινωνικά δίκτυα, ζητώντας παράλληλα συμβουλευτικές υπηρεσίες από διαφημιστικές εταιρείες.

Η αλλαγή της διαδικασίας στη διαφήμιση ενός προϊόντος, που θα προηγηθεί μέσω των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης έγκειται στο ότι πρέπει να ακολουθηθούν συγκεκριμένες ενέργειες για το κάθε δίκτυο ξεχωριστά, να καταρτιστεί η στρατηγική και το πλάνο από τις επιχειρήσεις και τις διαφημιστικές εταιρείες, που θα φέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα. Παρόλο που μπορεί να φαίνεται φθηνός τρόπος διαφήμισης, μιας είναι μικρότερο το αρχικό κόστος σε σχέση με μία άλλη καμπάνια, εντούτοις το μάρκετινγκ που θα στηθεί στα κοινωνικά δίκτυα απαιτεί περισσότερο χρόνο και διαδικασία απ' ό,τι σε ένα άλλο μέσο ενημέρωσης.

Τόσο το διαδίκτυο γενικότερα όσο και τα κοινωνικά δίκτυα ειδικότερα, αποτελούν ισχυρό όπλο για τους καταναλωτές που ενδιαφέρονται να προμηθευτούν προϊόντα ή υπηρεσίες, μιας και η διαθεσιμότητα πληροφοριών στις ιστοσελίδες είναι απεριόριστη.

Πλέον οι καταναλωτές μπορούν να βρουν ηλεκτρονικά ένα προϊόν, το οποίο έχουν την ευκαιρία να μελετήσουν και να αξιολογήσουν προηγουμένως, μέσα από διάφορες κριτικές ή σχόλια, που έχουν αναρτήσει άλλοι χρήστες που το έχουν δοκιμάσει. Ωστόσο, οι εξελίξεις στην τεχνολογία είναι τόσο ραγδαίες που τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπως το Facebook, το Twitter και το Youtube, τα οποία είναι δημοφιλή προς το παρόν, ενδέχεται σε μερικά χρόνια να περάσουν σε δεύτερη μοίρα και να αντικατασταθούν από άλλα καινούργια, που θα προσφέρουν βελτιωμένες δυνατότητες για τους χρήστες, πράγμα που αναμένεται να επηρεάσει εκ νέου τη διαφημιστική βιομηχανία.

Ανάσα στις μικρομεσαίες από ΕΤΕπ

Χρηματοδοτικές συμφωνίες για δανεισμό κυρίως μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που θα συμβάλουν έτσι στην αειφόρο ανάπτυξη και την απασχόληση των νέων υπογράφηκαν από την ΕΤΕπ, την Τράπεζα Κύπρου και την Ελληνική Τράπεζα. Οι δύο συμβάσεις για 85 εκατ. ευρώ θα διοικηθούν στην Τράπεζα Κύπρου (50 εκατ.) και την Ελληνική Τράπεζα (35 εκατ.). Στόχος της ΕΤΕπ είναι τα χρήματα να φτάσουν στις ΜΜΕ, καθώς ο πρόεδρος της Τράπεζας κάλεσε τις δύο κυπριακές τράπεζες να διασφαλίσουν ότι τα ποσά που θα δοθούν θα φτάσουν στους τελικούς αποδέκτες. Πραγματική ατζέντα της ανάπτυξης και των θέσεων εργασίας στην Ευρώπη χαρακτηρίσε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ο πρόεδρος της ΕΤΕπ, Βέρνερ Χόγιερ.

Πραγματική ατζέντα της ανάπτυξης και των θέσεων εργασίας στην Ευρώπη χαρακτηρίσε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ο πρόεδρος της ΕΤΕπ, Βέρνερ Χόγιερ.

κτύπησε την υπογραφή των συμφωνιών με την ΕΤΕπ ως πραγματική στήριξη των προοπτικών των επιχειρήσεων. «Σήμερα η Τράπεζα Κύπρου, με ενθουσιασμό, με τη κεφαλαία της, γυρίζει καινούργια σελίδα και θα βρίσκεται και πάλι δίπλα στους πελάτες της για να τους στηρίξει έμπρακτα στα νέα επενδυτικά τους σχέδια», δήλωσε στο δικό του χαιρετισμό ο διευθύνων σύμβουλος του Συγκροτήματος, Ίζον Χούρκαν. Η Ελληνική Τράπεζα στηρίζει τις κυπριακές επιχειρήσεις και είναι δίπλα τους σε κάθε επιχειρηματικό τους βήμα, τόνισε ο όμιλος μετά την υπογραφή της συμφωνίας με την ΕΤΕπ. Η συμφωνία υπέγραψε εκ μέρους της Ελληνικής Τράπεζας ο Μαρβίνος Γιαννόπουλος, ανώτατος εκτελεστικός διευθυντής, παρουσία των προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, Ειρένας Γεωργιάδου.

ΑΝΑΛΥΣΗ Του NOAH SMITH / BLOOMBERG VIEW

Η ενεργειακή τεχνολογία παραμένει στάσιμη

Ο Πίτερ Θιέλ φέρνει κακούς καιρούς για τον πολιτισμό μας. Ο συνιδρυτής του PayPal και διαχειριστής χαρτοφυλακίου είναι ένας ελκυστικός εικονοκλάστης, τον οποίο ορισμένοι θεωρούν διάνοια και άλλοι τρελό. Τα τελευταία χρόνια ο Θιέλ έχει ταχθεί στο πλευρό όσων προειδοποιούν ότι η τεχνολογική πρόοδος έχει βαλτώσει, προσθέτοντας τη φωνή του σε αυτές των Ρόμπερτ Γόρντον (σ.σ.: καθηγητής Κοινωνιολογίας στο Πανεπιστήμιο Northwestern των ΗΠΑ), Τάλερ Κόουινς (σ.σ.: καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο George Mason των ΗΠΑ), αλλά και τον Νιλ Στέφενσον (σ.σ.: Αμερικανός συγγραφέας μυθιστορημάτων επιστημονικής φαντασίας και ιστορικών μυθιστορημάτων) και Πολ Κρούγκμαν (σ.σ.: Αμερικανός νομπελίστας οικονομολόγος, καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο του Princeton και αρθρογράφος των New York Times). Όταν μια τόσο ετερογενής ομάδα έξυπνων ανδρών σε προειδοποιεί για το ίδιο πράγμα, τότε αξίζει τον κόπο να δώσεις προσοχή.

Στις αρχές του 2013 ο Θιέλ είχε μια δημόσια συζήτηση με τον τίτλο της Silicon Valley Mark Αντερσεν (σ.σ.: επιχειρηματίας και συνδημιουργός του Mosaic, του πρώτου ευρέως διαδεδομένου φυλλομετρητή του Ιντερνετ), έναν διάσημο οπαδό της τεχνολογίας. Ο Αντερσεν υποστήριξε ότι η τεχνολογία επιφέρει ποσοτικές και όχι ποιοτικές φύσεις αλλαγές στη ζωή μας και ότι βρισκόμαστε στα πρόθυρα του να ανακαλύψουμε μεγάλα πράγματα.

Όμως ο Θιέλ επισήμανε σημαντικά πράγματα και, αν θέλουμε να επιταχύνουμε

Οι μεταφορές έγιναν ταχύτερες, οι κατασκευές φθηνότερες, οι οικιακές συσκευές μεγαλύτερες. Στο ερώτημα όμως μετά το πετρέλαιο, τι, δεν έχουμε απαντήσει.

την τεχνολογική καινοτομία, αξίζει να λάβουμε υπ' όψιν μας και την πεσιμιστική του άποψη. Ένα από τα μεγάλα ζητήματα που έθεσε ο Θιέλ είναι η στασιμότητα στα ζητήματα ενέργειας. Επί αιώνες εκμεταλλευόμασταν όλο και καλύτερες πηγές ενέργειας, πρώτα το κάρβουνο, μετά το πετρέλαιο. Οι μεταφορές έγιναν ταχύτερες, οι κατασκευές φθηνότερες, τα υλικά καλύτερα, οι οικιακές συσκευές μεγαλύτερες.

Τώρα όμως που η ενεργειακή ποιότητα άρχισε να υποχωρεί, αναγκαστήκαμε από το να δημιουργήσουμε νέες φυσικές τεχνολογίες (άτομα), να δημιουργήσουμε νέες τεχνολογίες πληροφορικής (bits), στοιχειώδης μονάδα πληροφορικής). Το βασικό ερώτημα είναι τι θα ακολουθήσει μετά το πετρέλαιο. Η πυρηνική ενέργεια έχει μέχρι τώρα αποδειχτεί αποτυχημένη, με τεράστια πάγια έξοδα και μεγάλες καταστροφές. Το φυσικό αέριο είναι καλό, αλλά στην πραγματικότητα είναι ένα κάπως φθηνότερο υποκατάστατο του κάρβουνο. Το μόνο πραγματικά φωτεινό σημείο είναι τα φωτοβολταϊκά, των οποίων το κόστος έχει μειωθεί πολύ τις τελευταίες δεκαετίες.

Όμως ακόμη και την ηλιακή ενέργεια μπορούμε

να την εκμεταλλευτούμε την ημέρα και η έλλειψη καλής αποθηκευτικής τεχνολογίας σημαίνει ότι και πάλι θα πρέπει να κατασκευάζουμε εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που θα λειτουργούν με φυσικό αέριο ή κάρβουνο ή πυρηνική ενέργεια και θα καλύπτουν τις ανάγκες μας το βράδυ. Οπότε, η ηλιακή ενέργεια δεν αποτελεί συνολικά λύση. Χρειαζόμαστε καλύτερη τεχνολογία αποθήκευσης της ενέργειας και γενικότερα καλύτερη ενεργειακή τεχνολογία. Πώς θα την αποκτήσουμε;

Το 2011 ο φιλελεύθερος Θιέλ υποστήριξε σε άρθρο του ότι σημαντικό ρόλο θα πρέπει να παίξει η κυβερνήσιση, να η κυβερνήσιση, υπενθυμίζοντας τον ρόλο της στο Πρόγραμμα «Μανχάταν» (σ.σ.: ανάπτυξη πυρηνικής βόμβας) και στο Πρόγραμμα «Απόλλων» (σ.σ.: αποστολή στη Σελήνη). Με λίγα λόγια, ακόμη και οι φιλελεύθεροι συνειδητοποιούν ότι δεν αρκεί πλέον να διακηρύττει κανείς ότι «η κυβερνήσιση είναι το πρόβλημα», όπως έλεγε ο Ρόναλντ Ρίγκαν. Ένα δεύτερο σημαντικό ζήτημα που έθεσε ο Θιέλ είναι ότι αποσυντίθενται οι δημόσιες υποδομές στις ΗΠΑ και ότι το κόστος κατασκευής τους είναι παράλογο υψηλό σε σύγκριση με την Ευρώπη και την Ασία. Ένα τρίτο πρόβλημα είναι ότι το κανονιστικό πλαίσιο ενδοκοινωνίας ήδη να επιβραδύνει έντονα την πρόοδο στον τομέα της βιοτεχνολογίας.

Οπότε, αν και συμμερίζομαι τη γενική αισιοδοξία του Αντερσεν, θα ήμασταν τρελοί αν παραγνωρίζαμε τη προειδοποίησή του Θιέλ. Η πρόοδος δεν είναι πάντοτε αυτόματα διαδικασία, λίγη βοήθεια θα ήταν χρήσιμη.

In association with:

10TH CYPRUS SUMMIT

RESTORING CONFIDENCE IN EUROPE

REINVENTING CYPRUS

© Hazlis & Rivas advertising

NOVEMBER 4th 2014, HILTON PARK NICOSIA

Top-flight speakers from Europe and the USA - including the Troika - will gather in Nicosia for a high-level debate:

John Peet
Europe Editor
The Economist

Nicholas Burns
Fmr US Under Secretary of State for Political Affairs, Professor of the Practice of Diplomacy and International Politics Harvard Kennedy School

Klaus Regling
Managing Director
European Stability Mechanism (ESM)

Nicos Anastasiades
President
Republic of Cyprus

Benoît Coeuré
Member
of the Executive Board
European Central Bank

John Koenig
Ambassador of the United States of America to the Republic of Cyprus

Jonathan Ortman
President
Global Entrepreneurship Week
Senior Fellow
Kauffman Foundation

Averof Neofytou
President
The Democratic Rally Party (DISY)

Andros Kyprianou
General Secretary of the Central Committee Progressive Party of the Working People (AKEL)

Maarten Verwey
Deputy Director-General for Economic and Financial Affairs
European Commission

Harris Georgiades
Minister of Finance
Cyprus

Chrystalla Georghadji
Governor
Central Bank of Cyprus

Shelly Porges
Co-Chair
Ready for Hillary 2016
Former CMO
Bank of America

Harper Reed
Chief Technology Officer
Obama for America 2012
Crowd-sourcing and social media pioneer

Take part in a lively and fruitful discussion on:

- What is *The Economist's* forecast on Europe after the elections?
- What are the ways to reinvent Cyprus?
- What are the current developments in the euro area?
- How is confidence in Cyprus going to be restored?
- What are the significant developments in Europe's financial and business environment?
- A political and geostrategic overview of the southeast European and eastern Mediterranean region
- Has there been any progress on the Cyprus issue during the past year?
- What are the new trends and challenges on digital and IT in the business workplace?
- What are the investment opportunities to reignite the Cypriot economy?
- Redesigning the energy map of the eastern Mediterranean: What are the new projects and developments?

Hazlis & Rivas - The Economist Events 2014/Greece, Cyprus, Malta and EU-Balkan series

Hazlis & Rivas Exclusive representative of the Economist Events for Greece, Cyprus and Malta
Tel.: (30) 210 94 08 750 email: info@hazliseconomist.com

www.hazliseconomist.com
www.economistinsights.com

Platinum sponsor:

Gold sponsors:

Silver sponsor:

Sponsor:

Airline carrier:

Contributor:

Supported by:

Communication sponsor:

Logistics supplier:

IT sponsor:

Σε λιγότερες ναυτιλιακές ο ελληνόκτητος στόλος

Παρά την οικονομική κρίση συνεχίζεται η ανάπτυξη ναυτιλιακών εταιρειών

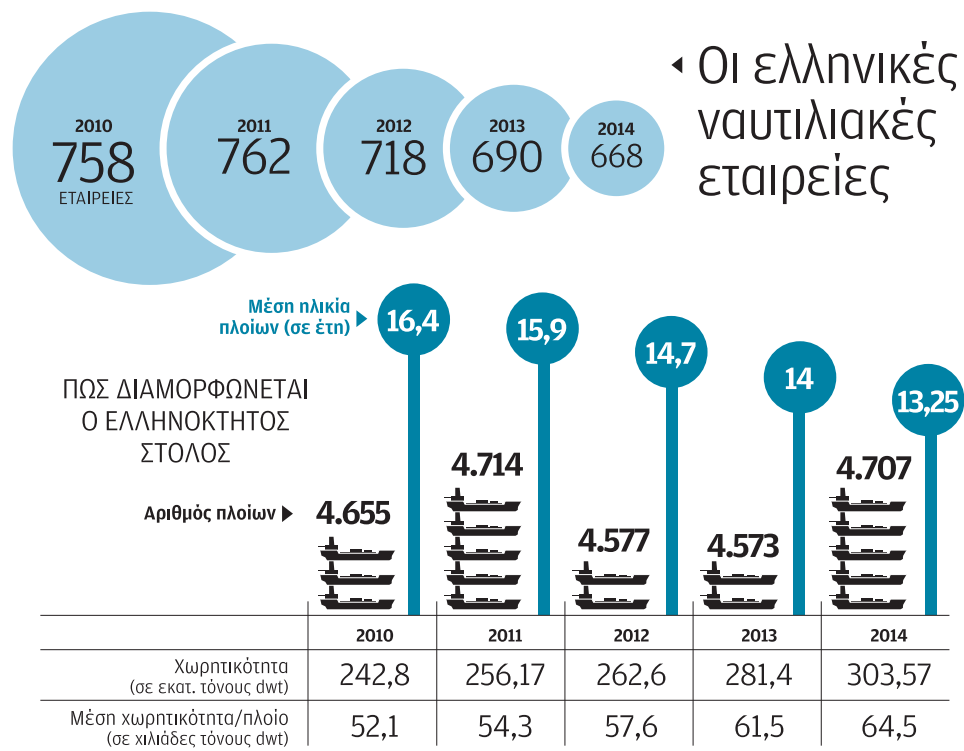
Του **ΝΙΚΟΥ ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Σε όλο και λιγότερα «χέρια» συγκεντρώνεται ο ελληνόκτητος στόλος, ο οποίος εξακολουθεί να αναπτύσσεται παρά την οικονομική κρίση και την αβεβαιότητα που επικράτησε τα τελευταία χρόνια στην παγκόσμια ναυτιλία. Σύμφωνα με σχετική ετήσια έρευνα της εταιρείας Petrofin Research, παρότι συνεχίστηκε και το 2014 η μείωση του αριθμού των ναυτιλιακών εταιρειών, ο ελληνόκτητος στόλος εξακολουθούσε να αναπτύσσεται, τόσο σε αριθμό πλοίων όσο και σε μέγεθος.

Ειδικότερα, φέτος ο αριθμός των εταιρειών συνέχισε να μειώνεται και διαμορφώθηκε σε 668 εταιρείες, 22 λιγότερες σε σχέση με πέρυσι, επιβεβαιώνοντας την πτωτική τάση των τελευταίων ετών. Είναι χαρακτηριστικό ότι από το 2011 και μετά, ο αριθμός των εταιρειών έχει μειωθεί κατά 12%. Αντίστοιχα, κατά τη διάρκεια των τελευταίων 17 ετών, όταν δηλαδή η Petrofin Research άρχισε να καταγράφει τα σχετικά στοιχεία, ο αριθμός των ναυτιλιακών εταιρειών έχει μειωθεί σχεδόν κατά 28%. Τα συννηθέστερα «θύματα» της μείωσης αυτής είναι οι εταιρείες μικρού μεγέθους, οι οποίες διαθέτουν 1-2 πλοία εκάστη. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Petrofin Research, από το 2011, ο αριθμός των συγκεκριμένων εταιρειών έχει υποχωρήσει από 350 σε 274 σήμερα.

Παρά όλα αυτά, ο ελληνόκτητος στόλος σημείωσε σημαντική ανάπτυξη κατά τη διάρκεια του τελευταίου 12μήνου. Ως εκ τούτου, σήμερα, οι Έλληνες πλοιοκτήτες ελέγχουν συνολικά 4.707 πλοία, συνολικής χωρητικότητας 303,5 εκατ. τόνων dwt. Πρόκειται για εντυπωσιακή άνοδο σε σχέση με πέρυσι, καθώς φέτος προστέθηκαν 134 νέα πλοία που αύξησαν τη συνολική χωρητικότητα κατά 8%, ή 22 εκατ. τόνους dwt. Το γεγονός αυτό οδήγησε σε μια ακόμη άνοδο της μέσης χωρητικότητας ανά πλοίο, η οποία φέτος διαμορφώνεται σε 64.500 τόνους dwt, έναντι 52.100 τόνων dwt το 2010, εν μέσω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

Σύμφωνα με την Petrofin Research, η θετική

αυτή εξέλιξη ανάπτυξης του ελληνόκτητου στόλου οφείλεται στη μεγάλη διεύθυνση των ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων στον ναυτιλιακό κλάδο. Σε συνεργασία με Έλληνες πλοιοκτήτες, τα εν λόγω funds πρόσφεραν μεγάλη ρευστότητα για νέες επενδύσεις, «ποντάροντας» στις πιθανές υπεραξίες από την αναμενόμενη άνοδο των ναύλων, αλλά και των αξιών των πλοίων.

Εξίσου σημαντικό είναι και το γεγονός ότι ο μέσος όρος της ηλικίας του στόλου των ελληνικών ναυτιλιακών εταιρειών μειώθηκε φέτος στα 13,2 έτη, έναντι 14 το 2013 και 14,7 το 2012, δείγμα της μεγάλης έμφασης που δίνουν οι Έλληνες πλοιοκτήτες σε νεότερα πλοία, κατά κανόνα νεότευκτα. Τα εν λόγω πλοία προσφέ-

ρουν σημαντικά τεχνολογικά πλεονεκτήματα, κυρίως προς την κατεύθυνση της μείωσης της κατανάλωσης καυσίμου, κάτι που μεταφράζεται σε μείωση των λειτουργικών δαπανών.

Επομένως, όπως προκύπτει και από τα στοιχεία για την εξέλιξη του ελληνόκτητου στόλου, είναι σαφές ότι οι εταιρείες που παραμένουν στην αγορά, συνεχίζουν να αναπτύσσονται, ελέγχοντας όλο και μεγαλύτερο στόλο πλοίων η κάθε μία. Εν ολίγοις, ο κλάδος ακολουθεί πορεία συγκέντρωσης, καθώς οι μεγάλες εταιρείες γίνονται όλο και μεγαλύτερες. Σήμερα, καταγράφονται 63 εταιρείες που ελέγχουν πλοία συνολικής χωρητικότητας μεγαλύτερης του 1 εκατ. τόνων dwt, έναντι 60 εταιρειών το 2012.

Αναζήτηση ασφαλιστικών δικλίδων για τα λουκέτα ρωσικών πρακτορείων

Του **ΣΤΑΘΗ ΚΟΥΣΟΥΝΗ**

Η ανάγκη να υπάρξουν ασφαλιστικές δικλίδες που θα διασφαλίζουν τόσο τους Έλληνες επιχειρηματίες όσο και τους Ρώσους επισκέπτες μετά τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν από τη διακοπή λειτουργίας ρωσικών ταξιδιωτικών πρακτορείων επισπάνθηκε σε συνάντηση που είχε η υπουργός Τουρισμού Ολγα Κεφαλογιάννη και ο Ρώσος πρέσβης

την προεδρία για το τρέχον εξάμηνο. Στο μεταξύ η γραμματέας Τύπου της Ένωσης ρωσικών ταξιδιωτικών γραφείων Ιρίνα Τουρίνα ανέφερε χθες ότι η μείωση της ζήτησης για εκδρομές από τη Ρωσία θα κυμανθεί φέτος σε ποσοστά μεταξύ 30% και 50%. Η κρίση φέτος στην τουριστική βιομηχανία στη Ρωσία τόνισε ότι είναι χειρότερη από την αντίστοιχη του 2009 οπότε η μείωση στην εξερχόμενη κίνηση κυμάνθηκε μεταξύ 15% και 20%.

Σύμφωνα με στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα ως αποτέλεσμα της πτώχευσης 14 tour operators επηρεάστηκαν οι διακοπές περίπου 130.000 Ρώσων τουριστών. Το 70% εξ αυτών ήταν πελάτες των Nava, Labirint, Solvex Tour Southern Cross Travel και Versa που κατέρρευσαν το τελευταίο δίμηνο. Περίπου 56.000 Ρώσοι αντιμετώπισαν προβλήματα με την πληρωμή των ξενοδοχείων και των εισιτηρίων επιστροφής τους καθώς τη στιγμή της πτώχευσης των ρωσικών γραφείων που είχαν αγοράσει ταξιδιωτικά πακέτα βρισκόταν στο εξωτερικό. Παράλληλα, σημειώσε ότι η έλλειψη κεφαλαίου κίνησης και ο έντονος ανταγωνισμός στην αγορά του τουρισμού, όπου η προσφορά ήταν μεγαλύτερη από τη ζήτηση, προκάλεσαν ένα φαινόμενο ντόμινο με συνέπεια την κατάρρευση πολλών εταιρειών.

Η κρίση φέτος στην τουριστική βιομηχανία στη Ρωσία ότι είναι χειρότερη από την αντίστοιχη του 2009 οπότε η μείωση στην εξερχόμενη κίνηση κυμάνθηκε μεταξύ 15% και 20%.

στην Αθήνα Αντρέι Μ. Μάσλοβ. Η κ. Κεφαλογιάννη αναφέρθηκε στις προσεκτικές κινήσεις που έγιναν από ελληνικές πλευρές για να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις μετά τη πτώχευση των ταξιδιωτικών πρακτορείων και στην πολύ καλή συνεργασία που υπήρξε ανάμεσα στις δύο χώρες για το συγκεκριμένο θέμα. Η υπουργός κάλεσε μέσω του Ρώσου πρέσβη την υφυπουργό Πολιτισμού της Ρωσίας αρμόδια για θέματα τουρισμού Α. Μαλίνοβα να επισκεφθεί την Αθήνα στις 23 Οκτωβρίου με την ευκαιρία της συνάντησης των αρμόδιων για τον τουρισμό υπουργών του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας Ευξείνου Πόντου, στον οποίο η Ελλάδα ασκεί

στην Αθήνα Αντρέι Μ. Μάσλοβ. Η κ. Κεφαλογιάννη αναφέρθηκε στις προσεκτικές κινήσεις που έγιναν από ελληνικές πλευρές για να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις μετά τη πτώχευση των ταξιδιωτικών πρακτορείων και στην πολύ καλή συνεργασία που υπήρξε ανάμεσα στις δύο χώρες για το συγκεκριμένο θέμα. Η υπουργός κάλεσε μέσω του Ρώσου πρέσβη την υφυπουργό Πολιτισμού της Ρωσίας αρμόδια για θέματα τουρισμού Α. Μαλίνοβα να επισκεφθεί την Αθήνα στις 23 Οκτωβρίου με την ευκαιρία της συνάντησης των αρμόδιων για τον τουρισμό υπουργών του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας Ευξείνου Πόντου, στον οποίο η Ελλάδα ασκεί

Η κ. Τουρίνα επικείμενη να συγκρίνει τη σημερινή κατάσταση στην τουριστική αγορά της Ρωσίας με «παρόμοια κατάσταση» που βίωσαν και άλλες χώρες κυρίως στην Ευρώπη. Ως παραδείγματα για να στηριχτεί την επιχειρηματολογία της παρέθεσε τη Βρετανία όπου το 2010 πτώχευσαν 41 εταιρείες, τη Γαλλία όπου τα τελευταία χρόνια χρεοκόπησαν 12 εταιρείες και την Πολωνία όπου πτώχευσαν 10 εταιρείες.

Επανάμιως

ΕΠΙΚΑΙΡΙΚΟ πρόγραμμα

Η επικαιρότητα... οι πρωταγωνιστές... η αλήθεια... με υπογραφή.

Παρουσίαση: **Αμιλία Κενεβέζου**
Επιμέλεια παραγωγής-σκηνοθεσία: **Σάββας Αριστοδήμου**

ΡΙΚ
www.cybc.com.cy

ΚΑΘΕ ΤΡΙΤΗ 9.45μ.μ.

ΤΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟ

Ανανεωμένη έκδοση της δημοφιλούς σειράς.

Πρωταγωνιστούν νέοι ταλαντούχοι ηθοποιοί ηλικιασμένοι από τους παλαιότερους.

Σενάριο: **Πάρις Αριστείδης**
Σκηνοθεσία: **Έλμος Νεοκλέους**
Παραγωγή: **Πάρις Φιλήμ**

Η σειρά θα διακωμωδεί και θα σατιρίζει θέματα της καθημερινής ζωής.

ΑΠΟ ΤΙΣ 11 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗ 6.45μ.μ.

ΡΙΚ
www.cybc.com.cy

Χιλιάδες «λουκέτα» στο λιανεμπόριο τροφίμων από την οικονομική κρίση

Μεγαλύτερο πλήγμα υπέστησαν τα παραδοσιακά καταλύματα - Πτωχεύσεις και στις αλυσίδες

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Πάνω από 3.500 καταστήματα που δραστηριοποιούνταν στο λιανεμπόριο τροφίμων έβαλαν «λουκέτο» το διάστημα 2010-2013, στοιχείο που αποδεικνύει ότι ακόμη και σε αυτό τον κλάδο που αφορά τις λεγόμενες ανελαστικές δαπάνες το τίμημα της οικονομικής κρίσης ήταν βαρύ.

Το πλήγμα ήταν σαφώς μεγαλύτερο για τα παραδοσιακά καταστήματα τροφίμων, τα μεμονωμένα δηλαδή κρεοπωλεία, οπωροπωλεία, καθώς και για τα μίνι-μάρκετ, τα οποία δύσκολα σε συνθήκες κρίσης μπορούσαν να προσφέρουν χαμηλότερες τιμές σε σύγκριση με τις αλυσίδες σούπερ μάρκετ. Αν και στον κλάδο των αλυσίδων δεν έλειψαν οι πτωχεύσεις, οι υγιέστερες εξ αυτών επιχείρησαν -και συνεχίζουν να το πράττουν- να καταλαμβάνουν τον χώρο που αφήνουν οι παραδοσιακές μορφές λιανεμπορίου.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία της IRI το 2010 δραστηριοποιούνταν συνολικά

Η οικονομική κρίση επιτάχυνε τη συγκέντρωση στο οργανωμένο λιανεμπόριο τροφίμων, με συνέπεια το 2013 τα παραδοσιακά καταστήματα τροφίμων να είναι κατά 1.720 λιγότερα σε σύγκριση με το 2010.

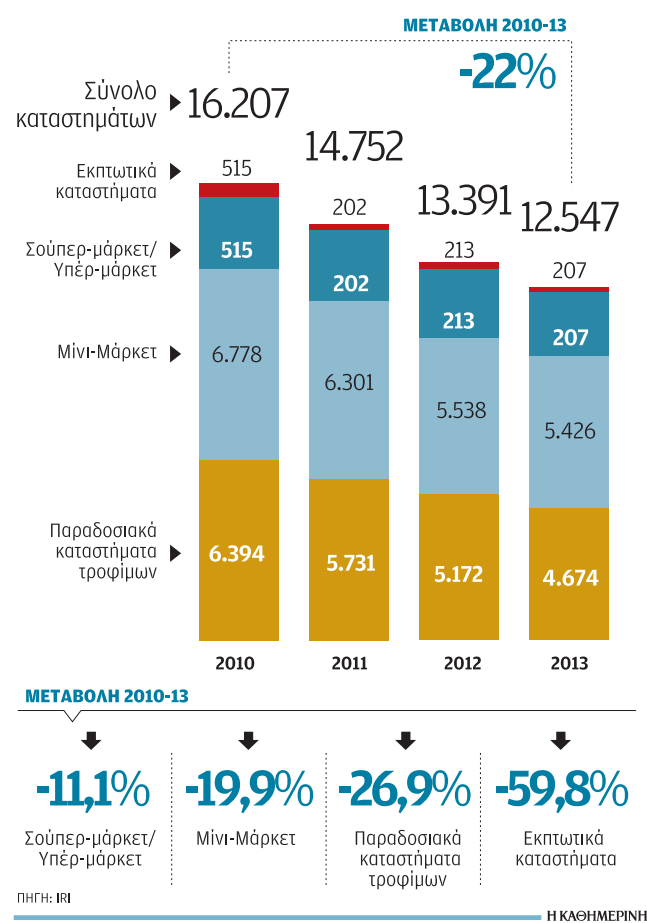
στην ελληνική αγορά 16.207 λιανεμπορικές επιχειρήσεις τροφίμων, οι οποίες άρχισαν να μειώνονται δραστικά και έφτασαν το 2013 τις 12.547, κάτι που σημαίνει ότι χάθηκε πάνω από το 1/5 αυτών και για την ακρίβεια μειώθηκαν κατά 3.660.

Η οικονομική κρίση επιτάχυνε τη συγκέντρωση στο οργανωμένο λιανεμπόριο τροφίμων, με συνέπεια το 2013 τα παραδοσιακά καταστήματα

τροφίμων να είναι κατά 1.720 λιγότερα σε σύγκριση με το 2010. Η τάση που είχε διαφανεί τα προηγούμενα χρόνια, δηλαδή της προμήθειας νωπών κρεάτων, λαχανικών και ψαριών από τα σούπερ μάρκετ και όχι πλέον από τα μεμονωμένα, συνοικιακά καταστήματα, κυρίως ως αποτέλεσμα της έλλειψης χρόνου, ενισχύθηκε στα χρόνια της κρίσης, αυτή τη φορά με βασικό κίνητρο για τους καταναλωτές τις χαμηλότερες τιμές που έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν οι αλυσίδες σούπερ μάρκετ. Ενδεικτικές του παραπάνω είναι οι σκηνές με τις ουρές που σχηματίζουν οι καταναλωτές την πασχαλινή περίοδο προκειμένου να αγοράσουν φθηνά αμνοερίφια.

Η έτερη κατηγορία που υπέστη μεγάλο πλήγμα ήταν αυτά των μίνι-μάρκετ, καθώς μέσα σε τέσσερα χρόνια ο αριθμός τους μειώθηκε κατά 1.352. Ωστόσο, στην πραγματικότητα αντικαταστάθηκαν σε μεγάλο βαθμό από τα μικρά καταστήματα, τα «καταστήματα ευκολίας ή καταστήματα γειτονιάς»

Η εξέλιξη της δομής στο λιανεμπόριο τροφίμων

(γνωστά ως convenience stores) που ανέπτυξαν οι μεγάλες αλυσίδες σούπερ μάρκετ κυρίως με τη μορφή της δικαιόχρησης (franchising). Τέτοια καταστήματα έχουν αναπτύξει όλες οι μεγάλες αλυσίδες (Μαρινόπουλος, ΑΒ, Βερόπουλος, Σκλαβενίτης), ενώ το 2013 παρατηρήθηκε αύξηση των καταστημάτων σούπερ μάρκετ εμβαδού κάτω των 400 τ.μ., φτάνοντας τα 1.058 από 1.008 το 2012.

Η τάση δε συγκέντρωσης των λιανεμπορικών δραστηριοτήτων, η οποία προαναφέρθηκε, επαναφέρει στο προσκή-

νιο τη μόδα των υπέρ-μάρκετ, καταστημάτων με εμβαδόν άνω των 2.500 τ.μ. Το 2013 ο αριθμός τους έφτασε τα 58 από 56 το 2012. Πρόσφατα, εξάλλου, η ΑΒ Βασιλόπουλος εγκαινίασε στη Λ. Κηφισού κατάστημα 4.000 τ.μ.

Η μείωση, τέλος, που παρατηρείται στα εκπαιδευτικά καταστήματα οφείλεται στην αποχώρηση της Aldi από την ελληνική αγορά, καθώς και στο κλείσιμο των καταστημάτων Dia, με συνέπεια ο μοναδικός των λιανεμπορικών δραστηριοτήτων, η οποία προαναφέρθηκε, επαναφέρει στο προσκή-

Ξενοδοχειακή παρουσία στη Βραζιλία αποκτά ο όμιλος Libra

Του ΣΤΑΘΗ ΚΟΥΣΟΥΝΗ

Στα μέσα του 2016 θα ολοκληρωθεί το ξενοδοχείο Hyatt Place Sao José do Rio Preto στη Βραζιλία που περιλαμβάνεται στη συμφωνία της Κοινοπραξίας της Hyatt Hotel Corporation και της FSA Group S.A. θυγατρικής του ομίλου Libra για την ανάπτυξη εννέα ξενοδοχείων στη χώρα της νότιας Αμερικής. Η συμφωνία της ξενοδοχειακής αλυσίδας Hyatt Hotels Corporation και της FSA Group S.A. -που ανήκει στον διεθνή επιχειρηματικό όμιλο της οικογένειας Λογοθέτη- για τη σύσταση κοινοπραξίας ανακοινώθηκε επίσημα πέρυσι τον Ιούνιο.

Η ξενοδοχειακή δραστηριότητα του ομίλου Libra είναι περισσότερο γνωστή στην Ελλάδα από την ανάπτυξη της αλυσίδας Grace Hotels η οποία πέραν της ελληνικής έχει και διεθνή παρουσία.

και κατασκευή του έργου, ενώ η Hyatt θα αναλάβει τη διαχείριση του ξενοδοχείου.

Η ξενοδοχειακή δραστηριότητα του ομίλου Libra είναι περισσότερο γνωστή στη χώρα μας από την ανάπτυξη της αλυσίδας Grace Hotels η οποία πέραν της ελληνικής έχει και διεθνή παρουσία. Ειδικότερα, στον ελληνικό προορισμό διαθέτει τα ξενοδοχεία Grace Mykonos και Grace Santorini, ενώ στα επεκτατικά σχέδια της αλυσίδας περιλαμβάνεται η κατασκευή άλλων δύο πολυτελών ξενοδοχείων στην Καλαμάτα του Grace Kalamata και στην Κέα του Grace Kea. Η επένδυση στο Grace στην Καλαμάτα θα ανέλθει σε 80 εκατ. ευρώ. Σε ό,τι αφορά το επιχειρηματικό σχέδιο για το Grace στην Κέα εντάχθηκε πρόσφατα στον επενδυτικό νόμο. Το συνολικό επιλέξιμο κόστος της επένδυσης φθάνει τα 9,96 εκατ. ευρώ, ενώ η ενίσχυση ανέρχεται σε 3,32 εκατ. ευρώ. Επίσης, ο όμιλος Libra έχει ξενοδοχειακή παρουσία στον ελληνικό προορισμό με την αναπτυσσόμενη αλυσίδα μπουτικ μονάδων Aria Hotels.

ΠΕΤΡΙΝΟ ΠΟΤΑΜΙ

Μια βεντέτα στοίχειωσε τις ζωές τους και τους σημάδεψε για πάντα.

Β' ΚΥΚΛΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ ΜΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9:05 μ.μ.

OLK1
www.cybc.com.cy

ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΣΚΕΥΕΣ

η αξεξία αναστασίου επιστρέφει χωρίς αποσκευές, αλλά πάντα με ανεβασμένη διάθεση!

από τις 11 οκτωβρίου κάθε σαββατοκυριακό 5:30 μ.μ.

OLK1
www.cybc.com.cy

κείμενα-επιμέλεια παραγωγής: αμάντα πελεντρίδου

σκηνοθεσία: μενέλαος χατζητυλλής

ΑΝΑΛΥΣΗ

Του **WILLIAM PESEK / BLOOMBERG**

Το ιαπωνικό σύνδρομο απειλεί την Κίνα

Ο κίνδυνος αυτού που ο νομπελίστας Πολ Κρούγκμαν αποκαλεί «εξιαπωνισμό» στοιχειώνει την Κίνα εδώ και τουλάχιστον δύο χρόνια. Την περασμένη εβδομάδα, η Bank of America Merrill Lynch αναρωτήθηκε σε σχετική έκθεσή της: «Θα επαναλάβει η Κίνα το προηγούμενο της Ιαπωνίας;». Πράγματι, είναι πολύ πιθανόν κάτι τέτοιο. Και στην περίπτωση αυτή οι επιπτώσεις θα είναι πολύ πιο σοβαρές σε παγκόσμιο επίπεδο από αυτό που προβληματίζει τον Κρούγκμαν, δηλαδή την πιθανότητα στασιμότητας στην Ευρώπη. Το χρηματοπιστωτικό σύστημα της Κίνας «πάσχει από έλλειμμα κεφαλαιοποίησης», ανισορροπίες στην ανάπτυξη και χρόνια «πλεονασματικά παραγωγικά δυνατότητα», σύμφωνα με τους αναλυτές Ναοόκι Καμιγιάμα και Ντέιβιντ Κούι της Merrill Lynch. Θυμίζει την Ιαπωνία του 1992, όταν οι «φούσκες» της άρχισαν να προκαλούν παράλυση της οικονομίας. Η εξάρτηση της Κίνας από τις εξαγωγές είναι μεγαλύτερη από εκείνη της Ιαπωνίας της δεκαετίας του 1990 και η σημαντική κινεζική αγορά ακινήτων ίσως βρίσκεται στα όριά της. Το πιο ανησυχητικό όλων, όμως, είναι ο ασταθής τραπεζικός της τομέας.

Ισως η Κίνα να αντιμετωπίσει το δίλημμα της Ιαπωνίας το 1997, όταν κατέρρευσε η Yamaichi Securities Co., απειλώντας να μετατρέψει τη χρηματοπιστωτική κρίση της Ασίας σε παγκόσμια.

Αυτό που ανησυχεί τους Καμιγιάμα και Κούι είναι η έλλειψη τολμηρών μέτρων από το Πεκίνο σε μια στιγμή που οι επισφαλείς πιστώσεις στην Κίνα ίσως είναι πολύ περισσότερες από όσες ήταν ποτέ στην Ιαπωνία. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις τους, το α' εξάμηνο του έτους οι τράπεζες αναγκάστηκαν να προβλέψουν περισσότερα μη εξυπηρετούμενα δάνεια από όσα προέβλεψαν για το σύνολο του 2013. Τον Ιούλιο το σύνολο των χρεών αυξανόταν κατά σχεδόν 16% σε ετήσια βάση, ποσοστό υψηλότερο από την αύξηση του ΑΕΠ της Κίνας.

Στη διάρκεια αυτού του έτους η Κίνα, αντί να μειώσει, αύξησε το χρέος της και τις πιστωτικές «φούσκες».

Αν ήμασταν στο 1992, η Κίνα θα μπορούσε να εξαναγκάσει τις κρατικές τράπεζες και επιχειρήσεις να τιθασεύσουν τις υπερβολές τους. Όμως είναι μη αντιστρέψιμη για την Κίνα η πορεία που πήρε μετά την κατάρρευση της Lehman Brothers, το 2008. Τότε έριξε στην οικονομία πακέτο στήριξης ύψους 652 δισ. δολαρίων και στη συνέχεια αμέτρητα μικρότερα. Αν το Πεκίνο ήθελε να επιχειρήσει ευρεία αναδιάρθρωση των πιστώσεων, θα έπληττε όλους τους τομείς της οικονομίας και θα αυξάνονταν οι κίνδυνοι κοινωνικών ταραχών. Ίσως η Κίνα να αντιμετωπίσει το δίλημμα της Ιαπωνίας το 1997, όταν κατέρρευσε η Yamaichi Securities Co., απειλώντας να μετατρέψει τη χρηματοπιστωτική κρίση της Ασίας σε παγκόσμια.

Η Ιαπωνία έσπευσε να στηρίξει το τραπεζικό της σύστημα με ενισχύσεις και μειώσεις επιτοκίων. Η κυβέρνηση φοβήθηκε πως η χώρα θα μπορούσε να εκτεθεί εάν οι κυβερνήσεις και οι ηγέτες σε Ουάσινγκτον, Λονδίνο και Βρυξέλλες ανακάλυπταν πόσο κοντά στη χρεοκοπία βρισκόταν. Όμως, η αντίδραση της Ιαπωνίας με τεράστιες ενέσεις ρευστότητας και στήριξη των ανισχυρών τραπεζών της μέσω των υγιών τραπεζών την οδήγησαν στις διαβόητες πλέον «χαμένες δεκαετίες».

Επικρατεί η αντίληψη πως η Κίνα διαθέτει συναλλαγματικά διαθέσιμα 4 τρις. δολαρίων, με τα οποία μπορεί να αντιμετωπίσει τις επισφαλείς πιστώσεις.

Οποιαδήποτε προσπάθεια, πάντως, να υπολογισθούν σε μετρητά τα ομόλογα του αμερικανικού Δημοσίου που διακρατεί η Κίνα, το ευρωπαϊκό χρέος και τα ιαπωνικά ομόλογα, θα μπορούσε να προκαλέσει παγκόσμιο πανικό. Μια κατάρρευση της Κίνας θα έπληττε τις αγορές εμπορευμάτων, τις βιομηχανίες από τη μεταποίηση μέχρι την υψηλή τεχνολογία, αλλά και τις βαθμολογίες κρατικών και εταιρικών ομολόγων σε οικονομίες εξαρτημένες από τις εξαγωγές, από την Αυστραλία μέχρι την Ιαπωνία και τη Βραζιλία.

Τον Αύγουστο, τα νέα δάνεια σε γουάν αυξήθηκαν στα 114 δισ. δολάρια (από τα 63 δισ. δολάρια του Ιουλίου).

Οι οικονομολόγοι προβλέπουν νέο γύρο μέτρων τόνωσης της οικονομίας της Κίνας. Η κυβέρνηση έχει επιτρέψει ορισμένες πτωχεύσεις. Πρέπει να επιτρέψει και μία μεγάλη, που θα τιμωρήσει τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Τώρα προβληματίζει το φθηνό ευρώ

Αμικανία σε ΗΠΑ, Ιαπωνία, Κίνα από τη μεγάλη διολίσθηση μετά τις παρεμβάσεις της ΕΚΤ

Η υποχώρηση του ευρώ έναντι βασικών νομισμάτων

Η ΕΚΤ δεν κατηγορείται ότι προκαλεί νομισματικό πόλεμο, διότι αν η Ευρωζώνη πέσει σε αποπληθωρισμό, τότε η ζημιά θα είναι πολλαπλάσια για όλους.

προσπάθειά της να διασώσει την οικονομία της Ευρωζώνης από μια νέα ύφεση και το φάσμα του αποπληθωρισμού, κάτι που κανείς δεν επιθυμεί.

Τους τελευταίους μήνες όλο και περισσότεροι κεντρικοί τραπεζίτες της Ευρωζώνης τονίζουν πόσο σημαντικό είναι να εξασθενήσει το ευρώ ώστε αφενός να γίνουν ελκυστικότερα τα ευρωπαϊκά προϊόντα και να ενισχυθούν οι εξαγωγές, συνεισφέροντας και η ανάπτυξη, και αφετέρου ώστε να ενισχυθεί ο πληθωρισμός εξαιτίας του υψηλότερου κόστους των εισαγωγών. Τα προηγούμενα χρόνια παρόμοια σκόλια θα προκαλούσαν αντίδραση από πολιτικούς άλλων χωρών και από κεντρικούς τραπεζίτες. Η τακτική της Κίνας να διατηρεί με τεχνικό τρόπο χαμηλά την ισοτιμία του γουάν προκαλεί επί χρόνια την έντονη αντίδραση του αμερικανικού υπουργείου Οικονομικών. Ωστόσο από τις αρχές Μαΐου, όταν ο πρόεδρος της ΕΚΤ κ. Μάριο Ντράγκι είχε τηρήσει στάση αναμονής, η ισοτιμία του ευρώ έναντι του δολαρίου από 1,3960 κυμαίνεται σήμερα γύρω από το 1,2959, δηλαδή έχει υποχωρήσει κατά 7,17%. Μεσολάβησαν πολλές λεκτικές παρεμβάσεις, η ανακοίνωση νέων μέτρων χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής και τον Σεπτέμβριο η ανακοίνωση ενός νέου προγράμματος αγοράς τιτλοποιημένων δανείων (ABS) και καλυμμένων ομολόγων. Βέβαια, ο κ. Ντράγκι δεν παραλείπει να πει ότι η ισοτιμία του ευρώ δεν αποτελεί στόχο της πολιτικής της ΕΚΤ.

Μάλιστα, ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών κ. Βόλφγκανγκ Σόιμπλε κάλυψε τον κ. Ντράγκι λέγοντας ότι μόλις το περασμένο Σάββατο διαβεβαίωσε το Ecofin πως η ΕΚΤ δεν προσπαθεί να χειραγωγήσει το ευρώ. Φυσικά η Γερμανία κερδίζει ίσως περισσότερο από κάθε άλλη χώρα της Ευρωζώνης από τη χαμηλότερη ισοτιμία του ευρώ. «Η ΕΚΤ δεν κατηγορείται ότι προκαλεί νομισματικό πόλεμο, διότι οι υπόλοιποι ανησυχούν ότι η Ευρωζώνη

μπορεί να πέσει σε αποπληθωρισμό» τονίζει Ιάπωνας αξιωματούχος που επιθυμεί να παραμείνει ανώνυμος. Άλλωστε οι ηγέτες των G20 και το ΔΝΤ τήρησαν παρόμοια στάση ανοχής απέναντι στην Ιαπωνία στις αρχές του 2013 όταν προκάλεσε την ισχυρή υποτίμηση του γιεν στην προσπάθεια του πρωθυπουργού κ. Σίνζο Αμπε ν' αναζωογονήσει την οικονομία της χώρας.

Με... συνταγή γιατρού

«Με την Ευρωζώνη να μην τα καταφέρει τόσο καλά οικονομικά όσο οι ΗΠΑ και η Βρετανία, η εξασθένιση του ευρώ έναντι του δολαρίου και της στερλίνας είναι αυτό που συνέστησε ο γιατρός», λέει στο Reuters ο κ. Μπάρι Αϊκενγκριν, καθηγητής οικονομικών στο

Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας και μια από τις μεγαλύτερες αυθεντίες παγκοσμίως όσον αφορά τα νομισματικά συστήματα. «Ελπίζεται ότι θα δοθεί τέλος στη λιτανεία των οικονομικών σοκ που προέρχονται από την Ευρώπη και έχουν προκαλέσει αναταράξεις στις αμερικανικές χρηματοπιστωτικές αγορές τα τελευταία τέσσερα χρόνια». Αμερικανός αξιωματούχος του υπουργείου Οικονομικών λέει στο Reuters ότι τα μέτρα χαλάρωσης που έχει πάρει μέχρι σήμερα η Ευρώπη είναι «ενθαρρυντικά», αλλά «η ενίσχυση της εσωτερικής ζήτησης αποτελεί κλειδί και οι ανάλογες προσπάθειες θα πρέπει να υποστηριχθούν μέσω της ανάληψης αποφασιστικής δράσης σε δημοσιονομικό, διαρθρωτικό και νομισματικό επίπεδο».

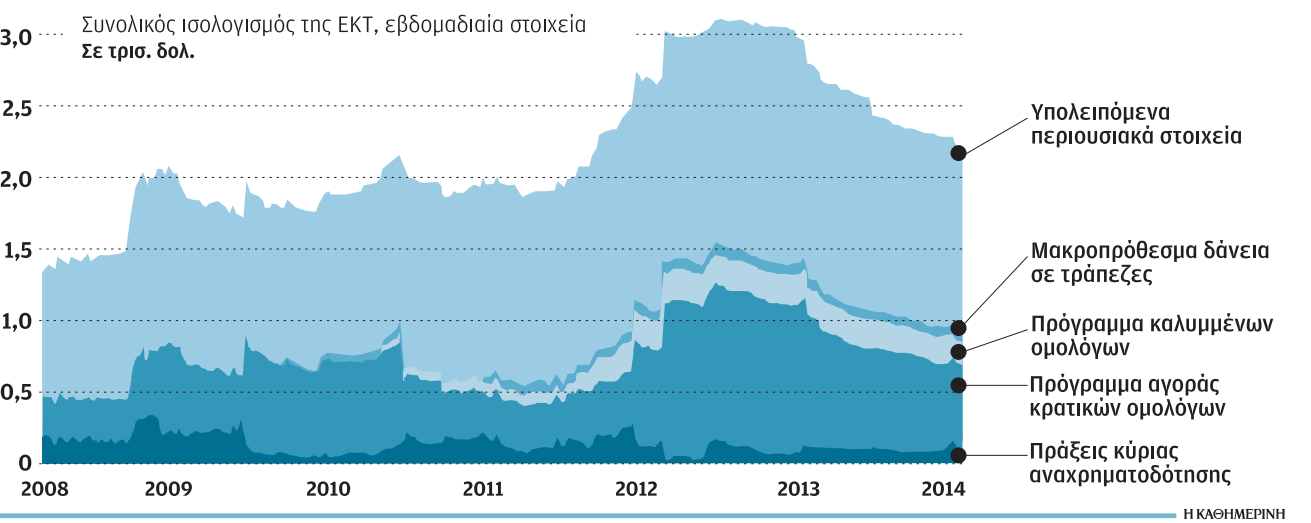
Μικρά οφέλη για τον Νότο από το φθηνό ρευστό της ΕΚΤ περιμένουν οι αναλυτές

Του **ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ**

Είναι απίθανο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να καταφέρει με τα νέα της δάνεια να αναζωογονήσει τον τραπεζικό δανεισμό στις πληττόμενες χώρες της Νότιας Ευ-

Η χρηματοδότηση μέσω των νέων στοχευμένων μακροπρόθεσμων δανείων (TLTRO) αντιστοιχεί μέχρι και στο 7% των τρεχουσών επιχειρηματικών δανείων που έχει δώσει κάθε τράπεζα μέχρι τον Απρίλιο του 2014.

Τι έχει κάνει μέχρι σήμερα η ΕΚΤ για τη στήριξη της οικονομίας

ρώπης, σύμφωνα με αναλύσεις του οίκου πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch και της επενδυτικής τράπεζας Goldman Sachs.

Τα νέα στοχευμένα, μακροπρόθεσμα, φθηνά δάνεια (TLTRO), που θα χορηγήσει η ΕΚΤ, είναι σχεδιασμένα ώστε να επιρροφηθούν από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ευρωπαϊκής οικονομίας και αντιμετωπίζουν συνθήκες πιστωτικής έλλειψης τα τελευταία χρόνια. Οι αναλυτές της Fitch και της Goldman Sachs βασίζουν τη δυσόιση πρόβλεψή τους στο γεγονός ότι η προθυμία των τραπεζών να δανείσουν στην πραγματική οικονομία, αλλά και η ζήτηση δανείων από τις επιχειρήσεις, επηρεάζεται περισσότερο από το γεγονός ότι η οικονομία της Ευρωζώνης ανακάμπτει αναμικρά -και στο β' τρίμηνο παρέμεινε στάσιμη- και από το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις εξακολουθούν να έχουν υψηλό

χρέος. Ακόμη ένας αρνητικός παράγοντας είναι η σχετικά χαμηλή παραγωγικότητα των επιχειρήσεων σε πολλές χώρες της Ευρωζώνης. Οι αναλυτές προειδοποιούν δε ότι ακόμη και αν οι τράπεζες πάρουν αρκετά δάνεια, αυτό δεν σημαίνει αυτόματως ότι θα τα μεταφέρουν στην πραγματική οικονομία.

Σύμφωνα με δημοσκόπηση του Reuters, οι τράπεζες της Ευρωζώνης αναμένεται να πάρουν δάνεια συνολικού ύψους 333 δισ. ευρώ στις χορηγήσεις της Πέμπτης και του Δεκεμβρίου, από το σύνολο των περίπου 400 δισ. ευρώ που υπολογίζεται ότι θα διαθέσει η ΕΚΤ στην προσπάθειά της να ενισχύσει τον τραπεζικό δανεισμό, τον πληθωρισμό και την ανάπτυξη στην Ευρωζώνη. Σύμφωνα με τους αναλυτές της Fitch, τα πιστωτικά ιδρύματα σε Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία και Πορτογαλία είναι αρκετά πιθανό να εκμεταλλευτούν

τα νέα φθηνά δάνεια, τα οποία θα δοθούν στις τράπεζες για τέσσερα χρόνια με επιτόκιο 0,05% συν 10 μονάδες βάσης, αλλά αντί να τα περάσουν στις επιχειρήσεις, θα μπορούσαν να τα χρησιμοποιήσουν ώστε να αντικαταστήσουν υπάρχοντα βραχυπρόθεσμα δάνεια, που έχουν ήδη λάβει από την ΕΚΤ και λήγουν τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο του 2015.

Η χρηματοδότηση μέσω των νέων στοχευμένων μακροπρόθεσμων δανείων (TLTRO) αντιστοιχεί μέχρι και στο 7% των τρεχουσών επιχειρηματικών δανείων που έχει δώσει κάθε τράπεζα μέχρι τον Απρίλιο του 2014. Οι τράπεζες είναι υποχρεωμένες να «περάσουν» τα δάνεια που λαμβάνουν από την ΕΚΤ σε κάποιο ποσοστό στις επιχειρήσεις, εφόσον επιθυμούν να συμμετάσχουν και στους επόμενους γύρους χρηματοδότησης του 2015 και να διατηρήσουν τα δάνεια μέχρι την περίοδο της

ωρίμανσής τους. Αν όμως μια τράπεζα προχωρήσει σε απομόκλευση, όπως γίνεται με τις περισσότερες τράπεζες στη Νότια Ευρώπη, τότε επιτρέπεται να συνεχίσει να συρρικνώνει τις πιστώσεις της μέχρι και τον Απρίλιο του 2015, ενώ στη συνέχεια μπορεί να συνεχίσει με μηδενικά πιστωτικά επέκταση, εξηγούν οι αναλυτές της Fitch. Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι πολλές νοτιοευρωπαϊκές τράπεζες μπορούν ν' αντλήσουν νέα στοχευμένα μακροπρόθεσμα δάνεια, αλλά η πιστωτική επέκταση να παραμείνει μηδενική, ακόμη και αρνητική, απλώς με μικρότερο ρυθμό απ' ό,τι τους προηγούμενους μήνες. Στην περίπτωση που επιβεβαιωθεί η υποψία των αναλυτών, τότε θα πρέπει να υπάρξει παρέμβαση από την ΕΚΤ ή τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, διότι σε διαφορετική περίπτωση θα πάει χαμένη ακόμη μία ευκαιρία για τις επιχειρήσεις.

Ο προϋπολογισμός του Ντ. Μεντβέντεφ...

Σκληρή λιτότητα έως το 2017 στη Ρωσία

Εκπλήρο προϋπολογισμό λιτότητας για την περίοδο 2015-2017...

Επί μήνες Ρώσοι αξιωματούχοι υποβάθμιζαν τις επιπτώσεις που έχουν στη ρωσική οικονομία...

Αγοράζοντας πολυτελή αγαθά με... Bitcoin

Αν έχετε αποταμιεύσει Bitcoin, τώρα έχετε την ευκαιρία να τα αξιοποιήσετε με τον καλύτερο τρόπο...

Από τα πλέον αναποτελεσματικά το αμερικανικό σύστημα υγείας

Στην 44η θέση μεταξύ 51 κρατών στην κατάταξη του Bloomberg - 24η η Ελλάδα

Ενα από τα λιγότερα αποτελεσματικά συστήματα Υγείας στον ανεπτυγμένο κόσμο ήταν το σύστημα των ΗΠΑ...

Τα πιο αποτελεσματικά συστήματα Υγείας το 2014

Table with 10 columns: Rank 2013, Rank 2014, Country, Effectiveness Index, Life Expectancy, % of GDP, and Cost per capita. Includes countries like Singapore, Hong Kong, Italy, Japan, etc.

Όπως τονίζει το Bloomberg, η χαμηλή αυτή κατάταξη της μεγαλύτερης οικονομίας στον κόσμο...

Πολλοί εμπειρογνώμονες του κλάδου της Υγείας υποστηρίζουν πως δεν αποτελεί αξιόπιστο κριτήριο αποτελεσματικότητας...

αλλά και το μορφωτικό επίπεδο των ανθρώπων. Σε ό,τι αφορά τους Αμερικανούς...

μαινει πως πολλοί δεν έχουν τη δυνατότητα να συγκρίνουν τις τιμές στην αγορά...

γαλύτερες ανέσεις, ενώ στις ΗΠΑ οι γιατροί υψηλής εξειδίκευσης πληρώνονται περισσότερο...

Οι μεγάλες τράπεζες λαμβάνουν τα μέτρα τους...

Με το κύρος τους και την αξιοπιστία τους να έχει τρωθεί ύστερα από μια σειρά σκανδάλων...

Τα σκάνδαλα χειραγώγησης των ισοτιμιών στην αγορά συναλλάγματος...

Σύμφωνα με τραπεζικές πηγές που ζητούν να παραμείνουν ανώνυμες, οι εν λόγω τράπεζες...

των τραπεζών για την αγορά συναλλάγματος, έχουν περιορίσει την πρόσβαση...

γορεύσει τη χρήση της online με ταξύ τους επικοινωνίας και έχουν επιβάλει...

μάγερ, στέλεχος της ομάδας χρηματοοικονομικών στο London School of Economics...

Στο μεταξύ, βρίσκονται σε εξέλιξη έρευνες των ρυθμιστικών αρχών...

Πεδίο λαμπρό για το λιανεμπόριο τα κοινωνικά δίκτυα

Σύμφωνα με την BI Intelligence, το 2013 οι πωλήσεις μέσω κοινωνικών δικτύων...

Υπάρχει μεγάλος ενθουσιασμός στις εταιρείες-χρήστες των κοινωνικών δικτύων...

των ενπλιών χρηστών του Ιντερνετ στις ΗΠΑ έχουν και σελίδα στο Facebook...

κοινωνικών δικτύων αυξάνεται ραγδαία και σε ορισμένες περιπτώσεις...

να μη σπεύσουν σε ηλεκτρονική αγορά. Ωστόσο σε οριζόντια μετρήματα...

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Real Estate

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2014

ΣΥΝΤΟΜΑ

Οι συνεχείς αυξήσεις των τιμών αγοράς κατοικιών στη χώρα έχει οδηγήσει πολλά νοικοκυριά στην επιλογή της ενοικίασης.

Πρωταθλήτρια σε αποδόσεις η βρετανική αγορά κατοικίας το 2013

Τις υψηλότερες αποδόσεις από κάθε άλλη μεγάλη ευρωπαϊκή ή βορειοαμερικανική αγορά ακινήτων σημείωσε η αγορά κατοικίας της Μεγ. Βρετανίας κατά τη διάρκεια του προηγούμενου χρόνου. Αυτό αναφέρει σχετική έρευνα της IPD, η οποία κατέγραψε τις προσφερόμενες αποδόσεις συγκροτημάτων κατοικιών, τα οποία εκμεταλλεύονται εμπορικοί θεσμικοί επενδυτές. Με βάση τα εν λόγω στοιχεία, οι αποδόσεις των κατοικιών στη Μεγ. Βρετανία διαμορφώθηκαν στο 14,7%, έναντι αποδόσεων 9,7% των συγκροτημάτων κατοικιών στις ΗΠΑ και 8,3% των κατοικιών στη Γερμανία. Η IPD εξέτασε συνολικά 10 αγορές κατοικίας παγκοσμίως, αξίας άνω των 12,6 δισ. ευρώ.

Σύμφωνα με τη σχετική ανάλυση, η βρετανική αγορά σημείωσε την καλύτερη επίδοση, παρότι από πλευράς μεγέθους είναι αρκετά μικρή, καθώς δεν είναι τόσο διαδεδομένη η πρακτική της εκμετάλλευσης κατοικιών μέσω ενοικιάσεων, τουλάχιστον όσο σε άλλες χώρες της Ευρώπης και ιδίως στη Γερμανία. Παρ' όλα αυτά, οι αποδόσεις που προσφέρονται είναι εξαιρετικές, καθώς πρόκειται για έναν κλάδο που γνωρίζει μεγάλη ανάπτυξη, ως αποτέλεσμα του πολλαπλασιασμού του αριθμού των ενοικιαστών. Οι συνεχείς αυξήσεις των τιμών αγοράς κατοικιών στη χώρα έχουν οδηγήσει πολλά νοικοκυριά στην επιλογή της ενοικίασης, καθώς δεν έχουν την αγοραστική δύναμη για την απόκτηση κατοικίας. Έτσι, ο αριθμός των νοικοκυριών που νοικιάζουν διπλασιάστηκε κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, καθώς ανέρχεται σήμερα σε πάνω από 4 εκατ. Ένας ακόμα λόγος είναι η συνεχιζόμενη έλλειψη επαρκούς αριθμού κατοικιών για την κάλυψη των όλο και μεγαλύτερων αναγκών στέγασης.

Συνολικά στη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας και συγκεκριμένα την περίοδο από το 2008 έως το τέλος του 2013 οι αποδόσεις του κλάδου στη Μεγ. Βρετανία διαμορφώθηκαν στο 11,2%, καθώς οι τιμές των ενοικίων την ίδια περίοδο αυξήθηκαν κατά 16,3%, ως αποτέλεσμα της υψηλής ζήτησης. Αντίστοιχα, οι αποδόσεις των ενοικιαζόμενων κατοικιών στη Γερμανία, που είναι η μεγαλύτερη αγορά της Ευρώπης, διαμορφώθηκαν στο 6,8%. Την ίδια περίοδο, οι αποδόσεις στην Ολλανδία ήταν αμελητέες, καθώς δεν ξεπέρασαν το 0,7%, δεδομένης και της κρίσης που ταλάνισε την αγορά ακινήτων της χώρας τα τελευταία χρόνια, ιδίως με την κρίση χρέους στην Ευρωζώνη. Ισχυρότερες ήταν οι επιδόσεις των ενοικιαζόμενων κατοικιών στις ΗΠΑ, όπου, παρά την οικονομική κρίση, οι αποδόσεις τους από το 2008 μέχρι σήμερα αγγίζουν το 7,9%. Ωστόσο, όπως είναι αναμενόμενο, ο κλάδος βίωσε έντονες διακυμάνσεις, με τις αξίες να υποχωρούν σε ποσοστό μεγαλύτερο του 30% κατά τη διάρκεια της ύφεσης.

Πάντως, αυτό που είναι χαρακτηριστικό είναι ότι οι αποδόσεις των κατοικιών ήταν υψηλότερες από τις αντίστοιχες αποδόσεις των επαγγελματικών ακινήτων (κτίρια γραφείων, εμπορικά κέντρα κ.ο.κ.) κατά το ίδιο διάστημα. Αυτό αποδίδεται στο γεγονός ότι ακόμα και κατά τη διάρκεια μιας οικονομικής κρίσης οι άνθρωποι χρειάζονται σπίτια.

Μεταβιβάστηκαν τα πρώτα 20 ακίνητα για την «Αθηναϊκή Ριβιέρα»

Διαγωνισμός τον Οκτώβριο με στόχο τον Μάιο του 2015 να υπάρξει ανάδοχος του έργου

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Καθοριστικό βήμα προς την ανάπλαση του παραλιακού μετώπου και τη δημιουργία της περιφέρειας «αθηναϊκής Ριβιέρας» θεωρείται η μεταβίβαση είκοσι ακινήτων συνολικής έκτασης 3.647 στρεμμάτων από το ελληνικό Δημόσιο στην εταιρεία ειδικού σκοπού «Αττικό Παράκτιο Μέτωπο Α.Ε.». Με τον τρόπο αυτό ανοίγει ο δρόμος για την υλοποίηση του διεθνούς διαγωνισμού τον Οκτώβριο για τις

Ο προϋπολογισμός για την ανάπλαση του Φαληρικού Ορμου φαίνεται να οριστικοποιείται στα 230 εκατ. ευρώ.

πέντε μελέτες επικαιροποίησης με στόχο τον Μάιο του 2015 να έχει εγκατασταθεί ο ανάδοχος του έργου. Η κίνηση αυτή, επιπλέον, θα επιτρέψει στην εταιρεία να καταγράψει τη δημόσια περιουσία στην υπό αξιοποίηση περιοχή και να προχωρήσει σε αποτίμηση της αξίας της, κάτι που δεν έχει πραγματοποιηθεί από κανέναν έως σήμερα.

Το έργο της αξιοποίησης, βεβαίως, κάθε άλλο παρά εύκολο είναι, καθώς όπως επισήμανε ο πρόεδρος της «Παράκτιο Μέτωπο Α.Ε.», Άρης Ματιάτος, δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που

Το προσεχές διάστημα αναμένεται με τρίτη κοινή υπουργική απόφαση να μεταβιβασθούν στην Αττικό Παράκτιο Μέτωπο περί τα είκοσι ακόμη ακίνητα.

οι δήμοι της περιοχής εγείρουν αξιώσεις για τις χρήσεις των ακινήτων. Κρίσιμη από την άλλη για την πορεία του έργου θεωρείται η στάση που θα κρατήσει για το θέμα η Περιφέρεια Αττικής υπό τη νέα περιφερειάρχη Ρ. Δούρου, κάτι που τονίζουν με έμφαση στο υπουργείο Ανάπτυξης.

Σύμφωνα με τις δύο κοινές υπουργικές αποφάσεις που υπέγραψαν οι υπουργοί Οικονομικών Γκίκας Χαρδούβελης, Τουρισμού Όλγα Κεφαλογιάννη και ο υφυπουργός Ανάπτυξης Νότης Μητράκης, παραχωρούνται

στην Αττικό Παράκτιο Μέτωπο Α.Ε. τα ακόλουθα ακίνητα:

1. Δημόσιο κτίμα στη Γλυφάδα από τα Αστέρια Γλυφάδας μέχρι το Αθλητικό Κέντρο Αγ. Κοσμά, έκτασης 176.161 τ.μ.

2. Φαληρικός Όρμος έκτασης 757.500 τ.μ. (beach volley, Kerales Cosmote, Vodafone Wind, TAE KWON DO).

3. Εδαφική έκταση 64.100 τ.μ. στην περιοχή Αναβύσσου Αττικής (εστιατόριο, αλιευτικό καταφύγιο-Π. Φώκια).

4. Στην Βούλα Αττικής 90.095 τ.μ. από Α' Αλιπέδου Βούλας μέχρι Β' Αλιπέδου Βούλας (Ναυ-

τικός Όμιλος, ΝΟΤΟΣ, Vivemar).

5. Στη Βούλα - Μεγάλο Καβούρι 62.275 τ.μ. (Ακτή Β' Βούλας).

6. Ακτή Α' Αλιπέδου Βούλας έκτασης 146.665 τ.μ. (Ακτή Α' Βούλας South Coast και Εστιατόριο Ακτής Ειρηνικός).

7. Στη Βάρκιζα 7.500 τ.μ.

8. Την εδαφική έκταση των καταργημένων Αλυκών Αναβύσσου 669.095 τ.μ.

9. Έκταση 9.220 τ.μ. στην Αναβύσσο Αττικής.

10. Έκταση 8.860 τ.μ. στον Άγιο Νικόλαο Αναβύσσου Αττικής.

11. Εδαφική έκταση 258.250

τ.μ. στη Λομβάρδα - Κρωπία, Αττικής (Mohito Bay).

12. Εδαφική έκταση 326.315 τ.μ. στο Λαγονήσι Αττικής (Grand Resort).

13. Δέλτα Φαλήρου (Μαρίνα Φλοίσβου) 262.423 τ.μ. (Ναυτικός Όμιλος Π. Φαλήρου).

14. Ακτή Αλίμου 69.725 τ.μ. (Ακτή του Ηλίου - Bolivar).

15. Έκταση από Μαρίνα Φλοίσβου μέχρι κέντρο Φλοίσβου, στο Π. Φάληρο έκτασης 90.825 τ.μ. (Πάρκο Φλοίσβου).

16. Έκταση 20.420 τ.μ. στον Αλιμο Αττικής από ακτή Αλίμου έως όρια Αγ. Κοσμά (Παιδικές χαρές, Άλσος).

17. Εδαφική έκταση 278.000 τ.μ. στη Γλυφάδα Αττικής (Αστέρια Γλυφάδας).

18. Ακτή Βάρκιζας έκτασης 252.000 τ.μ. (Varkiza Resort, Yabanaki, Thalassia).

19. Μικρό Καβούρι - Βουλιγαμένη (Ακτή Βουλιγαμένης) 96.000 τ.μ.

20. Μαύρο Λιθάρι μήκους 1.000 τ.μ. (Eden Beach).

Το προσεχές διάστημα αναμένεται με τρίτη κοινή υπουργική απόφαση να μεταβιβασθούν στην Αττικό Παράκτιο Μέτωπο περί τα είκοσι ακόμη ακίνητα. Σε ό,τι αφορά, τέλος, τον προϋπολογισμό για την ανάπλαση του Φαληρικού Ορμου, αυτός φαίνεται να οριστικοποιείται στα 230 εκατ. ευρώ, έναντι 340 εκατ. ευρώ που ήταν αρχικά, κάτι που επετεύχθη με την αφαίρεση από τον σχεδιασμό των τριών υπογειών πάρκινγκ και των ενυδρείων.

«Ξεφουσκώνει» σταδιακά η αγορά στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα

Τα πρώτα σημάδια σταθεροποίησης καταγράφει η αγορά ακινήτων στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα το τελευταίο διάστημα, καθώς είχε αρχίσει να φουντώνει ο προβληματισμός αναφορικά με τη δημιουργία νέας «φούσκας» τιμών, μετά την εκρηκτική άνοδο τιμών του 2013, όταν οι αξίες ενισχύθηκαν με επίσημο ρυθμό μεγαλύτερο του 35%. Πλέον, φαίνεται πως η ανοδική αυτή πορεία έχει μετριαστεί, μετά και τα πρόσφατα μέτρα που έλαβαν οι τοπικές αρχές, όπως η αύξηση της φορολογίας και η εφαρμογή περιορισμών αναφορικά με το ύψος της τραπεζικής χρηματοδότησης που μπορεί να λάβει ο ενδιαφερόμενος αγοραστής.

Σύμφωνα πάντως με σχετικές αναφορές αναλυτών της αγοράς κατοικίας στο Ντουμπάι, αλλά και στο Αμπου Ντάμπι, η επίδραση των εν λόγω μέτρων είναι περισσότερο εμφανής στα πολυτελή ακίνητα, των οποίων οι αξίες ενισχύθηκαν μόλις κατά 6,3% κατά τη διάρκεια

Φρένο στη ραγδαία άνοδο τιμών μετά τα μέτρα που έλαβαν οι τοπικές αρχές.

του δευτέρου τριμήνου του έτους, συγκριτικά με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Στον αντίποδο, η ετήσια μεταβολή τιμών στην κατηγορία των κατοικιών που απευθύνεται στο ευρύ κοινό άγγιξε το 24% κατά το εν λόγω διάστημα, δείγμα τού ότι θα πρέπει να εξεταστούν νέα μέτρα προκειμένου οι τιμές να παραμείνουν σε επίπεδο που να συμβαδίζει με την αγοραστική ικανότητα των πολιτών. Αξίζει να σημειωθεί ότι μεγάλο μέρος της ζήτησης προέρχεται από ξένους, οι οποίοι εργάζονται στα Εμιράτα και αποφασίζουν να εγκατασταθούν μόνιμα.

Αυξημένα κατά 25% ήταν τα κεφάλαια που τοποθετήθηκαν στη συγκεκριμένη αγορά, φθάνοντας στο πρώτο εξάμηνο του έτους τα 8,7 δισεκατομμύρια ευρώ.

Εκρηκτική άνοδος στην Ιαπωνία

Κατακόρυφη ήταν η άνοδος των επενδύσεων στην αγορά ακινήτων της Ιαπωνίας κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών, καθώς, όπως προκύπτει από σχετική έρευνα της Deutsche Asset & Wealth Management, κατά την περίοδο Μαρτίου 2013 - Μαρτίου 2014 τοποθετήθηκαν συνολικά κεφάλαια 33,8 δισ. ευρώ, ποσό αυξημένο κατά 70% σε ετήσια βάση. Πρόκειται για το μεγαλύτερο ύψος επενδύσεων που καταγράφεται από το 2008 μέχρι σήμερα. Μάλιστα, η τάση αυτή συνεχίζεται με αμείωτη ένταση μέχρι σήμερα, με την αγορά του Τόκιο να προβάλλει ως η βασική ευνοημένη, όπως προκύπτει από τη ζήτηση που καταγράφουν τοπικοί μεσίτες.

Σύμφωνα με τους αναλυτές, η αγορά γραφείων της ιαπωνικής πρωτεύουσας αποτελεί σήμερα βασικό στόχο πολλών θεσμικών επενδυτών, καθώς η γενικότερη αίσθηση είναι ότι τα ενοίκια θα συνεχίσουν να κινούνται ανοδικά, ενισχύοντας έτσι και τις αποδόσεις. Ηδη, την τελευταία διετία, οι τιμές πώλησης των κτιρίων γραφείων στο Τόκιο έχουν αυξηθεί κατά 20%, ενώ σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις, οι τιμές των ενοικίων γραφειακών χώρων αναμένεται να αυξηθούν κατά 30% την προσεχή τριετία.

Ρεκόρ εξαετίας οι επενδύσεις στα βιομηχανικά ακίνητα στην Ευρώπη

Την υψηλότερη επίδοση από το 2007 μέχρι σήμερα σημείωσε η αγορά βιομηχανικών ακινήτων στην Ευρώπη, κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του έτους. Σύμφωνα με σχετικά στοιχεία της CBRE, κατά το εν λόγω διάστημα επενδύθηκαν συνολικά κεφάλαια 8,7 δισ. ευρώ για την απόκτηση βιομηχανικών ακινήτων και αποθηκευτικών εγκαταστάσεων (logistics). Πρόκειται για αύξηση της τάξεως του 25% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, ενώ το συγκεκριμένο ποσό είναι το υψηλότερο που έχει επενδυθεί στην αγορά από το πρώτο εξάμηνο του 2007.

Η θετική αυτή εξέλιξη έχει ενισχύσει και το μερίδιο της εν λόγω κατηγορίας ακινήτων ως ποσοστό επί του συνόλου των επενδύσεων σε

Η ζήτηση για ενοικίαση αποθηκευτικών χώρων αυξήθηκε κατά 42% το πρώτο εξάμηνο.

ακίνητα κάθε είδους. Συγκεκριμένα, το μερίδιο των βιομηχανικών ακινήτων έχει αυξηθεί πλέον σε 10,3% του συνόλου των επενδυθέντων κεφαλαίων, έναντι ποσοστού 9,5% κατά το αντίστοιχο διάστημα του 2013.

Όσον αφορά τις ελκυστικότερες αγορές, η Μεγ. Βρετανία εξακολουθεί να κατέχει τη μερίδα του λέοντος των σχετικών επενδύσεων, προσελκύνοντας κεφάλαια της τάξεως των 3,46

δισ. ευρώ ή το 40% του συνόλου των κεφαλαίων. Σημαντική επενδυτική δραστηριότητα προσέλκυσε επίσης οι αγορές της Γερμανίας, της Γαλλίας και της Ολλανδίας. Ιδιαίτερη μνεία κάνει η CBRE και για τις αγορές των σκανδιναβικών χωρών, όπου επενδύθηκαν 878 εκατ. ευρώ για την απόκτηση βιομηχανικών ακινήτων κατά το πρώτο εξάμηνο, μια αύξηση της τάξεως του 50% σε σχέση με το μέσως προηγούμενο εξάμηνο (β' εξάμηνο 2013).

Στη σχετική ανάλυση της για τη συγκεκριμένη αγορά, η εταιρεία παροχής υπηρεσιών ακινήτων επισημαίνει ότι τα βιομηχανικά ακίνητα προσφέρουν ελκυστικές αποδόσεις και προοπτικές για ενίσχυση εσόδων και δημιουργία υπεραξιών για πολλά χρόνια στο μέλλον. Ως

εκ τούτου, πολλοί είναι οι επενδυτές που μόλις τώρα ξεκινούν να τοποθετούν κεφάλαια στη συγκεκριμένη κατηγορία ακινήτων, ενώ οι υφιστάμενοι «παίκτες» αναζητούν συνεχώς νέα ακίνητα προκειμένου να ενισχύσουν τη συμμετοχή τους. Σύμφωνα μάλιστα με τους αναλυτές, η δυναμική που έχει αναπτυχθεί είναι πλέον πολύ σημαντική, όπως προκύπτει από το γεγονός ότι κυφορούνται πολλές ακόμη συμφωνίες αγοραπωλησίας, με όλο και μεγαλύτερο ποσό επένδυσης ανά συναλλαγή. Άλλωστε, η ζήτηση για ενοικίαση αποθηκευτικών χώρων αυξήθηκε με το εντυπωσιακό 42% κατά το πρώτο εξάμηνο, με βασικές ευνοημένες τις αγορές του Παρισιού, του Μιλάνου και της Βουδαπέστης.

Αυξημένα κατά 25% ήταν τα κεφάλαια που τοποθετήθηκαν στη συγκεκριμένη αγορά, φθάνοντας στο πρώτο εξάμηνο του έτους τα 8,7 δισεκατομμύρια ευρώ.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΕΠΙΣΤΗΜΗ • ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2014

Καρυάτιδες: Οι ωραίες αρχαίες κόρες

Από τους Δελφούς και την Ελευσίνα
έως το Ερέχθειο και την Αμφίπολη

Του **ΘΟΔΩΡΗ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗ***

Η ειδικογραφική ανυδρία του Αυγούστου –σε πολιτικό επίπεδο– υπερκαλύφθηκε από το παγκόσμιο ενδιαφέρον για το οποσδήποτε σημαντικότερο ταφικό μνημείο στην Αμφίπολη. Δυστυχώς, η υπερβολή στη διατύπωση εικασιών για τον τύμβο δεν αποφεύχθηκε, ούτε από τους δημοσιογράφους (και από τους κάθε είδους δημοσιογραφούντες στα ηλεκτρονικά μέσα), αλλά ούτε, φευ, και από ορισμένους (ευτυχώς λιγοστούς) επιστήμονες. Πρόσφατα, αποκαλύφθηκαν δύο περίτεχνα γυναικεία αγάλματα, που αμέσως αναγνωρίστηκαν ως «Καρυάτιδες». Και αυτές, με τη σειρά τους, εξήψαν τη φαντασία και έδωσαν τροφή σε αυθαίρετες παρατηρήσεις (περί γυναικείου τάφου ή πρωτόγνωρου στη μακεδονική τέχνη) και άνευ νοήματος ερωτήματα (αν τα χέρια εκτείνονται οριζόντια ή υψώνονται κατακόρυφα). Τι σημαίνει όμως «Καρυάτιδες»;

Καρυάτιδες από τον ναό του Αρν Εκδικητή στο Forum Augustum, τέλη 1ου αι. π.Χ., Ρώμη.

Μέχρι η συστηματική και πλήρης αρχαιολογική έρευνα να μας αποκαλύψει τα μυστικά του τύμβου Καστά, οι Καρυάτιδες θα μειδιούν ανιγηματικά.

τιδα», ποια η προέλευση, η τυπολογία και η εικονογραφία του μοτίβου στην αρχαία αρχιτεκτονική;

Βιτρούβιος

Λόγο για Καρυάτιδες κάνει ο Ρωμαίος αρχιτέκτων Βιτρούβιος (περ. 80-15 π.Χ.), στην πραγματεία του Περί Αρχιτεκτονικής, συνδέοντάς τις με την πόλη Καρυές στη Λακωνία και τον μηδισμό της κατά τους

περσικούς πολέμους (490-480 π.Χ.). Ως τιμωρία οι Έλληνες σκότωσαν τους άνδρες, κατέστρεψαν την πόλη και υποδούλωσαν τις γυναίκες της, υποχρεώνοντάς τις στο εξής να φέρουν συνεχώς το βάρος των ενδυμάτων και κοσμημάτων τους. Οι αρχιτέκτονες της εποχής –σύμφωνα πάντα με τον Βιτρούβιο– μιμήθηκαν αυτές τις Καρυάτιδες με γυναικεία αγάλματα σε ρόλο κιόνων.

Οι Καρυάτιδες κατά Βιτρούβιο παραμένουν ένα δυσερμίνευτο θέμα, πόσο μάλλον που ο Ξενοφών (περ. 427-355 π.Χ.) μας παραδίδει στα Ελληνικά ότι οι Καρυές δεν καταστράφηκαν συνολικά από τους Έλληνες λόγω του μηδισμού τους, αλλά από τους Σπαρτιάτες επειδή συμμάχησαν με τους Θηβαίους.

Από την άλλη μεριά, ο Λουκιανός (περ. 120 - 180/192 μ.Χ.) στο Περί ορχήσεως κάνει λόγο για καρυώτικο χορό, που κόρησαν οι κόρες από τις Καρυές, προς τιμήν της θεάς Αρτεμης με κομψές κινήσεις και κάνιστρα στο κεφάλι.

Τέλος, ο Αθήναιος (τέλη 2ου / αρχές 3ου αι. μ.Χ.) στους Δειπνοσοφιστές αναφέρει ότι ο Ευκράτης ο Κύρδος, πίνοντας στο σπίτι κάποιου που ήταν ετοιμόρροπο, είπε: «Εδώ πρέπει κανείς να δειπνεί σπριζώντας με το αριστερό χέρι τη στέγη, όπως οι Καρυάτιδες».

Επομένως, το μοτίβο της Καρυάτιδας, με βάση την αρχαία γραμματεία, είναι προβληματικό.

Ερέχθειο

Οι Καρυάτιδες έχουν ταυτιστεί με τις έξι γυναικείες μορφές του Ερεχθείου, που κοσμούν τη νότια πρόσταση του σύνθετου αυτού ναού. Στον τύπο της αρχαϊκής Κόρης, παρουσιάζονται ενδεδυμένες με ζωσμένο δωρικό πέπλο και κοντό μπάτιο, με μαλλιά πλεγμένα σε περιτεχνούς βοστρύχους, ενώ στο κεφάλι φέρουν ιδιόμορφο καλαθόσχημο κιονόκρανο, διακοσμημένο με ωά. Πρόκειται για κοιφώρες, που προσφέρουν κοές στον μυθικό βασιλιά της Αθήνας Κέκροπα, του οποίου ο τάφος (κενοτάφιο) θα πρέπει να ταυτιστεί με τον χώρο της πρόστασης κάτωθεν των Κόρων.

Πάντως, καμία αρχαία φιλολογική πηγή δεν αναφέρεται στις Κόρες του Ερεχθείου ως Καρυάτιδες. Αυτή η ταύτιση, υπό το πρίσμα του Βιτρούβιου, λαμβάνει χώρα κατά τη νεώτερη εποχή (τέλη 17ου αιώνα και εξής), από τους δυτικούς αρχαιολάτρες περιηγητές. Κατ' επέκταση, οποιαδήποτε γυναικεία αγαλαμιακή μορφή σε ρόλο

Το πρόσωπο του δυτικού γυναικείου αγάλματος του τύμβου Καστά σώζεται σχεδόν ακέραιο. Και τα δύο γυναικεία αγάλματα αναγνωρίστηκαν ως «Καρυάτιδες», δίνοντας τροφή σε αυθαίρετες παρατηρήσεις (περί γυναικείου τάφου ή πρωτόγνωρου στη μακεδονική τέχνη) και άνευ νοήματος ερωτήματα (αν τα χέρια εκτείνονται οριζόντια ή υψώνονται κατακόρυφα).

κίονα αναγνωρίζεται πλέον ως Καρυάτιδα. Το αρχαιότερο γνωστό παράδειγμα στην ελληνική αρχιτεκτονική συνιστά ο Θησαυρός των Σιφνίων στο ιερό των Δελφών (525 π.Χ.), ενώ το πιο όψιμο τα μικρά Προπύλαια του Ιερού της Δήμητρας στην Ελευσίνα (48 π.Χ.).

Μ. Ασία, Μακεδονία, Θράκη

Πέραν του κεντρικού ελλαδικού χώρου, Καρυάτιδες απαντούν κατά τον 4ο αιώνα π.Χ. στη Μικρά Ασία, τη Μακεδονία και τη Θράκη, και μάλιστα σε ταφικά μνημεία. Ο τάφος στη Λυκία (περ. 360 π.Χ.) του ελληνίζοντα σατράπη Περικλή, ο οποίος είχε επαναστατήσει κατά των Περσών, διαμορφωνόταν στην πρόσοψη με τέσσερις Καρυάτιδες.

Στις Αιγές απαντούν Καρυάτιδες στον Τάφο της Ευρυδικής (περ. 340 π.Χ.). Παρόλο που εδώ δεν έχουν αρχιτεκτονικό ρόλο, αλλά αποτελούν γλυπτική διακόσμηση και πρόκειται για μνημένες (σε ορφικά-βακχικά μυστήρια) χορεύτριες, πιστοποιείται πάντως ότι το μοτίβο ήταν γνωστό και στη μακεδονική τέχνη.

Αυτό τεκμηριώνεται και από τον μακεδονικού τύπου τάφο του αρχηγού των Γετών Δρομικαίτη στη Θράκη (στη θέση Σβεστάρι της σημερινής Βουλγαρίας), που κοσμείται περιμετρικά από γλυπτές Καρυάτιδες, ανάλογου χαρακτήρα με τον Τάφο της Ευρυδικής.

Αρχαία Ρώμη

Οι Καρυάτιδες αξιοποιούνται επίσης σε μνημειακά αρχιτεκτονήματα της ρωμαϊκής εποχής, επί του πρώτου Ρωμαίου αυτοκράτορα Οκταβιανού Αυγούστου (27 π.Χ. - 14 μ.Χ.) και επί του φιλέλληνα Αδριανού (117-138 μ.Χ.). Γνωρίζουμε φι-

λολογικά ότι η πρώτη μορφή του Πανθέου της Ρώμης (όχι η σωζόμενη σήμερα), έργο του Αγρίππα (27 π.Χ.), είχε Καρυάτιδες στην πρόσοψη σμιλεμένες από τον Αθηναίο γλύπτη Διογένη. Καρυάτιδες επίσης κοσμούσαν το «αττικόν» (στον όροφο) των κορινθιακών κιονοστοιχιών που πλαίσιασαν τον ναό του Αρν Εκδικητή στην Αγορά του Αυγούστου της Ρώμης. Επρόκειτο για ακριβή αντίγραφα, υπό κλίμακα (σμικρυνμένες), των Καρυατίδων του Ερεχθείου. Τέλος, η έπαυλη του Αδριανού έξω από τη Ρώμη κοσμείται (περ. 133-138 μ.Χ.) με Καρυάτιδες, επακριβή αντίγραφα αυτών του Ερεχθείου.

Αμφίπολη

Συμπερασματικά, οι Καρυάτιδες, ως γυναικεία αγάλματα σε ρόλο κιόνων, αξιοποιούνται διαχρονικά στην αρχαιοελληνική αρχιτεκτονική, από τον 6ο μέχρι και τον 1ο αι. π.Χ. Τότε ακριβώς, κατ' αντιγραφή των Καρυατίδων του Ερεχθείου, υιοθετούνται από την κλασικίζουσα ρωμαϊκή τέχνη, που θέλει να συνδεθεί με το πρότυπο της κλασικής Αθήνας – φαινόμενο που θα επαναληφθεί αργότερα από τη νεοκλασική αρχιτεκτονική του 19ου αιώνα.

Εχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον ότι οι Καρυάτιδες του 5ου και 4ου αι. π.Χ. απαντούν επί το πλείστον σε μνημεία ταφικά, κάποιες φορές και με αντι-μηδικό σημαίνοντο. Η δε μακεδονική τέχνη επίσης αξιοποιεί το μοτίβο σε ταφικά μνημεία σημαντικών προσώπων.

Αν επομένως δεχτούμε –με κριτήριο τα γενικά χαρακτηριστικά του μνημείου– ότι ο τύμβος της Αμφίπολης αποτελεί έναν μακεδονικό τάφο περί τα τέλη του 4ου αι. π.Χ., το μοτίβο των Καρυατίδων

δεν ξενίζει, τουναντίον ενισχύει την υπόθεση να βρίσκεται ενταφιασμένος κάποιος σημαντικός Μακεδόνας, με βασιλική καταγωγή, σε ρόλο ηγεμονικό ή έστω με σημαντικό αξίωμα.

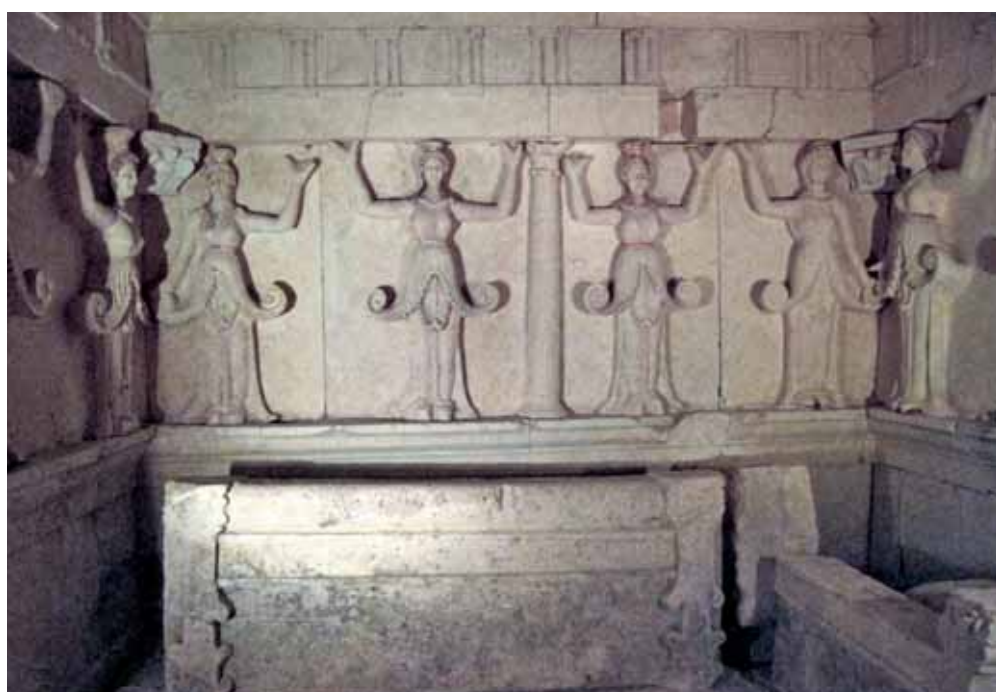
Από την άλλη μεριά και από άποψη καθαρά τεχνολογική, οι εξαιρετικές τέχνες Καρυάτιδες της Αμφίπολης «αρχαίζουν», παραπέμπουν δηλ. σε αρχαϊκά και κλασικά πρότυπα, και συσχετίζονται, στυλιστικά και εικονογραφικά, πολύ περισσότερο με του Ερεχθείου, παρά με αυτές στη Αιγές ή στο Σβεστάρι.

Υπό αυτό το πρίσμα, οι Καρυάτιδες της Αμφίπολης συγγενεύουν περισσότερο με τις ρωμαϊκές εκδοχές, που αναπαράγουν τον τύπο του Ερεχθείου. Επομένως έχει ενδιαφέρον και η εικασία περί ρωμαϊκού μνημείου στην Αμφίπολη.

Ωστόσο, από μόνες τους οι Καρυάτιδες της Αμφίπολης δεν μπορούν να «αποφανθούν» για καμία από τις δύο θεωρίες (μακεδονική ή ρωμαϊκή). Σε κάθε περίπτωση, ένα ταφικό συγκρότημα διαστάσεων μεγαλύτερων από τα ρωμαϊκά μασωλεία των προαναφερθέντων αυτοκρατόρων Αυγούστου και Αδριανού αποτελεί σίγουρα ένα μοναδικής σημασίας μνημείο, είτε πρόκειται για τάφο εξέχοντος προσώπου είτε για πολυάνδριο (ομαδική ταφή) είτε για κενοτάφιο.

Οι δύο σιωπηλές Καρυάτιδες επαυξάνουν την αίγλη και το κάλλος του. Και μέχρι η συστηματική και πλήρης αρχαιολογική έρευνα μας αποκαλύψει τα μυστικά του τύμβου Καστά, οι Καρυάτιδες, οι πιο ωραίες κόρες της αρχιτεκτονικής, θα μειδιούν ανιγηματικά.

* Ο κ. Θεόδωρος Κουτσογιάννης είναι δρ ιστορίας της τέχνης.

Μακεδονικού τύπου τάφος του αρχηγού των Γετών, Δρομικαίτη, στη Θράκη, στη θέση Σβεστάρι της σημερινής Βουλγαρίας.

Η πρόσταση των Κόρων στο Ερέχθειο, 421-409 π.Χ., Ακρόπολη Αθηνών. Οι Καρυάτιδες έχουν ταυτιστεί με τις έξι γυναικείες μορφές του Ερεχθείου.

Ατζέντα

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ε Σ

21.9-27.9.14

Επιμέλεια: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
art@kathimerini.com.cy

ΜΟΥΣΙΚΗ

Καφέ Μπαλκάν

Μέσω του «Καφέ Μπαλκάν» ο Αλέξανδρος Γαγάτσας και ο Βασίλης Κομματάς σκιαγραφούν έναν κοινό τόπο καταγωγής και δύο διαφορετικά βιώματα και ακροβατούν μουσικά ανάμεσα στον παραδοσιακό και τον σύγχρονο ήχο, επιδιώκοντας να συνομιλήσουν σε μια γλώσσα προσωπική, μέσα από παραδοσιακές μελωδίες από τη Μεσόγειο και τη Χερσόνησο του Αίμου. Πολιτιστικό Κέντρο Πανεπιστημίου Κύπρου, Αρχοντικό Οδού Αξιοθέας, Παλιά Λευκωσία στις 8:30 μ.μ. Εισιτήρια 5 και 10 ευρώ. **Πληρ. 22894531.**

ΘΕΑΤΡΟ

Προμηθέας Δεσμώτης σε σκηνοθεσία Πάντζη

Ο γνωστός Κύπριος σκηνοθέτης Αντρέας Πάντζης συμμετέχει στα φετινά Κύπρια σκηνοθετώντας το εμβληματικό έργο του Δισχύλου «Προμηθέας Δεσμώτης» με τον ηθοποιό Φίλιππο Σοφιανό να ενσαρκώνει τον ομώνυμο ρόλο. «Η τραγωδία του Δισχύλου «Προμηθέας Δεσμώτης» είναι ένα εκπληκτικό έργο που έχει άμεση σχέση με το σήμερα. Δεν είναι μόνο η τιμωρία του Τίτανα Προμηθέα, που αποφάσισε να βοηθήσει τους ανθρώπους, κλέβοντας για χάρη τους τη φωτιά, τους έμαθε το αλφάβητο και τη χρήση των αριθμών. Δεν είναι και η Κράτος και η Βία είναι πρόσωπα του δράματος, όπως ήταν στην αρχαία εποχή. Εδώ έχουμε όλα τα στοιχεία ενός σύγχρονου δράματος. Την καθεστειακή τάξη, το κατεστημένο, που δεν επιθυμεί καμιά αλλαγή», αναφέρει ο σκηνοθέτης στο σημείωμά του. Τρίτη, 23 Σεπτεμβρίου, Αρχαίο Θέατρο Κουρίου και Παρασκευή 26 και Σάββατο 29 Σεπτεμβρίου στη Σχολή Τυφλών στη Λευκωσία στις 8:30 μ.μ. Εισιτήρια 5 και 10 ευρώ. **Πληρ. 70007705.**

Η τραγωδία του Δισχύλου «Προμηθέας Δεσμώτης» είναι ένα εκπληκτικό έργο που έχει άμεση σχέση με το σήμερα και την ανθρώπινη ζωή, όπως αυτή βιώνεται από το σύγχρονο άνθρωπο.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Ένα ντοκιμαντέρ για το κούρεμα στην Κύπρο

Μετά από την πρώτη επιτυχημένη προβολή του στο Διεθνές Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Λεμεσού τον περασμένο Αύγουστο, το νέο μεγάλο μήκους ντοκιμαντέρ με τίτλο «A Haircut Story» σε παραγωγή και σκηνοθεσία Δανάης Στυλιανού, προβάλλεται ξανά για το κοινό στο Θέατρο Ριάλτο. Στον απόηχο των δραματικών γεγονότων που εκτυλίχθηκαν στη χώρα μας τον περασμένο Μάρτιο του 2013, με το κούρεμα των καταθέσεων, η ταινία καταγράφει επτά ιστορίες, καθώς αυτές αναδύονται μέσα από τη μαύρη τρύπα των τραπεζών. Καταθέτες που επηρεάστηκαν άμεσα από το κούρεμα των καταθέσεων, καθώς και άλλοι πολίτες μοιράζονται τη δική τους μαρτυρία για την οικονομική κρίση στην Κύπρο αλλά και το πρωτοφανές -για την Ευρώπη- μέτρο εξυγίανσης των προβληματικών τραπεζών της χώρας. Πέμπτη 25 Σεπτεμβρίου στο Θέατρο Ριάλτο, στη Λεμεσό στις 8:30 μ.μ. Εισιτήρια 8 και 5 ευρώ. **Πληρ. 7777745.**

Μέσα από το ντοκιμαντέρ αναδύονται επτά διαφορετικές ιστορίες ανθρώπων που επηρεάστηκαν και έζησαν το κούρεμα των καταθέσεων τους.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Η Κύπρος της Μαρίας Γιαννακάκη

Με νέα ζωγραφικά δημιουργία η Μαρία Γιαννακάκη προκαλεί μια πρώτη συνάντηση με το κυπριακό κοινό, με την πρώτη της ατομική έκθεση στο νησί, στην Alpha C.K. Art Gallery. Τα έργα της Μαρίας διορθώνονται στον εκθεσιακό χώρο σε θεματικές ενότητες που αντανακλούν κυρίως τη σχέση του ανθρώπου με το φυσικό, κοινωνικό, συναισθηματικό περιβάλλον του, με τα προσωπικά του αντικείμενα και τέλος με τις προσωπικές του αδυναμίες και «φρετίξ» του. Η έκθεση συμπεριλαμβάνει μια σειρά έργων, πηγή έμπνευσης των οποίων αποτελεί και η Κύπρος. Εγκαινιά την Πέμπτη 25 Σεπτεμβρίου στις 7:30 μ.μ. στην Alpha C.K. Art Gallery Λευκωσία μέχρι τις 11 Οκτωβρίου. **Πληρ. 22751325.**

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

BENETIA

ΕΚΘΕΣΗ

Palazzo Grassi

www.palazzograssi.it

«L'illusione della luce», (Irving Penn: Resonance). Δύο εκθέσεις παρουσιάζονται ταυτόχρονα στο Παλάτσο Γκράσι. Η πρώτη, με τίτλο «Η ψευδαίσθηση του φωτός», εξερευνά τις φυσικές, αισθητικές, συμβολικές, φιλοσοφικές και πολιτικές πλευρές μιας βασικής διάστασης της ανθρώπινης εμπειρίας, η οποία υπήρξε επίσης θεμελιακό στοιχείο της τέχνης: του φωτός. Εστιάζει κυρίως, αλλά όχι μόνο, σε σύγχρονους καλλιτέχνες οι οποίοι έχουν χρησιμοποιήσει το ίδιο το φως ως μέσον έκφρασης. Με άξονα την πλειάδα των νοημάτων που συνδέονται με το φως -αποκάλυψη, διαφώτιση, αντίθεση με το σκοτάδι, εζήγηση, λάμψη, επίδειξη κ.ο.κ.- παρουσιάζονται έργα 18 καλλιτεχνών, από τη δεκαετία του '60 έως σήμερα, ανάμεσά τους ο Νταν Φλέιβιν (εδώ το έργο του «Untitled», 1977), ο Μαρσέλ Μπροντντέρ, ο Μπρους Κόνερ, ο Ρόμπερτ Εργουίν, ο Νταγκ Γουίλνερ και οι Gilbert & George. Η δεύτερη έκθεση, με τίτλο «Αντήκηση», είναι ένα αναδρομικό αφιέρωμα στον Αμερικανό φωτογράφο Ιρβινγκ Πεν. Οι εκθέσεις θα διαρκέσουν έως τις 31 Δεκεμβρίου.

BEPOLINO

ΕΚΘΕΣΗ

Martin Gropius Bau

www.gropiusbau.de

«Walker Evans: A Life's Work». Ο Γουόκερ Εβανς (1903-1975) υπήρξε μία από τις σημαντικότερες προσωπικότητες της φωτογραφικής τέχνης του 20ού αιώνα, κορυφαίος εκπρόσωπος του στυλ που αποκλήθηκε «φωτογραφία τεκμηρίωσης». Στα περισσότερα από πενήντα χρόνια της δημιουργικής του πορείας, ο Εβανς έδωσε μέσα από τις φωτογραφίες του μια μοναδικά αυθεντική εικόνα της Αμερικής, της ζωής στην ύπαιθρο και στις μεγάλες πόλεις, επιδεικνύοντας μια ιδιαίτερα οξυμένη ευαισθησία και διεισδυτικότητα (εδώ η «Οικογένεια του κολίγας», 1936). Η έκθεση παρουσιάζει πάνω από 200 πρωτότυπα φωτογραφιών -πορτρέτα, τοπία, εικόνες της καθημερινής ζωής- που χρονολογούνται από το 1928 έως το 1974 και περιλαμβάνουν πολλές από τις πιο εμβληματικές εικόνες του Εβανς, καθώς και έργα του που δεν είναι ευρέως γνωστά αλλά συνεισφέρουν στο ιστορικό πανόραμα της αμερικανικής κοινωνίας που απεικόνισε με τον φακό του. Έως τις 9 Νοεμβρίου.

ΛΟΝΔΙΝΟ

ΘΕΑΤΡΟ

Vaudeville Theatre

www.forbiddenbroadway.com

«Forbidden Broadway». Το έργο παρουσιάστηκε για πρώτη φορά σε ντίπ κλαμπ της Νέας Υόρκης, το 1982, από τον ηθοποιό και συγγραφέα Τζέφρι Άλεξάντρι. Ανεργός εκείνη την περίοδο, ο Άλεξάντρι θέλησε να αξιοποιήσει τα ταλέντα του παρουσιάζοντας, με τη μορφή επιθεώρησης πίτσας, παρωδίες δημοφιλών μιούζικαλ του Μπρόντγουεϊ που είχε γράψει. Το σόου είχε τεράστια επιτυχία και έγινε μία από τις μακροβιότερες μουσικές κωμωδίες της Νέας Υόρκης, κατακτώντας τη θεατρική σκηνή του Μπρόντγουεϊ και κερδίζοντας πολλά θεατρικά βραβεία. Στόχοι της σάτιρας του «Απαγορευμένου Μπρόντγουεϊ» ήταν τα πιο εμβληματικά μιούζικαλ, από τις «Γάτες» και το «Φάντασμα της όπερας» μέχρι τον «Βασίλη των Λιονταριών» και τους «Les Misérables», ενώ με τον καιρό έχουν προστεθεί παρωδίες νέων δημοφιλών έργων - «The Book of Mormon», «Miss Saigon», «Matilda», «Ο Τσάρλι και το εργοστάσιο σοκολάτας», «Το Κουόβι με τις τρελές» και πολλά άλλα. Έως τις 22 Νοεμβρίου.

ΧΟΡΟΣ

Το λευκό τριαντάφυλλο

Το Θέατρο ρωσικού μπαλέτου Μοσκόβια παρουσιάζει την παράσταση «Το Λευκό Τριαντάφυλλο του Χαρεμιού» με μουσική των Σούμαν, Μπιζέ και Σνίτκε με κρουστά και τύμπανα. Ένας νεαρός άνδρας, ο Ζαΐρ, σώζει την όμορφη σκλάβο Αγγέλικα από τους δουλεμπόρους. Για να διευκολυνθεί η διαφυγή τους το κορίτσι μεταμφιέζεται σε άνδρα. Μαζί φτάνουν στο σπίτι του πλούσιου Αλή-μπεή, πατέρα του Ζαΐρ. Παρασκευή, 26 Σεπτεμβρίου, Αρχαίο Θέατρο Κουρίου Λεμεσός στις 8:30 μ.μ. **Πληρ. 99236057.**

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ο Ψαραντώνης στην Αξιοθέα

Βαθύς γνώστης της παράδοσης μα και από τη φύση του απειθαρχός και αποκαλυπτικός, ο Αντώνης Ξυλούρης - Ψαραντώνης έχει καθιερωθεί ως ένας ζωντανός θρύλος της μουσικής, έχοντας εμπλουτίσει την κριτική, τη μεσογειακή και την ευρωπαϊκή μουσική με ήχους ανεπανάληπτους, με μουσικές εξαισεις και ερμηνείες απαραιτήτως μοναδικές. Για ακόμη μια φορά ο Ψαραντώνης συμμετέχει στο Πολιτιστικό Φεστιβάλ του Πανεπιστημίου Κύπρου. Παρασκευή, 26 Σεπτεμβρίου στο Αρχοντικό Οδού Αξιοθέας, Παλιά Λευκωσία στις 8:30 μ.μ. Εισιτήρια 5 και 10 ευρώ. **Πληρ. 22894531.**

ΕΠΙΣΗΣ | Του ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Επιστήμη με χιούμορ

Την Πέμπτη, ενώ Σκωτσέζοι, λοιποί Βρετανοί και Ευρωπαίοι ηγέτες αγωνιούσαν περιμένοντας το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος για την ανεξαρτησία της Σκωτίας και τις επιπτώσεις της στις αποσχιστικές τάσεις άλλων επαρχιών σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην άλλη μεριά του Ατλαντικού οι φοιτητές του Χάρβαρντ στη Μασαχουσέτη το γλεντούσαν, μοιράζοντας τα βραβεία «Ig Nobel», στο πλαίσιο μιας ήδη διάσημης τελετής που διοργανώνεται από το φοιτητικό περιοδικό «Χρονικά της Απίθανης Έρευνας», επί 24 χρόνια... Θα μου πείτε «εντελώς άσχετο» και θα έχετε δίκιο. Αλλά, αυτό -το «άσχετο»- ήταν και το περιεχόμενο των περισσότερων επιστημονικών ερευνών που βραβεύτηκαν σε αυτή την παρωδία των Νόμπελ, από τους περικαρείς φοιτητές του πιο φημισμένου πανεπιστημίου ανά το παγκόσμιο. Μην ξεχνάμε ότι το Χάρβαρντ θεωρείται ως το πανεπιστήμιο της αμερικανικής «ελίτ», βγάζοντας πολιτικούς ηγέτες, δικηγόρους, δικαστές και ιατρούς, τόσο για τις ΗΠΑ όσο και για πολλά ακόμη

τριτοκοσμικά κράτη, που του στέλνουν με υποτροφίες τα μελετηρά τέκνα της δικής τους «ελίτ». Αφού λοιπόν επανήλθε το χαμόγελο στα χείλη των ηγετών της Ε.Ε. μετά το «όχι» των Σκωτσέζων και χαμογέλασαν και τα χρηματιστήρια ανά τον κόσμο, διογκώνοντας ακόμη περισσότερο τη νέα -σύμφωνα με αρκετούς οικονομολόγους- εξελισσόμενη «φούσκα», ας κάνω κι εγώ μια προσπάθεια να χαμογελάσετε κι εσείς, παραθέτοντας τις λεπτομέρειες μερικών από τα απονεμηθέντα βραβεία: **Φυσικά:** Κιτό Μμπούσι και συνεργάτες, Πανεπιστήμιο Κιτασάτο, Ιαπωνία. Βραβεύονται για «τη μέτρηση της τριβής ανάμεσα σε ένα παπούτσι και μια μπιζανόφλουδα, καθώς και ανάμεσα σε μια μπιζανόφλουδα και το δάπεδο, όταν κάποιος πατήσει μια μπιζανόφλουδα που βρίσκεται στο πάτωμα». **Βιολογία:** Βλάστυλ Χαρτ του Τσεχικού Πανεπιστημίου Επιστημών Ζωής και συνεργάτες. «Τεκμηρίωσαν ότι, όταν τα σκυλιά ουρούν και αφοδεύουν, προτιμούν να ευθυγραμμίζουν τον άξονα του σώματός

τους με τις γραμμές του μαγνητικού πεδίου της Γης». **Ιατρική:** Ίαν Χάμφρεϊ του Πολιτειακού Πανεπιστημίου του Μίσιγκαν και συνεργάτες: Για την αντιμετώπιση «ανεξέλεγκτης» αιμορραγίας από τη μύτη με τη μέθοδο του γεμίματος των ρουθουινίων με φέτες καπνιστού χοιρινού». **Διατροφή:** Ρακέλ Πούμπο του ιδρύματος IRTA στην Ισπανία και συνεργάτες: Η μελέτη τους εξετάζει πώς αντιδρούν οι τάρανδοι όταν βλέπουν ερευνητές μεταμφιεσμένους σε πολιτικές αρκούδες. **Αρκτική Επιστήμη:** Εϊτζιλ Ράιμπερς του Πανεπιστημίου του Όσλο και συνεργάτες: Η μελέτη τους εξετάζει πώς αντιδρούν οι τάρανδοι όταν βλέπουν ερευνητές μεταμφιεσμένους σε πολιτικές αρκούδες. **Οικονομικά:** Το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής της Ιταλίας: «Ανέλαβε υπερίσχυα τον ηγετικό ρόλο στην εντολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αυξήσει κάθε χώρα το επίσημο μέγεθος της εθνικής οικονομίας

συμπεριλαμβάνοντας τα έσοδα από την πορνεία, τις πωλήσεις παράνομων ναρκωτικών, το λαθρεμπόριο και άλλες παράνομες οικονομικές δραστηριότητες». (Πηγή: Βαγγέλης Πρατικάκης «Βήμα») Πάντως αυτό το τελευταίο δεν το βλέπω καθόλου αστείο (ναι, χαχανίστε κι άλλο!) Απεναντίας, θα έπρεπε ως Κύπριους να μας προβληματίσει, κατά πόσο θα άξιζε μια διακοσμιακή εκστρατεία για να πείσουμε περί τούτου την πανκυρίαρχη Τριάδα μας. Πορνεία, ναρκωτικά, λαθρεμπόριο, τζόγος και μαύρες μίζες θα αυξήσουν κατακόρυφα το ΑΕΠ μας, με συνέπεια να μειωθεί ως ποσοστό -επ' αυτού- το δημόσιο χρέος μας! Ηρωϊκός μαχόμενοι! **Υ.Γ.** Από τις 9.000 (!) υποψηφιότητες για τα «Ig Nobels», οι 1800 ήταν αυτοπροταθείσες... Δυστυχώς, δεν καταφέραμε να μάθουμε πόσοι πολιτικοί και οικονομικοί «εγκέφαλοι» προτάθηκαν από αυτήν εδώ, τη Νήσο των Αγίων... Να αυτοπροτάθηκαν το θεωρώ απίθανο. Ο αυτοσαρκασμός είναι δείγμα νοητικής και ηθικής ευφυΐας και εδώ, μάλλον, έχουμε τεράστιο έλλειμμα.

«Προμηθέας Δεσμώτης» με υπογραφή Αντρέα Πάντζη

Ο βραβευμένος Κύπριος σκηνοθέτης σημειώνει τις σκέψεις του για την εμβληματική τραγωδία

Το θέατρο Αρτοφόριο παρουσιάζει την εμβληματική τραγωδία του Αισχύλου «Προμηθέας Δεσμώτης» στο πλαίσιο του Διεθνούς Φεστιβάλ «Τα Κύπρια» σε σκηνοθεσία Αντρέα Πάντζη. Το έργο πραγματεύεται την ηρωική αντίσταση του αλυσωμένου στον Καύκασο Προμηθέα, να υποκύψει στο θέλημα του Δία, ο οποίος είχε κλέψει τη φωτιά από τους θεούς και την έδωσε στους θνητούς. Η συγκεκριμένη αισχύλεια τραγωδία έχει προκαλέσει το ιδιαίτερο ενδιαφέρον των μελετητών τόσο για το περιεχόμενο και την πλοκή της όσο και για ένα μεγάλο φιλολογικό ζήτημα.

Μία μεγάλη μερίδα μελετητών εικάζει ότι ο «Προμηθέας Δεσμώτης» αποτελεί το μεσαίο μέρος μιας τριλογίας του Αισχύλου με θέμα τον Προμηθέα, ενώ μία άλλη υποστηρίζει ότι πρόκειται για το πρώτο της μέρος, η οποία συμπληρώνεται

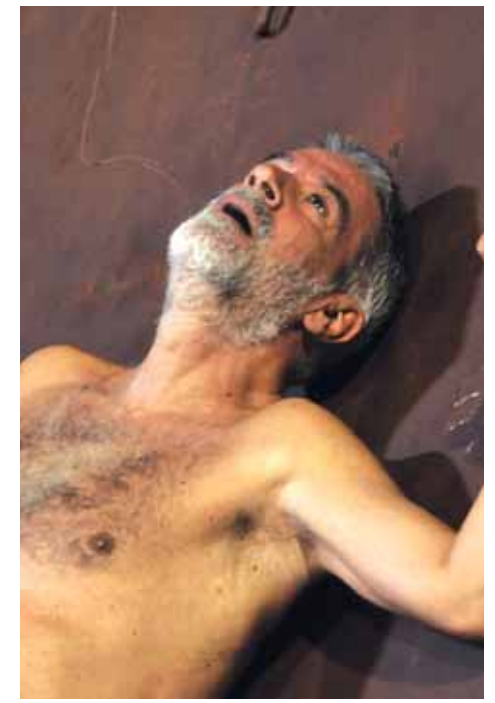
από τα έργα «Προμηθεύς Λυόμενος» και «Προμηθεύς Πυρφόρος». Το θέατρο Αρτοφόριο συμμετέχει φέτος στα Κύπρια με το συγκεκριμένο έργο υπό τη σκηνοθετική ματιά του βραβευμένου Κύπριου σκηνοθέτη Αντρέα Πάντζη.

Ο σκηνοθέτης μέσα από την τριβή με το κείμενο του Αισχύλου θέλησε περισσότερο να αποδώσει επί σκηνής την τυραννία που υφίσταται ο Προμηθέας από την εξουσία, δηλαδή τον Δία. Ο κ. Πάντζης αναφέρει ότι στην παράσταση, εκτός από τα συστατικά της πλοκής και της ιστορίας του έργου, που είναι η βάση του μύθου, αναδεικνύουν αυτό ακριβώς το μαρτύριο του ήρωα. Μιλώντας για το έργο ο σκηνοθέτης εξηγεί ότι: «Για εμάς, ο Προμηθέας είναι ο φίλος που βοήθησε τον Δία να νικήσει τον πατέρα του, τον Κρόνο και να εγκαθιδρύσει την προσωπική του τυραννική εξουσία.

Ο Δίας, με αφορμή την κλοπή της φωτιάς, αλυσωδένει τον φίλο του σε αιώνιο μαρτύριο 30.000 χρόνων στον Καύκασο. Αυτό είναι μια ιστορία που επαναλαμβάνεται στην Ιστορία της ανθρωπότητας». Η διαχρονικότητα της θεματικής του Αισχύλου, σύμφωνα με τον σκηνοθέτη αποτέλεσε τον κύριο λόγο επιλογής του συγκεκριμένου έργου. Ο Αντρέας Πάντζης, φέρει ως παράδειγμα τους επαναστάτες, οι οποίοι σκοτώνονται μεταξύ τους και τέλος ο πιο

Ο Χορός των Ωκεανίδων μαζί με την Ελεάνα Παπαδοπούλου που υποδύεται την Ιώ.

Ο Φίλιππος Σοφιανός στον ρόλο του Προμηθέα.

Ο ηθοποιός Κρίστοφερ Γκρέκο στον ρόλο του Ερμή.

δυνατός εξολοθρεύει τους άλλους για να καταλήξει στον μύθο του Προμηθέα και στη σχέση του με τον Δία. «Δείτε τη Γαλλική Επανάσταση με τον Ροβεσπιέρο, την Ελληνική Επανάσταση του 1821 και τον εθνικό διχασμό, τον Αγώνα της ΕΟΚΑ του '55 - '59 και τον διχασμό που μας οδήγησε στην ΕΟΚΑ Β'. Ταυτόχρονα, παρακολουθήστε την Οκτωβριανή Επανάσταση του '17 στη Ρωσία και τη σφαγή που επακολούθησε. Από τα 110 μέλη της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΣΕ ο Στάλιν εξόντωσε τους 98. Τον Τρότσκι τον σκότωσε στο Μεξικό, όπου ζούσε στην παρέα του Σικέρρος και της Φρίντα Κάλο. Αυτή η πραγματικότητα μας οδήγησε στην ερμηνεία της τραγωδίας αυτής του Αισχύλου που είναι τόσο σύγχρονη», εξηγεί ο σκηνοθέτης. Στον σύμπα που κυβερνά ο Δίας, όλοι τον υπακούουν πίστα, γιατί κυβερνά σκληρά και άτεγκτα. Ακούει τα πάντα, αν και βρίσκεται χιλιάδες μιλιά μακριά, λέει ο Ωκεανός στο έργο. «Δεν σας θυμίζει αυτό τον Μεγάλο Αδελφό;», διερωτάται ο σκηνοθέτης για να καταλήξει μέσα από τα λόγια του Ωκεανού «πως ο Νέος Αφέντης είναι σκληρός». Οι Ωκεανίδες αποτελούν τον Χορό στο έργο οι οποίες ζουν στο βασίλειο του Νερού, που κυβερνά ο Ποσειδώνας και γι' αυτό δεν φοβούνται τον Δία.

Τα υδρόβια πλάσματα έρχονται για να συμπαρυσταθούν στο μαρτύριο που βιώνει ο Προμηθέας. «Ο Δίας κυβερνά με νέους νόμους, ενάντια στο δίκαιο», λένε οι Ωκεανίδες. Αυτός ο σκληρός κόσμος εκφράζεται με όλα τα σημεία που χαρακτηρίζουν μια στρατιωτική δικτατορία. Στρατιωτική πειθαρχία, στρατιωτικές στολές, μπότες και φυσικά καχυποψία και υπονοούμενα. Το μόνο ανθρώπινο ον, η Ιώ, έχει μεταμορφωθεί σε αγελάδα από την Ήρα, η οποία τη ζηλεύει, μήπως και γίνει ερωμένη του Δία. Αυτό τον στρεβλό κόσμο, που θυμίζει πιο σύγχρονες εποχές, εκφράζει ο «Προμηθέας Δεσμώτης» που φτιάξαμε. Μία παράσταση για την επανάσταση που κουβαλάει πάντα μέσα της τον σπόρο της ανατροπής της και της διαστροφής της. Η επανάσταση που είναι ένα άνοιγμα, μία διέξοδος προς το καλύτερο, το νέο, καταλήγει στο αδιέξοδο της τυραννίας και της καταπίεσης.

Τρίτη, 23 Σεπτεμβρίου, Αρχαίο Θέατρο Κουρίου και Παρασκευή 26 και Σάββατο 29 Σεπτεμβρίου στη Σχολή Τυφλών στη Λευκωσία στις 8.30μμ. Εισιτήρια 5 και 10 ευρώ. Πληρ. 70007705.

Μία παράσταση για την επανάσταση που κουβαλάει πάντα μέσα της τον σπόρο της ανατροπής της και της διαστροφής της. Η επανάσταση που είναι μία διέξοδος προς το καλύτερο.

COOP KIDS FESTIVAL

Δημιουργικό παιχνίδι και κατασκευές "Μορφές Έκφρασης"

Μουσική
Δημήτρης Μπασλάμ

Συμφωνική Μπάντα
Δήμου Στροβόλου -
Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου
Κύπρου

Graffiti
Γιώργος Κοφτης

Fork Food Market

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ
παιδικό φεστιβάλ
Όλα τα έσοδα θα
διατεθούν στο

ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ
Αρ. Μητρώου / Registered Charity No. 3235

Αφηγήσεις παραμυθιών
«Παραμυθίες»

Κατασκευές
Ακτένιστα Πινέλα

Kids Yoga &
Cooking με τη Χάρis

Παιχνίδι τραγουδιού
Βασιλική Αναστασίου

5 Κυριακή
Οκτωβρίου

Κεντρική αυλή του
Πανεπιστημίου Κύπρου
(Καλλιπόλεως 75, Λευκωσία)

10.00 - 18.00

Είσοδος €5
(μόνο για παιδιά)

22743156

**ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΤΔ**

ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

www.ccb.coop.com.cy

Στηρίζουν τα Ταμεία Αναψυχής Υπαλλήλων
Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας.

Χορηγοί φιλοξενίας:

Υποστηρικτές:

Χορηγοί επικοινωνίας:

ΞΕ ΑΦΟΡΜΗΣ / Της ΜΑΡΙΑΛΕΝΑΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Δρόμοι αχάρακτοι

Ο Τζούλιαν Μπαρνς, στο τελευταίο του βιβλίο με τίτλο «Τα τρία επίπεδα της ζωής», περιγράφει πώς οι άνθρωποι περνούν το πρώτο μέρος της ζωής τους πετώντας στα ουράνια, στη συνέχεια προσγειώνονται στη γη και στην πραγματικότητα της, για να βυθιστούν ύστερα στη σφαίρα της συνειδητοποίησης, της θλίψης και της απώλειας. Είναι ένα βιβλίο που γράφτηκε για τον θάνατο της γυναίκας του. Και ενώ υπάρχει αυτό το πραγματικό, οδυνηρό για εκείνον γεγονός, κατορθώνει να μεταφέρει το προσωπικό του βίωμα σε ένα παράλληλο σύμπαν, στο σύμπαν του συμβολικού, του έμμεσου. Τότε, το πραγματικό αποκτά άλλες διαστάσεις και επιδέχεται πλήθος αναγνώσεων και ερμηνειών. Ένα γεγονός της ιδιωτικής σφαίρας γίνεται αιτία αλλά και αφορμή να μεταφερθούμε στις ζωές των άλλων και στις δικές μας. Και ένας θάνατος γίνεται, εκτός από αυτό το οριστικό και πραγματικό για τον καθένα από εμάς, ένας άλλος τρόπος να δούμε την αρχή, τη ζωή και τον έρωτα.

Για παράδειγμα: ένα κοριτσάκι στην άκρη μιας πλατείας προσπαθεί να πει σε συνομήλικα παιδιά ένα παραμύθι. Εκείνα το αποδοκιμάζουν. «Δεν υπάρχουν τα παραμύθια», λέει ένα αγόρι φωνάζοντας. «Αυτά που θα μας πεις είναι όλα βλακείες», της απαντά ένα άλλο, σίγουρο για την άποψή του. Το κορίτσι δεν πτοείται, αρχίζει να λέει το παραμύθι και, ενώ στην αρχή τα παιδιά είναι απρόθυμα, σιγά σιγά παρασύρονται στην αφήγηση του κοριτσιού.

Άλλη περίπτωση: ένας νεαρός έφηβος θέλει να ασχοληθεί επαγγελματικά με κάτι που, όπως λένε οι γονείς του, δεν υπάρχει χώρος γι' αυτό στην Ελλάδα. Έχουν ξεκινήσει, λοιπόν, έναν αγώνα να τον μεταπείσουν να αλλάξει την προτίμησή του. Να την κάνει πιο «πραγματική». Να μπορεί να ανταποκριθεί στην αγορά, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί. Να μη μείνει άνεργος. Να προσγειωθεί στην πραγματικότητα. Τι υπάρ-

Στο βιβλίο του «Τα τρία επίπεδα της ζωής», ο Τζούλιαν Μπαρνς μεταφέρει το προσωπικό του βίωμα στο σύμπαν του συμβολικού.

χει και τι δεν υπάρχει σε αυτήν τη ζωή είναι κάτι που χωρά πολλά συζητήσια. Και τι είναι τελικά αυτό το πραγματικό; Εάν υπάρχει ο κακός λύκος, εάν υπάρχουν οι μάγισσες, τα στοιχειά του δάσους, οι κοιμημένες και το αδράχτι. Μάλλον δεν υπάρχουν με αυτήν τη μορφή. Υπάρχουν, όμως, οι φόβοι μας. Υπάρχουμε εμείς ως κακοί λύκοι, ως μάγισσες αλλά και ως κοιμημένες. Οι ιστορίες πάντα αφηγούνται όχι μόνο μια εξωτερική πραγματικότητα αλλά κυρίως μια εσωτερική αντανάκλαση.

Μα πώς να μιλήσεις για τον θάνατο; Πώς να μεταφερθείς στην πραγματικότητα όταν οι λέξεις μοιάζουν λειψές απέναντι στο βίωμα; Πώς να περιγράψεις το κενό; Την απώλεια; Τον τρόπο της ύπαρξης; Αλλά και η χαρά πώς να μεταφερθεί; Πώς να φτάσεις σε αυτά τα ύψη της ευφορίας, της καρδιάς που φλέγεται για να περιγράψει τη μετωπική σύγκρουση με τον έρωτα; Πώς να μιλήσεις για τον φθόνο, για την απογοήτευση, για τη μοναξιά, τον φόβο

και την αμφιθυμία;

Έρχεται μια μέρα όπου οι λέξεις που γεννήθηκαν από την ανάγκη να καλύψουν μιαν έλλειψη λείπουν και αυτές. Τελειώνουν, αποδεκατίζονται, στερεοθούν. Τους κόβονται τα πόδια και πέφτουν κάτω σαν στρατιώτες σε έναν άδικο πόλεμο. Και τότε πρέπει πάλι να βρούμε τις εφεδρείες μας. Να μιλήσουμε για όλα αυτά με έναν άλλο τρόπο. Να βρούμε την πλάγια οδό, να ανοίξουμε δρόμους εκεί όπου δεν υπήρχαν. Να βρούμε μια άλλη πραγματικότητα.

Τα παραμύθια, οι συμβολισμοί, οι ιστορίες με τα πολυποικίλα νοήματα σαν πέπλα της Σαλώμης, τα όνειρα, ακόμα και τα πιο άπιαστα «θέλω» είναι η πραγματικότητα της εσωτερικής μας φωνής. Είναι η σφαίρα της ζωής που δύναται να βιωθεί όταν δοθεί χώρος στο ασυνείδητο. Είναι το ταξίδι σε πιο δύσκολες πραγματικότητες αλλά και σε πιο άπιαστες δυνατότητες. Οι λέξεις δεν ορίζουν μόνο ό, τι θωρεί ο άνθρωπος. Αλλάωστε, τι είναι και η όραση; Και πόσα μπορεί να αντέξει μόνη, υπέρβαρη αίσθηση, χωρίς τη βοήθεια των πιο προικισμένων άφατων άλλων;

Εκεί που φαντάζει κάτι ως αδιέξοδο, το συμβολικό δείχνει την οδό. Δημιουργεί εσωτερικά μονοπάτια για να αφογκραστούμε, να κουρινάσουμε, να πιπιλίσουμε τις αγωνίες μας, αλλά και να πάρουμε δύναμη, να λειτουργήσουμε ως σκαπανείς σε δρόμους αχάρακτους.

Το έμμεσο γίνεται άμεσο. Το συμβολικό ξεκλειδώνεται. Δεν δημιουργεί τρόπο στη σκέψη και δεν αποπροσανατολίζει τον άνθρωπο από το πρακτικό. Υπάρχουν άλλωστε τόσοι άνθρωποι όσοι και οι ιστορίες τους. Τόσες ιστορίες όσοι και οι άνθρωποι. Και μπορεί στο τέλος όλα να μοιάζουν ειπωμένα, αλλά εκεί κάπου στο βάθος θα ορθώνεται πάντα ένα δέντρο τόσο όμοιο αλλά και τόσο διαφορετικό, που θα μας κάνει να δούμε το δάσος αλλιώς.

500 ΛΕΞΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Γεννήθηκε στο Διδυμότειχο. Σπούδασε στη Νομική Σχολή της Κομοτηνής. Ασχολήθηκε με τη δικηγορία, αλλά την εγκατέλειψε για να γίνει δικαστής. Παρατήθηκε ύστερα από έξι χρόνια. Σήμερα εργάζεται στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Έργα της: «Hotel Victoria» (νουβέλα, 1995), «Ανεμος Ανατολικός» (μυθιστόρημα, 1997), «Ψέματα, ζαχαρωτά και πρωτοσέλιδα» (μυθιστόρημα, 2000), «Κληρονόμοι όλες τις φίλες της μαμάς μου» (μυθιστόρημα, 2004), «Αγαπώντας τις ερωμένες του» (μυθιστόρημα 2009). Συμμετείχε στις συλλογές διηγημάτων «Ο φύλακας των ψυχών» (1999), «Των εμίων ερωτών» (2001), «Κοκτέιλ μολότοφ» (2003), «Υπόγειες ιστορίες» (2008). Ποια βιβλία έχεις αυτόν τον καιρό πλάι σου; Το «Omega πίνος» του Πάουλ Βεράν. Ναζισμός, κομμουνισμός, β' Παγκόσμιος Πόλεμος, κατασκευή ατομικής βόμβας, μεγάλα ιστορικά γεγονότα και ο μικρός καθημερινός άνθρωπος, σεξουαλικά και συναισθηματικά πεινασμένοι, προσπαθώντας να μη συντριβεί από την ιστορία. Κι οι επτά τόμοι του «Αναζητώντας το Χαμένο Χρόνο» που στηρίζουν ένα κατεστραμμένο επιπλάκι.

Και ποια είναι τα αγαπημένα σου βιβλία όλων των εποχών; Η «Μαντάμ Μπωβαρί» και «Ο μεγάλος Γκάτσιπ», Πανατακού παρούσα και στα δύο η απώλεια. Σπαρακτική η μαντάμ Μπωβαρί, αποδεικνύοντας για χιλιοστή φορά ότι το σώμα είναι το πρώτο και τελευταίο μέσο συναλλαγής για τους απελπισμένους. Υπέροχος ο «μεγάλος Γκάτσιπ», τόσο μυστηρητικός στις υπερβάσεις και στις εμμονές του, που μπήκε στον κόπο να μας τον συστήσει ο Φιτζέραλντ.

Με ποιον συγγραφέα θα ήθελες να διηγηθείς; Με τον Ερνστ Χέμινγουэй. Επειδή αντιπαθούσε τα λογοτεχνικά σαλόνια, ήξερε να γράφει, να ταξιδεύει, να μεθάει, να λατρεύεται.

Ποιο ήταν το τελευταίο βιβλίο που σε έκανε να θυμώσεις; «Ο άνεμος κουβάρια», όπου το αρσενικό δεν έχει όνομα, είναι «ο άντρας», όπως λέμε «ο Θεός», ενώ η γυναίκα (αναλώσιμη) έχει όνομα και ειδικολογική συμπεριφορά, αποδίδοντας τιμές σε ένα ον που απολαμβάνει χωρίς να συμμετέχει. Σχεδόν ανήθικο.

Και το τελευταίο που σε συγκίνησε; «Χειμώνας», Melanie Wallace. Παγωμένος χειμώνας, φτώχεια, μοναξιά, ρημάγιες ζωές, εγκατάλειψη, ένα μέρος χαμένο στις εσοχές, εγκαταλειμμένο, όπου οι άνθρωποι περιφέρονται χωρίς ελπίδα. Ζωές που θυμωμάζονται άσπαστα στο παγωμένο τοπίο και βγάζουν τη σκωσσο σε όλους τους Κοέλιο αυτού του κόσμου.

Και ποιο είναι το χειρότερο που έχεις διαβάσει; Εξω ένστολο στα βιβλία και στους ανθρώπους. Αποφειντω τα άσχημα.

Ποιο είναι το κλασικό βιβλίο που δεν έχεις διαβάσει και ντρέπεσαι γι' αυτό; «Ταξίδι στην άκρη της νύχτας» του Σελίν. Ήταν υπέροχο, αλλά καθώς ήταν τεμπέλικη η ηλικία, χωρίς την αγωνία του «παρακάτω», το ξεχάσα κάτω από βιβλία που στοιβάχτηκαν πάνω του.

Πότε κατάλαβες ότι θέλεις να γίνεις συγγραφέας και πώς; Οκτώ χρόνια, όταν έγραψα σε τετράδιο τις ιστορίες που έλεγε ο παππούς για την προσφυγιά, το εικονογράφησα και το έδωνα στους συμμαθητές μου να το διαβάσουν.

Εχεις φρέ, τουίτερ; Πόσο σε απασχολεί καθημερινά; Εχω φρέ αλλά δεν είμαι συνεπής απέναντί του.

Ποια βιβλία πήρες μαζί σου στις διακοπές φέτος;

«Η καρδερίνα» της Ντόνα Ταρτ, καταλήγοντας οριστικά στην πεποίθηση ότι υπάρχουν αριστουργήματα που γράφονται αποκλειστικά από γυναίκες. (Το υποψιάστηκα αυτό πριν χρόνια διαβάζοντας «Τα κύματα» της Βιρτζίνια Γουλφ).

ΚΡΙΤΙΚΗ / Της Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΧΙΝΑ

Η αυτοβιογραφία ενός ανθρωπιστή

ΑΣΗΜΑΚΗΣ ΠΑΝΣΕΛΗΝΟΣ
Τότε που ζούσαμε
εκδ. Μεταίχμιο, σελ. 524

Ξέρω καλά πως γράφοντας για το βιβλίο του Ασημάκη Πανσέληνου κινδυνεύω να μην πω τίποτα καινούργιο. Από την πρώτη του κιόλας έκδοση, αμέσως μετά τη δικτατορία, επισπώνθηκε η οξυδερκία της ματιάς του συγγραφέα, η ευαισθησία της αναθύμησης, το ανακουφιστικό χιούμορ, οι αφηνιαστικές εκλάμψεις μιας βαθιάς στοχαστικότητας, που καθώς συνήθως εμφανίζονται ως κατακλείδα μιας αναβιωμένης ανάμνησης, αποκτούν σχεδόν αποφθηνιακό βάρος, η λαγαρότητα του λόγου, το μουσικό του, πρώιμα μοντερνιστικό ιδίωμα που, φορές φορές, όπως παρατήρησε ο Δημήτρης Μαρωνίτης, πχει αδιόρατα σολωμικό. Οπότε, γράφοντας τώρα για ένα βιβλίο που διάβασα σχεδόν έφηβη και ξαναδιάβασα σαράντα χρόνια αργότερα θέλοντας να διαπιστώσω αν η αλλοτινή συγκίνηση διαρκούσε, θα αποφύγω σχηματολογικές ταξινόμησεις και φιλολογικές αποτιμήσεις και θα σταθώ στην ψίχα αυτού του κειμένου, που παραμένει φρέσκια και απολαυστική μισόν σχεδόν αιώνα αρότου γράφτηκε.

Το πρώτο που κρατάει κανείς από το ενθύμιο του Ασημάκη Πανσέληνου είναι η αδιάκοπη αναθεώρηση, του εαυτού, των ιδεών, του κόσμου. Ο ίδιος δεν θα ψάξει

ποτέ να αναμετρήσει με τον εαυτό του, να αναστοχάζεται τις πράξεις και τη κίνησή του, να ανατέμνει τα βιώματά του με αυτοκριτική γενναϊότητα. Μετριοπαθής και διαλλακτικός, λάτρης της συζήτησης («το κουβεντολόι στάθηκε από τις πιο γοητευτικές και απλές στιγμές της ζωής μου», γράφει, ενώ «ο μονόλογος μοιάζει με βρισμό ή επεικέστερα με βιαιοπραγία σωματική»),

ψυχικά γενναϊόδωρος, ακόμη και προς τον δικτάτορα Μεταξά (άνθρωπο «κακό, δυστυχισμένο, δειλό», μα «με συνείδηση της μικρότητάς του» και γι' αυτό τραγικό) καλόβουλα σκωπτικός και ήπια κριτικός, ο Πανσέληνος ανήκει στην παράδοση του αριστερού ομνισμοί. Ο άλλος δεν του είναι ποτέ ξένος, ο αντίπαλος δεν είναι ποτέ ολότελα εκθρικός: «Κι εμένα η καρδιά μου είχε πάντα το ελάττωμα να βρίσκει δικό και στους ανθρώπους ακόμα και που κἀναν κακό», γράφει. Όμως αυτό δεν είναι ελάττωμα, είναι μεγαλοσύνη.

Φίλος και ομότεκνος των πιο σπουδαιών της γενιάς του, ο Πανσέληνος θα τους αποτιμήσει με τρυφερότητα και δικαιοσύνη. Όπως και ο Βάρναλης, ο μεγάλος του φίλος, που τον απεικονίζει στις σελίδες του με αγάπη και σεβασμό, ο Πανσέληνος «ποτέ δεν λέει κακό για τον άλλο παρά μόνο για τις ιδέες του». Τα ολοζώντανα πορτρέτα

του τα επιβεβαιώνει ο χρόνος: ναι, αυτοί ήταν ο Μυριβήλης, ο Βενέζης, ο Βάρναλης, ο Κόντογλου, ο Σικελιανός, η Ελλη Παπαδημητρίου, ο Κάρλος Κουν, ο Ψυχάρης, ο Σβάλος, ο Γληνός. Ακόμα και τις στιγμές που η αδιαλλαξία (χαρακτηριστικό ολότελα ξένο στον ίδιο) των συντρόφων του τον κάνει να απελπίζεται, κάποιο ελαφρυντικό τους βρίσκει, κάποια δικαιολογία. Ένα μονάχα δεν αντέχει αυτός ο διανοούμενος που αναγνωρίζει

στον μαρξισμό και τον φροϋδισμό τις πιο πειστικές ερμηνείες του κοινωνικού φαινομένου και της ανθρώπινης ψυχής: ένα αποθαρρύνει τον στρατευμένο συγγραφέα που διαπιστώνει ότι εάν υπάρχει κάτι οριστικά σοσιαλιστικό μέσα στο «είναι ότι ποτέ δεν κλονί-

στηκαν οι ιδέες μου, από το γεγονός ότι τις εφάρμοσαν άλλοι με τρόπο απαράδεκτο»: κι αυτό είναι ο δογματισμός, η στενωμαλιά και κυρίως η δίψα για εξουσία που «σκοτώνει τον άνθρωπο για να τον κυβερνήσει». Πνεύμα αδάμαστο και ανεξάρτητο, θα κλονιστεί την πολιτική κηδεμονία στην τέχνη, θα διαγνώσει την πνευματική πενία των κομματικών θεσμών και τη σχετικότητα της «αλήθειας», θα μείνει μακριά από την κουφότητα της μεγαλοστομίας και θα πορευτεί με μόνο μέτρο τον βαθύ ανθρωπισμό του.

Πρώτα σε πωλήσεις

ΜΕΛΕΤΕΣ, ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ, ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

1 Η ελληνικότητα ως ποιότητα και ως ντροπή του Χρήστου Γιανναρά (Ιανός).

2 Σχολικό ημερολόγιο για μαθητές Δημοτικού Σχολείου 2014-2015 (Πατάκης).

3 Τι λέει η αλεπού (βιβλίο + cd) των Ευανθίας Ρεμπούτσικα - Ελένης Ζιώγα (Ιανός - Cantini).

4 Ο δρόμος της πνευματικότητας του Χόρχε Μπουκάι (opera).

5 Φραντς Κάφκα - 99 μαθήματα Αυτογνωσίας του Άλλαν Πέρσυ (Πατάκης).

Λογοτεχνία

1 Ο ήχος των πραγμάτων όταν πέφτουν του Χουάν Γκαμπριέλ Βάσκες (Ικαρος).

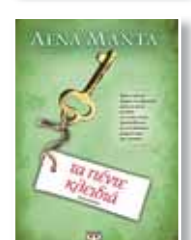
2 Τα πέντε κλειδιά της Λένας Μαντά (Ψυχογιός).

3 Σκηνές από τον βίο του Ματίας Αλμοσίνου του Ισίδωρου Ζουρνού (Πατάκης).

4 Τίτλοι τέλους - Ο επίλογος του Πέτρου Μάρκαρη (Γαβριλίδης).

5 Νίκη του Χρήστου Χωμενίδη (Πατάκης).

• Αυτή την εβδομάδα τα στοιχεία προέρχονται από τα βιβλιοπωλεία «Ιανός» (Αθήνα, Θεσσαλονίκη).

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ
ΘΕΟΛΟΓΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΤΟΣ
Από τον Αϊνστάιν στον Πελέ
εκδ. Κέδρος, σελ. 312

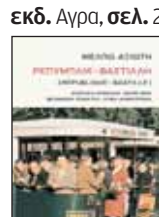
Τι σχέση έχει ο Αϊνστάιν με τον Πελέ; Το Τσερνόμιλ με τον Μαραντόνα; Ο Μίκυ Μάους με το πρώτο Μουντιάλ; Η «μάχη του Σαντιάγο» με τον Κόλπο των Χοίρων; Το Παγκόσμιο Κύπελλο, κορυφαίο γεγονός του πλανήτη, διοργανώνεται κάθε τέσσερα χρόνια και για έναν μήνα καθλώνει όλους τους φιλάθλους του κόσμου. Στο βιβλίο αυτό γίνεται αναδρομή σε όλες τις διοργανώσεις του, από το 1930 μέχρι το 2010, με έναν πρωτότυπο τρόπο. Μέσα από τα γεγονότα στα γήπεδα όπου διεξήχθησαν οι αγώνες παρακολουθούμε την ιστορία της ανθρώπινης φύσης.

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΔΕΑΝ ΚΟΟΝΤΖ
Αθωότητα
μετ.: Γιώργος Μπαρουχίης
εκδ. Bell, σελ. 368

Σε έναν σκοτεινό κόσμο, ο ένας φωτίζει τον δρόμο του άλλου. Εκείνος ζει στα έγκατα της πόλης, εξορισμένος από την κοινωνία γι' τι, αν ποτέ τον αντικρίσουν, θα τον σκοτώσουν. Εκείνη ζει απομονωμένη, κυνηγημένη από αδιόστατους εκθρούς. Αν καταφέρουν να τη βρουν, θα τη σκοτώσουν. Όμως ο δεσμός ανάμεσά τους είναι πιο δυνατός από τις τραγωδίες που έχουν σημάδεψει τη ζωή τους. Κάτι πέρα από την τύχη που δεν μπορεί παρά να είναι επερωμένο τους έκανε να σμίξουν σε έναν κόσμο που πλησιάζει στην ώρα της κρίσης.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΜΕΛΩΔ ΑΞΙΩΤΗ
Ρεθυμνική-Βαστίλλη
μετ.: Τίτικα Δημητρούλια
εκδ. Αγρα, σελ. 244

Ανέκδοτο γαλλόφωνο μυθιστόρημα της Μέλως Αξιώτη βλέπει για πρώτη φορά το φως στα ελληνικά. Η πρωταγωνίστρια Λίζα πηγαίνει στο Παρίσι κυνηγημένη από την Ελλάδα του Εμφυλίου, στοιχειωμένη από μνήμες θανάτου, αίματος, τρόμου αλλά και πρωισμού. Πηγαίνει σε ένα Παρίσι που γνωρίζει από παιδί μέσα από διαβάσματα και ακούσματα. Εκεί αφησίσει πίσω τη ζωή και θέλει να φτιάξει μια καινούργια, με τα γαλλικά όμως που τόσο καλά ξέρει να σκαλώνουν πάνω στη μητρική της γλώσσα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ
Εκεί και πάντα αλλού
εκδ. Κέδρος, σελ. 314

Σε ένα άλλο όνειρο, σε μια άλλη σχέση, σε μια άλλη εποχή... Οι ήρωες ζουν μέσα στο όνειρο μην ταλμώντας να αλλάξουν τη ζωή τους. Η Δώρα, παντρεμένη εδώ και πολλά χρόνια με τον Γρηγόρη, είναι νοσηλεύτρια σε δημόσιο νοσοκομείο. Εκεί θα γνωρίσει και θα συνδεθεί με τη Σαπφώ, μια ηλικιωμένη γυναίκα. Μέσα από το ημερολόγιό της, η Δώρα θα παρακολουθήσει έναν μεγάλο έρωτα σε μιαν Ελλάδα διαφορετική. Αυτός ο σελίδες της άλλης ζωής θα τη βοηθήσουν να αναζητήσει την προσωπική της αλήθεια. Κι así είναι τελείως διαφορετική η δική της ζωή κι οι δικές της απώλειες.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΔεΛτίο Βιβλικών Μελετών
τόμος 29ος
εκδ. Άρτος Ζωής, σελ. 206

Κατά την παράδοση της αδιαίρετης Εκκλησίας, η Αγία Γραφή και ο λόγος του Θεού υπήρξαν καθοριστικοί παράγοντες της πνευματικής ζωής των Χριστιανών. Με την πάροδο, ωστόσο, του χρόνου δημιουργήθηκε εσφαλμένα η εντύπωση πως η Αγία Γραφή, ο λόγος του Θεού και ό,τι άλλο ήταν συνδεδεμένο με αυτά, όπως, παραδείγματος χάριν, η επιστημονική ενασχόληση με την Αγία Γραφή, η βιβλική κριτική, η σύγχρονη βιβλική ερμηνευτική κ.λπ., δεν αποτελούσαν αναπόσπαστα στοιχεία της Ορθόδοξης πνευματικότητας.

Οι καλοί, οι κακοί και τα θαύματα

Μεγάλοι πρωταγωνιστές, καθημερινές ιστορίες, πολυδιαφημισμένα μπλοκμπάστερ και ρεαλισμός με... αποχρώσεις

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑ

Τρέιλερ ταινιών, δημοσιεύματα που προαναγγέλλουν επιτυχίες, αλλά και ο απόηχος των διεθνών φεστιβάλ υπόσχονται έναν θερμό κινηματογραφικό χειμώνα. Οι προβλέψεις όμως έχουν ρίσκο, ειδικά

σε καιρούς που το σασπένς και η πρωτοτυπία σπανίζουν. Ο χειμώνας είναι πληθωρικός σε ποσότητα, άγνωστος Χ σε ποιότητα (κυρίως των ταινιών που έχουν παρακάμψει το δίλημμα: ψυχαγωγία ή τέχνη, επιζητώντας σχέσεις εμπιστοσύνης με το ευρύ κοινό), αλλά και νεφε-

λώδης, αν αφουγκραστούμε την αγωνία αισθουσαρχών και διανομέων. Στους καταλόγους υπάρχουν μεγάλοι πρωταγωνιστές και blockbuster (όπως η «Εξοδος», που νοσταλγεί τον γιγαντισμό της εποχής του «Μπεν Χουρ»), άρλεκιν που σνειρεύονται τις «9 1/2 εβδομάδες» (όπως οι

«Πενήντα αποχρώσεις του γκρι»), αλλά και καθημερινές ιστορίες. Ρεαλιστικές, σαν και αυτές των αδελφών Νταρντέν και του Κεν Λόουτς, ή και σουρεαλιστικές, σαν του Ρόι Αντερσον που θριάμβευσε στη βενετσιάνικη Μόστρα. Υπάρχουν και Έλληνες στο μέτωπο του κινηματο-

γραφικού μας χειμώνα. Ο Θεόδωρος Αθερίδης και ο Χριστόφορος Παπακαλιάτης για τα μούλιπλεξ, ενώ ο Πάνος Κούτρας, ο Σύλλας Τζουμέρκας, ο Αλέξης Αλεξίου επιστρέφουν δυναμικά στο προσκήνιο. Ο κατάλογός μας είναι ενδεικτικός, χαρτογραφεί λιτά το τοπίο.

20+2 ταινίες που δεν πρέπει να χάσετε

Interstellar. Ο Κρίστοφερ Νόλαν μετά το «Inception» μας μεταφέρει σε ένα διαστρικό ταξίδι στον χώρο και στον χρόνο. (6/11).
Inherent Vice. Ο Πολ Τόμας Αντερσον (The Master) μεταφέρει στην οθόνη το βιβλίο του Τόμας Πίντσον - συγγραφέα που δύσκολα διαβάζεται και ακόμα πιο δύσκολα διασκεύαζεται. Το αριστούργημα ή το ναυάγιο της χρονιάς; Χοακίν Φίνιξ, Τζος Μπρόλιν, Οουεν Ουίλσον. (8/1)
Το κορίτσι που εξαφανίστηκε. Η νέα ταινία του Ντέιβιντ Φίντσερ. Ένας άντρας θεωρείται ύποπτος για φόνο μετά την εξαφάνιση της γυναίκας του. Μπεν Αφλεκ, Ρόζαμοθντ Πάικ. (2/10)
Εξοδος: θεοί και βασιλιάδες. Το Χόλιγουντ ξανααφαιρεί κλαμύδα για τη βιβλική ιστορία του Μωυσή. Του Ρίντλεϊ Σκοτ με τον Κρίστιαν Μπέιλ. (11/12)
Into the Woods. Η Μέριλ Στριπ ως κακιά μάγισσα και ο Τζόνι Ντεπ ως κακός λύκος στο πολυβραβευμένο μιούζικαλ που έγινε ταινία από τον Ρομπ Μάρσαλ. (1/1)
Χειμερία νάρκη. Ένας διανοούμενος κλείνεται σε ένα ξενοδοχείο στην ορεινή Καππαδοκία. Υπαρξιακό δράμα του Τούρκου Νουρί Μπιλγκέ Τζεϊλάν. Χρυσός Φοίνικας στις Κάννες.
The Cut. Η οδύσσεια ενός άντρα μετά τη γενοκτονία των Αρμενίων.

Του Τουρκογερμανού σκηνοθέτη Φατίχ Ακίν. (15/1)
Leviathan. Ο Αντρέι Ζβιάγκιντσεφ («Επιστροφή») επιστρέφει με μια αλληγορία για τη σημερινή Ρωσία.
Τα θαύματα. Ιταλική έκπληξη χρονιάς; Μια 12χρονη, που μεταφέρει άγρια μελίσσια σε κυψέλες, θέλει να ξεχωρίσει σε ένα τηλεοπτικό ριάλιτι. Της Αλίσε Ρορβάκερ. (30/10)
Stations of the cross. Γερμανική έκπληξη της χρονιάς; Δράμα με ένα κορίτσι εμμονικό με τη θρησκεία.
A Pigeon Sat on a Branch Reflecting on Existence. Μικρές ιστορίες του Ρόι Αντερσον για το θαύμα, αλλά και την τραγωδία που λέγεται άνθρωπος. Χρυσός Λέοντας στη Μόστρα.
Ο μικρός Νικόλας πάει διακοπές. Σκανδαλιές και ατμόσφαιρα '60s στην παραλία. Του Λορέν Τυράρ. (2/10)
Jimmy's Hall. Στην Ιρλανδία του 1930, ένας πρώην μετανάστης δίνει ζωή σε ένα πολιτιστικό κέντρο. Του Κεν Λόουτς. (4/12)
Serena. Το διάσημο κινηματογραφικό ζευγάρι των ημερών μας, ο Μπράντλεϊ Πιτ και η Τζένιφερ Λόρενς, σε δράμα εποχής με φόντο την Αμερική του κραχ. Της Δανέζας Σούζαν Μπίερ. (18/12)
Fury. Η επέλαση των συμμαχών

στη ναζιστική Γερμανία. Του Ντέιβιντ Αγιερ. Μπραντ Πιτ, Σάια Λαμπέρ. (20/11).
Big Eyes. Ο Τιμ Μπάρτον σκηνοθετεί τον Κρίστοφ Βάλς και την Εϊμίλ Ανταμς σε μια ταινία για τους ζωγράφους Ουόλτερ και Μάργκαρετ Κιν. (25/12)
Η ουγκάλυμ. Ένας μπάριμαν μπλέκει στον υπόκοσμο του Μπρούκλιν. Ρεαλιστικό θρίλερ του Μίκαελ Ρόσκαμ. Τομ Χάρντι, Νούρι Ράπας, Τζέιμς Γκαντολφίνι. (6/11)
Ο αγγελοφόρος πρέπει να πεθάνει. Η αληθινή ιστορία του δημοσιογράφου Γκάρι Γουέμπ, που διερευνάει την πιθανή διαπλοκή της CIA με τους βαρόνους της κοκαΐνης. Του Μάικλ Κουέστα. Με τον Τζέρεμι Ρένερ. (13/11).
Get on Up. Η βιογραφία του Τζέιμς Μπράουν από τον Τέιτ Τέιλορ («Υπερπρίστρις»). Με τον Τσάντουκ Μπούζμαν. (27/11).
Samba. Οι σκηνοθέτες Ερίκ Τολεαντό και Ολιβιέ Νακάς των «Αθικτών» επιστρέφουν με συγκίνηση και χιούμορ. (13/11)
Η έκρηξη. Ελληνικό μείγμα δράματος και μαύρης κωμωδίας από τον Σύλλα Τζουμέρκα. Με την Αγγελική Παπούλια.
Τετάρτη 4:45. Ένας άντρας έχει 32 ώρες για να μάθει πώς η ζωή του τσακίστηκε. Νεονουάρ του Αλέξη Αλεξίου. Με τον Στέλιο Μάινα.

Το βιβλικό έπος «Εξοδος: Θεοί και βασιλιάδες» είναι το μεγάλο στοιχημα του Ρίντλεϊ Σκοτ, αλλά και ένα blockbuster που το περιμένουν ως μάνα εξ ουρανού στο Χόλιγουντ.

Η Μέριλ Στριπ στο «Into the Woods», φετινή ατμομηχανή της Ντίσνεϊ. Πρεμιέρα την Πρωτοχρονιά.

Ο Μπραντ Πιτ πρωταγωνιστεί στο «Fury», που εκτυλίσσεται στην εμπόλεμη Ευρώπη του 1945.

2ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ «ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΚΟΥΡΙΟΥ»
«Μάνος Χατζιδάκις - αφιέρωμα 20 χρόνια μετά»

Τραγουδούν
ΚΩΣΤΑΣ ΧΑΤΖΗΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ **ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΠΑΥΛΟΥ**

Μαζί τους η χορωδία **ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ** Ερήμης και η χορευτική ομάδα **IMPULSE**

Στο ανοικτό θέατρο Ερήμης
Τετάρτη 24 Σεπτεμβρίου ώρα 8:00 το βράδυ
Είσοδος Ελεύθερη

Πληροφορίες στο τηλέφωνο 99 679756

Χορηγοί:
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
 ΟΠΑΠ
 P&S Capital Initiative Ltd
 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
 ΚΑΝΑΛΙ 5

ΙΠ
 ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Λ. Δ. ΚΙΝΑΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΣ - ΚΙΝΑ
Πέμπτη 2, μέχρι Κυριακή 5 Οκτωβρίου 2014
 Το Ινστιτούτο Πολιτισμού, σε συνεργασία με το υπουργείο Πολιτισμού της Λ.Δ. της Κίνας και την Πρεσβεία της Κίνας στην Κύπρο, φιλοξενεί και παρουσιάζει στο κυπριακό κοινό το
“China Wuxi Performing Arts Group, Song and Dance Institute”.

CHINA WUXI PERFORMING ARTS GROUP, SONG AND DANCE INSTITUTE
 Δημιουργήθηκε το 1958 και έχει κερδίσει τεράστια δημοτικότητα και πανεθνικό σεβασμό. Έχει ένα ευρύ φάσμα από παραδοσιακά και σύγχρονα προγράμματα, μέσα από πολλές μορφές τέχνης, όπως χορός, όπερα, παντομίμα, συμφωνική και λαϊκή μουσική, Vaudeville, σύγχρονο δράμα, αφήγηση στη διάλεκτο Suzhou, τραγούδι, κωμικοθέατρο. Το τελευταίο του πρόγραμμα **«The embroidery girl»** παρουσιάστηκε από το 2011 σε όλες τις γωνίες του κόσμου και κέρδισε το διεθνή θαυμασμό. Έχει πάρει το βραβείο **«Five-One»** από το υπουργείο Πολιτισμού της Λ.Δ. της Κίνας.

Παρασκευή, 3 Οκτωβρίου 2014
 ΛΕΥΚΩΣΙΑ | **ROYAL HALL** | **ώρα: 7.30 μ.μ.**
 (οδός Ξάνθης Ξενιέρου 29, κάτω από την Πλατεία ΟΧΙ, 1015 - Λευκωσία), **T. 2237 5984**

Κυριακή, 5 Οκτωβρίου 2014
 ΠΑΦΟΣ | **ΜΑΡΚΙΔΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ** | **ώρα: 7.00 μ.μ.**

ΕΙΣΟΔΟΣ ΔΩΡΕΑΝ
 για πληροφορίες **22883000**

Πέμπτη, 2 Οκτωβρίου 2014 | ΛΕΥΚΩΣΙΑ | **ΠΥΛΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ**
«Από το Γιανγκτζέ στην Πέτρα του Ρωμιού» - Εγκαίνια έκθεσης φωτογραφίας από τον υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κ. Καδή | **ώρα 8.15 μ.μ.**
 *Τα εγκαίνια θα ακολουθήσει κοκτέιλ.

ΧΟΡΗΓΟΙ:
 Promsvyazbank
 ALPHA BANK
 LOUIS HOTELS
 ΧΟΡΗΓΟΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΩΝ
 ΚΑΡΝΑΒΑΛ ΑΕΡΟΠΟΙΗΤΩΝ SHUTTLE
 ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
 ΧΟΡΗΓΟΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ
 SEMELI HOTEL

Τα «Φιλαράκια» έγιναν 20 χρόνων

Η θρυλική τηλεοπτική σειρά με τους αγαπημένους ήρωες για την οποία όλοι εξακολουθούν να μιλούν μέχρι και σήμερα

Της **ΛΙΝΑΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ**

Υπομιάζομαι –ελπίζω!– ότι κάποια στιγμή θα συμβεί, προς το παρόν όμως δεν έχει τύχει να πετύχω «Friends» και να αλλάξω κανάλι. Μπορεί να ξέρω τα επεισόδια απέξω και να γελάω με την ατάκα πριν καν διατυπωθεί, όμως εγώ εκεί, να χαζεύω μια σειρά που ξεκίνησε πριν από ακριβώς 20 χρόνια (ήταν 22 Σεπτεμβρίου 1994 όταν παίχτηκε ο πιλότος). Μυστήριο, δεδομένου ότι πριν από 20 χρόνια δεν είχα καν το ίδιο κούμπω.

Όμως σκεφτόμουν ότι τα «Φιλαράκια», όπως κάποια στιγμή μεταφράστηκε η σειρά στα ελληνικά, είναι σαν τις χιλιοεπιωμένες ιστορίες από τα 20-something μας. Αυτές που λες και ξαναλές γελώντας συνωμοτικά με τους φίλους σου, αφού παραπέμπουν στην πιο γοητευτική εποχή της ζωής σου. Το είπα ωραιότατα ο Τζόι

Οι πρωταγωνιστές της «Friends» με γυρισμένη την πλάτη: μια μάλλον μελαγχολική «σκηνή» σε μια σειρά που χάρισε άφθονο γέλιο σε μια ολόκληρη γενιά εφήβων και νέων τηλεθεατών σε όλον τον κόσμο.

“ Είναι σαν τις χιλιοεπιωμένες ιστορίες από τα 20-something μας. Αυτές που λες γελώντας συνωμοτικά με τους φίλους σου, αφού παραπέμπουν στην πιο γοητευτική εποχή της ζωής σου.

πρόσφατα (συγγνώμη, ο Ματ Λε Μπλάνκ), ερωτώμενος για το μυστικό της επιτυχίας της σειράς με αφορμή την επέτειο: «Η σειρά αφορούσε μια συγκεκριμένη περίοδο της ζωής, αυτή μετά το κολέγιο και λίγο πριν αρχίσει η οικογενειακή ζωή, τότε που οι φίλοι σου είναι το σύστημα υποστήριξης σου. Αυτή ήταν η μαγεία του σόου: όλοι έχουν περάσει από εκείνη τη φάση και μπορούν να συνδεθούν με αυτήν».

Αυτή ήταν λοιπόν η χρυσή φλέβα που χτύπησε το «Friends» το 1994 (όπως αντίστοιχα και η ταινία «Reality Bites», με παρόμοια θεματολογία, που βγήκε στους κινηματογράφους την ίδια χρονιά). Φυσικά ουδείς, ούτε ακόμα και οι δημιουργοί του, Μάρτα Κάουφμαν και Ντέιβιντ Κρέιν, φίλοι από το κολέγιο, δεν πίστευαν γράφοντας τους πρώτους διαλόγους ότι θα έγραφαν ιστορία στη μικρή οθόνη: αρκεί να σκεφτεί κανείς ότι την Πέμπτη της προβολής του πρώτου επεισοδίου,

με αδιαμόρφωτους ακόμα τους κεντρικούς χαρακτήρες, η τηλεόραση στις ΗΠΑ έπαιζε επίσης «Seinfeld» και «Frasier», δύο από τις πιο επιτυχημένες σειρές όλων των εποχών. Να όμως που 20 χρόνια από τότε και 10 χρόνια από το τελευταίο επεισόδιο (πόσο αστεία η αποφώνηση της σειράς: «Πάμε για καφέ»; «Πού»;) το άστρο τους ακόμη μεσουρανεί.

Όλοι εξακολουθούν να μιλούν για τους Friends και... σαν τους Friends. Το «We were on a break» του Ρος ανήκει πια στην παγκόσμια φρασεολογία των σχέσεων, το «How you doin'» του Τζόι αντίστοιχα, το «Oh-My-God» της Τζάνις επαναλαμβάνεται για πλάκα σε κάθε ευκαιρία, ενώ όλοι έχουμε υπάρξει κάποια στιγμή (ή και συνέχεια) σαρκαστικοί σαν τον Τσάντλερ, τονίζοντας τις λέξεις με τον μοναδικό του τρόπο («Could you be any more annoying? »). Και σίγουρα όλοι έχουμε μια αγαπημένη σκηνή, συχνά όχι πολύ προφανή. Η δική μου, για πα-

ράδειγμα, είναι όταν ο Ρος πήγε να επισκεφτεί τον Μαρσέλ, τη μαϊμού του (ότι να 'ναι), στον ζωολογικό κήπο που τον είχε χάρισει. Εκεί μαθαίνει ότι η μαϊμού έχει πεθάνει, αλλά ένας επιστάτης του σφυρίζει ότι αυτά είναι μπούρφες. «Ο ζωολογικός κήπος... Πιστεύεις τα πάντα που σου λέει ο ζωολογικός κήπος;» τον ρωτάει. «Αυτό είναι το μόνο που μου έχει πει ποτέ ο ζωολογικός κήπος», απαντάει εκείνος με το γνωστό goofy ύφος. Ένα κάπως «υπόκωφο» αστείο, από αυτά που έκαναν τη σειρά να ξεχωρίζει από τις sitcoms της εποχής με τα ψεύτικα γέλια.

Αυτά, μαζί με τους έρωτες («Ross and Rachel!», «Chandler and Monica!»), τους φανταστικούς γκεστ σταρ (πόσο μεγαλοφυές η Καθλίν Τέρνερ να παίζει τον μαριότα του Τσάντλερ), τους εξαιρετικούς παράπλευρους χαρακτήρες, όπως ο σιωπηλός Γκάντνερ του Central Perk, αλλά και τα διάσπαρτα μικρά σεναριακά δια-

μάντια όπως φερ' επείν το κλείσιμο του ματιού των δημιουργών στους επικριτές της σειράς, βάζοντας τους ήρωες να σχολιάζουν ότι πίνουν καφέ μέρα μεσημέρι μεσοβδόμαδα ή να κοιτιούνται με απορία όταν χτυπάει η πόρτα στο διαμέρισμα της Μόνικα και είναι όλοι ήδη εκεί. Ναι, δεν έχουν άλλους φίλους, ούτε κανείς πρόβλημα με αυτό;

Ανά τακτά διαστήματα τα τελευταία δέκα χρόνια που περάσαμε χωρίς «Friends», επανέρχεται η φήμη ότι η παρέα θα επανασυνδεθεί για ένα τελευταίο πανηγυρικό επεισόδιο. Δεν έχει συμβεί μέχρι στιγμής, ωστόσο πριν από λίγες ημέρες, με αφορμή τα 20 χρόνια από την έναρξη της σειράς, η Τζένιφερ Ανιστον, η Κόρτνεϊ Κοξ και η Λίζα Κούντροου εμφανίστηκαν στο σόου του Τζιμί Κιμελ κάνοντας ένα (πολύ κακό) σκετσάκι με φόντο το γνωστό σκηνικό της κουζίνας της Μόνικα. Ήταν η πρώτη φορά που το «Friends» μού έμοιασε «παλιό».

PIK1 THΛ.: 22862000

- 21.30** Tsunami: The Aftermath
- 07.30** Θεία λειτουργία
- 10.30** Στην άκρη του παράδεισου - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 11.40** Τρεις κι ο Κόκος Κυπριακή κωμική σειρά.
- 12.35** Μανώλης και Κατίνα - (Ε) Κυπριακή κωμική σειρά.
- 13.30** Κύπρος ένα ταξίδι - (Ε) Ένα τηλεοπτικό οδοπορικό και μια περιδιάβαση στην Κύπρο.
- 14.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 14.15** Σάββστο και απόβραδο - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.
- 15.45** Χωρίς αποσκευές - (Ε) Ταξιδιωτική εκπομπή.
- 16.15** Πέτρινο ποτάμι - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 18.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 18.15** Χωρίς αποσκευές - (Ε) Ταξιδιωτική εκπομπή.
- 18.50** Ο δάσκαλος - (Ε) Κυπριώτικο σκετς.
- 20.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 21.30** Τσουνάμι: Η ιστορία αυτών που έζησαν (Tsunami: The Aftermath). Δράμα, με τους Τιμ Ροθ, Τσιούτε Έντζιφορ. Σε δύο μέρη. Μέρος Α'.
- 23.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 23.15** Επικίνδυνη ζώνη - (Ε)
- 00.15** Χωρίς αποσκευές - (Ε) Ταξιδιωτική εκπομπή.
- 01.00** Τρεις κι ο Κόκος - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 02.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ - (Ε)
- 03.30** Στην άκρη του παράδεισου - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 04.30** Πέτρινο ποτάμι - (Ε) Κυπριακή σειρά.

PIK2 THΛ.: 22862000

- 21.00** Marilyn Monroe
- 07.00** MAD Music
- 09.00** Παιδική ζώνη α. Το κόκκινο λειωφορέιο β. Ο μύλος του Σάμερτον γ. Μπλανς δ. Πόκογιο ε. Μπομπ ο μάστορας στ. Ο βασιλιάς των λιονταριών ζ. Κλίφορντ η. Ο Όκι Ντοκ θ. Φετς και τα ζωάκια ι. Τουνίκλ ο μικρός εξωγήινος κ. Στη χώρα του γιατί - Γιατί TV - (Ε)
- 13.40** Παιδική ζώνη - (Ε) α. Ο μύλος του Σάμερτον β. Μπλανς γ. Πόκογιο δ. Μπομπ ο μάστορας ε. Κλίφορντ στ. Τουνίκλ ζ. Στη χώρα του γιατί - Γιατί TV - (Ε)
- 16.30** Το γαϊτανάκι Παιδικό θέατρο.
- 18.00** Στην πράξη Ταξιδιωτική εκπομπή με την Σύλβια Κλιμάκη.
- 18.45** Ο κόσμος ανάποδα Τηλεμαγκαζίνο.
- 19.35** Νεάπολη - Ντοκιμαντέρ.
- 20.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ (αγγλική)
- 20.10** ΕΙΔΗΣΕΙΣ (τουρκική)
- 20.20** Mad Music
- 21.00** Η άγνωστη ιστορία της Μέριλιν Μονρό (The unrevealed story of Marilyn Monroe) Ντοκιμαντέρ.
- 22.10** Λάθος άνθρωπος (L'uomo Sbagliato). Δραματική τηλεταινία, με τους Αντόνια Λισοβα, Αλμπέρτο Μολινάρι, κ.ά. Σε δύο μέρη. Μέρος Β'
- 00.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Ε)
- 00.20** ΓΙΟΥΡΝΟΙΟΥΣ

MEGA THΛ.: 22477777

- 21.20** Star Κύπρος 2014
- 07.00** Θεία λειτουργία
- 10.00** Μπουκιά και σουβλίο - (Ε) Εκπομπή μαγειρικής με τον Νήια Μαμαλάκη. Dr. Cook - (Ε)
- 11.00** Εκπομπή μαγειρικής με τον Γιάννη Λουκάκη.
- 11.50** Σοββατογεννημένες - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 12.40** Οι αταίριαστοι - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 13.50** Πού σου νέφκω special Τηλεπαιχνίδι, με τους Βαγγέλη Ευαγγέλου, Όλγα Ποταμίτου.
- 14.50** Η ώρα η καλή - (Ε) Ελληνική σειρά με τους Πάνο Μιχαλόπουλο, Μπέσα Μάλαρα, κ.ά.
- 15.30** Επτά θανάσιμες πεθερές - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 17.30** Πενίντα - πενίντα - (Ε) Ελληνική σειρά με τους Σάκη Μπουλά, Πέτρο Φιλιππίδη, κ.ά.
- 18.10** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 18.20** Πενίντα - πενίντα - (Συνέχεια)
- 20.20** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 21.20** Star Κύπρος 2014 - Feel Fantastic - Live Show ομορφιάς, με τη Χριστιάνη Αριστοτέλους
- 00.10** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 01.00** A slight case of murder Κωμωδία με τους Γουίλιαμ Χ. Μέισι, Άνταμ Άρκιν, κ.ά.
- 02.30** Για σένα - (Ε)
- 04.30** Ξοουμε και λέμε - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.
- 05.50** Χαρουγιά - (Ε)

ANT1 THΛ.: 22200200

- 21.20** Real Steel
- 06.20** Πρωινή ενημέρωση Ενημερωτική εκπομπή.
- 07.00** Αδάμαστη καρδιά - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 07.50** Οι Μεν και οι Δεν - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 08.50** Ας πρόσχεσε - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 10.30** Καλές δουλειές - (Ε) Ελληνική σειρά, με τους Πέτρο Φιλιππίδη, Φαίη Ξυλά, κ.ά.
- 11.20** Santa Γιολάντα - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 12.10** Extreme makeover - Home Edition
- 13.00** Music and More - (Ε)
- 14.00** Ρουά Ματ - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 16.20** Τίχη βουνό - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 18.00** Τα νέα του ANT1 σε 10'
- 18.10** Όμικρον θετικό - (Ε) Νέα κοινωνική δραματική σειρά με τους Μαρία Τζομπανάκη, Πασάλη Τσαρούχα, κ.ά.
- 20.20** Τα νέα του ANT1
- 21.20** Real Steel Περιπέτεια επιστημονικής φαντασίας, με τους Χιου Τζάκμαν, Εβαντζελίν Λίλι, κ.ά.
- 23.30** Αθλητικές ειδήσεις
- 23.45** She drives me crazy Ξένη σειρά, με τους Μελίνα Κλαρκ, Κρίστα Μπρίτζες, κ.ά.
- 01.40** Μωβ Ροζ - (Ε)
- 02.30** Οι δρόμοι της πόλης - (Ε)
- 03.20** Τα νέα του ANT1 - (Ε)
- 04.10** Οι χωράφτες - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή
- 04.40** Η αγάπη είναι light - (Ε)

ΣΙΓΜΑ THΛ.: 22580100

- 22.00** Set Up
- 06.10** Οι Τάκκοι - (Ε)
- 07.05** Ζωή ποδήλατο - (Ε)
- 08.40** Αδάμαστη καρδιά - (Ε)
- 09.30** UEFA Champions League Magazine Η Μπάρμι και ο μαγεμένος Πήλασος Μεταγλωτισμένη ταινία κινουμένων σχεδίων.
- 14.45** Joker - (Ε) Τηλεπαιχνίδι.
- 15.30** Οικογενειακές ιστορίες Real life πρόγραμμα. Θα σε δω στο πλοίο - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 17.15** Μην αρχίζεις τη μουρμούρα - (Ε) Ελληνική κωμική σειρά.
- 18.00** Γεγονότα σε συντομία
- 18.10** Μην αρχίζεις τη μουρμούρα - (Ε) Πάμε πακέτο - (Ε) Εκπομπή με τη Βίκυ Χατζηβασιλείου.
- 20.20** Τομές στα γεγονότα
- 21.20** Άκου τι είπαν! - (Ε) Τηλεπαιχνίδι.
- 22.00** Set Up Ταινία δράσης, με τους Μπρους Γουίλις, Ράιαν Φελίπε, κ.ά.
- 00.00** Γεγονότα σε τίτλους
- 00.05** Rules of engagement, III Ξένη σειρά, με τους Πάτρικ Γουάρπερτον, Όλιβερ Χάντσον, κ.ά.
- 00.40** Οι ιστορίες του αστυνομού Μπέκα - (Ε)
- 01.20** Ψυχαγωγική εκπομπή Alpha - (Ε)
- 04.00** Ελένη - (Ε)

MAD THΛ.: 22472472

- 17.30** Fashion Music Project
- 00.00** Hits Non Stop
- 02.00** Insomnia Mixer
- 06.00** Wake Up... Hits
- 08.00** Breakfast
- 11.00** Greeks Only Mixer
- 12.00** MAD Greek Top 10
- 13.00** Greeks Only Mixer
- 14.00** Breaking MAD
- 15.00** Zone M
- 17.00** Mixer
- 17.30** Fashion Music Project
- 18.00** Λάικ στα ελληνικά
- 19.00** Hits Non Stop
- 21.00** Λάικ στα ελληνικά
- 22.00** Madwalk 2014

TV PLUS THΛ.: 22600600

- 22.00** The Dukes Of Hazzard
- 08.45** Παιδική ζώνη
- 14.00** Φ+M Live - (Best of)
- 14.30** Επίκαιρα - (Ε)
- 16.00** Τηλεαγορά
- 17.00** Μεταξύ μας
- 18.00** Μίλα - (Best of)
- 18.45** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 19.00** ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ στη showbiz
- 19.30** The fresh prince of Bel Air, II. Ξένη σειρά.
- 20.30** Ένας κίτπος με ταρούχια. Ελληνική ταινία.
- 20.55** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 21.10** Συνέχεια της ταινίας
- 22.00** The Dukes Of Hazzard: The Beginning - Ξένη ταινία, με τους Τζόννοθαν Μπένετ, Ράντι Γουέιν.
- 23.50** Lolita
- 01.00** Μελέτησέ το! - (Ε)

EXTRA

07.15 Extra Kids **11.05** Extra μαγειρική **12.00** Ελληνική ταινία **14.00** Ταξίδι ζωής **16.00** Το πάρτι της ζωής σου **16.45** ΕΙΔΗΣΕΙΣ (στη νοηματική) **17.00** Ελληνική ταινία **18.45** ΕΙΔΗΣΕΙΣ **19.30** Ελληνική ταινία **21.00** 7 μέρες Κύπρος **22.30** Ελληνική ταινία **23.55** Ξένη ταινία

NOVACINEMA 1

06.05 Cine News **06.50** To The Wonder **08.40** North By Northwest **10.55** Cine News **11.45** Free Birds **13.25** Seems Like Old Times **15.10** Burn Notice, VII **16.00** Madonna Tour 2013 **18.10** After Earth **19.55** Broken City **22.00** We're The Millers **00.05** Homefront

SPORTS +1

08.00 Αγγλικό Πρωτάθλημα **12.00** Γερμανικό Πρωτάθλημα **14.00** Χωρίς παρωπίδες - (Ε) **14.45** Ιπποδρομίες - (Live) **20.00** Αγγλικό Πρωτάθλημα **22.00** Γερμανικό Πρωτάθλημα **00.00** Αγγλικό Πρωτάθλημα **02.00** Γερμανικό Πρωτάθλημα

NOVSPORTS 1

05.30 Αγώνες Αυτοκινήτων Blancpain Sprint Series - Πορτογαλία - Championship Race (Ε) **07.00** Super League ΟΦΗ-Ατρόμιτος(Ε) **09.00** Στιμιότυνα Nascar Sprint Cup Series - Chicagoland Speedway (Ε) **10.00** FIFA Futbol Mundial (Ε) **10.30** Super League Ολυμπιακός-Βέροια(Ε) **12.30** TODAY Αγγλικό Πρωτάθλημα **22.00** Γερμανικό Πρωτάθλημα **00.00** Αγγλικό Πρωτάθλημα **02.00** Γερμανικό Πρωτάθλημα

CAPITAL THΛ.: 25577577

- 21.00** Narrow Margin
- 05.45** Τώρα ό,τι συμβαίνει
- 09.45** Στο καλά καθούμενα Ψυχαγωγική εκπομπή.
- 13.55** Αποκαλυπτικά Ψυχαγωγική εκπομπή.
- 17.00** Τηλεαγορά
- 19.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 20.00** Οι ειδήσεις των stars Lifestyle ειδήσεις με τον Τρύφωνα Σαμαρά.
- 21.00** Narrow Margin (Θρίλερ)
- 22.55** The crew (Δραματικό θρίλερ)
- 02.15** Stephanie Daley
- 03.50** Walk, don't run
- 05.50** Travel guide

LTV THΛ.: 22357272

- 21.00** Unstoppable
- 07.00** NICKELODEON!
- 10.50** The Illusionist
- 12.50** Friends, X
- 15.20** The Forgotten
- 16.10** Fringe, III
- 17.00** Jane Eyre
- 19.00** Close Up - (Ε)
- 19.30** Heaven is waiting
- 21.00** Unstoppable
- 23.00** Vanishing on 7th street
- 00.40** Ζώνη ενηλίκων
- 02.20** The thaw
- 04.00** Hanna

Η μάχη των έξυπνων ρολογιών

Οι τεχνολογικοί κολοσσοί παρουσιάζουν προϊόντα με μοναδικές προσωπικές λειτουργίες

Του ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Μετά τα smartphone και τα tablet, τα «έξυπνα» ρολόγια αποτελούν το επόμενο γκάτζετ στο οποίο είναι έτοιμοι να δώσουν «μάχη» οι μεγαλύτεροι κατασκευαστές ηλεκτρονικών, διεκδικώντας έτσι μια θέση στον... καρπό εκατομμυρίων χρηστών σε όλο τον κόσμο. Η ολόένα μεγαλύτερη δημοφιλία των smartwatch, οι πωλήσεις των οποίων μόνον φέτος θα φτάσουν το 1,5 εκατ. σύμφωνα με τον οργανισμό Consumer Electronics Association, εξηγεί γιατί ακόμη και η Apple, μεγάλη απούσα μέχρι σήμερα από την κατηγορία, παρουσίασε την περασμένη Τρίτη το πρώτο της «έξυπνο» ρολόι Apple Watch. Ένα μοντέλο το οποίο θα «αναμετρηθεί» με καινούργιες συσκευές που ανακοίνωσαν τις τελευταίες εβδομάδες σχεδόν όλοι οι υπόλοιποι τεχνολογικοί κολοσσοί, οι οποίες ενσωματώνουν κι

Αδιάβροχα, με φωνητικές εντολές, με προγράμματα ιατρικού περιεχομένου, με εφαρμογές κινητού και πληρωμές σε καταστήματα με συμβατά τερματικά.

αυτές ό,τι πιο εξελιγμένο σε hardware και λογισμικό.

«Η πιο προσωπική συσκευή που κατασκευάστηκε ποτέ», όπως χαρακτηρίζει το Apple Watch η εταιρεία, θα λανσαριστεί το 2015 στα 349 δολάρια, σε δύο μεγέθη και τρεις εκδόσεις. Είναι συμβατό με το iPhone 5 και τα νεότερα smartphone της Apple. Για να είναι αρκετά ευέλικτο στη χρήση, διαθέτει οθόνη αφής και ένα περιστρεφόμενο πλήκτρο στο πλάι, ενώ παράλληλα υποστηρίζει και φωνητικές εντολές. Επιπλέον, μπορεί να μετρά τους καρδιακούς παλμούς και τη φυσική δραστηριότητα, αναλαμβάνοντας επίσης τον ρόλο «ψηφιακού πορτοφολιού» για πληρωμές σε καταστήματα με συμβατά τερματικά. Κάτι εξαιρετικά χρήσιμο για όσους δεν αγοράσουν τα καινούργια iPhone 6 και iPhone 6 Plus, τα μόνα smartphone της εταιρείας που υποστηρίζουν τη συγκεκριμένη λειτουργία Apple Pay.

Πολύ νωρίτερα θα κυκλοφορήσει το καινούργιο Gear S της Samsung, το οποίο

Τα «έξυπνα ρολόγια», πέρα από τις δυνατότητες που έχει ένα κινητό, είναι συσκευές που σε λίγο καιρό θα είναι απαραίτητες για την κατάσταση της υγείας κάθε ατόμου.

αναμένεται στην Ελλάδα τον Οκτώβριο, χωρίς όμως να έχει γίνει γνωστή η τιμή του. Η καινοτομία του ρολογιού της κορεατικής εταιρείας είναι πως δέχεται κάρτα SIM, με συνέπεια να ενσωματώνει αρκετές από τις λειτουργίες ενός τηλεφώνου. Έτσι, ακόμη κι αν κανείς έχει αφήσει το κινητό του στο σπίτι, με το smartwatch θα μπορεί να πραγματοποιεί τηλεφωνικές κλήσεις, να στέλνει και να δέχεται SMS, να λαμβάνει ενημερώσεις από τις εφαρμογές του ή τα κοινωνικά δίκτυα, αλλά και να πλοηγείται.

Όλα αυτά γίνονται είτε με φωνητικές εντολές είτε μέσω του εικονικού πληκτρολογίου στη 2^η οθόνη του, η οποία είναι αρκετά φωτεινή και έχει κυρτό σχήμα ώστε να «αγκαλιάζει» τον καρπό. Παράλληλα, είναι το πρώτο ρολόι που μετρά και την περιόδω ηλιακή ακτινοβολία, ενώ βασίζεται στο λειτουργικό σύστημα Tizen. Στον αντίποδα, το επίσης νέο SmartWatch 3 της Sony χρησιμοποιεί το λειτουργικό Android Wear της Google,

κάνοντας την εμφάνισή του στην Ελλάδα τον Αργότερο μέχρι τον Δεκέμβριο, περίπου στα 200 ευρώ. Διαθέτει οθόνη 1,6 ιντσών, στην οποία εκτός από μηνύματα, ειδοποιήσεις και πληροφορίες για τον καιρό, ο χρήστης μπορεί να δει τις μετρήσεις από τους βιοαισθητήρες που ενσωματώνει η συσκευή, όπως την απόσταση που διήνυσε.

Η συσκευή έχει αποθηκευτικό χώρο 4 GB, για να λειτουργεί σαν MP3 player ακόμη και χωρίς το τηλέφωνο, ενώ είναι αδιάβροχη και ανθεκτική στη σκόνη. Η μπαταρία της διαρκεί 2 ημέρες για τυπική χρήση, και διαθέτει μικρόφωνο ώστε να υποστηρίζει φωνητικές εντολές και τηλεφωνικές κλήσεις, όταν είναι συγχρονισμένη με ένα συμβατό Android smartphone. Διαφορετικό ντιζάιν από τις παραπάνω συσκευές έχει το G Watch R της LG, αφού διαθέτει στρογγυλή οθόνη 1,3 ιντσών. Έτσι, αν και θυμίζει περισσότερο τα παραδοσιακά ρολόγια χειρός, χάρις στο Android Wear υποστηρίζει όλες τις

«έξυπνες» λειτουργίες ενός smartwatch, ενώ είναι επίσης εξοπλισμένο με μετρητή καρδιακών παλμών, βαρόμετρο και μπαταρία με αυτονομία έως και 2 ημέρες.

Τη στιγμή που η LG δεν έχει ανακοινώσει την κυκλοφορία του γκάτζετ, η Motorola στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού λανσάρισε το δικό της Moto 360 πριν από δέκα ημέρες στα 250 δολάρια, με το διαθέσιμο στοκ να εξαντλείται σε μόλις 2 ώρες. Το αδιάβροχο ρολόι έχει επίσης στρογγυλή οθόνη, ενώ μπορεί να φορτίζεται και ασύρματα. Αξιοποιεί το Android Wear, υποστηρίζει φωνητικές εντολές, μετρά τους σφυγμούς και τον αριθμό των βημάτων, με την αυτονομία όμως μόλις στις 24 ώρες.

Εισόδο στα smartwatch έκανε και η Asus με το ZenBook, ένα «έξυπνο» ρολόι με 1,6^η τετραγωνη οθόνη που θα κυκλοφορήσει στα τέλη της χρονιάς, «πανετρέποντας» το λειτουργικό Android Wear με το γραφικό περιβάλλον ZenUI της εταιρείας.

GADGETS

SONY

30 λεπτά στο νερό χωρίς ζημιά

Το Xperia M2 Aqua της Sony είναι ανθεκτικό στη σκόνη και αδιάβροχο, αφού μπορεί να μείνει έως και για 30 λεπτά σε βάθος 1,5 μέτρο νερού χωρίς να καταστραφεί. Αν και δεν ανακοίνωσε την τιμή του, η Sony προορίζει το καινούργιο smartphone της για τη μεσαία οικονομική κατηγορία και το έχει εφοδιάσει με οθόνη 4,8 ιντσών ανάλυσης 960 x 540 pixel, τετραπύρνο επεξεργαστή Qualcomm Snapdragon 400, μνήμη RAM 1 GB και κύρια κάμερα 8 Megapixel. Επίσης, το Xperia M2 Aqua έρχεται με μπροστινή κάμερα 1,2 Megapixel, αποθηκευτικό χώρο 8 GB και αρκετά μεγάλη μπαταρία, χωρητικότητας 2300 mAh.

SANDISK

USB με ταχύτητα και κρυπτογράφηση

Όπως δείχνει και το όνομά τους, τα νέα flash drive Ultra Fit USB 3.0 της Sandisk είναι συμβατά με θύρες USB 3.0, προσφέροντας έτσι υψηλές ταχύτητες ανάγνωσης και εγγραφής δεδομένων. Τα USB στικ κυκλοφορούν σε τρεις εκδόσεις, των 16, 32 και 64 GB, με κοινό χαρακτηριστικό τις εξαιρετικά μικρές διαστάσεις τους και τη δυνατότητα κρυπτογράφησης των αποθηκευμένων αρχείων, για μεγαλύτερη ασφάλεια.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ γωνιακό διαμέρισμα 2 υπν., 6 ετών, με σαλόνι-τραπέζια, κουζίνα με όλα τα χρειώδη, wc, μπάνιο, έξτρα wc και ντους στο 1 υπν., γύρω βεράντες, a/c παντού, πάρκινγκ, αποθήκη. Μικρή νέα οικοδομή, κοντά στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, περιοχή Κοιμητήριο Κωνσταντίνου και Ελένης. Ενοίκιο €370 και κοινόχρηστα, κατάλληλο και για φοιτητές. Τηλ. 99623267, Λευκωσία.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ μεγάλο μονόρι, πλήρως επιπλωμένο με όλες τις ηλεκτρικές συσκευές και κλιματιστικά σε μικρή μοντέρνα πολυκατοικία κοντά στην Πανεπιστημιούπολη. Ιδανικό για φοιτητές. Τηλ. 99585045 Τάσος Νικολάου.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ διαμερίσματα 2 & 3 υπν. στον Λυκαβηττό, επιπλωμένα ή μη, εντοιχισμένη κουζίνα, θέρμανση, κλιματισμός, ηλιακός χώρος στάθμευσης, κλειστό σύστημα παρακολούθησης. Τηλ. 99682782.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ ή πωλείται μοντέρνο διαμέρισμα, υπερσύγχρονο, ανεξάρτητο, 170τ.μ., στον τρίτο όροφο, συγκρότημα Laxia Boutique, με κοινόχρηστη πισίνα. Μεγάλο μέτωπο, βεράντα 32τ.μ., κυρίως υπονοδιώριο με γκαρνταρόμπα και χώρο υγείας walkthrough, υπονοδιώριο en-suite, με πλήρη ποιοτικό εξοπλισμό και φωτιστικά σώματα. Για φωτογραφικό υλικό και άλλες πληροφορίες: info@granddad.com.cy ή τηλέφωνο 99621380.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ διαμέρισμα 2 υπν. 105 τ.μ. στην περιοχή Πολυτεχνειούπολης, έναντι Πύλης Αμμοχώστου, σε άριστη κατάσταση. Εντοιχισμένη κουζίνα, 2WC, Storage Heaters, επιπλωμένο, Air Conditions σε όλους τους χώρους, ηλιακός, αποθήκη και στεγασμένο χώρο στάθμευσης. Τιμή €400. Για περισσότερες πληροφορίες στα τηλ. 99490942, 99566540.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ διαμέρισμα 1 υπν. (54 τ.μ.) στη Μακεδονίτσα, πίσω από τον Τύμβο. Βρίσκεται σε ήσυχη περιοχή κοντά στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και διαθέτει χώρο στάθμευσης και μικρή αποθήκη. Ενοίκιο €400. Τηλέφωνο επικοινωνίας 99693859.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ διαμέρισμα 2 υπν. στην Ακρόπολη (Ιφιγένειας, δίπλα από δημοτικό σχολείο) σε άριστη κατάσταση. Πλήρως εξοπλισμένη κουζίνα (πλυντήριο ρούχων και πιάτων, στεγνωτήριο ρούχων, κουζίνα, φούρνος, ψυγείο). Μερικά έπιπλα, με κεντρική θέρμανση και 2 air conditions. Τιμή €430. Για περισσότερες πληροφορίες στο 99582156.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ στην Έγκωμη απέναντι από τα φώτα του Hilton Park χώρος 2200τ.μ. από τα οποία τα 1000τ.μ. είναι στεγασμένα. Ιδανικός χώρος για οποιαδήποτε εργασία. Τηλ. 22673403, 99908143.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ μοντέρνο διαμέρισμα στην Έγκωμη 80τμ, 2 υπνοδωμάτια, 2ος όροφος, κατασκευή 2009, Πλήρως επιπλωμένο, Κεντρική Θέρμανση, Κλιματισμός, Αποθήκη, Στεγασμένος Χώρος Στάθμευσης,

Δίπλα από Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Τιμή: 750€. 99689498.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ οροφοδιαμέρισμα στο Κάιμακλι. Αποτελείται από τρία υπνοδωμάτια en suite και κοινόχρηστη κουζίνα, τραπέζια και σαλόνι. Με πλήρη επίπλωση ή χωρίς έπιπλα. Τηλέφωνο 99327245.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, 80 τ.μ., με 2 βεράντες και ιδιωτικό χώρο στάθμευσης σε ολοκαίνουργια πολυκατοικία, στη περιοχή Αναπήγματος στην Κάτω Πάφο. Τιμή ευκαιρίας. Περισσότερες πληροφορίες στα τηλέφωνα 99632077, 99328326.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ ρετιρέ 180τ.μ. με απρόσκλητη θέα, στην Αγλαντζιά, παρά το ΚΕΜΑ. Διαθέτει 3 υπνοδωμάτια, 2 αποχωρητήρια, αποθήκη, κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά σε όλους τους χώρους, φούρνο και κεραμική εστία, ψυγείο και πλυντήριο ρούχων. Τιμή: 650 ευρώ (συζητήσιμη). Ισάκωβος 99-606-586.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ αποθήκη με εμβαδό 350 τ.μ. εις Βιομ. περιοχή Αραδίππου. Διαθέτει γραφείο - κουζίνα - και 2 αποχωρητήρια. Διαθέτει πάντα ασφάλειας και εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο. Τηλ. 99634136. Λάρνακα.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ ανεξάρτητη μονοκατοικία στην πε-

ριοχή Ζακάκι. Είναι 150 τετραγωνικά μέτρα με 3 υπνοδωμάτια. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 99552063.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικιστικό τεμάχιο, 724 τ.μ., στην Αλάμπρα, μεταξύ Παλαιού και Νέου δρόμου Νότιας - Λεμεσού. Τιμή: € 150.000 τηλ.99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ εξαιρετικό οικοπέδο 661 τ.μ. στην περιοχή Coloumbia-Γερμασόγεια. Εργάστηκε πεζόδρομο και μεγάλο διαμορφωμένου χώρου πρασίνου. Με τίτλο κι όλες τις παροχές. ΣΑ 100%. Μέχρι τρεις ορόφους. Τιμή 370.000 ευρώ (συζητήσιμη). Τηλ 97742121.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικοπέδο στην περιοχή της Αγίας Φύλας, 776τ.μ. με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% ΣΑ, 3 ορόφοι. Τιμή 290.000 ευρώ. Τηλ 99787862. Email: e.zoidou@gmail.com

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικοπέδο στο χωριό Ποταμί, 580 τ.μ. με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% Συντελεστή Δόμησης, σε εξαιρετική περιοχή με νέες κατοικίες. Τιμή 130.000 ευρώ. Τηλ. 99574611.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΤΕΜΑΧΙΟ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ. Το οικιστικό τεμάχιο βρίσκεται στην

περιοχή Φοινικαριά. Ολικό εμβαδό 5,686 με Σ.Δ 20%. Τηλ. 96885030 ιδιοκτήτης.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ σε νεόκτιστη περιοχή οικοπέδο 533 τ.μ. στην περιοχή Αγ. Κων/νου και Ελένης, Ηλιούπολη στο Δάδι Λευκωσίας. Το οικοπέδο ερπύσσεται με πεζόδρομο και έχει τίτλο ιδιοκτησίας. Για πληροφορίες τηλ. 99458745

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ καινούργια, 2όροφη κατοικία, 4 υπν., 214 τ.μ. με 600 τ.μ. οικιστικό τεμάχιο, στην Αλάμπρα, πίσω στον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού. Τιμή: €265.000 τηλ. 99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ καινούργιο διαμέρισμα, ισόγειο 2 υπνοδωματίων με A/C κοινή πισίνα, 2 parking και μεγάλη βεράντα με κήπο στην περιοχή Τάροι των Βασιλέων,

με τίτλο ιδιοκτησίας στην Πάφο. Τιμή: 130.000 Τηλ. 99425558

ΠΩΛΕΙΤΑΙ διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολόσι επιπλωμένο, με κλιματισμό σε όλους τους χώρους. Διαθέτει αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης σε πολύ καλή τιμή. Πληροφορίες 99009501

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ OPEL VECTRA 18CC, registration DAF, 1993, manual, airbags, air-condition, car radio, silver color, special price: 800 euro only! Call 22101858.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Golf IV Tdi Van 110 hp χρώματος ασήμι 3.500 ευρώ. Τηλ. 99997147.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Toyota Starlet Glanza 13άρι turbo, χρώματος ασήμι, γραμμένο και επιθεωρημένο, 4.500 ευρώ. Τιμή συζητήσιμη! 96786150 Λεμεσός.

ΕΘΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

Ιπποκράτους 63, 106 80 Αθήνα

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Η Εθνική Εταιρεία των Ελλήνων Λογοτεχνών προκηρύσσει διαγωνισμό ανέκδοτου διηγήματος για νέους μέχρι 35 ετών με ελεύθερο θέμα έως 2.500 λέξεις. Τα έργα πρέπει να είναι δακτυλογραφημένα με ψευδώνυμο και σε κλειστό φάκελο τα στοιχεία του συγγραφέα. Αντίτυπα 3 Προθεσμία υποβολής από 1ης Σεπτεμβρίου 2014 έως 30 Οκτωβρίου 2014. Διευθυσαν αποστολής: Εθνική Εταιρεία των Ελλήνων Λογοτεχνών Ιπποκράτους 63, 106 80 Αθήνα.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ή ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΜΟΝΤΕΡΝΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ

Υπερσύγχρονο, ανεξάρτητο διαμέρισμα 170τ.μ. στον τρίτο όροφο, συγκρότημα Laxia Boutique, με κοινόχρηστη πισίνα. Μεγάλο μέτωπο, βεράντα 32τ.μ., κυρίως υπονοδιώριο με γκαρνταρόμπα και χώρο υγείας walk-through, υπονοδιώριο en-suite, με πλήρη ποιοτικό εξοπλισμό και φωτιστικά σώματα.

Για φωτογραφικό υλικό και άλλες πληροφορίες: info@granddad.com.cy ή τηλέφωνο 99 621 380.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ AUDI A5

2.0 TFSi COUPE - ΑΥΤΟΜΑΤΟ
Εγγραφή ΚWX/2009 - 27.000 χλμ., ολοκαινούργιο. Απόδοση 211 BHP, χρώμα Deep Sea Blue, δερμάτινο σαλόνι, ηλεκτρικά sports καθίσματα με μνήμη, αυτόματο σύστημα κλιματισμού 3 ζωνών, πισινό sun screen, σύστημα ελέγχου πίεσης ελαστικών, σύστημα υποβοήθησης στάθμευσης, ηχοσύστημα B&O, cruise control, ζάντες αλουμινίου 245/40 R18, πανοραμική ηλεκτρική οροφή, bluetooth κλπ.

Τιμή συζητήσιμη
Τηλ: 99 433 125

Ένας ιδιοκτήτης, εξαιρετική κατάσταση!

Πωλείται

Πωλείται μεγάλο διαμέρισμα 260 τ.μ. στο Λυκαβηττό, 1ος όροφος, 4όροφου κτιρίου, μεγάλη σαλοτραπέζια με ξύλινη επένδυση και bar, hall με βιβλιοθήκη ξύλινη, 3 μεγάλα υπνοδωμάτια, τζαμαρία, αποθηκούλα, ανεξάρτητη κεντρική θέρμανση και κλιματιστικά.
Πληροφορίες στο τηλ. 96809113

Ενοικιάζεται

Ευρύχωρο διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου, με καθιστικό κουζίνα και μεγάλη βεράντα, εξοπλισμένο με κλιματισμό (ζεστό - κρύο) και όλες τις ηλεκτρικές συσκευές. Διαθέτει στεγασμένο parking. Ευρίσκεται σε καινούργια πολυκατοικία στην Αγλαντζιά κοντά στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Ιδανικό για φοιτητές και νεαρά ζευγάρια. Τηλ. 99699132

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται επιπλωμένο ρετιρέ στην Ακρόπολη 126 τ.μ., με πολύ μεγάλες βεράντες. Το διαμέρισμα είναι 2 υπνοδωματίων, με 2 μπάνια και μεγάλους κοινόχρηστους χώρους. Διαθέτει πλήρως εξοπλισμένη κουζίνα, τζάκι, ανεξάρτητη κεντρική θέρμανση, a/c σε όλους τους χώρους, barbeque στη βεράντα και μεγάλη αποθήκη. Για περισσότερες πληροφορίες στο τηλ. 99615657.

Ο τραπεζικός
συνεργάτης που
εμπιστεύεστε

2014
WINNER
CIPA
International
Investment
Awards
hosted by
Gold
MAGAZINE

Ηγετικό Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα στην Κύπρο

RCB Bank Ltd

RCB Bank Ltd, Ιδιωτική Εταιρεία.
Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα:
Αμαθούνας 2, 3105, Λεμεσός, Κύπρος.

Ωράριο λειτουργίας Υποκαταστημάτων:
Δευτέρα-Παρασκευή, 09:00-17:00.
www.rcbcy.com

800 00722
+357 25 355 722